

ИЗДАТЕЛСКА КЪЩА
— **БАРД** —
ПРЕДСТАВЯ:

**КРАЛЕТЕ
НА
ТРИЛЪРА**

ПОЛ ЛИВАЙН ИЗЛЪЖИ МЕ ДВА ПЪТИ

СЛУЧАИТЕ НА ДЖЕЙК ЛАСИТЪР

СТРЕМГЛАВ ТРИЛЪР, ИЗПЪЛНЕН С ДЕЙСТВИЕ, ХУМОР, ЗАГАДКИ И НАПРЕЖЕНИЕ!

ПОЛ ЛИВАЙН ИЗЛЪЖИ МЕ ДВА ПЪТИ

Превод: Любомир Николов

chitanka.info

Мошеник, лъжец и крадец, Шушумигата Баросо е просто поредният престъпен тип, търсещ правна защита от бившия футболист и днешен адвокат Джейк Ласитър. Но след като Ласитър му помага да се измъкне от обвинението в измама, хитрецът изчезва... оставяйки своя адвокат с шепа фалшиви акции и обвинението, че е убил деловия партньор на Баросо.

Джейк не е твърде щастлив да преследва изчезналия комбинатор от Маями чак до Скалистите планини. Но в планините на Колорадо е заровена тайна — тайна, която адвокатът Ласитър трябва да разкрие докрай, ако иска да продължи да практикува... и да диша!

— Имате ли адвокат в това градче?

— Сигурно, но още не сме успели да го
пипнем на местопрестъплението.

Карл Сандбърг

„Народът, да“

Бих печелил всичките си дела, ако не бяха
клиентите.

Джон Мортимър

„Ръмпоул и
признанието за вина“

1.

В СЯНКАТА НА ТИРБУШОНА

Луис Баросо по прякор Шушумигата се въртеше тревожно на стола и ме дърпаше за ръкава с безмълвна молба да сторя нещо. Каквото и да било.

Такива са клиентите. Всеки път щом обвинението спечели точка, очакват от теб да скочиш на крака с язвителен отговор или гениално възражение. А това представлява сериозно душевно и физическо напрежение, понякога е направо като да дриблираш по тренировъчното игрище и същевременно да рецитираш „Хамлет“.

Най-напред трябва да бутнеш стола назад и да станеш, без да разсипеш папките си на пода. При това е желателно да си със закопчан панталон. Сетне трябва да изобразиш добре разиграна смес от искреност и праведно възмущение. И накрая да кажеш нещо интелигентно, но не чак толкова, че да затрудни един слабоумен съдия, назначен по политическа линия. Лично за мен най-трудното е да изрева „Възразявам“, докато скачам на крака и същевременно закопчавам сакото си. Понякога бъркам илика, от което заприличвам на инвалид и гледката навярно разсейва съдебните заседатели.

Шушумигата ме гледаше умолително. *Хайде, направи нещо.*

Какво можех да сторя?

Потупах го по ръката и се усмихнах успокоително. Капитанът на „Хинденбург“ сигурно е изглеждал също тъй безметежен, преди дирижабълът му да лумне в пламъци.

— Кротувай и престани да се въртиш — прошепнах аз, продължавайки да се усмихвам, но вече към съдебните заседатели. — Ще дойде и нашият ред.

Шушумигата наду пухкавите си бузи, от което заприлича на рибата фугу. После въздъхна, отпусна се на стола и извърна очи към Ейб Соколов, който се пъчеше пред заседателската ложа и разказваше за измами, алчност, подкупи и коварство. Или по-точно описваше житейския път на Баросо Шушумигата.

— Този човек — заяви Соколов, насочвайки показалеца си като рапира право към носа на Шушумигата — е злоупотребявал с доверието, което му оказвали честните хора. Взимал пари под различни предлози, без никакво намерение да изпълни каквото е обещал. Ограбвал онези, чиято единствена вина е била, че се доверявали на неговите коварни и хитри кроежи. — Соколов помълча за момент, колкото да си поеме дъх или да потърси нови прилагателни. — Какви деяния на този човек е доказала прокуратурата?

Пръстът отново посочи моя злощастен клиент и изпод ръкава на самото се подаде маншетът на бялата риза, украсен със сребърно копче във формата на миниатюрни белезници. В прокурорските кръгове това се смяташе за връх на шика.

— Прокуратурата доказва, че Луи Баросо е изпечен лъжец и мошеник — отговори си сам Соколов, както правят повечето юристи. — Луи Баросо е безчестен, алчен, безсъвестен социопат, който изпитва върховно удоволствие, когато мами невинните хора.

Стори ми се, че чух Шушумигата да стене. Вярно, Соколов вече беше на път да прекрачи границата на допустимото. Аз обаче премълчах. С едно възражение само щях да покажа на заседателите, че прокурорът ни е засегнал. Но пък от друга страна мълчанието ми би го окуражило да продължава в същия дух.

— Обвиняемият е тъй дълбоко покварен и с тъй безнадеждно изкривени морални принципи, че може спокойно да се укрие в сянката на тирбушон — заяви Соколов със зловна усмивка.

— Възраждам! — скочих аз, като се мъчех едновременно да закопча самото и да проверя ципа на панталона си. — Тия обидни нападки нямат нищо общо с доказателствата на обвинението.

— Подкрепя се — рече съдията и махна на Соколов да продължава.

Без изобщо да се смути, Соколов отново стрелна ръкав към нас, опипа миниатюрните белезници и сниши глас, сякаш разкриваше епохална тайна:

— Крадец, затворник и пладнешки разбойник, ето какво ни разкриват доказателствата. Мистър Баросо и другият обвиняем по делото мистър Хорнбак са виновни за всяко едно от безчестните деяния, които сега ще ви изброя.

И той се зае да изброява.

Доколкото знам, пределът на вниманието ми е някъде около дванайсет минути — малко повече от това на средния съдебен заседател и доста по-ниско, отколкото при Нобеловите лауреати. Разбрах какво върши Ейб. С присъщата си упорита целенасоченост щеше да изложи доказателствата, като през цялото време тласка праведния си гняв все по-нагоре, за да го доведе едва ли не до истерия. Слушах с половин ухо и много внимавах да не го гледам, за да покажа на съдебните заседатели, че приказките му изобщо не ме интересуват. Но същевременно драсках в жълтия бележник записки за собствената си реч.

Досега нито веднъж не са ме канили в реномираните университети да водя лекции за съдебните доказателства или за изкуството на адвокатското слово. Адвокатите не прииждат на тумби да слушат заключителните ми речи. Освен това очевидно съм един от малцината юристи в страната, които не бяха поканени да коментират по телевизията процеса срещу О. Дж. Симпсън, макар че навярно съм единственият, който се е опитвал да го повали на футболното поле — безуспешно, признавам — през един снежен ден в Бъфало преди около милион години. Не познавам друга вълшебна тайна за победа във всяко дело, освен да играеш голф със съдиите и да спонсорираш кампаниите за тяхното преизбиране. Не знам какво си мислят заседателите, дори когато съм лепнал ухо на ключалката и слушам глъчката в кабинета им. С две думи казано, далеч не съм най-добрият адвокат на света. Нито дори най-добрият във високата сграда с изглед към Бискайския залив, където изкарвам коравия насъщен залък (е, понякога се случва и да е малко по-мек). Дипломата ми от задочното следване е залепена със скоч у дома в тоалетната. Прикрива пукнатата мазилка и ме кара да разсъждавам за печалното състояние на съдебната система по няколко пъти на ден — понякога и по-често, ако гледам света през мъглата, предизвикана от прекомерна консумация на напитки с висок градус.

Аз съм широкоплещест, рус, синеок и шията ми вечно заплашва да скъса горното копче на ризата. Приличам по-скоро на докер, отколкото на адвокат.

Преди около дванайсет години завърших право с четворка след една доста мижава кариера като защитник в отбора на „Делфините“ от

Маями. През тази първа кариера, включваща и времето като спортист в колежа, изтърпях две операции на коляното, три пъти си навехнах рамото; имах счупен нос, китка, глезен и палец на крака — последното беше ужасно, цялото ми стъпало прилича по цвят и форма на патладжан.

През втората кариера ме осмиваха и унижаваха разни адвокати с костюми от „Армани“ и куфарчета от „Гучи“, попадах в затвора за оскърбление на тъпи съдии и от време на време получавах възнаграждение за труда си.

Никога не съм искал да бъда герой и в това отношение преуспявам.

През това влажно юнско утро седях върху тежкия дъбов стол зад масата на защитата, измислях идеи и отхвърлях повечето от тях, а клиентът до мен се въртеше и ме съветваше шепнешком, без изобщо да съм го питал. Привеждаше се толкова близо, че всеки път ми напомняше за бобената супа с чесън, която бе ял на закуска. Аз кимах мъдро, благодарях му за ценната помощ и гледах втренчено надписа над съдията: *НИЕ, КОИТО РАБОТИМ ТУК, ДИРИМ ЕДИНСТВЕНО ИСТИНАТА.*

Да бе, ако не се брои тлъстичката заплата.

Философите и поетите могат да търсят истината. Адвокатите се интересуват единствено от *победата*. Аз имам свой собствен кодекс, който няма да откриете в дебелите книги. Не лъжа съдиите, не подкупвам ченгетата и не крада от клиентите. Извън това си позволявам кажи-речи всичко. Но все пак подбирам чий екип ще надяна. Не защитавам наркотърговци и хора, които са причинили зло на деца. Да, знам, всеки има право на защита, а адвокатът не е длъжен да доказва невинността на своя клиент — той просто заставя обвинението да предяви неоспорими доказателства. Разпитвай свидетелите, излагай си тезата, ако имаш такава, пък да става каквото ще.

Дрън-дрън! Когато защитавам някого, трябва да му вляза под кожата, или под лъскавия костюм, да речем. Не съм прост наемник. Губя частица от себе си и взимам на нейно място нещичко от клиента. Това не означава, че защитавам само *невинни* хора. Ако го правех, щях да пукна от глад. След като завърших право, най-напред се хванах в служебната защита и първите ми клиенти бяха прекалено бедни, за да

си позволят адвокат с поне един бял косъм. Много скоро разбрах, че бедността не прави хората благородни, а само зли. Доста неща научих и от срещите с някои редовни клиенти, които познаваха наказателния кодекс далеч по-добре от мен. Почти всички бяха виновни за нещо, макар че прокуратурата невинаги успяваше да го докаже.

В днешно време се занимавам с отрепки от по-висока класа. Клиентите ми са прекалено хитри, за да пердашат с дръжката на пистолета някой продавач от магазин за напитки заради стотина долара в касата. Но пък могат да представят цапаниците на безименен уличен художник за новооткрити творби на Салвадор Дали, да продават шишенца с разбито кисело мляко вместо сперма от расови бикове, или пък да пробутват прекопирани картички от Мачу Пикчу като тайни карти за откриване на съкровището на инките. Баросо Шушумигата е вършил всичко това. По няколко пъти.

Но да се върнем на етиката. Не ме интересуват адвокатските правила, измислени от разни големи клечки със старомодни костюми, които се събират на конференции по скъпи хотели, за да покажат колко са важни. Техните правила имат една цел — да защитят най-богатите клиенти и корпорации. Също като в добрия стар американски футбол, където напоследък съвсем затегнаха регламента, за да опазят прехвалените играчи. А според мен, ако те е страх от контузии, стой си у дома и гледай мача по телевизията.

Както и да е за момента не усещах някой в съдебна зала 42 да се е втурнал да дири истината. Моят клиент си имаше по-елементарна грижа. Баросо Шушумигата просто се надяваше да го оправдаят („Изкарай ме невинен бе, Джейк!“), за да продължи кариерата си на мошеник, измамник и спекулант.

Съдията Хърман Голд ни зяпаше над стъклата на очилата без рамки и чакаше присъда — все едно каква — та да изиграе една партия хай алай^[1].

Главният прокурор Ейб Соколов, облечен с погребален черен костюм, искаше да прибави още една бомбастична присъда към своите деветдесет и шест процента ефективност.

Съдебните заседатели не проявяваха признаци за каквито и да било желания, освен заседателка номер пет, шофьорка на автобус — на нея май й се ходеше до тоалетната. Групата в ложата беше съвсем типична за Маями. Освен шофьорката имахме любител на обичите

(накичен по ушите, носа и зърната на гърдите), ловец на акули, браконьер на омари, областен инспектор по еврейските ресторанти и една стриптийзърка (с малката поправка, че не беше *тя*, а *той* и изпълняваше номера си в един клуб за травестити).

Заседателите седяха с каменни физиономии (ако не броим изтормозената шофьорка). От време на време потръпваха от студения полъх на климатика, но през повечето време гледаха в пустотата и понякога се усмихваха на остроумията на Соколов. Обикновено съдебните процеси са тъй убийствено скучни, че дори най-бледата проява на чувство за хумор се посреща почти толкова радостно, колкото обедната почивка. Когато бях зелено адвокатче, току-що получило разрешително за съдебна практика (най-вероятно поради някаква компютърна грешка), един съдия попита първия ми клиент дали иска да се изправи пред заседателите или е съгласен на кратката процедура.

— Предпочитам заседателите — заяви моят клиент, макар и не твърде уверено.

— Знаеш ли разликата? — попита съдията.

— Ами да, Ваша Светлост. Шестима некадърници вместо един.

Казват, че от устата на децата често извираше истината. И на мошениците, добавям аз подир онзи случай.

Ейб Соколов все още дуднеше за злодеянията на Баросо Шушумигата, който имаше навика да примигва трикратно, когато беше нервен или лъжеше. През последните дни очите му пърхаха като венециански щори.

— Изслушахте свидетелските показания — каза Соколов, привел над подиума дългата си, костелива фигура. — Луи Баросо и Кайл Хорнбак са чисто и просто мошеници.

Шушумигата се приведе към мен и отново ме лъхна с мирис на недосмяна *sopa de frijoles negros*^[2].

— Аз съм Луис, никой не ме нарича Луи — възмутено прошепна той, сякаш можех да използвам това като възражение.

— Тия двама безскрупулни мъже са използвали схемата, известна под името „пирамида“ — продължаваше Соколов. — Като се представяли за разкаяни грешници, те успели да проникнат в живота

на почтените енорияши от Баптистката църква на Западен Кендал. Изкопчили от своите жертви стотици хиляди долари, като им обещавали в замяна огромни печалби. Честните хорица били подлъгани да вложат своите спестявания в сделки с диаманти и едва по-късно узнали, че господата Баросо и Хорнбак не са закупили нито един диамант. А къде са отишли парите тогава? В джобовете на Луи Баросо и неговия помощник Кайл Хорнбак.

Шушумигата прошепна в ухото ми нещо неясно.

— След това чухте показания за измамата с недвижими имоти. *Su casa, mi casa*. Твоят дом е и мой дом. Чухте как мистър Баросо редовно е посещавал отдела за регистриране на недвижими имоти...

— Това да не е престъпление? — промърмори Баросо.

— ... където проучвал документацията на някои от най-скъпите къщи. После мистър Хорнбак, снабден с фалшива шофьорска книжка и подправени документи за имотите, убеждавал банките, че е собственик и получавал ипотека срещу чуждо имущество. А честните граждани научавали с ужас, че върху техните домове е наложена втора и дори трета ипотека.

— Какво толкова, застрахователната компания им плащаше обезщетение — изхленчи Шушумигата. — Собствениците не пострадаха.

От другия край на нашата маса седеше Кайл Хорнбак — красив младеж, чието изящно лице прикриваше цял океан от лукавство. Той трескаво драскаше в бележника си. Ако заседателите погледнеха неговия адвокат Х. Т. Патерсън, щяха да съзрат самодоволна, едва ли не нагла усмивка. Х. Т. имаше достатъчно опит, за да знае първото правило на адвоката: никога не им позволявай да забележат страха ти.

— След малко, когато си седна — продължи Соколов, като свали очилата и стисна връхчето на носа си, — мистър Ласитър ще ви каже, че няма преки доказателства срещу неговия клиент, Луи Баросо. Ще ви каже, че всички жертви са имали работа с търговеца Кайл Хорнбак.

Много обичам противникът сам да ми подготвя заключителната реч.

— Но вие имате право да използвате своя здрав разум. Кой е бил шефът? Чие име се появява на всички фалшифицирани документи? Кой е давал нареждания на Кайл Хорнбак? Знаете кой.

Дали пък не беше кого? Все ги бъркам тия граматически тънкости.

— Луи Баросо, ето кой — обяви Соколов с гръмовен глас.

Точно тогава старинната дървена врата на съда се отвори с обичайното скърцане. Трима заседатели се озърнаха натам, трима останаха неподвижни. Един от резервните също погледна, другият не. Добре, значи половината внимаваха какво се говори. Резултат в рамките на нормалното.

Аз също се завъртях. Една висока млада жена влезе в почти празната зала и тръгна по пътеката между редовете. Седна на първи ред, в края на една от дървените скамейки.

Хосефина Ховита Баросо. Обикновено я наричах Джоу-Джоу, макар че правилното произношение би трябвало да е Хо-Хо. С нея бяхме споделяли и радости, и скърби.

— Какво търси сестра ти тук? — прошепнах аз.

Шушумигата сви рамене.

— Да ми пожелае провал. Може би и на теб. Твърде много минали работи има зад нас.

Минали работи.

Шушумигата имаше право. Колко години бяха минали откакто се срещнахме? Аз все още играех футбол, Шушумигата беше дребен букмейкър и все още не си бе американизирал името, добавяйки едно „с“ отзад, а Джоу-Джоу учеше политология във Флоридския държавен университет. Веднъж Шушумигата ме покани да посрещнем Коледа при майка му на улица Фонсека, само на две пресечки от булевард Понсе де Леон в Малката Хавана. Защо не? Само през последния сезон бях прахосал с негова помощ пет бона, без нито веднъж да заложа на мач с участието на „Делфините“. Нали знаете, падам си старомоден в морално отношение.

Сеньора Баросо печеше в задния двор цяло прасе, lechon asado, когато Хосефина Ховита мина през портичката от ковано желязо покрай градинската статуя на Дева Мария. Джоу-Джоу мъкнеше учебници и дрехи за пране в зелена войнишка торба и ме гледаше с лъскави, тъмни, безстрашни очи. Седнахме на открито край масичката за пикник и докато пиехме еспreso с плодов пай, аз я попитах иска ли

да ме види на мача в неделя, а после може и да я покания на гости. Тя не отказа.

Минали работи.

Станахме приятели, после любовници. Сега си мисля, че аз държах повече на нея, отколкото тя на мен. За нея бях просто експеримент. Твърде зряла за възрастта си, Джоу-Джоу ме насърчи да кандидатствам право, когато спортната ми кариера взе да залязва. Другите възможности бяха да открия барче или да стана дистрибутор на бира. Избрах правото, тя също. Но тръгнахме по различни пътеки. Аз винаги съм бил на страната на слабите, тъй че беше естествено да стана адвокат. Тя не прощаваше толкова лесно човешките слабости и избра прокуратурата за свой втори дом.

Хосефина Ховита Баросо бе привлекателна, умна и войнствена — изглежда, харесваше еднакво тези си три качества. Спорехме за политиката, религията, спорта и за брат й. Вечно бяхме на различни мнения, освен ако ставаше дума за достойнствата на солетите и студената бира. Тя твърдо гласуваше за републиканците и както повечето кубинци си представяше Роналд Рейгън като нещо средно между Хосе Марти и Теди Рузвелт. Аз пък винаги си го представям като полузащитник от „Нотр Дам“, а никога не съм харесвал този отбор.

Накрая скъсахме. Добре де, по-точно аз скъсах, но нямаше бури и гръмотевици, просто всеки си тръгна по пътя. Шушумигата редовно ме осведомяваше за по-съществените събития в живота й. Така научих, че докато карала ски през една зимна ваканция, Джоу-Джоу срещнала красив мъж и се влюбила пламенно. Взела си неплатен отпуск от прокуратурата и заминала за Колорадо, където останала шест месеца в ранчото на хубавеца, но накрая се върнала сама. При редките ни срещи тя никога не споменаваше за тази връзка. И до ден-днешен не знам какво се е случило, макар според Шушумигата да е съвсем ясно: „Чисто и просто го е направила на маймуна, както прави с теб, с мен и с всички останали. Никой не може да се мери с нашата Хоси“.

Още веднъж я погледнах през рамо. Беше облечена с бежова памучна рокля мъничко над коляното. Черната й коса, пристегнатата отзад на опашка, подчертаваше още повече силната, волева структура

на лицето. Не беше облечена като за процес, а и едва ли идваше да помага на Соколов, тъй като все пак ставаше дума за брат й.

Сигурно се бях вторачил в нея, защото Шушумигата усети мислите ми и прошепна:

— Направо да не повярваш, че ми е сестра, нали?

Пак погледнах Хосефина Баросо, после се озърнах към брат й. Моят клиент приличаше на наденица, натъпкана в италиански копринен костюм. При това зелен копринен костюм, който искреше под луминесцентните лампи в залата. Джоу-Джоу беше висока, стройна и в някогашните времена биха я нарекли елегантна.

Насочих вниманието си към Ейб Соколов, който обясняваше колко позорно е да мамиш почтените хора. Той напомни на съдебните заседатели за свидетелите, които вече бяха дали показания — пенсиониран авиомеханик, търговец, овдовяла учителка. Ейб страшно обичаше да отрупва заседателите със свидетелски показания. Както казва старият съдебен лекар Чарли Ригс, „*Testis unus, testis nullus*“. — Един свидетел не е свидетел.

Когато жертвите са симпатични, прокурорът няма проблеми. Изкарва ги пред съда, пуска една-две сълзи, праща виновника зад решетките и всички се прибират навреме за телевизионния сериал.

Соколов почваше да се насочва към приключване.

— Вие, дами и господа, подпомагате правителството при изпълнението на неговата свещена функция. — Соколов не беше особено надарен оратор, но сега отиваше към патриотарската част и речта му звучеше твърде добре. — Както са предвиждали основателите на тази държава, не някакви си съдии с перуки и тоги, а именно вие, хората от общината, ще решите кое е истина и кое лъжа, кой е виновен и кой невинен. И когато погледнете този човек... — Той отново посочи Шушумигата. — Какво виждате?

Не се удържах и стрелнах очи към своя клиент едновременно със съдебните заседатели.

— Виждате един крадец, измамник, грабител — уточни Соколов, за в случай, че някой не е разбрал досега.

Адски му се искаше да спомене полицейското досие на Баросо, но нямаше как, защото не разреших на Шушумигата да даде показания. Предишните присъди могат да се използват само при оспорване на свидетелската благонадеждност и това бе достатъчна

причина да държа Шушумигата плътно до мен. А и никак не ми се искаше да взема да мига срещу заседателите — от това придобиваше вид на патологичен лъжец.

— Затова от името на гражданите на щата Флорида...

Ама всичките ли, помислих си аз.

— ... ви призовавам да признаете и двамата обвиняеми за виновни в кражба, измама, изнудване и заговор. Благодаря и Бог да ви благослови.

Соколов събра записките си, прибра цветните диаграми, с които бе обяснил някои подробности от измамата и тържествено се завърна зад масата на обвинението. Аз станах, изкашлях се и благодарих на заседателите за вниманието към делото, но се въздържах да замеся и името божие. След това посочих американското знаме зад съдията Голд и заговорих за Конституцията и нашите скъпи национални традиции. Нямах никакво намерение да отстъпвам на Ейб по тази линия.

— Нашата славна демокрация зависи от граждани като вас, готови да изоставят своя дом, своята работа, своето скъпо семейство, за да бъдат последен бастион в защитата на съгражданите си...

Винаги гледам да представя заседателите като безстрашни морски пехотинци.

— Ние имаме най-съвършената правна система на този свят...

Освен Божия съд през средновековието, разбира се. Там поне са се налагали с мечове.

— Ние с мистър Соколов имаме и други дела, чакат ни и други мошеници...

Други мошеници? Наистина ли го казах? Понякога устата ми е по-бърза от мозъка.

— Но Луис Баросо има само едно дело...

В момента, искам да кажа.

— Нещата се решават тук и сега. Това е делото на Луис Баросо. Неговият живот, и неговата съдба са в ръцете ви.

Хвърлих поглед към своя клиент. Той примига. Трикратно.

— Нашата Конституция осигурява определени правила, които да защитават хората, обвинени в престъпления. Всеки обвиняем се смята за невинен до доказване на противното — невинен, докато вие кажете нещо друго; докато се запознаете с всички доказателства и решите

благодарение на своята съвест, чест, разсъдък и опит, че прокурорът е доказал неговата вина без ни най-малко съмнение. Не е работа на съдебните заседатели да допускат съществуването на доказателства, когато няма такива. Не е ваша работа да предполагате, да допълвате и да вярвате в някакви незнайни доказателства само защото обвинителят твърди, че ги има. Ние не прощаваме хора в затвора само заради догадки. Не ги хвърляме зад решетките заради някакви си предположения. Не, съдебните заседатели са длъжни да огледат доказателствата и да се запитат: „Доказа ли прокуратурата своята теза без ни най-малко съмнение?“.

Известно време продължих да им обяснявам въпроса за доказателствата. Така се прави, когато нямаш друг начин да защитиш клиента. Имам ли убедителни аргументи, не пропускам да ги използвам. Направо ги развявам като знаме и козирувам. Нямам ли аргументи, подскачам около доказателствата на обвинението и твърдя, че не са достатъчни.

— Според мистър Соколов от доказателствата се *подразбирало*, че мистър Баросо е бил съучастник на мистър Хорнбак. Доказателствата *подсказвали*, че мистър Баросо е имал полза от деянията на мистър Хорнбак. Според доказателствата *излизало*, че мистър Баросо е знаел какво става. Е, този вид доказателства имат определено название и всички вие сте го чували. Наричат се косвени доказателства...

Съдебните заседатели кимнаха единодушно. Добре, значи гледаха юридическите предавания по телевизията.

— ... и аз ще ви разкажа една приказка за косвените доказателства. Майката е изпекла пай с боровинки и го слага да изстине върху бюфета. Заръчва на момченцето си да не пипа сладкиша, но щом остава само, то се изкатерва горе и подхваща горещия пай. Но ето че чува как майка му се задава към кухнята. Тогава грабва котката и натрива муцуната ѝ с боровинки. Майката влиза и виква бащата. Бащата отнася котката зад хамбара, после бум! Отеква изстрел. А момченцето седи в кухнята, ближе си пръстите и казва: „Горката Кити. Още една жертва на косвените доказателства“.

Изчаках заседателите да се разсмеят. После станах сериозен и продължих малко по-тихо:

— Моля ви да не позволите Луис Баросо да стане поредната жертва на косвените доказателства.

Този път кимнаха само двама от заседателите, при това единият май заспиваше. Приключих с призив да проявят прославената почтеност на американските граждани, после си седнах. Шушумигата стисна ръката ми и ме потупа по рамото.

Отново се озърнах назад към Джоу-Джоу Баросо, но тя не пожела да ме погледне.

— Никога не сме били близки с нея — каза Шушумигата. — Докато тя правеше пясъчни питки, аз вече отмъквах коли. Винаги се е смятала за нещо повече от мен.

И всеки човек с капка здрав разум би смятал същото.

— Тогава какво търси тук? — запитах повторно аз.

— Мрази ме — отговори Шушумигата, сякаш това обясняваше всичко.

Сега, когато си спомням онзи момент, разбирам, че далеч не е било само това.

[1] Хай алай — южноамериканска игра, наподобяваща хандбала. Играе се на триъгълен терен с високи стени. Състезателите използват дълги, извити ракитови кошнички, привързани към китките им, за да мятат топката срещу стените. — Б.пр. ↑

[2] Супа от черен фасул (исп.). — Б.пр. ↑

2.

МОШЕНИК, ЗАКРИЛНИК И СТРОЙНА БРЮНЕТКА

Всички си имаме дребни ритуали. В утрото преди последния ден на процеса винаги добавям към закуската си по резенче манго и папая, после пъхвам в куфарчето някое криминално романче. Не се знае колко време могат да разсъждават заседателите, а четивото ми пречи да си припомням как е протекло делото, да измислям закъснели решения и да се ругая, че отидох да следвам право, вместо да сторя нещо разумно — например да се натъпча със стероиди и да стана борец тежка категория.

Един час след като заседателите се оттеглиха в своя зловец кабинет, аз и Баросо Шушумигата се отправихме към „Гаслайт лаундж“, където безброй адвокати са давили спомените си за съдии и заседатели в реки от леден джин. Заведението беше сумрачно, с високи табуретки от червена изкуствена кожа. Нямаше много клиенти, но въпреки това из въздуха се носеше приятният звън на лед във високи чаши.

Не обичам да разсъждавам, докато заседателите обмислят решението си. Просто седнах, поръчах бира и разгърнах „Златният бряг“ от Нелсън Демил — история за честен адвокат, компрометиран от чаровен мафиот. Шушумигата както винаги не спираше да дърдори.

Някои клиенти се стягат в очакване на присъдата. Пребледняват и се затварят в себе си. Може би поднасят безмълвни извинения към Всевишния и обещават да се поправят, ако получат втори (а може би пети или шести) шанс. На други клиенти не можеш да им запушиш устата.

Нерви.

Изчервен от вълнение, Баросо размахваше пухкавите си ръце и ме разсейваше с шумен монолог, описващ множеството етапи на неговия престъпен живот. Кацнал върху табуретката, той ампутираше с

пиличка за нокти филтрите на цигарите „Марлборо“, които пушеше една подир друга, без да забелязва, че ръси пепел в скука си. От време на време прекъсваше историята, за да попита: „Нали така, Джейк?“. Вероятно проверяваше дали го слушам.

— Може би трябва да ида в Русия — заяви Шушумигата, пускайки облак цигарен дим. — У нас вече няма място за частната инициатива. Прекалено много контролни органи. Прекалено много закони. Спомням си как започнах да продавам крайбрежни терени. Цели осемнайсет месеца ринахме парите с лопата. А после дойдоха ония дръвници от Талахаси с евтините летни костюми. Какви ли документи не бяха домъкнали само и само да ни спрат работата. Божичко, цялата ми печалба отиде по съдилищата. Нали така, Джейк?

Аз допих бирата и бутнах книгата настрани.

— Терените не бяха крайбрежни, Шушумига. Бяха си направо *под водата*. Ти продаваше парцели от блатата в Евърглейдс.

Ясно, значи *наистина* слушах. Той небрежно махна с ръка и едрият диамант върху пръстена му проблесна въпреки полумрака. Изглежда не бях във форма. Правило номер едно за всеки съдебен процес: никакви лъскави пръстени, ланци, тъмни очила и тъй нататък. Номерът е да представиш разбойника за божа кравичка.

Поръчах си още една бира, а Шушумигата взе да се жалва за провала на бизнеса със скъпоценни метали.

— Кой би повярвал, че можеш да продаваш злато по телефона? Кой, по дяволите, би си помислил, че само с едно обаждане разни фермери от Айова най-охотно ще съобщят номерата на кредитните си карти? Джейк, всичко беше направо разкошно. Мама му стара, ами че световният център на корпорация „Милион долар минералс“ беше само на две крачки — в Лодърдейл, представяш ли си? Ех, да го беше видял, Джейк. Трийсет търговски сътрудници, по две хиляди и петстотин обаждания на ден.

Всъщност бях успял да видя въпросния център — в деня, когато властите му удариха ключа. Цялото начинание на Шушумигата си беше чиста пирамида. Продаваха на наивниците хартийки с уверение, че притежават скъпоценни метали. Шушумигата се кълне, че щял да достави златото, ако не го продавал с двайсет долара по-евтино, отколкото струвало на пазара. Открай време има два лоши навика — пуши и никога не изпълнява обещаното.

— Пазарът тъкмо беше почнал да се оправя. Ако онези гадни бюрократи ми бяха дали още мъничко време, сигурно щях да изплувам. Нали така, Джейк?

Преди да отговоря, усетих нечие присъствие зад гърба си. Отначало помислих, че деветдесетгодишният астматик, приставът Ърни Картрайт, е дошъл да ни викне за присъдата, но ще има време да го черпя едно питие. После ми хрумна, че Ърни Картрайт едва ли ползва парфюм „Пума“.

— Бре-бре, гледай ти — изрече нашата посетителка с нескрита злоба. — Мошеникът и неговият закрилник.

— Остави ме на мира, Хоси — отвърна Шушумигата и блъвна облак дим към сестра си.

Тя стоеше само на педя от мен с леко склонена глава и предизвикателно изпъчен хълбок. Много пъти съм я виждал такава, но отдавна не бях надниквал тъй отблизо в черните ѝ очи. Аз седях, а тя стоеше, тъй че можеше да ме гледа отвисоко както в географско, така и в морално отношение. Отвърнах на погледа с лукава усмивка, която би прелъстила цял автобус клакьорки, стюардеси и зъболекарки.

Тя тръсна глава, сякаш реши, че не заслужавам внимание. После се обърна към брат си и заяви:

— Благодарение на сладкодумното ти приятелче са те оставяли на мира по-дълго, отколкото заслужаваш.

— Я стига, Джоу-Джоу — обадох се аз. — Наричай ме просто Джейк. „Сладкодумно приятелче“ звучи някак безлично.

Тя ме стрелна с очи и цялото ѝ мургаво лице сякаш пламна. Хосефина Ховита Баросо беше самоуверена млада жена, надарена с чевръст ум, както би казала баба ми. Напомняше ми за един израз на Дашиъл Хамет: „стройна брюнетка с хищна челюст“.

— Добре изглеждаш, Джоу-Джоу — рекох аз.

— Не сменяй темата — отсече тя.

— Не знаех, че има такава. Мислех, че по навик изброяваш личните ми недостатъци.

Шушумигата ме сръчка с лакът.

— И с мен е същото. На тоя свят само Хоси е свършена.

Тя ме огледа с присвити очи. Надявах се да е само от зловонния цигарен дим.

— Пак я карате както навремето, нали? Щом Луис загази, Джейк тича на помощ.

— Знам, че не е толкова престижно, колкото да храниш гладуващи дечица или дори да преследваш джебчии, но такава ми е професията. И ако искаш да знаеш, с брат ти сме приятели.

Без да чака покана, Джоу-Джоу намести бедро на съседната табуретка и се усмихна сдържано. Много сдържано.

— Брат ми — отвърна тя, търкаляйки думите по езика си, сякаш се мъчеше да ги опита на вкус, — е позор за човечеството. Брат ми е мързелив, малодушен престъпник, а ти си негов глашатая.

Опитах се да защита клиента.

— Шушумигата не е мързелив.

— Няма да слушам клевети — заяви Шушумигата и се смъкна от табуретката. — Отивам да пусна една вода.

Насочих вниманието си към Хосефина. Тя имаше овално лице с изпъкнали скули и едри, сочни устни.

— Виж какви, Джоу-Джоу, мога да ти надрънкам стандартните глупости, че всеки клиент има право на най-добрата защита. Но няма да го направя. Няма и да се извинявам, че защитавам брат ти, защото той ми харесва. Още повече ще ми харесва, ако стане честен човек. Някой ден може и това да се случи. Веднъж го уредих да продава обзаведени апартаменти в Сарасота.

— Знам цялата история. Като не му потръгна с продажбите, отмъкна всичко — от микровълновите печки и телевизорите до електрическите проводници.

— Не е доказано — възразих аз тъй фалшиво, че веднага ме досрамя. — Дори не го обвиниха.

— Благодарение на теб — уточни тя с нескрито огорчение. — Слушай, Джейк, може и да не ми повярваш, но нямам нищо против теб лично.

— Тъй ли? Значи щом зърнеш адвокат, почваш да му триеш сол на главата? Или те интересуват само младите, с които си спала?

За разлика от брат си тя не примига.

— Това беше недостойно за теб, Джейк. Невинаги си бил такъв, но навярно така става, като киснеш години наред из съдебните зали в компанията на разни съмнителни личности.

— А, има и свестни съдии.

— Не е смешно, Джейк. Поне за мен не е. Ти си просто един застаряващ спортист, който така и не е пораснал.

— И това ли не беше лично?

Тя въздъхна.

— Добре, имаш право. Разочарована съм от теб. Ти имаше огромни възможности, но дори не ги опозна. Изобщо не погледна нагоре. Ти беше калпав играч, но сигурно не си могъл да постигнеш повече. Постъпи в калпав колеж и вероятно това също не е зависело от теб. Но сега се занимаваш с калпава клиентела и изглеждаш напълно доволен. Ето това ме разочарова. Вече не полагаш усилия. Гордееш се с отрицателните си качества, все повтаряш: не съм бил това, не съм бил онова...

— Вярно. Не съм бил лишаван от адвокатски права, не съм бил осъждан или уличаван в неморални постъпки, а единственият ми арест беше чиста грешка. Откъде да знам, че онзи, дето го фраснах, бил полицай?

Тя не се разсмя. Дори не се усмихна.

— Не те упреквам, че си такъв, Джейк. Израснал си без семейство и това те е направило самотник. Стигне ли се до човешки връзки, ставаш напълно нефункционален.

— Хей, мразя ги тия измислени думи. „Нефункционален“ ми звучи по-тъпо от „приоритетизация“. И освен това не съм израснал без семейство. Имам си баба.

— Точно това имах предвид. Израснал си с брътвежите на една старица, която е наполовина Юсо^[1]. Без родители, без братя или сестри и това ти личи. Къде се мотаеш най-често? Из моргата! Dios mio!^[2] Кой ти е най-добрият приятел? Един пенсиониран съдебен лекар, който още прави аутопсии за развлечение! Когато идваше да излезем нейде в събота вечер, цял вонеше на формалин.

Джоу-Джоу поклати глава. Изглежда я бях натъжил дълбоко. После тя се пресегна и отпи от моята бира, оставяйки върху чашата бледи следи от червило. От години насам не бе споделяла с мен толкова интимен жест.

— Знаеш ли какво казва за теб Ейб Соколов? — попита тя, докато връщаше бирата на място.

Не бях сигурен дали искам да знам.

— Че не си чак толкова лош, колкото другите адвокати. С това ли искаш да те запомнят?

— Ейб е свестен човек. Малко тесногръд, високомерен и самонадеян, но кой прокурор не е такъв?

Усмихнах се и вдигнах насреща ѝ поизпразнената си чаша.

— Имаш предвид и мен, нали? Смяташ ме за тесногръда и високомерна.

— И самонадеяна — добавих аз за в случай, че е забравила.

Тя леко сбръчка чело и се замисли. Ако не беше толкова враждебно настроена и ако не бях тъй добре възпитан мъж от деветдесетте години, сигурно щях да кажа, че изглеждаше просто прелестно.

— Може и да си прав — призна тя. — И тия черти може да не са чак толкова лоши.

— Вярно. Нито един палач не може без тях.

— Ами ти? Какво ще кажеш за своя характер, Джейк?

Гласът ѝ омекна. Струваше ли ми се, или наистина долавях в него печални нотки?

— Аз ли? Аз съм скромен, честен и привлекателен, бих казал дори секси.

Тя не клъвна на въдицата. След малко каза:

— Между нас можеше да се получи нещо, Джейк. Наистина можеше.

— Ако бях малко по-друг, нали?

— Все това ми натякваш, Джейк. Казваш, че не съм права да искам от теб нещо повече.

— Никой не може да промени другия. Аз не мога да превърна брат ти в Алберт Швайцер, а ти не можеш да ме превърнеш... в каквото искаш. Просто няма начин да се издигна до висините на детинските ти мечти.

— Значи смяташ всичко това за детински мечти?

— Да. Ако те бях срещнал малко по-късно, може би в теб щеше да има повече реализъм и по-малко идеализъм.

— Никога няма да разбереш какво изпитвах към теб — прошепна тя.

— Мисля си, че разбирах. Точно какво изпитваше.

— Пак се подиграваш, нали? Е, не си прав. Някога те обичах.

Защо ли това *някога* звучеше тъй отминало и недостъпно?

Имах много неща за казване и разполагах с двайсетина минути, тъй че бих могъл да отговоря нещо мъдро и смислено. А вместо това станах и краката ми трепереха като на новородено теле. Но нямаше къде да вървя, затова пак седнах. Чувствах се като последен глупак. Не казах нищо и след малко барманът Мики Кумельо попита мис Хосефина Ховита Баросо — юрист, прокурор, съдия и жена — дали няма да си поръча едно питие.

— Водка „Абсолют Цитрон“ с лед и съвсем мъничко сода — каза тя.

— Нямаме „Цитрон“ — отговори любезно Мики. Той беше барман от старата школа: бяла риза, черна папийонка, гладко сресана коса и чиста бяла кърпа, праметната през рамото. — Имаме „Абсолют“ и мога да капна малко лимонов сок.

Джоу-Джоу присви устни.

— А „Сан Пелегрино“ без лед?

— Да ви предложи един сироп, бива ли? — попита Мики и завъртя поглед към мен. И двамата знаехме, че има „Сан Пелегрино“, но понякога и барманите се шегуват.

Тя поклати глава.

— Не близвам такова нещо.

Трудни моменти има в този живот.

Тя реши да поръча чаша шардоне, а аз все още обмислях какво ли да отговоря на нейните закъснели излияния, когато вратата се отвори и в полумрака нахлу сноп слънчева светлина. Престарелият пристав Ърни Картрайт застана на прага, присви очи и извика моето име.

[1] Луда (исп.). — Б.пр. ↑

[2] Боже мой (исп.). — Б.пр. ↑

3.

ПОЧТЕНОСТ МЕЖДУ КРАДЦИТЕ

Когато чакам присъда, аз се мъча да мисля за всичко друго, само не и за онова, което става в кабинета на заседателите. Опитвам да се държа философски. Няма смисъл човек да се тревожи. Сторил съм всичко възможно, за да победя; сега шестима непознати ще ми обяснят колко струвам.

Тази стратегия наистина върши работа, поне докато едно почукване по вратата събуди пристава и той отиде да викне съдията, който седи печално в кабинета си и мисли, че е изтървал половината игра на хай алай. За да се разсее, съдията понякога чете документи по делото, но най-често разговаря по телефона със своя букмейкър, с любовницата си или с братовчед си, който дава заеми за освобождаване под гаранция и дели с него печалбите.

Съдията нарежда на пристава да доведе адвокатите от „Гаслайт лаундж“, където вече са се наквасили здравата — нещо, което Негова Светлост не може да стори както заради съдебната етика, така и защото страда от язва на дванайсетопръстника.

Когато приставът дойде да ме повика, аз неволно се стягам. Чувствам се безпомощен. Някога на футболното игрище лесно се справях с нервите — просто търсех кого да ударя. В началото на играта винаги ме изтегляха напред, тъй че физическият контакт ми беше гарантиран още в първите седем секунди.

Сега нямаше кого да ударя. Веднъж оставих един свидетел да ме опердаши в съда, за да докажа агресивния му характер и да помогна на своя клиент — лекар, обвинен, че е убил пациента си с опасно лекарство. В момента обаче нямаше какво да направя, затова само пернах Шушумигата по врата и му заръчах да се преструва на невинен, когато влязат заседателите.

Докато се изкачвахме към четвъртия етаж, Шушумигата Баросо мълчеше и изглеждаше малко по-блед, отколкото преди час. В

асансьора ни придружаваше и неговата единствена поклонничка. Не я бяхме канили — просто сама се появи.

Х. Т. Патерсън вече беше в залата. Крачеше насам-натам пред съдийската маса с ръце зад гърба. Беше висок около метър и шейсет и пет — ако броим и дебелиите подметки на каубойските му ботуши от щраусова кожа. Признавам, много добре изглеждаше с белия си ленен костюм, но мене ако питате, адвокатите трябва да се обличат като колумбийски мафиоти — с копринени костюми и обувки от змийска кожа.

— Успех, Джейкъб, и дано Провидението се усмихне на теб и всички, които обичаш — изрече напевно Патерсън.

Преди да стане адвокат, той беше проповедник в Баптистката църква на Либърти Сити и все още говореше като от амвона.

— За Провидението не знам — отвърнах аз, — но бих приел една усмивчица от заседателка номер пет.

— А, шофьорката. Предпочиташ я, защото е афроамериканка и все още вярваш в старите слухове, че малцинствата не се доверяват на властите.

— Точно така.

— Не я отхвърли, макар че изглежда предубедена.

— И тук си прав. Какво се опитваш да кажеш?

— Само едно, Джейк. Зарежи правилата. Действай по инстинкт. Тази жена е карала милиони километри и хемороидите я съсипват.

— Хемороиди ли?

— Не забеляза ли, че всеки ден си носи възглавничка?

Не бях забелязал.

— Тя работи извънредно, за да изхрани децата си. Всеки ден има работа с груби, уморени, сърдити хора, които са останали без коли, а може би и без къщи. А ние домъкваме в съда пред нея някакъв бял хубавец, който не е работил честно и половин ден, добавяме един дебел мошеник, готов да открадне бисквитите на невръстно детенце, и очакваме жената да прояви съчувствие. Вярно, черните заседатели ще те подкрепят, ако смятат, че ченгетата нещо са сбъркали, а според тях винаги е така. Но трябва да помниш едно: тази черна заседателка не идва от улицата. Тя е регистриран гласоподавател, иначе изобщо нямаше да е тук. И изправиш ли я пред бели мошеници, сам си дириш белята.

— Ами ти защо не я отхвърли? — попитах аз.

— Защото, драги ми Джейк, ако не си забелязал, аз съм плешив и черен като билиардна топка номер осем. Надявах се дамата да ми пусне малко аванс.

— И...

— И вместо това тя през цялото време ме гледа на кръв. Да знаеш, и ти, и аз я оплескахме здравата с тая мисис Черил Уошингтън. Издънихме се, загажихме и сами си бихме шута. Надникнахме дълбоко в душите си, но не зърнахме просветлението.

— Може пък да извадим късмет. Нали вярваш в късмета, Хенри Тъкъри?

— Вярвам, разбира се. Иначе как да обясня успехите на противниците?

Стори ми се, че и преди съм чувал нещо подобно. Сигурно беше така. Адвокатите са големи плагиати.

Клиентите седнаха от двете страни на нашата маса, а аз се присъединих към Х. Т. Патерсън в разходката пред съдийския подиум. Клиентите ни зяпаха и вероятно им беше чудно защо се държим така, сякаш чакаме собствената си присъда. Не знам защо, но винаги е така.

— Успех, Кайл — подхвърли Шушумигата, обзет от духа на момента. Поне засега двамата бяха събратя по нещастие.

Залата беше празна, само Хосефина Баросо седеше в средата на първия ред с кръстосани крака, вирната брадичка и загадъчна усмивка на устните. Царственото ѝ присъствие определено ме дразнеше, ако се намирахме в древния Рим и ние четиримата бяхме гладиатори, тя сигурно щеше да завърти палец надолу, гледайки как врагът опира копие в гърлото на брат ѝ.

Ейб Соколов се зададе спокойно по пътеката между редовете, прошепна нещо на кралица Хосефина и седна зад масата на обвинението. Той спадаше към ония, които никога не се тревожат. Ризата му вечно си оставаше здраво затъкната под колана, а обувките му лъщяха като огледало. Умирах от желание да му направя едно премятане през рамо.

Вратата в дъното се отвори с гръм и съдията Голд се зададе, развявайки черните си одежди. Секретарката вече беше на място,

стенографката седеше над машината и разкършваше врат.

— Доведете заседателите — нареди съдията на пристава.

Човек винаги се опитва да разгадае лицата им. Ако не те гледат в очите, значи са против теб. Ще ти го каже всеки стар адвокат на чаша сухи картини в „Гаслайт“. Както става с всяка народна мъдрост, и тази е вярна в петдесет процента от случаите.

Заседателите почнаха да се настаняват. Двама зяпаха обувките си. Други двама си носеха пуловерчета за защита от раздрънкания климатик, който ту бълва влажен тропически въздух, ту ненадейно почва да се държи като фризер в кланица. Мисис Черил Уошингтън стрелна с очи Соколов, после мен и накрая спря поглед върху Х. Т. Патерсън. Изглеждаше сърдита и на трима ни.

— Кой е лидерът според теб? — попита Шушумигата.

— Ловецът на акули — отвърнах наслуки аз, полагайки напразни усилия да видя кой държи листчето със съдбата на господата Баросо и Хорнбак.

— Стигнаха ли съдебните заседатели до споразумение за присъдите? — попита съдията Голд с тежък сенаторски глас.

Изправи се мисис Уошингтън.

По дяволите!

— Да, Ваша Светлост — каза тя и връчи бланките на задъхания пристав, който ги подаде на секретарката Роза Суарес.

— Благодаря — каза съдията. Той огледа бланките и като че се понавъси, но може би просто имаше колики. — Секретарката ще обяви присъдите.

И той подаде формулярите на Роза Суарес, която гордо стана на крака.

Чичото на Роза Суарес беше в областната управа и затова цялото й семейство — майка, баща, трима братя и една сестра — работеше в общинския сектор. Ако трябва например да изпъдиш алигатор от задния си двор или да монтираш нов водомер, непременно опираш до подписа на някой Суарес. Роза опипа сребърната шнола върху черната си коса, после зачете с отегчен глас:

— Единайсети съдебен окръг, област Дейд, Флорида, наказателно дело номер деветдесет и четири-тринайсет-двайсет и едно, щатът Флорида срещу Луис Хавиер Баросо. Ние, съдебните

заседатели, единодушно намираме обвиняемия Луис Хавиер Баросо за невинен по всички обвинения.

Чудесно! Ето я онази опияняваща тръпка, мимолетната радост на победата. Знаех колко бързо отминава и затова исках да ѝ се насладя докрай.

До мен Шушумигата въздъхна и сграбчи десницата ми с потна ръка.

Роза Суарес се изкашля.

— Единайсети съдебен окръг, област Дейд, Флорида, наказателно дело номер деветдесет и четири-тринайсет-двайсет и две, щатът Флорида срещу Кайл Лин Хорнбак. Ние, съдебните заседатели, единодушно намираме обвиняемия Кайл Лин Хорнбак за невинен по обвинения номер едно, три и четири...

Олеле!

— ... и виновен по обвинение номер две, измама според член 817, алинея 29 от наказателния кодекс на Флорида.

Хорнбак стовари длан върху масата.

— Тая пък тъпотия каква е?

Соколов поклати глава. На него му трябваше Баросо; Хорнбак беше само случайна жертва.

Аз прелистих обвинителния акт, опитвайки да разбера какво става. Значи тъй: невинен по обвинението в предумишлено ограбване, невинен по обвинението в изнудване и невинен по обвинението в престъпна финансова машинация, но виновен по обвинението в измама. Това е закон от 1868 година, който забранява „да се мами“ и обира праха в мухлясалите правни томове заедно със забраната да се реже главата на заклана овца, преди да бъде изкормена. Ето защо прокурорите пишат в обвинителния акт всичко, което им хрумне. Хвърлиш ли достатъчно кал, все нещо ще остане.

Х. Т. Патерсън дори и не трепна.

— Ваша Светлост, молим съдебните заседатели да потвърдят присъдата един по един.

— Много добре. — Съдията Голд кимна тържествено и се завъртя към ложата. — Току-що бе прочетена присъдата, според която намирате мистър Хорнбак за виновен по обвинението в измама, както е посочено в точка две от обвинителния акт. Единодушно ли е вашето мнение?

— Единодушно е — отвърнаха в хор травеститът и любителят на обиците.

Загубихме още две-три минути, но всички заседатели потвърдиха присъдата. Накрая съдията им благодари за търпението и добре свършената работа, после връчи на всекиго удостоверение за отлично изпълнен граждански дълг. Каза на Шушумигата, че е свободен, а наказанието на Хорнбак отложи, докато бъде проучено полицейското му досие. Въпреки възраженията на Соколов съдията разреши на Хорнбак освобождаване под гаранция до окончателното определяне на присъдата. Заседателите се изнизаха от залата, а Голд изчезна през задната вратичка. Секретарката събра разхвърляните бумажки, натъпка ги в папката и го последва.

Бейб Соколов затвори куфарчето си, спря до масата на защитата, потупа ме дружелюбно по рамото и каза:

— Върви, че ги разбери. Нали така, Джейк?

По-голям комплимент не бях получавал от него.

— Сигурно е било компромис — отвърнах аз. — Едни са искали да ги осъдят, други да оправдаят и двамата. Докато Хорнбак даваше показания, ти го притисна здравата и това им е повлияло. Шушумигата изобщо не си отвори устата, тъй че заседателите са запомнили само Хорнбак. Кое то още веднъж потвърждава моя стар принцип: обвиняемият не бива да дава показания.

Соколов се усмихна зловещо.

— Имаш предвид *виновните* обвиняеми.

— Нека просто да кажем, че не искам мой клиент да говори пред съда, ако рискува да го обявят за неблагонадежден.

— Ама и ти си едно дрънкало... — промърмори Соколов и помъкна куфарчето си към изхода.

В залата останахме да седим само ние, четиримата конници на защитата — Х. Т. Патерсън с неговия опечален клиент, Шушумигата Баросо и вашият покорен слуга.

— Не мога да повярвам на тая глупост — възкликна Хорнбак с изчервено от ярост лице. Той скочи на крака и се приведе над Шушумигата. — Задължен си ми, човече. Можеше да ме отървеш, ако си беше признал.

— Кайл, драги Кайл — рече Шушумигата с онзи меден гласец, с който навярно беше продавал блатна тиня на глупаците от Средния

Запад. — Знаеш, че не мога да го направя. Имам условна присъда. Щяха да ме вкарат на топло.

Така си беше. Преди две години осъдиха Шушумигата за така наречения Боклукчийски удар. Полицията го спипа да ровичка из кофите за боклук зад една агенция за коли под наем близо до аерогарата. Едно гмуркане му стигаше, за да измъкне поне десетина изхвърлени разписки с номерата на кредитни карти. А после с тези номера си поръчваше по пощата стереоуредби, телевизори и секспособия.

Хорнбак повиши глас.

— Да, и може наистина да те вкарат, ако аз се споразумея с прокуратурата. — Той се завъртя към адвоката си. — Какво ще речете, мистър Патерсън? Дали прокурорът още иска да преговаряме?

Х. Т. сложи ръка на рамото му и се помъчи да го успокои.

— Аз също се чувствам покрусен и объркан. Ала не му е времето да обсъждаме тъй важни дела. Нека да се насним тази вечер, а подир туй ще проверим всяка възможност, ще обходим всички пътища...

— Ще изкачим всяка планина — услужливо подхвърлих аз.

— Всичко ще се оправи, Кайл — каза Шушумигата. — Ще поема цялата отговорност.

Хорнбак се изсмя мрачно.

— Да бе. А няма ли и да ми излежиш присъдата?

— Кайл, трябва да се държим един за друг. Такъв беше планът.

— Да, ама в плана не беше предвидено да ида зад решетките. Ти каза, че или ще ни оправдаят, или ще осъдят само теб.

Шушумигата сви рамене.

— Не очаквах така да се извъртят нещата. — Той ме погледна. — А ти?

Поклатих глава.

— Никога не се знае какво ще им скимне на заседателите.

— Е, аз пък знам едно — заяви Кайл Хорнбак и лицето му стана свирепо. — Вкарат ли ме в затвора, имам какво да разправам на щатския прокурор. Имам какво да разправам. Имам...

— Кайл, стига толкова! — кресна Шушумигата. Мъчеше се да го сплаши, но не успя.

— Ще им кажа за тунелите в планините, какво има там и какво няма — повиши глас Хорнбак. — Ти продаде акции и в други щати,

значи си федерален престъпник. Ще те пратят в Мериън при закоравелите престъпници, да те подмятат като топка от ръка на ръка.

— Цялото начинание е напълно законно и ти не знаеш нищо за него — заяви твърдо Шушумигата и така запърха с мигли, че заподозрях да е излъгал поне два пъти в това изречение.

— Виждам, че няма почтеност между крадците — подметна Хосефина Ховита, която се бе промъкнала изотзад също тъй безшумно, както в „Гаслайт“. Тя се обърна към мен. — Сигурно трябва да те поздравя, Джейк. Забаламоса заседателите да осъдят по-малко виновния. Това е главната задача на адвоката, нали? Така да замаже фактите, че за съдебните заседатели да останат само догадки.

— Чудно, аз пък мислех, че работата ми е да накарам прокуратурата да докаже обвиненията си. Ейб не успя, затова брат ти излезе на свобода. Така се играе играта.

— Значи за теб всичко това е игра?

— Естествено. Има си правила като всяка друга игра. Не можеш да подкосяваш нападателя, докато чака топката. Не можеш да приемаш твърдения от втора ръка, дори и да са верни.

— Правилата са създадени, за да служат на правосъдието, не да му пречат.

— Да, но правосъдието не е в много добри отношения със закона и ти го знаеш, по дяволите.

Тя присви очи и заговори малко по-тихо.

— Не бях усетила досега, но и ти си като всички останали.

— Като кои?

— Онези сладкодумни измамници, дето могат да оправдаят всяка своя постъпка. Сигурно заедно със занаята получавате и по едно куфарче, пълно с хитрини и забавни истории как се баламосват съдии и заседатели.

— Остави ме на мира, Хоси. Някои от нас просто си вършат работата и толкоз. Не може всички да сме като теб света вода ненапита.

Хосефина Ховита Баросо се завъртя на пети и гневно хукна към изхода. Понечих да кажа нещо, но Шушумигата се размърда до мен.

— Остави я. С нея не може да се спори.

Поседях малко, докато Патерсън и неговият клиент се отправяха на свой ред към изхода. От прага Кайл ни хвърли сърдит поглед през

рамо.

— Предупреждавам те, Баросо. Имаш голям дълг към мен.

Патерсън хвана клиента си за ръката и го издърпа към коридора. В залата останахме само аз и Шушумигата, ако не се броят десетината портрета на мустакати съдии, отдавна напуснали тоя свят.

— Голям досадник — каза Шушумигата. — Не се тревожи, Джейк.

— Аз ли? Че защо да се тревожа? Той заплашваше *теб*.

— Той е мошеник. Трябваше да очаквам нещо подобно. Аз съм го учил на всичко.

Докато си събирах книгата в куфарчето, Шушумигата пое по пътеката, без да ме изчаква.

— Е, май това беше всичко, Джейк — подвикна той. — Благодаря за чудесната работа.

— Има още нещо — казах аз.

Шушумигата спря до вратата, врътна глава към мен и изведнъж заприлича на заек, надушил заплаха.

— Какво, Джейк?

— Трябва да уредим хонорара.

4. СЛАДКО И ОТРОВНО

Ловяхме риба из солените плитчини край Кий Ларго и се пържехме в жегата на ясното юнско утро. Или по-точно само баба Ласитър ловеше риба. Доктор Чарли Ригс се беше отдал на спомени; едно мършаво русоляво хлапе, чието име не успях да разбера, гледаше нацупено целия свят, а аз тласках с прът лодката, обливах се в пот и си докарвах едновременно главоболие и изгаряне.

— Джейк, изглеждаш ми малко позелениял около хрилете — подметна баба. — Да не си хванал грип?

Изръмжах отрицателно и баба заяви:

— Това момче вечно се разболява когато не трябва. Веднъж заради него изтървах конкурса по риболов.

— Бях на осем години, бабо. Не съм го направил нарочно.

Чарли Ригс се изкашля.

— Разправял ли съм ви за случая с отровния спрей против хрема?

— Наскоро не си — казах аз.

— Я млъквай, Джейк — скастри ме баба. — Предпочитам да слушам неговите истории, отколкото да ми разправяш колко престъпници си измъкнал на свобода.

Ха така! Какво им става напоследък на всички, та се заяждат с мен? Последвах примера на хлапето и се нацупих.

Чарли захапи изгасналата си лула, изчаквайки да приключим семейната разправа. Двайсет и пет години беше работил като областен съдебен лекар, а след пенсията интересите му се прехвърлиха от трупове буквално към всички нормални области на човешкото познание, та дори и към някои ненормални. Доктор Ригс беше нисък, кривокрак, брадат и бузест, с лъскави кафяви очи зад очилата, които висяха малко накриво, вероятно защото на едната им дръжка имаше рибарска кукичка вместо винтче. Беше облечен с рязани панталони от

зелен док, армейска тениска в маскировъчен цвят и каскетче с емблемата на някакъв спортен отбор.

— Стига бе, Чарли — рекох аз. — Само се шегувах. Каква е тая история?

Чарли ми хвърли поглед през рамо.

— Поуката в нея идва още от Хораций, който е казал: „Ira furor brevis est“.

— Да, Хораций знае как да подбира думите — съгласих се аз.

— „Гневът е краткотрайна лудост“ — преведе Чарли. — Между двама биолози в една изследователска лаборатория имало жестоко съперничество и когато единият получил държавна субсидия, а другият не, професионалната завист се превърнала в...

— Отровен спрей против хрема — подхвърлих аз, като забих пръта в дъното и безшумно тласнах лодката напред из плитчините.

— Точно така. Единият биолог инжектирал бета-пропиолактон в спрея, с който другият си лекувал синузита. Лекарството е много ефикасно за стерилизиране на органи преди трансплантация, но не бих посъветвал никого да го гълта. В старата морга цял ден правихме тестове, преди да разберем с какво си имаме работа. Помниш ли старата морга, Джейк?

— Как да не я помня. Беше преди кметството да построи онази сегашна чудесия на Боб Хоуп Роуд.

Не преувеличавах. Днес нещастните жертви на престрелки или бой с ножове — повечето от които бяха живели в мизерия и нищета — прекарваха подир смъртта си няколко дни във великолепна тухлена сграда с всички удобства на един приличен хотел.

— Хайде, Чарли, казвай за спрея — подканих го аз. — Успя ли онзи тип да убие съперника си?

— Не, *Dei gratia*, тоест слава богу. Химикалите в спрея промениха свойствата на бета-пропиолактона. Адски лютеше, но не предизвика трайни увреждания. Междувременно виновникът изпадна в психическа криза и вместо присъда го пратиха на лечение.

— Тази история ми хареса — каза баба. — Поне веднъж никого да не убият и всичко свършва както се полага.

— Сигурно я е измислил — обадох се аз.

Доктор Ригс изсумтя презрително, после метна въдицата и се впусна в подробно и цветисто описание на метода за определяне

времето на смъртта според растежа на червеите в трупа. Изглежда, от тая история баба ми огладня, защото измъкна от торбата парче сушено пилешко по ямайски.

Напоследък не се срещам с баба толкова често, колкото някога. Огледах я — костелива старица с бежови шорти, брезентова шапка и тениска с надпис „Изяж ги сурови“ (последното е девиз на едно ресторантче за стриди в Кий Уест). Загорелите ѝ крака бяха придобили цвета и здравината на махагон. Докато слушаше безконечните истории на Чарли Ригс, баба примигваше срещу утринното слънце, оглеждаше водата и ме насочваше с въдицата натам, накъдето я влечеше инстинктът или слабото старческо зрение. Тя отново размаха пръта, навъси се и остави кордата да се влачи из спокойната вода.

— Сеното се слага там, където ще го намерят козите. Джейк, виждаш ли някоя рибка да размахва опашка?

— Виждам само червени кръгове, бабо — отвърнах аз.

— Снощи май прекалихме с бабиното ти уиски — уведоми ме Чарли, сякаш не бях присъствал. — До довечера всички ще ослепеем.

Баба Ласитър всъщност не ми беше истинска баба, а просто роднина по бащина линия. Трета братовчедка, пралеля или нещо такова. Тя ме отгледа, след като баща ми, рибар от Кий Уест, загина в кръчмарска свада, а майка ми замина за Оклахома с някакъв дървеняк. Наричах я „бабо“ както всички нейни познати. Е, почти всички. Веднъж в една кръчма някакъв моряк я нарече „дърт скункс“ заради самотния бял кичур в черната ѝ коса. Само че не успя да повтори — един удар с харпун през глезена го накара да забрави прякора веднъж завинаги.

Чарли разправяше как мирисът на разложение привличал мухите месарки. Било направо като покана да дойдат и да колонизират трупа. Баба продължаваше да дъвче парчето сушено пилешко и пиеше бира. Аз размахвах пръта, наблюдавах за риба и от време на време се озъртах към русолявото хлапе, което бе довела баба. Тя много обича да храни улични котки и малки момченца.

— Ами ти, синко? — попитах аз. — Опитал ли снощи бабината скоросмъртница?

— Не съм ти син — отвърна хлапето небрежно и съвсем отчетливо.

— За наша всеобща радост — добавих аз. Обикновено успявам да надделея в словесни двубои с единайсетгодишни хлапета, макар че не ми се случва много често.

— Кип направо се наду от млечния шейк с манго, дето го беше направила баба ти — каза Чарли. — Излязоха му жълти мустачки.

Kip. Точно така. На два-три пъти бях чул баба да подвиква „Кипърс“, но мислех, че ѝ се привиждат кипариси.

— *Mangifera indica*, прекрасен плод — продължаваше Чарли. — Макар че има вкус на кръстоска между праскова и ананас, мангото всъщност е роднина на кашуто и, да ме прощавате, на отровния бръшлян. Странно, нали — такава връзка между сладост и отрова.

— Досущ като жените, подир които търчи Джейк от години насам — каза баба. — Ако не броим оная, дето стана съдийка, всичките са библейски блудници с миниполи.

— *Non semper ea sunt quae videntur* — възрази Чарли. — Нещата невинаги са такива, каквито изглеждат.

И той се впусна във философски разсъждения за растенията, животните и хорските съдбини. Аз зяпах хлапето, което продължаваше да се цупи. Накрая му подвихнах дружелюбно:

— Кип, защо не се включиш в риболова? Искаш ли да метнеш на рибките една въдица?

— Мразя риболова — отвърна хлапето.

— Добре де, а не искаш ли да поплуваш? Мога да те бутна зад борда и да повикам акулите.

— Джейк! — обади се баба със строг глас.

— Също като в „Спасителна лодка“ — рече небрежно Кип.

— А? — сепнах се аз.

Кип ме погледна с типичното високомерие на хлапе към възрастен, който изобщо не познава правилата на детските игри.

— Има такъв филм, „Спасителна лодка“. След коработворение в лодката няма място за всички. И хвърлят няколко души зад борда, за да оцелеят останалите.

— Звучи ми като пазарлък с прокурора в дело с няколко обвиняеми — казах аз.

— Филмът е заснет по време на Втората световна война — продължи Кип — и представлява алегория на събитията в Европа.

— Алегория — повторих аз с уважение.

— Да, това означава, че можеш да го приемеш не само буквално, но и...

— Знам какво означава, хлапе.

— Джейк, не досаждай на Кипърс — нареди баба, без да откъсва очи от водата. — Филмите са много важни за него.

Аз се обърнах отново към нацупения невръстен мъдрец.

— Бас държа, че знаеш и кой е режисьорът на „Спасителна лодка“.

Русолявото хлапе ми хвърли поредния презрителен поглед.

— Всички знаят, че е Хичкок.

Баба метна въдицата си край валмо плаващи водорасли.

— Кипърс по цял ден само седи и гледа филми по кабела. Понякога ми идва да грабна чифтето и да надупча оная гадна сателитна чиния. — Тя се завъртя и ме изгледа изпод брезентовата шапка. — Надявах се да му създадеш интерес към игрите на чист въздух.

— Нека дойде да ми оплеви задния двор — предложих великодушно аз.

Баба изтегли въдицата и я очисти от полепналите водорасли.

— Не това имах предвид. Може да поиграете футбол. Казах му, че си бил защитник в „Делфините“.

— Проверих дали те има в спортния албум — обади се хлапето.

Аз изсумтях одобрително. Момчетиите много се впечатляват от спортистите.

— Твоята снимка струва само двацет и седем цента.

— Не думай!

— Това е минимумът — уточни Кип.

— Звучи ми като добра инвестиция — подметна Чарли, без някой да го е питал.

После той се впусна в разсъждения за упадъка на международната търговия с произведения на изкуството поради икономическите проблеми в Япония. Хлапето обаче го прекъсна:

— Повечето филми за футбола са гола вода.

— Гола вода? — повторих аз.

— „Най-дългият двор“ си го биваше. Нали разбираш, Бърт Рейнолдс се представи доста добре. Знаеш ли, че той е играл в отбора на Флоридския университет?

Знаех.

— После му дадоха ролята на защитник в „Герой наполовина“. Леле, че беше скапан! А пък във „Всички за Америка“ Денис Куейд беше толкова кльошав, че изобщо не приличаше на футболист.

И аз така мислех.

— Виж, „Северен Далас четирийсет“ беше приличен филм, макар и малко мрачен — каза Кип. Той като че се позамисли, но от провисналата дълга коса не можах да видя дали е сбръчкал чело. — Давам му три точки. — Хлапакът засенчи очите си с длан и ме огледа. — Знаеш ли, малко приличаш на Ник Нолти.

— Благодаря.

— Само че той е по-хубав.

Отново ме заболя глава.

— Ей, бабо — подвикнах аз. — Носиш ли нещо за обяд, или ще ядем пътниците?

— Също като в „Зелената пустош“... — не пропусна да се изфука Кип.

— Бабо, как му се изключва звукът на това чудо?

— ... най-новият филм на Едуард Робинсън — довърши хлапето и най-сетне се усмихна.

Отново бяхме в бабиния дом на остров Исламорада, откъм Мексиканския залив. Някога и аз бях живял в тази стара къща със стени от кедрови дъски, тенекиен покрив, бъчви под водосточните тръби и стабилна дървена веранда с люлка, навес и люлеещ се стол. Чарли дремеше на верандата, хлапето гледаше телевизия в хола, а аз правех компания на баба в кухнята. Тя изстискваше лимонов сок върху филето от прясна риба.

— Какво ти е, Джейк. Откакто дойде тук, не те свърта на едно място.

— Нищо ми няма.

— Аха...

Отвън над залива се трупаха тумбести сиви облаци. Температурата спадаше и из въздуха се носеше мирис на дъжд.

— Бабо, мислиш ли, че съм сладкодумен измамник?

— Не си сладкодумен — отвърна тя, доказвайки още веднъж, че сарказмът е наш семеен талант.

Баба поръси филето с брашно и сипа олио в тигана. Тя беше от старата школа и не можеше да понася задушена риба.

— Пак ли ти е скапано на душата? — попита тя.

— Не съвсем. — Взех резенче лимон, засмуках го и веднага се просълзих. — Помниш ли Баросо Шушумигата?

— Едно дебело момче, дете продава чужди вещи.

— Същият.

— Виж, *той* наистина е сладкодумен.

— Тия дни го отървах от обвинение в измама и сега... нали знаеш, взех да се чудя какво представлявам всъщност.

Вятърът се засили и палмовите вейки заплующаха по стените на къщата. Откъм покрива долетяха звънките удари на дъждовни капки. Някога заспивах под техния шум в стаичката вдясно от коридора.

— Не си сторил нещо непочтено, нали? — попита баба.

Аз поклатих глава.

— Просто си свърших работата.

— Какъв е проблемът тогава? Ти си адвокат, значи помагаш на онзи, който те е наел. Не можеш да вършиш работата на съдията и заседателите.

— Знам. И аз си повтарям същото, но звучи като измислено оправдание за работата ми, която, нека си го кажем открито, не носи никаква полза на обществото.

Тя пусна едно от филетата в кипящото олио.

— Полза на обществото, а? Ти ли си същият онзи Джейкъб Ласитър, дете бягаше от училище, за да лови жаби в Евърглейдс? Ти ли си онова хлапе, дете беше готово на всичко, само и само да не учи за матура?

— Недей така, бабо. Вече съм голям човек.

Тя ме изгледа скептично.

— Това да не е някаква женска история?

— Какво искаш да кажеш? — рекох аз. И най-тъпият свидетел знае, че понякога е добре да отговориш на въпроса с въпрос.

— По принцип мъжете рядко задълбават в постъпките си, ако някой не ги критикува. Доколкото знам, единствените хора, на чието

мнение дължиш, сме аз и Чарли, но ние си те обичаме каквото и да направиш. Значи трябва да е замесена жена.

— Сега пък се правиш на психолог.

Това е друг съдебен трик — да отклониш противника от опасната тема.

— Добре де, щом не ти се говори...

Баба не довърши и се приведе над печката. Когато филетата станаха златисти, тя ги извади от тигана, прецеди олиото и сипа в него малко брашно, лимонов сок, доматиена салца, чесън, пипер, мащерка, чер пипер и щипка сол. Отвън над залива припламваха светкавици и пороят се сипеше косо над плажа.

— Е, дано поне онзи нехранимайко да ти е платил.

— Нали ми знаеш принципа, бабо. Плащането в аванс.

— Тъй ли?

Без да обръщам внимание на съмнението в гласа ѝ, аз продължих:

— Ако не вземеш парите в аванс и загубиш, няма да видиш и пукнат цент. Клиентът казва: „Каква полза от теб? Можеха да си ме осъдят и без адвокат“. А ако спечелиш, казва: „Какво толкова си направил? Аз бях невинен“.

— Значи взе парите в аванс, така ли?

— Не съвсем — признах аз.

— А после?

— Донякъде.

— Дано да не си приел чек от онзи мошеник. Той използва имена на банки, дето са фалирали още през двайсет и девета година.

— Не беше чек.

— В брой значи? Да не е излязло, че банкнотите са с еднакви номера?

— Не беше и в брой.

— Какво ти е дал тогава?

— Акции.

— Какво?

— Шушумигата ми даде сто акции от корпорация „Съкровищница на Скалистите планини“. Регистрирана е в Колорадо и има разрешително за финансови операции във Флорида.

Баба ме гледаше тъй, сякаш се питаше дали не е отгледала идиот.

— И какво те кара да мислиш, че тая корпорация не е поредната пирамида? — попита тя.

— Сигурно това, че Шушумигата е неин основател, президент и единствен управител.

— И ти е пробутал акциите вместо хонорар?

— Беше останал без пукната пара. Слушай, бабо, знам какво си мислиш, но ако на този свят има човек, когото Шушумигата не би преметнал, това съм аз. Е, може от корпорацията да не излезе нищо и акциите да се окажат само хартийки. Знам го. Но поне веднъж цялата работа е напълно законна.

— И с какво се занимава тая корпорация?

— С някакви геоложки проучвания — измънках аз.

— Мини ли копаят?

— Не съвсем.

— Изплюй камъчето, Джейк.

— Търсят разни неща.

— Какви неща?

— Заровени съкровища — признах най-сетне аз и се загледах през прозореца към оловносивите вълни на залива.

— Божичко, Джейк. Донеси дамаджаната. Трябва да пийна.

— Виж какво, мнозина адвокати приемат да им се плаща с акции. Представи си, че преди десет години бях работил за „Майкрософт“.

— „Майкрософт“ не пробутва бетон от съборени сгради като парчета от Берлинската стена.

Вярно, имаше и такава история. Ненадейно някой изрече зад мен:

— Грегъри Пек би взел зеленчуци вместо някакви си хартийки.

Завъртях се. На прага стоеше Кип — бос, със скъсани джинси и избеляла тениска.

— Зеленчуци ли? — рекох аз.

— Във филма „Да убиеш присмехулник“ адвокатът приема бедняците да му плащат със зелки. Те поне стават за ядене.

— Благодаря за съвета, хлапе. Я виж дали по телевизията не са пуснали „Нюрнбергският процес“. Ще си имаш занимание за три часа и половина.

Хлапакът се нацупи и излезе от кухнята. След малко го чух да прещраква каналите. Баба ме изгледа сърдито.

— Джейк, искам да се държиш по-мило с Кипърс.

— Добре де, добре.

— И да се погрижиш за интересите му.

— Адвокат ли си търси? Какво, някой да не му е откраднал седмичната телевизионна програма?

— Има някакъв дребен проблем в съда за непълнолетни. Но по-добре сам да ти каже.

— Нека си наеме Грегъри Пек. Ще му излезе по-евтино.

— Джейк!

Бръкнах с пръст в кипящата лимоно-доматена смес и се опарих.

— Пъклото да го вземе! — изтърсих аз ругатнята, която съм усвоил от баба още в най-ранна възраст. Лапнах пострадалия пръст и намалих газта. След малко казах: — Добре де, ще отърва тоя малолетен престъпник, дори ако е пробутал отровен спрей на цялото училищно настоятелство.

Баба се усмихна. Всичките й зъби си бяха на място, макар че от петдесет години ги ползва вместо отварачка. После взе дървената лъжица, която е по-стара от мен, и започна да бърка соса.

— Добре. Но обещавай, че ще му помагаш като на роднина.

— Като на роднина ли? Защо?

— Защото ти е племенник — каза баба Ласитър, без да откъсва очи от къкрещия сос.

5.

ЕДИН ОТ НАС БЕШЕ МЪРТЪВ

Стори ми се, че чух нещо да тропа едва доловимо в двигателя на моя жълт „Олдсмобил 442“. И той като мен започва да проявява първите признаци на напреднала възраст, което е напълно естествено, тъй като са го произвели през 1968 година. В колата ми няма касетофон, компактдиск, клетъчен телефон или факс. Има радио, само че без УКВ. Две хиляди и двеста кубически сантиметра под капака, четирицилиндров карбуратор, черен гюрук и пет скорости — с две думи казано, допотопен звяр, досущ като собственика си.

В това топло и влажно понеделнишко утро вярната ми колесница се носеше със свален гюрук на север по старото шосе номер 1, което води от Мейн до Кий Уест. Радиото беше настроено на някакво спортно предаване близо до края на скалата, но всеки път щом в небето се мернеше облаче, от ефира нахлуваше пукот и Фидел Кастро или някой негов братовчед почваше да крещи срещу los imperialistas^[1]. Така и не успях да разбера кой от „Делфините“ ще обере тлъстите договори и кой от местния университетски отбор пак е загазил с допинг.

На черната кожена седалка до мен седеше онова мършаво русоляво хлапе, с което бяхме една плът и кръв (или поне така се изрази баба). Огледах го. Момчето имаше сини очи с дълги белезникави мигли, бледа кожа и тънка синкава вена над лявото слепоочие. Дългата права коса провисваше пред очите му. Изглеждаше донякъде симпатично, а като напълнееше малко и минеше шестнайсетте, момичетата сигурно щяха да го смятат за сладур, печенияг или някоя друга думичка от бъдещия хлапашки жаргон.

Баба казваше, че ми е сестрин син наполовина.

От това изненадата стана двойна. Не знаех да имам сестра, а още по-малко знаех за някакъв неин син, бил той цял или на части. Оказа се, че вината била на моята непрокопсана майка — пак бабин израз —

дето забягнала в Оклахома с някакъв мъж, който не се оженил за нея и накрая я зарязал с малко момиченце на име Джанет.

Майка ми изживя последните си пет-шест години сред облак от алкохолни пари в мизерно апартаментче в град Тулса. Макар че коварният съблазните отдавна бе напуснал живота ѝ, тя така и не се прибра във Флорида. Казано с други думи, изобщо не ѝ видях очите, откакто ме подхвърли на баба и напусна завинаги както нашия щат, така и живота ми. Все пак признавам, че за Коледа и рождения ден редовно ми пращаше картички, понякога придружени от няколко долара или отчайващо тясна риза.

Знам, психолозите биха казали, че подсъзнателно се мъча да я отхвърля, но не помня да ми е липсвала, а когато почина през първата ми година в гимназията, не се натъжих кой знае колко. Нали си имах баба. А ето че вече си имах и Кип — син на неизвестната досега, неомъжена сестричка Джанет, която се лекувала в клиника за наркомани нейде край Хюстън, Финикс или Албакърки. А можеше и да е другаде — баба вечно бърка имената на градовете.

— Защо не си на училище? — попитах аз, докато летяхме по тясното шосе покрай съмнителни мотели и сергии за сувенири от раковини.

— Сега е лятна ваканция — отговори Кип и ме огледа съчувствено.

— Знам, не ми обяснявай.

Двамата помълчахме и се загледахме в бялата линия по асфалта. След малко той каза:

— Гледал ли си „Бързи времена на шосето край Риджмънт“?

— Сигурно съм го изгървал.

— Беше су-пер. Шон Пен играеше един тип на име Спиколи, дето си поръчва да му докарат пица.

— Су-пер — съгласих се аз.

Пак млъкнахме. От време на време вятърът отмяташе косата на момчето и аз оглеждах крадешком профила му. Добре де, май наистина забелязвах някаква прилика. Хлапакът имаше по-изящни черти от своя грубоват вуйчо; всъщност в момента изглеждаше толкова крехък, че нещо, заровено дълбоко в общия ни генетичен материал, породило у мен желание да го защитавам. Лошото беше, че почти нямах опит с деца и не знаех откъде да започна.

— Гледал съм „Джунгла пред черната дъска“ — казах аз. — Само че сигурно е било преди твоето време.

— А, гледах го в кинокласиката. Сидни Поатие и Вик Мороу бяха страхотни, а музиката накрая ме изкефи тотално.

— И мен — рекох аз.

Натиснах педала и задминах някакъв форд таурус, чиито пътници бяха намалили скоростта, за да огледат едно ястребово гнездо върху телефонен стълб.

— Песента, която си харесал, се нарича „Рок по часовник“. Изпълняват я Бил Хейли и „Кометите“.

Баба ме беше помолила да науча момчето на разни работи. Нямах представа какви точно. Може би за историята на рокендрола, или как се пробива плътна отбрана. Засега обаче имахме по-важна работа.

— Кип, трябва да ти задам няколко въпроса, за да се подготвя за утрешното заседание.

— Давай.

— Защо го направи?

— Кой казва, че съм го направил? Нали има презумпция за невинност? Ако прокуратурата не успее да докаже обвинението, съдията ще го отхвърли, както направи Пол Уинфийлд в „Невинен до доказване на противното“, когато бяха обявили Харисън Форд за убиец.

Повечето клиенти, които се мъчат да ми дават акъл, са опознали правото зад решетките. Сега пък някакъв си хлапак искаше да ме учи на юридически тънкости от старите филми.

— Слушай, Кип, аз съм твой адвокат, тъй че казвай цялата истина и недей да се правиш на хитър. Разбра ли?

— Ти добър адвокат ли си, или тъпанар като Джо Пеши в „Моят братовчед Вини“?

Отляво слънцето залязваше над гъсталака от блатна трева. Три чапли кръжаха над плитчините, търсейки нещичко за вечеря. Натиснах педала, за да задмина един джип, който влачеше каравана с моторница върху покрива. После казах:

— Баба ми даде да прочета документите, тъй че знам в какво те обвиняват ченгетата. Сигурно наистина си нашарил стената, щом са те хванали със синя боя по ръцете, а един свидетел е видял как мяташ

спрея във витрината. Ако това не ти стига, направил си и самопризнания пред полица.

— Той не ми прочете правата. Поне да беше направил като Мел Гибсън, дето в „Смъртоносно оръжие 3“ най-напред халоса лошия по главата, а после рече: „Имаш правото да мълчиш“.

— Да, ама пред съда ще каже, че ти ги е прочел. Винаги така правят. Освен това има улики и свидетелски показания, тъй че самопризнанието става излишно. Затова, мой човек, казвай какви си ги надробил.

— Ама какво толкова? В „Пакостник 182“ Тимоти Хътън изрази протест по същия начин. Оттам ми хрумна идеята.

Натиснах спирачката, старата ми кола изпъшка жално и спря край канавката, пълна с дъждовна вода, плевели, а навярно и алигатори. Бяхме на юг от моста „Кард Саунд“ и колите отминаваха бавно край нас — всички шофьори зяпаха как ято жерави бавно се спуска над блатото.

Завъртях се към хлапето, с което според баба споделяхме една плът и кръв.

— Пет пари не давам за твоите филми, разбра ли? И престани да се перчиш. Знам, че си умен. Знам, че търсиш бягство в киното, защото нямаш семейство и толкова са те подмятали насам-натам, че и приятели нямаш. Но сега имаш мен. Разбра ли какво ти говоря?

— Ти си мой адвокат.

— Аз съм твой *приятел* и... — Въздъхнах дълбоко, докато край нас прелиташе тежък камион, повлякъл облак прах. — ... и роднина.

Хлапакът ме изглежда скептично.

— Слушай, Кип, и двамата не знаем как да постъпим. Ти не знаеш какво е да бъдеш племенник, аз не знам какво е да си вуйчо. Значи трябва да се научим. Ако утре не те пратят в изправителен дом, ще те върна при баба.

Той ме изглежда странно, сякаш беше дълбоко засегнат, но не искаше да го покаже.

— Ще идвам да те посещавам — бързо добавих аз, — а и ти можеш да ми идваш на гости в Маями. Ще опитам да се държа като вуйчо — ще ти купувам сладолед, ще те водя на риболов...

— Или на кино.

— Точно така. А пък ти ще се държиш като племенник. Например... — Дявол да го вземе, какво всъщност правеха племенниците? — Например ще косиш тревата, ще сменяш маслото на олдсмобила и ще ми лъскаш сърфа.

— Трябва да ми покажеш как — радостно отговори той. Май наистина изгаряше от нетърпение да поработи.

— Дадено — съгласих се аз и плеснахме длани.

— Може ли довечера да отидем на кино? — попита Кип.

— Не. Имам среща с клиент.

— Да не е някой убиец като Джеф Бриджис в „Назъбеният ръб“?

— Не съм чувал някой да казва, че Баросо Шушумигата прилича на Джеф Бриджис — рекох аз. — Виж, с Дани де Вито имат известна прилика.

Натиснах съединителя до ламарината, стиснах хромираната топка на скоростния лост, после отпуснах педала, като същевременно дадох газ и изхвъркнах на пътя сред облак чакъл и мирис на изгоряла гума. Бях решил да науча племенника си на безопасно кормуване, а според мен първото правило в това отношение гласи: имаш ли две хиляди и двеста кубически сантиметра, използвай ги всичките.

Живея в къщичка от коралова скала между Поинсиана и Къмкуот авеню в квартала Коконът Гроув. Къщата прилича на двуетажна кутийка, но все още се крепи след шест десетилетия тропически урагани, многобройни нашествия на пийнали футболисти и пълната липса на поддръжка от моя страна. Малко след девет вечерта аз спрях олдсмобила под черницата, която ми служи вместо гараж и показах на Кип как се вдига гюрукът. Момчето наистина имаше желание да помогне. После грабнах торбата с цялото му имущество и го поведох към входната врата, която отворих, като блъснах със здравето си рамо подгизналото от влага дърво. Вратата изпъшка и се откряхна. Или може би аз изпъсках, кой знае.

Вътре беше задушно и мрачно. Пуснах таванския вентилатор да пораздвижи застоялия въздух и вдигнах щорите. Откъм съседския двор нахлу зеленикавият луминесцентен блясък на осветлението против крадци. Махнах няколко бирени бутилки от сърфа, който е подпрян на

две бетонни блокчета и служи за коктейлна масичка. После седнах, вдигнах крака върху него и се зачудих какво да правя сега.

Домът ми е обзаведен в стил „гимнастическа съблекалня“. Имам шикозна лампа, направена от шлем на „Делфините“. В ъгъла се въргала ръждив акваланг, а до него стърчи голяма саксия, пълна със спечена пръст и вкаменели останки от фикус. Освен това има купища вестници, разхвърляни томове от „Законодателство на щата Флорида“ и няколко оръфани кримки от Джон Макдоналд.

Кип хвърли поглед из моята бърлога.

— А-ама че кочина! — заяви той и преди да ме изпревари, побързах да му кажа, че е досущ като в „Краля на рибарите“.

Хлапето ми се стори умърлушено. Досега не бях мислил за това, но вече придобивах някаква смътна представа по кое време си лягат децата. Канех се да го взема със себе си на срещата с Шушумигата. Сега обаче виждах, че няма да издържи.

Казах на Кип, че банята е на горния етаж вляво и той се изкатери по стълбите. Последвах го и сложих чисти чаршафи на леглото в гостната, където обикновено спят бившите ми колеги, когато пристигнат в града за поредната операция на коляното или да търсят място в клиниката за наркомани.

Потърсих Баросо Шушумигата по телефона, за да му кажа да дойде у дома вместо на обичайното ни място за срещи в Саут Бийч, но чух само телефонния секретар. По дяволите, сигурно вече беше потеглил натам. Нямах ни най-малка представа защо иска да се срещнем. Той не ми каза нищо, докато се уговаряхме по телефона. Някой ни наблюдавал — мене ли, него ли, така и не разбрах — и трябвало да поговорим. Сигурно искаше да ми изложи поредния си гениален план за превръщане на фъшкиите в злато, а аз започвах да се ядосвам, че ме откъсва от моето хлапе.

Ха така! Моето хлапе, а?

Ето значи какво причинявало бащинството — или вуйчовството — на един волен мъж. Нима най-сетне почвах да се опитомявам?

Навялякох обичайното си облекло за среща с клиент — чиста тениска, рязани джинси и гуменки на бос крак — след това слязох долу. Зачудих се дали да не помоля някого от съседите да наглежда Кип. Само че беше неделя вечер и Фийби — трикратно развежданата рижава дама от отсрещната къща — организираше поредното си

шантаво парти с непристойни изпълнения в джакузито. Хич не ми трябваше разни нейни приятелки да се мъкнат мокри насам и да развъртават моя невръстен племенник.

Съседите ми не са лоши хора, но определено не стават за бавачки. Вече казах за Фийби; до нея живее Джефри, който по цяла нощ обикаля магистралите с видеокамера да снима зрелищни катастрофи; Мако пък си е построил къщичка в короната на едно дърво оттатък гъсталака от диви лимони. За да го посетиш, трябва да се катериш по въжена стълба и това никак не се харесва на разносвачите на призовки. Мако плете хамаци и ги разменя срещу риба с Хоумър Тигпен — браконьер на омари, който живее в първата къща на Поинсиана. Веднъж помогнах на Хоумър да се отърве от сериозни обвинения, заради които сигурно щяха да му отнемат лодката, и оттогава до днес не съм останал без омари в къщата. Понякога ми ги носи дори през разрешения сезон. Ето такива дреболии разкриват величието на нашата правна система. Само още веднъж ми е ставало тъй топло и радостно на душата — когато отървах един тип, дето обираше телефонните автомати, а той ми изплати целия хонорар в монети от десет и двайсет цента.

Чух откъм банята шум на вода и викнах на Кип непременно да си измие зъбите.

— И да движиш четката нагоре-надолу — уточних аз.

Мъничко се тревожех, че го оставям сам в непозната къща. Той беше добро хлапе. Голяма работа, че строшил някаква си витрина и изрисувал върху стената на един киносалон в Маями доста прилично изображение на Арнолд Шварценегер с пушка в ръце. От устата му излизало балонче с яркосин надпис: „Hasta la vista^[2], бейби“.

Според мен това си е съвсем разбираем протест от страна на едно момче, което пристига с автобус чак от Исламорада, за да види „Казабланка“ на големия екран и изведнъж открива, че управата на киносалона най-неочаквано е заменила жадувания филм с „Отмъщението на тритоните 3“. Смятам още, че управителят малко е прекалил, представяйки произшествието за терористичен акт. Във всеки случай категорично уверих Кип, че няма да иде на електрическия стол като Джими Кагни в „Ангели с мръсни лица“.

Тъкмо си мислех за утрешното съдебно заседание, когато Кип слезе по стълбите. Отначало помислих, че е по нощница, но после

разпознах вехтата си фланелка с емблемата на „Делфините“, която му стигаше под коленете.

— Открих това в гардероба — рече той. — Може ли да спя така?

После се завъртя като манекен. На гърба беше изписано с бели букви ЛАСИТЪР. Отдолу имаше номер — 58.

— Страхотен си с нея — казах аз. — Твоя е.

Той се усмихна, прикри прозявката си с юмрук и пристъпи към мен. Нямах представа какво иска, но след малко се сетих. Прегърнах го за лека нощ, после някак отвъртре ми дойде да го грабна на ръце. Изкачих се горе, пуснах Кип на леглото и го завих до брадичката.

— Лека нощ, Кип.

— Лека нощ, вуйчо Джейк — отвърна той с полузатворени очи и по лицето му се изписа кротка детска невинност.

По Дъглас Роуд стигнах до Гранд авеню, оттам завих надясно и подкарах към центъра на Коконът Гроув. За да избегна шумните хлапашки компании в неделната вечер, свърнах по Оук стрийт и продължих на север по Тайгъртейл. Излязох на Седемнайсетото авеню, след това хванах шосе I-95 до магистралата Макартър, която водеше през залива право на изток към Маями Бийч. Намерих си място за паркиране близо до боклукчийските кофи зад един китайски ресторант и тръгнах пеш към стената от коралова скала, която огражда източната страна на улица Оушън Драйв.

Почти пълната луна висеше над океана и обливаше черната водна шир с меко сияние. Топлият югоизточен вятър въртеше над крайбрежните улици малки пясъчни вихрушки. Влюбени двойки от всички възможни сортове крачеха бавно покрай откритите кафенета, а по тротоарите се трупаше обичайното гъмжило от манекенки, фотографи, кандидат артисти, безработни красавици и прочее паплач. Всички те обикаляха кафенетата, спирайки за момент тук-там, колкото да привлекат по някой замрежен поглед откъм клиентите, които пиеха диетично капучино под рекламните чадъри. Изглежда, през този сезон на мода излизаше черното. Черни копринени панталони, черни сака с подпльнки върху бели тениски. Имам предвид мъжете. Жените бяха с черни миниполи и черни мрежести чорапи.

Както винаги пристигнах навреме. Имам такава безобидна мания. Не обичам да чакам, затова държа и аз да съм точен. Седнах на ниската стена и се загледах как всевъзможни образи минават по булеварда пеш, с лимузини, с мотоциклети, а понякога и на ролери. Мислех си за Джоу-Джоу и Шушумигата — красавицата и царя на далаверите. Имал съм много жени и преди Джоу-Джоу, и след нея, но тя е неповторима. Вечно ме подбутваше. Гледай само нагоре, бъди сред първите. Същински рекламен плакат за постъпване в армията.

Обичах я, но накрая избягах, без да поглеждам назад. Не се гордея с това, просто съм си такъв. Самовглъбяването изобщо не ме привлича. Имам волски характер — привеждам глава и упорито крача напред към нови, макар и не по-тучни пасища. Затова се обърквам, когато миналото отново застане на пътя ми. Старите работи още не са се избистрили, тъй че и настоящето става мъгляво. Не съм решил купища някогашни проблеми. Дявол да го вземе, навремето изобщо не съм подозирал, че трябва да ги реша.

Сега чаках Шушумигата. Ако пуших (което не е вярно), щях да запаля. Ако пиех (което е вярно), щях да седна в кафенето отсреща и да се озъртам към стената. Така и направих. Поръчах си „Гролш“ — чудесна холандска бира с порцеланова запушалка.

След третата бира от Шушумигата все още нямаше и следа. Намерих уличен телефон и се обадох в апартамента му. „Ало, говорите с корпорация «Баросо Ентърпрайсис». Моля, оставете съобщение след сигнала и аз...“

Наближаваше единайсет, затова реших да го пратя по дяволите и се върнах при колата, която по чудо все още си имаше всичко — антена, тасове, радио и тъй нататък. Хрумна ми, че Шушумигата сигурно се е объркал. След съда беше като замаян. Може би сега ме чакаше у дома на верандата и ругаеше. Изфучах по магистралата със сто километра в час и след четиринайсет минути отново бях на Къмкуот стрийт в Коконът Гроув.

Както обикновено паркирах под черницата. Луната вече бе пропълзяла нагоре, нощта беше топла и влажна, без ни най-лек полъх откъм океана. Ослушах се да чуя откъм дърветата крясъците на моя присмехулник. Птицата *наистина* си е моя, както е мой и енотът, който редовно преобръща кофата за боклук. Само че присмехулникът не се интересува от кофи. Просто каца на някой от *моите* храсти и пее

нощни песни. Доктор Ригс го нарича *Mimus poliglottos*, на латински това означава многоезичен имитатор. На вид не е нищо особено — сив, с бели ивици по крилете. Но какъв глас има...

Докато приближавах верандата, чух някакъв звук откъм хибискусовите храсти, или може би долових движение. Можеше да е всяко едно от множеството нощни създания, включително и *Perfidus posturnus*^[3], дебнеш да пребие и ограби някой почтен гражданин като мен. Не съм страхливец и нямам нищо против почтения ръкопашен бой, но един дрогиран хлапак с автоматичен пистолет може да ме надупчи като шевна машина още преди да вдигна юмрук. Затова побързах към предната врата.

Звукът се повтори, тих като цвърчене на полска мишка.

— Вуйчо Джейк.

Завъртях се и хукнах към храстите. В прахта под листата и буйните червени цветове се гушеше малко момче с фланелка на „Делфините“. Протегнах ръце и то пропъзля в прегръдката ми.

— Вуйчо Джейк, прибра се най-послед.

Плачеше и сълзите прорязваха вадички по изцапаните му бузи.

— Какво правиш тук, по дяволите? — смаях се аз.

Кип посочи към къщата с трепереща ръка.

— Събудих се и чух гласове долу. После някой почна да се изкачва по стълбата. Бавно, като че се заслушваше. Толкова се уплаших, че пропъзлях под леглото. Някой отвори вратата, надникна и пак затвори. После влезе в твоята спалня. Чух го да шуми там, но останах под леглото. Човекът слезе долу и чух гласове, съвсем тихи, после някакви шумове, сякаш местеха мебелите. Вуйчо Джейк, толкова се уплаших...

Стиснах го здраво.

— Кип, съжалявам. Не биваше да те оставям. Вече няма да се повтори, но всичко е било само сън. Никой не е влизал в къщата. Гледал си прекалено много филми, в които манияци с бръснари гонят децата.

Той поклати глава.

— Честна дума, вуйчо Джейк. Трябва да ми повярваш. След малко чух как външната врата се затвори и пропъзлях до стълбата. Тогава го видях. Беше тъмно, но разбрах какво е.

— Какво?

Той отново посочи къщата с трепереща ръка.

— Не исках да изляза от предната врата. Просто не смеех да сляза долу. Затова се върнах в спалнята, излязох през прозореца и минах по покрива до дървото отзад.

— Слязъл си по дървото? Защо?

Той пак се разплака.

— Хей, Кип. Всичко е наред. Слушай какво ще направим. Влизаме в къщата заедно.

Той поклати глава и ме стисна още по-здраво.

— Добре, Кипърс. Влизам сам. Ще ме изчакаш ли?

Той кимна и избърса носа си с ръкава на старата ми фланелка. Отнесох го до колата и го оставих на предната седалка. Той сви колене, прегърна ги здраво и взе да се люшка напред-назад. Аз се върнах на верандата, блъснах вратата с рамо и нахълтах вътре. През прозорците падаха лунни лъчи и обливаха стаята в пепеляво сияние. Беше тихо, само таванският вентилатор глухо пухтеше. Глухо... и сякаш по-бавно от друг път.

Тогава видях, или по-скоро усетих.

Сянка, движение, силует.

Вдигнах очи. Тъмна фигура прелетя над главата ми. Някаква неопределена маса, която се премятеше и въртеше.

Първото ми усещане беше, че някой връхлита от стълбата върху мен като в каубойски филм. Приклезнах, преметнах се по дъските на пода и скочих приведен, с разперени крака, подгънати колене и стиснати юмруци.

Второто ми усещане се оказа малко по-различно. Да, в стаята наистина бяхме двама, но един от нас беше мъртъв.

Увиснал под вентилатора, той приличаше на онези циркови акробати, които описват шеметни кръгове из въздуха. Тялото беше отменнато настрани под наклон от четирийсет и пет градуса и кръжеше над мен в безконечно, хипнотизиращо движение. Краката бяха изпънати, ръцете леко разперени от центробежната сила. В лунните лъчи сянката му танкуваше бясно по стените и пода.

Всичко се смеси в главата ми. На Саут Бийч бях изпитал странното чувство, че нещо не е наред. Шушумигата има навик да

закъснява, но винаги идва на срещите. Тази нощ се бе изплашил от нещо или от някого. От кого, от какво?

Дишах задавено и усещах тежките удари на сърцето си. Опитвах да се успокоя и да поразмисля. Откъде да започна? Да го сваля, да повикам полиция, да се погрижа за Кип? В задочните курсове по право и кратките очни занятия никой не ме беше учил как се постъпва в подобна ситуация.

Умът ми работеше с такава скорост, че вече не можех да го контролирам. При всеки оборот на трупата ме разтърсваха проблясъци на хаотично преплетени мисли и въпроси без отговор. Кой беше убил Баросо Шушумигата, защо, и дали сега не търсеше мен? Мислено благодарих на бога, че момчето е живо и здраво.

Измъкнах се изпод трупата с патешко ходене, пристъпих до стената и посегнах към ключа на лампата. Трите крушки лумнаха изведнъж. Примижах от блясъка и видях как са закачили мъртвеца на вентилатора. В шията му се вливаше парче шарена коприна, вързана за нещо криво, може би телена закачалка.

В ярката електрическа светлина видях, че очите му са изхвъркнали, а черният, подпухнал език е провиснал навън. Видях и още нещо.

Не беше Шушумигата.

[1] Империалистите (исп.). — Б.пр. ↑

[2] Довиждане (исп.). — Б.пр. ↑

[3] Нощен злодей (лат.). — Б.пр. ↑

6. МОЕТО АЛИБИ

Най-напред се обадох на Чарли Ригс, но телефонният секретар ме уведоми, че е отишъл на риболов и желае на всички свои приятели „Vive valeque“^[1]. Трябваше да се досетя, че е още на островите. Баба нито веднъж не се е оплакала, когато си тръгна по-рано и оставя Чарли да й прави компания. Май отец Андрю Грили бе установил с помощта на „Галъп“, че най-добрият секс идвал след шейсетата година. Няма що, старостта си има предимства.

Баба отговори още на второто позвъняване и аз си представих как се преобръща в леглото и подава слушалката на моя стар приятел. Чарли каза, че ще пристигне след час и петнайсет минути, ако вехтият шевролет не му погоди някой номер.

След това се обадох на отдел „Убийства“ в местното полицейско управление, където ме познават, но не изпитват особено топли чувства към мен. Млада жена с лек кубински акцент прие съобщението, най-спокойно ме накара да повторя и потрета адреса, после любезно помоли да остана на място. Говореше тъй, сякаш съм си поръчал пица с аншоа, но какво да се прави, такива са полицаите, особено в град, където има почти толкова убийства, колкото и комари. После позвъних на Ейб Соколов. Инак ченгетата щяха да му се обадят преди мен, а Ейб е от онези, които не забравят нито една дреболия.

Отначало се мъчех да не докосвам нищо — знаех от телевизионните сериали, че може да залича нечий отпечатъци. Случва се веднъж на стотина години да заловят неизвестен убиец по отпечатъците. Но най-често те само допълват онова, което вече се знае — например трима свидетели от магазина разпознават грабителя, а експертите потвърждават, че отпечатъците по пистолета са негови.

После си спомних, че Кип още чака в колата. Не исках да вижда повторно трупа, затова домъкнах табуретка от кухнята, изкатерих се върху нея и застанах лице срещу лице с мъртвеца. Парче медна тел бе омотано около шията му и закачено за вентилатора. Но това не беше

причината за смъртта. Шареният плат се оказа вносна копринена вратовръзка, вързана от човек, който явно не знаеше как се прави „двоен уиндзър“. Възелът потъваше дълбоко в плътта точно под адамовата ябълка.

Вратовръзката беше нашарена с оранжеви и сини петна и би стояла великолепно на тъмен костюм и бяла памучна риза. Дори и сега изглеждаше великолепно.

Знаех си. Беше моята вратовръзка.

Слязох, минах в кухнята и намерих ножа, с който чистя риба. После се изкатерих отново, само че този път подпрях покойника под брадичката и почнах да стържа медната тел. След малко той рухна на пода като чувал с картофи. Слязох пак, метнах върху трупа една вехта плажна кърпа и отидох при колата.

Въведох Кип, казах му, че е бил прав, извиних се за недоверието и го уверих, че вече всичко е наред и полицаите скоро ще дойдат. Пуснах телевизора, за да отвлека вниманието му от безжизнената камара в ъгъла, но вероятно за пръв път в живота си той не прояви никакъв интерес към екрана. След някакви си деветдесет секунди страхът му се изпари напълно. Разбъбри се оживено, отрупа ме с въпроси и прояви желание да помогне. Обясни колко страховтно било да си имаме убийство вкъщи, а после попита често ли ми се случва и дали някой не иска да ме накусне, както направил Джин Хекман с Кевин Костнър в „Без изход“, който, ако случайно не знам, бил римейк на „Големият часовник“ с Чарлс Лоутън и Рей Миланд. Случайно не знаех. След това се заинтересува дали не можем да задържим трупа за малко, както направили в „Уикенд при Бърни“. Казах му да си затваря устата, но той продължи да дърдори и накрая разбрах, че за него цялата тази история е нереална. Приемаше я просто като поредния филм.

Мъчех се да събера мисли, да проумея какво става, но Кип упорито ми разправяше филм подир филм, затова накрая го откъгнах в кухнята, отворих хладилника и щракнах порцелановата запушалка на бутилка „Гролш“. Намерих две чаши, огледах дали няма заразни бактерии по тях и ги напълних догоре.

— Какво ще речеш да пийнем по бира, Кип? — попитах аз и му подадох едната.

— Еха-а, страшно си готин, вуйчо Джейк — възкликна той.

Възприех това като знак, че имам талант на възпитател.

Изпразних чашата на един дъх, а Кип отпи малко от своята и се намръщи. После изпих още една бира, седнал на табуретка до кухненския плот, и усетих как пулсът ми се успокоява. Трябваше да си размърдам мозъка, да обмисля какво знам и какво не знам. Имах стотици въпроси, но всички те в крайна сметка се свеждаха до два.

Какво търсеше Кайл Хорнбак в моята къща и кой го беше убил?

За да намеря отговора, трябваше най-напред да обмисля онова, което Чарли Ригс нарича ключов въпрос при всяко неразкрито престъпление. *Cui bono*? Кому е изгодно? Ако не стигнех самичък до отговора, Ейб Соколов непременно щеше да ми го каже. Само че най-напред щеше да ме попита за нещо, над което си блъсках главата откакто свалих трупа.

Къде, по дяволите, беше Баросо Шушумигата?

Първи пристигнаха детективите — един бял майор на пенсионна възраст и един млад латиноамериканец, който не спомена какъв чин има. По-старият имаше уморени очи, кафяв летен костюм и лъснати черни обувки. Младокът беше с бяла спортна риза и кървавочервена вратовръзка. С грамадните си ръчища и скосените рамене приличаше на щангист. Познавах майора от времето, когато работех като служебен защитник, но досега не бяхме имали общ случай. Младака го виждах за пръв път.

Ейб Соколов довтаса пет минути по-късно. След като се увериха, че не става дума за естествена смърт, викнаха щастливеца, комуто се бе паднало да е дежурен съдебен лекар в неделя вечер. През следващите десетина минути Соколов ми три сол на главата задето съм разбъркал уликите. После младият детектив разкърши мускули и се обади в участъка да пратят момчетата от екипа, които всъщност се оказаха две жени — негърка и азиатка. Те пристигнаха, подмятайки фотоапарати, рулетки, шишенца с прахчета и прочее технологически джунджурии. Кип тръгна подир тях с широко разтворени очи и затворена уста, само веднъж попита защо истинските полицаи носят пистолети „Глок“, а Мел Гибсън в „Смъртоносно оръжие“ използва „Берета“.

Аз се бях настанил на продължения диван, а двамата детективи седяха на разнокалибрени столове от двете ми страни. Ейб Соколов крачеше напред-назад. Носеше задължителното си облекло — черен костюм, бяла риза и черна вратовръзка, но по случай неделната вечер вратовръзката беше леко разхлабена.

Както се полага, майорът взе да задава въпроси, а аз нямах отговори за тях. Не, не съм чакал Кайл Хорнбак да ме навести. Да, винаги оставям вратата отключена; по-добре крадците да влязат кротко и мирно, отколкото да разбият цялата къща. Освен това вратата е толкова изкорубена от влагата, че само аз знам къде да я блъсна с рамо.

Къде съм бил тази вечер? На Саут Бийч. Да, оставил съм момчето самичко.

Жените пропъдиха Кип, за да фотографират тялото на спокойствие. Момчето дойде до мен на дивана и аз го прегърнах през рамото. Въпреки вентилатора температурата в къщата беше около двайсет и седем градуса, тъй че не ми се вярваше Кип да е настръхнал от студ. Може би най-сетне започваше да проумява, че всичко е истина.

Майорът попита Кип какво знае и той повтори историята. Стъпки, някой отваря и затваря вратата, после влиза в моята спалня...

— Сигурно тогава е взел вратовръзката — обадох се аз.

— Млъквай, Джейк — срязва ме Соколов, продължавайки да кръстосва напред-назад.

Кип продължи. Гласове долу, шум от разместени мебели, външната врата се затваря. Той пропълзва до стълбището, вижда как трупът се върти, хвърляйки сенки из стаята, тогава се връща обратно и излиза през прозореца. Точно както го разказа и на мен, без никакви допълнения.

— Добър опит, Ейб — казах аз, — но не вярвам момчето да го е убило, макар че няма алиби.

— Ами ти, Джейк? Имаш ли си алиби?

— Какво означава това?

— Слушай, Джейк, дай да се разберем от самото начало. Това тук е разследване на убийство и въпросите...

— ... ги задавам аз — прекъсна го Кип. — Ако не ти се харесва, можем да продължим в участъка.

Усмирих хлапето със строг поглед.

— Давай, Ейб. Питай каквото ще питаш.

- Къде е твоят клиент? — попита Ейб Соколов.
- Кой точно? Нали знаеш, в момента имам поне двама-трима.
- Джейк, не ме баламосвай. Къде е Луи Баросо?
- Не знам — отговорих чистосърдечно аз.
- Кога го видя за последен път?
- Преди три дни.

Бих могъл да добавя „в кабинета си“, но въпросът беше *кога*, не *къде*, а аз съветвам клиентите си да отговарят каквото ги питат и нищо повече.

— Къде? — попита Соколов.

— В кабинета си.

— Каква работа имаше той в кабинета ти?

— Както обикновено — да тръска пепел по килима и да флиртува със секретарката.

Соколов ме изгледа кръвнишки.

— Споменава ли е за Кайл Хорнбак?

— Да, попита ме дали може да убие Кайл в моята къща и евентуално да го прибави към мебелировката в хола.

Мускулестият млад детектив надигна глава.

— Наистина ли го каза?

Майорът разтърка чело, като че страдаше от главоболие, а Ейб престана да крачи и впи поглед в мен.

— Джейк, не се гъбаркай с мен, разбра ли?

— Да бе — изрече Кип със застрашителен глас, доколкото може да е застрашителен тенорът на единайсетгодишно хлапе. — Можем да го свършим по лесния или по трудния начин, тъй че решавай сам, мой човек.

— Какво ви става на вас двамата? — навъси се Соколов.

Точно тогава Кип изпъна врат и ми прошушна нещо. Аз го потупах по настръхналата ръка и отговорих също тъй шепнешком. Черните очи на Соколов ме стрелнаха въпросително, затова отговорих:

— Той казва, че приличаш на Франк Синатра в „Първият смъртен грях“.

— Аха.

— А пък аз му казах, че Синатра има по-свастна перука.

— Аз не нося перука.

— Тъй ли? Не ти личи.

Майорът се изкашля.

— Мистър Ласитър, очаквахте ли посетители тази вечер?

— Не — тихо отвърнах аз.

— Защо напуснахте къщата?

— Както вече ви казах, имах среща с един човек.

Когато е възможно, предпочитам да казвам на ченгетата истината.

— С един човек значи?

— Наречете го интимна среща, ако желаете.

Добре де, не съм длъжен да казвам цялата истина и нищо друго освен истината.

— Как се нарича дамата?

— Не съм я нарекъл дама.

Съвършено вярно. Толкова по-зле за тях, ако са ме разбрали в женски род. Соколов не издържа.

— Джейк, казвай коя е, дявол да те вземе. Знаеш, че трябва да установим къде си бил.

— Притеснявам се да спомена името — казах аз.

И това беше истина. Ако бях бойскаут, сигурно щях да спечеля награда за честност.

— Защо? Омъжена ли е?

Ухилих се сладострастно насреща му.

— Ти го каза, Ейб, не съм аз.

Усетих как Кип стисна ръката ми, но не трепна, не обели нито дума. Какъв юнак беше това хлапе и какъв великолепен пример откриваше в лицето на стария си вуйчо Джейк. Само за няколко часа се научи да шофира безупречно, стана свидетел на зловещо убийство, изпи първата си бира и видя своя скъп роднина да баламосва ченгетата. А горката баба се тревожеше за някакви жалки драскулки по стената. Ако хлапето останеше с мен още малко, сигурно до пубертета вече щеше да обира камиони по магистралата.

Ейб Соколов отново премина в атака.

— Когато Баросо е посетил кабинета ти в четвъртък...

Соколов не довърши, но ако се надяваше да подхвана някаква интересна история, имаше много да чака. След малко той продължи:

— ... за какво разговаряхте?

— Я стига, Ейб. Много добре знаеш, че това е адвокатска тайна.

— Не и ако Баросо е споменал за намеренията си да убие Кайл Хорнбак.

— Хей, Ейб. С теб се знаем отдавна. Ако имаше нещо такова, не мислиш ли, че щях да му попреча по един или друг начин?

— Да, иска ми се да мисля така.

— Освен това Баросо Шушумигата не е убиец. Дори да иска, няма физическата възможност за... — Аз махнах с ръка към ъгъла, където двете полицайки измерваха температурата на трупа. — Хорнбак сигурно тежи към осемдесет килограма. Шушумигата не може и франзела да счупи, камо ли да удуши този тип и да го вдигне чак до тавана. Трябва ви някой по-едър и по-силен, с много здрави ръце.

— Прав си — тихо каза Соколов. — Някой като теб.

Направих кафе за гостите, докато чакаха идването на младшия съдебен лекар, който или се беше загубил, или работеше с други клиенти. Според по-младия детектив преди нашето убийство имало още три.

Междувременно полицайките пушеха цигари и разговаряха за извънредните часове и за началниците, които им викали „мацета“. Детективите драскаха в бележниците и си шушукаха. Ейб Соколов се беше навъсил както винаги и за разнообразие ми хвърляше по някой свиреп поглед от време на време.

— Вероятно си знаел, че Хорнбак искаше да сключим споразумение — каза той.

Предполагах.

— Утре трябваше да дойде при мен с адвоката си. Имаше да предложи нещо за твоя клиент. Нещо, което щеше да предизвика далеч по-шумен съдебен процес, може би дори да заинтересува федералните власти.

— А-ха.

— Какво знаеш за това, Джейк?

— Нищо — отговорих аз и този път бях пределно откровен. — Чух как Хорнбак и Баросо си размениха няколко остри думи в съдебната зала след делото, това е всичко. Шушумигата върти нова дейност нейде на запад, но не знам подробности, а и да знаех, нямаше да ти кажа. Освен това той ме увери, че всичко е напълно законно.

— И ти му повярва?

От години се мъча да го вкарам в правия път.

— Знам, Джейк. Във всички тия отрепки виждаш искрицата добрина. Там ти е грешката, там ти е слабото място. Не можеш ли да си набиеш в главата веднъж завинаги, че от хитреца не става почтен гражданин? Няма как да промениш навици, трупани цял живот. Божичко, работата като служебен защитник би трябвало да ти вдъхне поне малко цинизъм.

— Вдъхна ми. Станах циничен спрямо ченгетата, съдиите, прокурорите, адвокатите и обвиняемите. Престанах да вярвам в системата и всички нейни представители. Но съм циник с надежда.

— Аз също — каза след малко той. — Надявам се на по-големи затвори, по-дълги присъди и по-малко пуснати под гаранция.

Бях готов да изкарам още един-два рунда с Ейб, но вниманието ми се отклони. Някой бърхтеше с всичка сила по предната врата. Тя се разтърси, изпука и накрая се разтвори с трясък. Ченгетата развълнувано вдигнаха глави, сякаш бяха помислили, че убиецът идва да се предаде.

— Deus miseratur!^[2] — провикна се Чарли Ригс. — Ама къде е corpus delicti^[3]?

[1] Живейте достойно (лат.). — Б.пр. ↑

[2] Господи помилуй (лат.). — Б.пр. ↑

[3] Вещественото доказателство (лат.). — Б.пр. ↑

7. МОТЕЛ „БЕЙТС“

— Щатът Флорида срещу Силвестър Хюстън Конклин — обяви приставът. — Явете се за съдебно решение.

— Хайде — сръчка ме Кип. — Ние сме.

Изгледах го с недоумение.

— Майка ми много харесва Силвестър Сталоун — обясни той. — Роден съм в Хюстън и доколкото ѝ е известно, фамилията на баща ми била Конклин.

Приставът подвижна отново, този път по-силно, и ние се помъкнахме от малката чакалня към залата. Тази сутрин бях заръчал на Кип, тоест Силвестър Хюстън, да облече най-хубавите си дрехи, а за него това очевидно значеше да нахлузи маратонки с дебела подметка на бос крак, джинси с дупки на коленете и тениска, възхваляваща „Рибата, която спаси Питсбърг“. Аз пък се бях издокарал с бял ленен костюм в безуспешен опит да заприличам на южняшки джентълмен.

Намирахме се във владенията на Негова Светлост Т. Боун Колридж — отдавнашен съдия в съда за непълнолетни на област Дейд и пламенен привърженик на „Алигаторите“ от Флоридския университет. Доколкото знаех, в целия щат само той носеше съдийска тога в синьо и оранжево. Из кабинета му се трупаха топки с автографи, снимки на Негова Светлост с треньори и футболисти, шлемове, фланелки, подплънки, та дори и бандажът, който носил Стив Спурриър в деня, когато спечелил купата „Хайсман“.

Съдът за непълнолетни е тежка бетонна сграда със сенчести подлези, водещи към унило бетонно дворче. Намира се на Двайсет и седмо авеню в квартала, обозначаван някога на полицейските карти като Централен негърски район. Наоколо е пълно със зложни къщи, автомобилни гробища, складове за дървесина и пазарчета за крадени авточасти. Само на две-три пресечки от съда има оръжеен магазин с бронирани стъкла и въртящо се чекмедже за подаване на парите.

Когато пристигнахме, оставих колата на паркинг с три реда бодлива тел. После хванах Кип за малката потна ръчичка и го поведох към съда през лабиринта от административни сгради.

— Здравсти, петдесет и осми — поздрави ме съдията, отдавайки заслуженото на моята кратка, но затова пък безславна футболна кариера. — Рядко се мяркаш по детски дела.

— Добър ден, Ваша Светлост — отвърнах аз и леко приведох глава. Както повечето адвокати съм готов да се кланям и да целувам одеждите на съдията, ако това би помогнало да спечеля.

— Слушай, Джейк, според теб как ще се представят „Алигаторите“ тази есен?

— Мисля, че ще направят единайсет мача. Може и дванайсет, ако стигнат до четвъртфиналите.

— Аз пък вярвам, че момчетата ще стигнат до края. Тоя път купата не им мърда — заяви съдията с твърдата убеденост, която проявяваше всяко лято. Много го дразнеше, че Университетът на Маями има вече четири национални титли, а неговата алма-матер не е докопала нито една. — Дай да видим сега какво злодеяние те води насам.

Съдията се приведе над масата и прелисти някаква папка. Имаше топчест нос, нашарен с пурпурни вени и голяма плешива глава, която лъщеше под луминесцентните лампи. Тежеше около сто и трийсет кила при ръст метър и седемдесет. Обичаше да намеква, че в колежа е играл футбол, но адвокатите тайничко разнасяха стар абитуриентски албум, от който излизаше, че е припарвал до терена само в качеството на запаляно.

Без да откъсва поглед от папката, съдията зацъка с език. Това му влизаше в задълженията — да сплашва дечурлигата.

— Злоумишлено хулиганство — обяви гръмогласно той, като вдигна едрата си глава и изгледа свирепо Кип. — Навлизане в чужда собственост и унищожаване на имущество. Много сериозни обвинения. Признаваш ли си вината, синко?

Канех се да отвърна „Невинен е, Ваша Светлост“, но невръстният ми клиент се оказа по-бърз.

— Хей, дядка — подвижна той, — като минаваш през оня металдетектор на входа, кое засича по-напред — бръмбарите в главата ти, или бастуна, дето си го глътнал?

Съдията пламна като божур.

Аз онемях.

По устните на Кип плъзна зловеща усмивка, каквато не бях виждал досега. Изобщо не приличаше на себе си. Което ме накара да си помисля, че може пък и да не е той. Помъчих се да доразвия тази идея, но гръмовният глас на съдията прекъсна разсъжденията ми.

— Млади човече, това е нечувано оскърбление на съда! Гледам челото ти и виждам върху него изписано с едри букви „изправителен дом“. Джейк, този твой клиент е не-по-пра-вим.

— Ваша Светлост — отвърнах аз, — това не бяха негови думи.

— Да не би да намекваш, че вече не чувам добре?

— Не, само казвам, че момчето няма контрол над онова, което говори.

— И защо? Да не се е надрусал? Да не е от ония дрогирани отрепки, дето ми драйфат по колата на паркинга?

— Ваша Светлост, убеден съм, че преди малко момчето цитира реплика от някакъв филм. — Отправих към Кип умолителен поглед. — Нали така, Силвестър?

— Брус Уилис го каза в „Умирай трудно 2“ — съобщи гордо Кип. — Просто изведнъж ми изскочи в главата.

— Приемете това като част от защитата, Ваша Светлост — добавих аз, импровизирайки в движение.

— Джейк, тоя номер няма да мине. Познаваш ме. Аз съм просто един обикновен провинциален адвокат, израснал до обикновен провинциален съдия...

Дявол да го вземе, четири милиона души сме от Маями до Палм Бийч и пак не можем да изберем един съдия, дето да не се прави на по-прост, отколкото е в действителност.

— ... и може да не съм изчел всичките тия правни книги — продължи той, като махна с ръка към девствено чистите томове зад стъклената витринка, — но според мен за вината на обвиняемия има само три варианта: виновен, невинен и не-пра-во-мер-но обвинение...

Последното прозвуча като заглавие за песен на Тони Бенет.

— ... освен ако твърдиш, че момчето е невменяемо. Искаш ли да го пратим на психиатър, Джейк?

— Изразявайки дълбоко уважение към съда — заявих аз, използвайки термина, под който всички адвокати подразбират точно

обратното, — смятам клиента си за невинен и настоявам за незабавно съдебно решение. Фактите около произшествието са неоспорими, но има смекчаващи обстоятелства като например възрастта на обвиняемия, липсата на полицейско досие и някои психологически съображения, които моля да бъдат взети предвид.

Съдията Т. Боун Колридж издаде глух гърлен звук.

— Десет минути почивка. И после си стегнете екипите, защото ще раздаваме правосъдие.

Най-напред спазих първото адвокатско правило: през почивката бягай до тоалетната, защото не се знае кога ще е следващата. После намерих телефон и се обадох на Чарли Ригс да разбере дали е приключила аутопсията на Кайл Хорнбак.

— Очевидно не става дума за естествена смърт или нещастен случай — подхвана той с професорски тон. — Мисля, че можем да изключим и самоубийството, макар то да е най-честата причина за смърт чрез обесване. Значи имаме работа с убийство.

— Браво бе, Чарли. Слушай, обаждам се от съда. Спести ми общите приказки.

Обикновено не повишавам тон на Чарли и баба, но сега нервите ми бяха обтегнати до предел. Тревожех се за Силвестър, известен под името Кип; тревожех се за Шушумигата; и най-много се тревожех за себе си.

Чарли си прочисти гърлото и продължи:

— Е, тогава сигурно ще ти е интересно да чуеш какво показва токсикологията. Случайно бях там, когато химикът...

— Чарли, моля те!

— Добре де, добре. Vincit qui patitur. Търпеливият побеждава. В кръвта на Хорнбак беше тъпкано с барбитурати. Вероятно пентобарбитал. Действа много бързо, тъй че човекът е бил в безсъзнание по време на удушаването от неизвестен извършител или извършители. Ако беше в съзнание, щеше да има борба и неравномерен натиск върху шията. Можехме да очакваме капилярни кръвоизливи, разкъсани кръвоносни съдове и тъй нататък. При бавния, равномерен натиск има по-малко травми и случаят е точно такъв. Леки следи от кръв в ларинкса, някой и друг задръстен кръвоносен съд в мозъка, това е всичко. Смърт от задушаване. Твоята вратовръзка, между нас казано много красива, е била използвана като гарота. Върху

гърдите има синина. Хорнбак навярно е лежал на пода по гръб, когато са му надянали вратовръзката. Убиецът сигурно е подпрял коляно върху гърдите му, после стегнал примката, прекратявайки достъпа на въздух, и накрая завързал възела.

— Това ли е всичко?

— Горедолу. Преди да го срежат, опитаха да намерят латентни отпечатъци по трупа. Както винаги не излезе нищо. Но един от техниците ме помоли да му помогна за тест с метилметакрилат.

— И ти помогна ли?

— Естествено. Използвахме универсално лепило, което изсъхва много бързо. Намазахме тялото и открихме доста прилични отпечатъци по брадата и гърлото. Сега ги проверяват.

— Страхотно. Дано да има и други, освен моите.

— Е, друг път да знаеш, че убит човек не се пипа.

И друг път, а?

— Добре, Чарли, благодаря ти.

— Аз ти благодаря, Джейк. Знаеш ли, никога не се чувствам тъй жив, както когато опипвам мъртвец. Удушаването е много коварна работа. Не като едно време, когато при екзекуция чрез обесване слагали възела точно отляво на челюстта, за да отметнат главата назад и да прекъснат връзката между втория и третия шиен прешлен. Не, това е било лесна работа. Както казал веднъж някогашният лондонски палач Пиърпойнт...

— Чарли, запомни си мисълта, ако обичаш. Имам дело в момента.

Сериозната млада жена със синьо костюмче и бяла копринена блуза се оказа представителка на прокуратурата. Устните ѝ бяха подвити в сурова гримаса, а бележникът, който държеше, беше изписан с идеално равни печатни букви. Не знам защо, но обвинителите винаги са по-организирани и по-мрачни от адвокатите. Особено пък жените. Хосефина Баросо е жив пример.

Най-напред обвинението призова управителя на киносалона да даде показания за произшествието. Според думите му всичко започнало с глъчка пред киното. Някакво мършаво русоляво хлапе ругаело касиерката. После си тръгнало, но половин час по-късно

дошло пак и почнало да шари със спрей по стената — отначало нарисувало Арнолд Шварценегер, след това изписало „Hasta la vista, бейби“. Когато управителят изскочил навън, момчето метнало спрея във витрината за предстоящи прожекции и счупило стъклото. Да, сега момчето е в съдебната зала. Ето го там, с тениската на „Пиратите“ от Питсбърг.

Кип се изкиска.

— Тоя загубеняк не може да отличи бейзболен отбор от филмово заглавие.

Аз разпитах свидетеля съвсем накратко, само колкото да потвърди, че никой не е пострадал при инцидента.

Следващият свидетел беше полицай, който разказа, че заварил Кип на местопрестъплението със синя боя по ръцете. Момчето обяснило, че е сърдито, защото управата на киносалона отменила филма, който желало да гледа. И този път се ограничих със съвсем малко въпроси. Накарах полицая да потвърди, че Кип не е оказал съпротива и не е лъгал. Това се нарича чистосърдечно признание.

Обвинението заяви, че няма повече свидетели. Съдията се завъртя към мен с вдигнати вежди.

— Защитата призовава доктор Харви Корнблум — обявих аз далеч по-тържествено, отколкото заслужаваше моят свидетел.

Приставът напусна залата и се затътри към чакалнята. Докато го нямаше, аз хвърлих поглед към Кип. Момчето проучваше най-старателно един плакат върху стената, на който бяха изрисувани две хлапета — едното с каскет и работна престилка, другото зад решетки. „Училище и работа или затвор и смърт“, гласеше текстът.

Съдилищата за малолетни никога не са се отличавали с особена деликатност.

Приставът се завърна, следван от моя свидетел. Доктор Харви Корнблум може и да не беше най-добрият психиатър в града, но щеше да ми излезе най-евтино. Винаги избирам вещите лица според два критерия: нисък хонорар и буйна бяла коса. Обяснението е очевидно. Повечето ми клиенти не могат да плащат едновременно за адвокат и скъпи експерти, тъй че е ясно откъде ще пестя. А съдиите и заседателите много харесват беловласите доктори, дори ако в действителност са тъпи и самонадеяни. Освен това Харви Корнблум не само отговаряше на критериите ми, но и се оказа единственият

психиатър, готов незабавно да прегледа Кип и след това да пристигне в съда.

Доктор Корнблум седна, разкопча самото си и коремът му провисна навън. Той приглади посребрената си коса и вдигна ръка за клетва. Описах квалификацията му като детски психиатър и го оставих да говори надълго и нашироко за своята практика, за множеството си назначения, за членството си в научни организации и за някакви отдавна забравени статии по въпросите на нощното напикаване и мастурбацията. Най-сетне пристъпихме към въпроса.

— Доктор Корнблум, имахте ли възможност да прегледате обвиняемия Силвестър Хюстън Конклин?

Свидетелят ме изгледа объркано и аз побързах да посоча към масата на защитата.

— А, Кип. Да, общувах с него известно време.

По принцип имаше право, Кип стоя в кабинета му цели двайсет и две минути.

— Можете ли да кажете на съда какво разкри вашият преглед?

Доктор Корнблум разгърна дебела папка, в която сигурно беше натъпкал цялата си автобиография, защото едва ли можеше да я запълни със записки от днешното посещение. Не беше записал нито ред. Сложи си очила без рамки, огледа папката, свали очилата и заговори с тежък професорски бас:

— Кип... искам да кажа Силвестър... е красиво и добре хранено, макар и малко слабичко единайсетгодишно момче. Няма физически отклонения и проявява интелигентност над средното ниво, дори бих казал доста над средното. Като психолог бих казал, че страда от емоционална изолация. Той не познава баща си. De facto е изоставен от майка си и живее при старица, която нарича „бабо“, макар че всъщност не му е баба.

Доктор Корнблум помълча и хвърли строг поглед към съдията, за да подчертае значението на думите си. След това продължи:

— През повечето време детето остава само и гледа телевизия, най-вече филми. Не е щастливо дете. Всъщност неговата реалност е изпълнена с болка, безнадеждност и самота. По тази причина то търси път за бягство. Фантазиите от филмите стават негова реалност.

— Важни ли са тези филми за момчето? — попитах аз.

— Изключително важни. Детето не просто ги гледа. То се превръща в техен участник. Филмите стават реални.

— А има ли разлика между гледането на филми по телевизията и в киносалон?

— Огромна. За него големият екран подсилва реалността на филма. В киносалона детето може да се разтвори, да потъне в мащабите на прожекцията, в дълбините на стереофоничното озвучаване.

Нещата вървяха по мед и масло.

— А какво става, докторе, ако някой му отнеме тази възможност?

— Очевидно това ще е кражба на неговата реалност. Реакцията му ще е несъразмерно яростна в сравнение с дребното произшествие, или поне така ще изглежда за нас, които не обръщаме на филмите подобно внимание. Разбирате ли, момчето е овладяло своята депресия, бих казал, че я държи стегната в стоманен обръч. Търси бягство от нея във филмите. Но отнемем ли тази възможност, депресията се превръща в гняв и ярост, а последствията, както виждаме, водят до неправомерно деяние в знак на протест срещу отмяната на любимия му филм.

— Очаквате ли подобно поведение да се повтори?

— Най-вероятно не. Става дума за изключение. Постъпката е продиктувана от крайно рядката комбинация между страстното му очакване да гледа „Казабланка“ и неочакваната отмяна на прожекцията, след като детето вече е хванало автобус за Маями.

— Смятате ли, че пращането му в изправително заведение би помогнало?

— Не. Момчето се нуждае от силна мъжествена фигура, от човек, комуто да вярва и да подражава. Не му трябват тъмничари.

— Благодаря — казах аз и кимнах на доктор Корнблум в знак, че добре си е свършил работата.

Обвинението нямаше въпроси. Моят свидетел слезе от подиума и седна на първия ред. Можех да призова Кип за свидетел, но след последната издънка му няхах вяра. Освен това Корнблум вече бе оправил нещата. Човекът се стараеше, при това без никакъв хонорар, защото срещу него имаше заведен иск за лекарска некомпетентност и бях обещал да го защитавам безплатно.

Казах на съдията, че защитата е приключила и той уморено разтри с юмрук слепоочията си.

— Имам въпрос към защитата. Нещо не ги разбирам тия психологически дивотии. Казваш, че се е разбеснял заради филмите.

— Не съвсем, Ваша Светлост. Лишаването от филма е пуснало на свобода натрупания му гняв срещу самотното детство.

— Е, не можем да му позволим да цапоти целия град всеки път, щом отменят някоя прожекция, нали така?

Трудно е да намериш отговор на тъй въпрос, затова не се и опитах.

— Джейк — грейна изведнъж съдията, — може ли да питам момчето за нещо?

Колебаех се. Не въпросът ме тревожеше, а отговорът. Освен това исках да пристъпя към заключителната реч и да разкажа на съдията, че хората са драскали по стените още в Древния Рим. Но нямаше как да възразя, тъй че отговорих:

— Питайте, Ваша Светлост.

— Синко — рече съдията, свеждайки поглед към Кип, — помниш ли как извърши това ужасно деяние?

— Помня всяка подробност — заяви Кип. — Германците бяха в сиво, а ти в синьо...

— Ваша Светлост, това е от „Казабланка“! — изревах аз.

— ... и оранжево — довърши Кип, без да откъсва очи от двуцветната тога на съдията.

— Съдия Колридж — хвърлих се аз в отчаяна акция, само и само да заглуша приказките на хлапето, — очевидно доктор Корнблум има право. Детето е объркано от живота и безнадеждно затънало в киното. То не знае какво говори. То...

— Млъквай, Джейк! А сега, синко, погледни ме в очите. Хайде да ми помогнеш, защото не знам какво да те правя. Мога да те поставя под домашен арест или под общински контрол. Мога и да те вкарам в програмата за интензивен контрол. Мога да те пратя в исправително заведение или да те зачисля към програмата за алтернативна помощ. Господ ми е свидетел, при нас програми — колкото бълхи у кучето.

Кип седеше и се усмихваше кротко.

— Е, синко, имаш ли какво да кажеш на съда?

Само това не!

— Да, Ваша Светлост. Домат ли ядете, или онова там е носът ви?

Малцината присъстващи в залата се изхилиха. Отправих към Кип умолителен поглед.

— Чарли Маккарти го рече на У. С. Фийлдс в „Не можеш да измамиш честен човек“ — обясни той.

— Ето, виждате, Ваша Светлост! — викнах аз и изскочих пред Кип, сякаш за да го опазя от зло. — Детето няма власт над езика си. Думите просто изскачат сами.

Съдията Т. Боун Колридж въртна очи към тавана, после се завъртя на масивния стол. Когато най-сетне отвори уста, говореше на стената отзад.

— Пред съда стои въпросът дали да пусне това момче на улицата или да го прати в изправителен дом, където ще се научи на дисциплина, а може и да получи някаква психологическа помощ от разни брадати либерали с бели престилки, дето знаят само да пушат марихуана и да си смучат пръстите за сметка на общината.

— Някой ден — изцвърча Кип иззад мен — ще завали истински дъжд и ще отмие цялата тази утайка от улиците.

— Какво рече? — рязко се завъртя съдията.

— Всички животни излизат нощем — продължаваше Кип със зареян поглед. — Курви, смрадливи мацки, джебчий, педали, дроги, отрепки.

— Ваша Светлост — намесих се аз, — сигурен съм, че има някакво обяснение.

Погледнах Кип, който ме възнагради с маниакална усмивка.

— Робърт де Ниро в „Шофьор на такси“ — уточни той.

— Точно така — извиках победоносно аз, сякаш Кип току-що бе направил епохално откритие в теоретичната физика.

— Смрадливи мацки? — промърмори съдията и поклати глава.

За щастие този път Кип премълча. Съдията попита дали имам да кажа още нещо преди присъдата. Аз поклатих глава, а Кип отвори уста. Хвърлих се да я запуша, но той отскочи настрана.

— Само едно, Ваша Светлост. Адвокатът е мой вуйчо. Вуйчо Джейк.

— От кой филм беше това? — уморено попита Т. Боун Колридж.

— Не беше от филм — признах аз. — Истина е. Силвестър Хюстън Конклин ми се пада сестрин син наполовина.

— Защо не каза веднага, Джейк — попита съдията. — Дявол да го вземе, къде е онзи твой дърт некадърник?

— Тук — подвижна доктор Корнблум от първия ред, очевидно разбрал, че става дума за него.

— Чух ли те да казваш, че на момчето му трябвал силен мъжага, комуто да подражава?

— Точно така, поради липса на баща то се нуждае...

Разбрах накъде отиват нещата. Кип също усети и се ухили. Но не и аз.

— Ваша Светлост — обадих се аз, — ако мислите, че...

— Недей да ми казваш какво мисля. Слушай сега, Джейк. Положението е следното: или при теб, или в изправителен дом. Чу го от собствения си свидетел. Предавам момчето под твоя опека. Една кръв сте, в края на краищата. Ще ми подаваш отчет всеки месец, а ако нещо объркате, пак ще ви викна при мен. — Т. Боун издаде кашлица наподобяваща звука на лопата върху чакъл, после се завъртя към младия закононарушител. — Какво ще речеш, синко? Искаш ли да отседнеш при вуйчо си Джейк?

— Ами да, Ваша Светлост — отвърна Кип. — Все едно че ще съм в мотел „Бейтс“^[1].

— Значи се споразумяхме. А сега нека измислим как да те държим по-настрани от пакостите. Имаш ли някакво друго увлечение, освен да ходиш на кино?

Кип поклати глава.

— Не искаш ли да играеш футбол в детската лига? Може да понаучиш от вуйчо си едно-друго.

Ново отрицание.

— Какво ти се иска да правиш, синко?

— Да снимам филми — изтърси Кип.

Т. Боун се позамисли за секунда, после извърна глава към мен.

— Купи на момчето една видеокамера и го пусни на воля. По мое време, когато някое хлапе тръгнеше по кривия път, слагахме го под ключ и му теглехме як пердах. Сега им даваме възможност за самоизява. Кой знае, може и да излезе нещо. Пердахът не е решение. Може пък някой ден тоя непрокопсаник да завладее целия Холивуд.

Съдията се усмихна самодоволно. После удари с чукчето, обяви края на заседанието и се втурна през задната врата към кабинета,

развявайки синьо-оранжевата си тога.

Ами сега? Още не бях свикнал да бъда вуйчо, а вече ме впрягаха в ролята на баща. Смутен и объркан, аз наведох очи към Кип. Той бе чул как опитвам да се измъкна от отговорност. Сега хапеше устни.

— Кип, не че не искам да си при мен. Просто...

— Няма нищо, вуйчо Джейк. Никога не се извинявай и не обяснявай. Това е признак на слабост.

Не попитах, но обяснението не закъсня.

— Джон Уейн — добави Кип, после ме хвана за ръката и преплете пръсти с моите.

[1] В мотел „Бейтс“ се разиграват ужасите от знаменития филм на Хичкок „Психо“. — Б.пр. ↑

8.

МОТИВ, ВЪЗМОЖНОСТ И НАЧИН

След съда или *apres cour*, както се изразява на френски един от колегите ми, аз отново бях в кабинета си и гледах с отвращение входящата кореспонденция, когато Ейб Соколов позвъни по пряката линия. Той поздрави както винаги, тоест излая фамилията ми с обвинителен тон, после нареди да си домъкна задника в апартамента на Баросо Шушумигата. Обещах му да направя нещо повече — да се домъкна цял-целеничък.

И тъй, напуснах купищата нахални послания от противникови адвокати, които сами си просеха още по-оскърбителни отговори. Това е стара игра в нашия занаят: пишем си писма и обвиняваме вражеския клиент с все по-пиперливи изрази, докато накрая някой от двамата адвокати заведе дело за обида. Веднъж в някакъв си мизерен спор за граница между парцели Х. Т. Патерсън съчини писмо от цели дванайсет страници, обвиняващо моя клиент в какво ли не — от измама, лъжа и двуличие до подозрението, че именно той е бил на оная могила в Далас. Поради липса на време отговорих лаконично: „Майната ти; чакай аргументиран отговор“. Както е казал Гьоте, или може би моят стар треньор Дон Шула, „Когато не достигат идеи, и думите вършат работа“.

Преди да изляза, отидох да проверя Кип, който се бе настанил в заседателната зала — великолепно помещение, декорирано с махагон, цветно стъкло и мрамор, изцяло за сметка на нашите благодарни, или поне стреснати клиенти. Носеше се слух, че снима на видео всички служителки от кантората под предлог, че бил режисьор на „Порки IV“. Изглежда, на никого не бе направило впечатление, когато помолил момичето от приемната да си свали блузата за пробни снимки. Аз обаче го наказах с целодневен арест и той изобщо не възрази, тъй като в залата имаше телевизор.

Моята секретарка Синди и две млади сътруднички се суетяха около невръстния ми роднина, който седеше в едно от кожените

кресла, вирнал маратонки върху мраморния плот на заседателната маса, и гледаше по вградения телевизор някакъв черно-бял филм. Жените го тъпчеха с понички и газирани напитки от бюфета и се прехласваха колко бил рус и синеок.

— Тоя твой племенник е невероятен сладуран — заяви Синди, която също като шефа си е готова на всичко, само и само да не седи зад бюрото. — Ще стане същинска напаст за дамите.

— Джеймс Кагни, 1933 година — избъбри хлапакът през полепналата по устните му пудра захар.

— Ъ? — обърка се Синди.

Твърде добре познавах това нейно изражение. Тя работеше с мен още от служебната защита и беше малко необичайна фигура за една голяма правна кантора със седалище, разположено на трийсет и два етажа над Бискайския залив. Носеше минипола, оранжево червило и огромни нокти, лакирани във всички цветове на дъгата, без да броим пайетите. А почнеше ли да трака на машина, имах чувството, че слушам как японски готвач кълца зеленчуци.

— Слушай, Синди, трябва да бягам. Ако няма да ти е много трудно, би ли написала днес следобед няколко молби до съда? По-късно ще се върна да прибера малкия лорд Фаунтлерой.

— Фреди Бартоломю — съобщи Кип, без да откъсва очи от екрана. — А в телевизионния римейк играеше Рики Шрьодер.

Заварих олдсмобила там, където го бях оставил — нещо, за което шансът винаги е петдесет процента в една област, където се крадат по сто автомобили дневно. Някои се превръщат в резервни части, други биват откарани за продажба по островите, а трети — след пребоядисване изникват като местни таксита. Бях паркирал до металносин спортен „Мерцедес SL 300“. В сравнение с моя огнедишащ звяр германската машина изглеждаше дребна и женствена.

Излязох от паркинга и подкарах по Бискейн Булевард. Това е нашата образцова централна улица, минаваща покрай залива. Широката средна ивица е обрасла с огромни палми, между които се събират проститутки, джебчии и травестити, макар че по празниците обикновено ги пропъждат оттам. Булевардът се пресича с Флаглър стрийт, която води право на запад покрай областния съд и осигурява

забавна разходка сред тълпи от улични търговци, просяци и туристи, бърбещи на всевъзможни езици, с изключение на английския.

Днес имах да измина кратко разстояние на север покрай Бейфронт Парк, където фонтанът за милиони долари, построен от Клод и Милдред Пепър, стои сух и пращен, защото кметството няма пари да плати тока за помпите му. Веднага след парка идва Бейсайд — открита търговска зона с магазинчета за тениски и малки барчета. От западната страна на булеварда някога се издигаше емблемата на „Копъртон“ — кученце, което дърпа банския на малко момиче. Днес вече я няма. Изчезна заедно със старата библиотека, съборена при реконструкцията на парка. Няма ги и хотелите „Кълъмбъс“ и „Макалистър“, които най-напред бяха закупени от някакви араби, а после разрушени наред с редица други местни забележителности, включително „Маями Нюз“, „Истърн Еърлайнс“ и „Пан Ам“. Нещата се променят, но рядко към по-добро.

След четири минути бях на Венецианската магистрала — мост, прокаран по изкуствени островчета към Маями Бийч. Шушумигата живееше на първото островче след бариерите, в един от ония скосени блокове, които напомнят пирамиди на древните индианци. Бях ходил там и преди, но никога под полицейска охрана. Двама униформени полицаи стояха във фоайето. Трети чакаше до асансьора и натисна десетия бутон вместо мен. Четвърти отвори вратата на апартамента и ме въведе вътре.

Апартаментът бе обзаведен в черно и бяло. Бели стени с постмодернистични картини, бял мраморен под, черни мебели. Шушумигата бе проявил здравия разум да не се заема сам с декорацията, иначе сигурно щеше да наблъска навсякъде плюш и кадифе в пурпурни тонове.

Ейб Соколов и неговият приятел, старият детектив от отдел „Убийства“, седяха на черния кожен диван в хола. През плъзгащата се стъклена врата видях на терасата да стои жена с гръб към мен. Тутакси разпознах ъгловатата фигура и дългата черна коса на Хосефина Ховита Баросо.

Не разговаряха. Явно бяха тук от доста време. Из хола тегнеше мрачното настроение на неразкрито убийство и имах чувството, че ще ме отведат в съседната стая да огледам трупа на Шушумигата. Климатикът беше засилен до дупка и аз потръпнах под тънкия ленен

костюм. Ченгетата понякога се стараят да охладят мъртвеца. Както всички нормални хора, и те трудно понасят тежките миризми. Но не долавях из въздуха нито лепкавия сладникав мирис на прясна кръв, нито вонята на разложена плът. След това си припомних, че Шушумигата не обича да се поти. Винаги държеше термостата на шестнайсет градуса и се разкарваше из къщи по копринено бельо.

Ейб Соколов ми направи знак да седна, или по-скоро да се излегна върху един неудобен стол от черна пластмаса с формата на тилда. На стъклената масичка за кафе имаше три стилни свещи с различна дължина, поставени в грубо изваяни свещници от черен гранит. До тях лежеше дебела книга за изкуството, която Шушумигата едва ли щеше някога да разгърне, освен ако се захванеше да продава фалшификати на Ван Гог. Настаних се на стола без да получа дискова херния и Соколов изрече:

— Къде се е дянал, по дяволите?

— Шушумигата ли?

— Не, съдията Картър.

— Няма ли го тук? Да не е мъртъв?

— Ще те попитам още веднъж. Къде се е дянал?

— Ейб, мисля, че вече имяхме подобен разговор.

— Да, само че ти премълча нещо. — Той метна на масичката джобно календарче с кожена подвързия, след това го разгърна. — Хайде, виж.

Листчето беше за вчерашния ден — 26 юни, неделя. Върху него бе надраскано с кривия почерк на Шушумигата: „10 ча. Среща с Джейк“.

— Десет ча — казах аз. — Звучи като нов латиноамерикански танц.

— Я стига, Джейк. Много добре знаеш за какво става дума.

Всъщност не знаех.

— Накъде биеш?

— Ти ни каза, че не си виждал Баросо от четвъртък насам.

— Така е.

Соколов се изкашля като гладен питбул.

— Освен това каза, че снощи не си очаквал посещение.

— Вярно. Не чаках никого у дома.

Детективът се размърда.

— Можем още сега да те приберем за възпрепятстване на разследването.

— И каква полза? — попитах аз.

Никакъв отговор. И двамата се нуждаеха от моята помощ, само че с грубости нямаше да я получат. Накрая детективът каза:

— Снощи, след твоето обаждане, пратихме тук полицейска кола. Нямамо никого. Пазачът казва, че някъде между осем и осем и половина Баросо излязъл от гаража със своя зелен „Рейндж Ровър“. Върнал се около три часа по-късно. Малко след това пак потеглил, този път с бясна скорост и на изхода едва не се сблъскал с някаква влизаща кола. Тази сутрин взехме заповед за обиск и ето ни тук.

— Какво е обвинението? — попитах аз. — Безотговорно шофиране ли?

Соколов не обърна внимание на закачката.

— Ето как виждам нещата. Баросо и Хорнбак идват при теб с надеждата да изгладиш разногласията помежду им. Баросо знае, че Хорнбак се кани да направи самопризнания и е готов да му плати за мълчанието. Но теб те няма, преговорите тръгват зле, накрая Баросо упоява Хорнбак и го удушава. След като обесва трупа, Баросо се връща тук, събира каквото му трябва и духва.

— Духва — повторих неодобрително аз, защото думата звучеше нелепо.

— Огледай се — рече Соколов, който явно се питаше дали не го взимам на подбив. — Мивката е пълна с мръсни чинии. В спалнята царя хаос, дрехите са изхвърлени от гардероба, единият куфар е отворен, но празен. Тоалетните принадлежности в банята са изчезнали, чекмеджетата за бельо и ризи са почти празни. А джобното календарче е забравено. Така става само когато човек адски бърза.

— Прекаляваш — казах аз. — Човекът е просто мърляч, а ти веднага го обвиняваш в убийство. Ако нямаш свидетел, който да е видял Шушумигата в моята къща, значи не разполагаш с нищо и много добре го знаеш. Изненадан съм, че съдията ти е дал заповед за обиск въз основа на тия безпочвени фантазии.

По устните на Соколов плъзна гробарска усмивчица. Той прелисти записките си.

— Имаш съседка на име Фийби Гетърс. Живее на ъгъла на Къмкуот и Солана авеню. Това е точно срещу теб, нали, Джейк?

Много добре знаеше, че е така.

— Около десет без четвърт — подхвана детективът — тя седяла на верандата си, когато един човек слязъл от такси пред твоята къща. Не го видяла много добре, но ние проверихме агенциите и един хаитянец без разрешително за работа категорично разпозна полицейската снимка на Хорнбак. Няколко минути по-късно съседката ти посрещнала група гости и се прибрала. После дошли още гости и тя отишла да отвори вратата. Според нея е било между десет и десет и петнайсет. Забелязала пред къщата ти някакъв джип. Показахме й снимки и тя определи колата като тъмнозелен или черен „Рейндж Ровър“. Когато ти се прибираш около единайсет и половина, от ровъра няма и следа, а Хорнбак е обесен с твоята вратовръзка. Според телесната температура, степента на вкочаняване и трупните петна съдебният лекар смята, че смъртта е настъпила между девет и единайсет. Хорнбак е бил упоен с барбитурати, после удушен.

— А къде е бил Шушумигата от осем до десет? — попитах аз.

Соколов изсумтя.

— Кой знае и на кого му пука? Важното е, че в решаващия момент е бил в твоята къща.

— На мене ми пука, защото Шушумигата не е убиец.

— Този път Джейк има право — обади се Джоу-Джоу Баросо, влизайки откъм терасата. През рамото й зърнах луксозен пътнически кораб, поел курс към Карибите. — Брат ми не е способен да го извърши нито емоционално, нито физически.

Такова чудо не бях очаквал — Хосефина да защити брат си.

— Според мен — продължи тя — Луис си е довел горила. Предлага на Кайл някаква сделка, онзи отказва и горилата свършва мръсната работа.

Олеле! Такава сестра да си имаш — прокурор не ти трябва. Още повече, ако *наистина* е прокурор. Озърнах се към Соколов и казах:

— Добре, картинката ми е ясна. След десет минути детективска работа случаят е изяснен чрез обединената мъдрост на полицията и щатската прокуратура.

— Хей, Джейк — отвърна Соколов с типичната усмивка на вълк в овча кожа, — не беше чак толкова трудно. Нали знаеш трите елемента на всяко обвинение?

— Естествено. Лъжесвидетелство, принуда и сляпо налучкване.

— Мотив, възможност и начин — поправи ме Соколов. — Баросо знаеше, че Хорнбак ще пропее. Това е мотивът. Ако не пряко, то поне косвено установяваме, че и двамата са били в твоята къща. Това е възможността. И както предположи Хосефина, начинът е осигурен от горилата.

— Без съмнение — казах аз с целия сарказъм, на който съм способен. — Естествено, тукашният пазач не е видял някой да придружава Шушумигата, а Фийби не е забелязала друга кола пред дома ми и дори онова да е бил ровърът на Шушумигата, никой не е видял *кой* седи вътре. Освен това тъй погрешно преценявате характера му, че изобщо не знам защо разговарям с вас.

Започвах да се раздравам, затова станах и закрачих напред-назад. Понякога най-трудното е да седиш неподвижно. В съдебната зала имам навика да скачам на крака, щом противникът вземе думата. За да потисна този импулс си представям, че съм прикован към стола. Сега оковите бяха строшени, но целият хол ми напомняше клетка. Нещо не беше наред, макар да не знаех какво точно. След малко спрях и се обърнах към Соколов.

— Защо ми разказваш всичко това? Какво искаш от мен?

— Предполагаме, че Баросо ще те потърси — каза той.

— Да, клиентите понякога се обаждат на адвоката си. И какво от това?

— Когато ти позвъни, обади ми се.

Понечих да кажа нещо, но Соколов вдигна ръка като нетърпелив учител.

— Чуй ме, преди да подхванеш онези глупости за адвокатската тайна. Той е убил Хорнбак, или знае кой го е извършил. И в двата случая искам да разговарям с него. Затова изслушай каквото има да казва и се опитай да го доведеш.

Погледът, който му отправих, беше красноречив: а какво печели моят клиент?

— Ако се предаде доброволно, нещата ще минат много по-леко — каза Соколов. — Може би придружителят е трябвало само да сплаши Хорнбак, но е прекалил. Предаде ли се, няма да възразявам срещу освобождаване под гаранция при разумни условия. Ако ни накара да го преследваме, ще лежи в областния затвор чак до делото. А

накрая ще го подстрижем нула номер, та заседателите веднага да разберат откъде идва.

— Ами ако не е убил Хорнбак и нищо не знае? — попитах аз.

— Тогава няма от какво да се плаши, нали? — отвърна Ейб Соколов.

Джоу-Джоу Баросо отново излезе на терасата и запали цигара. Не знам дали статистиката го потвърждава, но ми се струва, че напоследък жените пушат повече от мъжете. Нямам представа защо, а всяко предположение би прозвучало като мъжки шовинизъм, от който съм се отказал още по времето на широките панталони и бакенбардите. Никога не съм разбирал пушачите, били те мъже или жени. Не че съм маниак на здравна тема. Вярно, на закуска пия обезмаслено мляко. А за да намаля наситените мазнини и холестерола, вече ям чийзбургери (с шоколадов шейк и двойна порция картопки) само през дните, в които има „р“.

Вярвам в златната среда и отричам фанатизма. На млади години нямаше бар, от който метачите да не са ме изхвърляли по малките часове. Една поговорка твърди: „Трудно в учението, лесно в боя“. За мен и едното, и другото беше трудно. Бях твърде бавен и често ме контузваха. А генералите и треньорите много лесно понасят чуждата болка. Спомням си как в един мач на заснежено игрище срещу „Патриотите“ ми изкълчиха рамото. За да намести ставата, треньорът ми подаде едно бетонно блокче и изведнъж го пусна. Благодарение на гравитацията и местната упойка, успях отново да вляза в играта. Рамото и до днес скрибуца в редките случаи, когато си сресвам косата.

Днес обаче сме в деветдесетте години и безразсъдството — било то в пиенето, наркотиците или секса — отдавна не е на мода. Станахме предпазливи. Знам, че е така. Четох една статия на тази тема. Затова вече не шофирам пиян, подбирам с кого спя и гледам да избягвам кръчмарските свати. Още не съм станал домошар, но постепенно се отърсвам от щуротиите. Някога хвърлях зара и затварях очи — пък каквото се падне; днес предпочитам да залагам на сигурно. Нали разбирате — рискуваш ли, рано или късно печели банката.

Появиха се две непознати ченгета. Без да ми кажат нито дума, Соколов и детективът ги поведоха към стаята в дъното, която Шушумигата използва за кабинет. Униформена полицайка избута от асансьора голяма метална количка. Откъм кабинета долетя шум на чекмеджета и разместени мебели.

Излязох на терасата и застанах откъм океанската — подветрената — страна, за да избягна пушилката на Джоу-Джоу Баросо. Подвижният мост на Венецианската магистрала беше вдигнат и под него бавно пълзеше дванайсетметрова яхта, полюшвана от лекия източен бриз. Три чайки лениво се рееха из небето и пееха дрезгавите си песни.

— Наистина те е заблудил, нали? — подхвърли Джоу-Джоу.

— Ейб ли?

— Брат ми!

— Просто не вярвам, че е способен да извърши убийство, дори и с чужда помощ.

— Не това имах предвид. Очаровал те е.

— Чаровен си е, проклетникът — признах аз.

Отвъд града слънцето залязваше над Евърглейдс и обагреше хоризонта с пурпурни ивици.

— Толкова пъти си го спасявал, а тъкмо ти би трябвало да знаеш какво представлява в действителност.

— Шушумигата е мечтател. Помниш ли скиорското дружество „Маями“? Беше поръчал триста милиона кубически метра варовик, за да изгради планина край магистралата.

— Помня го. Опита се да продаде акции за скиорския лифт. Но дори и най-завеяните разбраха, че в тропиците няма как да опазиш снега от разтопяване.

— Не е там работата. Важното е, че Шушумигата си вярваше. Десет бона похарчи за проекти.

— Чисто и просто за зарибяване. Как да подмамва баламите без шарени картинки?

— Никога няма да му простиш, нали?

— Той не заслужава прошка.

— Много си жестока — казах аз.

Тя се загледа в мен и очите ѝ сякаш литнаха нейде отвъд годините, или може би само така си въобразявах.

— Знаеш ли кое ме вбесява у теб, Джейк?

— Знам до най-дребни подробности.

— Твоята наивност. Мирогледът ти е като на одъртял бойскаут. Сигурно още помагаш на бабичките да пресекат улицата.

— И на по-младите не прощавам, ако ми паднат.

Под розовите лъчи на залеза мургавото ѝ лице сияеше с цвета на *café au lait*^[1]. Усмихнах се изкусително и погледнах право в черните кадифени очи.

Хосефина Ховита Баросо не се разтопи. Не припадна. Само присви очи съвсем леко, огледа ме изпитателно и накрая каза:

— Все още си адски привлекателен мъж, Джейк Ласитър.

Това не го бях очаквал.

— Имаш характер — продължи тя — и успяваш да излъчиш около себе си едновременно топлина и чувство за сила. Имаш буйна коса като неожъната житна нива, тенът ти издава, че твърде често се излежаваш на плажа, а размерите ти привличат окото. Слава богу, че не носиш сако с подплънки, иначе нямаше да можеш да минаваш през вратите.

Разговорът започваше да ми харесва.

— Ужасно си сантиментален и затова изобщо не можеш да преценяваш хората. Вероятно си умен, макар че едва ли някой те е смятал за гениален, освен може би двама-трима от твоите съотборници с коефициент на интелигентност колкото номерата на екипите им. Ти си бунтар по природа, решил по някаква странна случайност да работи в областта на правото. Колкото до адвокатските ти методи, те може и да не нарушават етиката в пълния смисъл на думата, но определено не съдържат и капка морал...

Струваше ли ми се, или наистина тонът почваше да се променя?

— ... В теб има известна доза небрежен, ленив чар. Когато се усмихваш, целите ти очи засияват и вероятно много жени те смятат за неустоим — най-вече барманки, манекенки и разни плиткоумни хлапачки.

Нещо ми подсказа, че се задава едно голямо „но“.

— Но ако смяташ, че само с усмивка и изкусителен смях ще ме вкараш в леглото си, дълбоко се лъжеш, мошенико.

— Мошенико, а? Къде остана *mi corazon*^[2]?

— Това са минали работи. Честна дума, почти не ги помня.

— Не ти вярвам.
— Тъй ли? А ти какво помниш?
— Много обич — казах аз — и много тропически нощи.
— Нещо друго?
— Скандали, много скандали.
— Виж, това го помня. И помня как ме заряза.
— Все още държа на теб — казах аз и сам се изненадах от думите си.

Очите ѝ ме измериха само за миг.

— Носталгия, Джейк. Не се увличай. В момента си фантазиращ, чудиш се как да запалиш отново нещо, което отдавна е догоряло. Искаш пак да се върнеш в младостта.

— Не бях чак толкова млад.

— Играеше футбол, забавляваше се и бъдещето изглеждаше безгранично. Каквото и да си мислиш, че изпитваш сега, не е истинско.

Опитах се да определя какво точно изпитвам и дали е истинско, или не. Не беше много лесно.

— Ами, изпитвам... или по-точно се питам дали не съм се въртял около брат ти толкова много години само за да поддържам някаква връзка с теб.

— А сега?

— Сега се чудя дали не искаш да опитаме още веднъж.

За момент очите ѝ омекнаха. Из главата ѝ сякаш прелетя рояк мисли, но не успях да доловя нито една. Тя сбръчка чело. Не се усмихна, но и не се намръщи. Обработваше информацията, пресмяташе какво ѝ трябва и какво не. После моментът отмина. Замисленото изражение изчезна. Сякаш се бе заставила да не отстъпва, да не проявява признак на слабост, какъвто представляваше за нея всяко чувство, освен едно — гневът. Очите ѝ заблестяха решително, а в гласа ѝ прокънтя стомана и огън.

— Никога, никога, никога. Що се отнася до мен, Джейкъб Ласитър, ти представляваш единствено глашатай на онзи мой пропаднал брат. И двамата сте една стока. За мен ти си враг, разбра ли?

Ама че работа! От безоблачни небеса, изведнъж се озовах в тропическа буря. Бях буквално потресен от тази внезапна ярост.

— Не разбирам — казах аз.

Тя духна облаче дим в лицето ми — доста трудна работа, когато го правиш срещу вятъра.

— Ти си безнадежден. Защо не вземеш да направиш нещо полезно? Например да откриеш брат ми и да го доведеш.

Преди да отговоря, Ейб Соколов подвижна от хола:

— Ей, Джейк, ела насам.

Мисля, че Соколов обича да ме командва. Може би така компенсира унижението от няколкото дела, в които съм го побеждавал. Влязох вътре, готов да изслушам поредната грубост. Джоу-Джоу ме последва плътно и аз си помислих, че по-късно ще трябва да проверя дали от гърба ми не стърчи дръжката на кинжал.

Шкафовете за документи от кабинета на Шушумигата бяха домъкнати в хола. Отегчените полицаи старателно претърсваха съдържанието на чекмеджетата. В антрето лежеше преобърнат старинен бидон за мляко, боядисан с яркооранжев лак. От него се бяха изсипали десетина изящно гравирани бастуна и два-три чадъра. Бастуните не бяха само за декорация. Шушумигата ги използваше откакто си разтегна коленните сухожилия, докато се измъкваше от кофа за боклук, пълна с кредитни разписки.

Сега Соколов обикаляше из хола, стиснал красив бастун от черешово дърво с полирана топка на върха. В тая работа определено имаше фалически елементи, но не си направих труда да споделя това впечатление със Соколов, който внезапно размаха към мен проклетата тояга.

— Знаеш ли какво пише в онези документи? — попита той, сочейки към няколко купчинки хартия върху коктейлната масичка.

— Не знам, Ейб. Ти ми кажи.

Той се подпря на бастуна и приведе глава над масичката като чиновник от някой роман на Дикенс. Сбръчка чело и плъзна пръст по един от документите.

— Ако не мърдаш устни, ще четеш по-бързо — посъветвах го аз.

— Що за дяволия е тази корпорация „Съкровищница на Скалистите планини“?

— Компания, основана от Шушумигата — обясних аз.

— Това го видях. С какво се занимава?

— Издирва съкровища.

Соколов се навъси.

— Баросо не беше ли вече осъждан за нещо подобно? Ако не греша, по едно време продаваше акции от някакво дружество за издирване на подводни съкровища около островите.

— Бяха само граждански дела и ставаше дума за потънали испански галеони — поправих го аз. — Сега ще търси злато и сребро в планините на Колорадо.

— Да, точно така пише в раздела „Основна дейност“. — Соколов прелисти няколко страници и зачете на глас: — „Компанията ще използва най-съвременна техника в усилията си да открие и регистрира като своя собственост един или няколко от следните обекти: Съкровището на арапахската принцеса, Златната мумия, Съкровището от Апахската клисура, La caverna de oro^[3], Мината на изгубения холандец, Съкровището от Адския каньон, Изгубената мина на Мокасиновия Бил, Мината в Изчезналото дърво. Съкровището край Дяволската глава...“ — Соколов затвори папката и ме погледна. — Абе, Джейк, ти как се забърка в тия щуротии из Дивия запад?

— Какви ги говориш?

Той отново разгърна, този път на деловата част.

— Тук пише, че си акционер с десет процента участие...

— Вярно.

— И секретар-ковчежник на компанията.

— Какво?

— Плюс това главен юрисконсулт.

— Какво? — повторих аз.

— Чу ме. Включен си в рекламния проспект за потенциални капиталовложители. Описват те като един от най-известните адвокати във Флорида. Кой го е писал, баба ти ли?

— Нищо не знам за тая работа — откровено признах аз. — Шушумигата ми даде акциите вместо хонорар, но изобщо не съм давал съгласие да ме прави съдружник или да използва името ми. Знаеш, че за нищо на света не бих поел подобен риск.

Продължавайки да се подпира на бастуна, Соколов отново зачете папката.

— В биографията на Шушумигата не се споменава нищо за досегашните му съдебни процеси. Как му се вика на това, Джейк?

— Утаяване на съществени факти — казах аз.

— Точно така. Федералните власти сигурно ще се заинтересуват, нали? Я да видим какво друго има. — Той прелисти още няколко страници. — Дяловете от корпорацията са разпределени както следва: двайсет процента на Луис Баросо, десет на Джейкъб Ласитър и седемдесет на Кит Карсън Симарон.

— Кой?

— И аз това щях да те питам, Джейк.

— Да пукна ако знам. Звучи ми като каубойско име.

Соколов затвори папките. Погледна детектива, после Джоу-Джоу Баросо и накрая мен. Не каза нищо. Беше изпаднал в състоянието си на гениален мислител. След малко отново закри, потропвайки с бастуна по плочките. В момента бях готов да го обявя за най-големия досадник на този свят. Той спря до стъклената врата на терасата и се загледа към гладките води на канала. По неотдавна реконструираната магистрала „Макартър“ течеше поток от коли, а под нас лекият ветрец полюшваше палмовите вейки. Най-сетне Соколов се обърна към мен.

— Джейк, залагам всичкото злато от Апахската клисура, че Кайл Хорнбак се е канел да пропее за корпорация „Съкровищница на Скалистите планини“. Далечко е от нашите места, но сто на сто е поредната пирамида на Шушумигата. Колкото до теб... знаех си, че от време на време вършиш по някоя пакост, но право да ти кажа, разочарован съм.

— Ейб, изслушай ме. Аз...

— Чакай да довърша. Ето как виждам нещата. Шушумигата осъзнава, че вече не е желан тук. Кайл организира продажбите в Колорадо, а онзи Карсън вероятно прибира парите и като местен човек осигурява известна правдоподобност на цялата комбина. Значи с правните проблеми трябва да се заемеш ти.

— Ейб, не ме слушаш. Никога не съм давал съгласие да работя за тази компания. Не съм искал проклетите акции и не съм писал рекламната брошура. Доколкото знам, компанията е напълно законна, но дори и да не е, къде са ти доказателствата, че Шушумигата е убил Кайл?

— Кой говори за Шушумигата? Започвам да си мисля, че имаш право. Баросо е страхлив. Не би прибягнал към насилие, ако някой не му стои зад гърба.

— Като кой например? Или май правилното беше „като кого“?

— Да речем, собственикът на къщата, където беше извършено убийството. Същият, чиято вратовръзка е използвана за оръжие, чиито отпечатъци са по целия труп и който по някаква случайност откри мъртвеца и повика полиция.

— Да не си откачил? Защо ми е да убивам Кайл Хорнбак?

— А, мотивът — изрече Соколов с онзи противен тон, целящ да подчертае интелектуалното му превъзходство. — Липсващото звено. Драги ми Джейк, ако бях открил мотива, додето изречеш „до живот без право на помилване“, вече щяхме да стоим пред съдебните заседатели. Но май взех да налущкам, а? Свързано е със „Съкровищницата на Скалистите планини“, нали, Джейки?

— Случаят си е твой, Ейб. Сам разсъждавай.

— Дай да видим сега. Ако Кайл беше пропал, застрашаваше не само Шушумигата, нали? Ами адвокатът на компанията? Какво ще речеш, мистър юрисконсулт и секретар-ковчежник? Да се обзаложим ли, че мотивът е заровен при всичкото онова измислено злато из Дивия запад?

И той насочи насреща ми проклетия бастун.

— Ейб, бъди готов да се отбраняваш с това чудо. Инак може да ти го завра в тесния задник.

Соколов само ме изгледа свирепо, но детективът изръмжа и се надигна от стола.

— Хайде, без грубости. Какви са тия заплахи срещу щатския прокурор?

— Няма нищо, майоре — рече Соколов, очевидно доволен, че ме е ядосал. — Джейк рядко налита на бой. Дори и да налети, няма страшно. Едно време много рядко улучваше топката.

Соколов продължаваше да държи бастуна срещу гърдите ми. Личеше, че разговорът му доставя огромно удоволствие. Овладях се с усилие, а из главата ми се въртеше приятна фантазия с участието на един прокурор и парче полирано дърво.

— Разбирате ли, майоре — продължи Соколов, — сблъсквал съм се с всички възможни престъпници, описани от закона, но в крайна сметка съществуват само два вида: лукави негодници и тъпи негодници. Боя се, че това, което виждате срещу бастуна, е просто един тъп негодник.

Без да трепна, аз отговорих съвсем тихо:

— Кой край на бастуна имаш предвид, Ейб?

[1] Кафе с мляко (фр.). — Б.пр. ↑

[2] Сърце мое (исп.). — Б.пр. ↑

[3] Златната пещера (исп.). — Б.пр. ↑

9.

EL AMOR ES CIEGO^[1]

Силвестър Хюстън Конклин задряма пред телевизора, докато гледаше как Клинт Истууд гърми по петима злодеи в някаква закусвалня. Преди това Кип беше изгълтал двойна порция спагети с кюфтета и чаша плодов шейк. Давах му белтъчини и въглехидрати, та да понатрупа маса. Вчера пък бяхме на кафяв ориз, задушена риба и сурови зеленчуци заради целулозата. Аз готвех, той си изяждаше всичко. За награда го черпех по половин бира.

Сега клюмаше на дивана, затова го отнесох горе в гостната, усещайки топлото му телце до гърдите си. Завих го, дръпнах чаршафа до брадичката и отметнах русите кичури от челото му. Изпитвах най-благославни вуйчовски, а може би и направо бащински чувства. Кип се размърда, отвори леко очи и попита:

— Ама наистина ли заплаши да натъпчеш бастун в задника на щатския прокурор?

— Признавам.

— Такъв е гадняр...

— Голям гадняр — съгласих се аз. — Да го беше видял как се перчеше с онзи бастун.

— Като Реймънд Бър в „Място под слънцето“ или Евърет Слоун в „Дамата от Шанхай“. — Той се пресегна изпод завивката и стисна ръката ми. — Много ми е хубаво като разказваш разни работи за лека нощ, вуйчо Джейк.

— А пък на мен ми е много хубаво, че си тук. Хайде сега да гасим лампите.

Очите му пак се затваряха. Той насочи показалец насреща ми.

— Ха си мръднал, ха те застрелях.

И моментално заспа. Обиколих из стаята да събера купищата разхвърляни гащета, чорапи и тениски. После се измъкнах на пръсти и

безшумно затворих вратата. Метнах дрехите в пералнята и сипах двойна доза от онзи прах, дето уж превръщал и най-страшните петна в хигиенични, лъскави молекули. Явно Кип започваше да постига онова, което не бе успяла да извърши нито една от стотиците умни и привлекателни млади жени — преобразяваше ме в цивилизован човек.

Бях надул вентилатора до дупка и през отворените прозорци подухваше лек ветрец, но в субтропичната ми спалня пак беше непоносимо горещо. Обикновено нощем се унасям от шумоленето на палмови вейки отвън край стените и воя на полицейски сирени из Коконът Гроув отатък Дъглас Роуд. Сигурно съм последният местен жител без климатик, но така ми харесва. Старата къща от коралова скала на Къмкуот стрийт е обкръжена от няколко улички с прелестни имена. Само на две крачки са Лавър, Авокадо и Какао стрийт. Къщата е разположена сред тясното дворче така, че да поема прохладата от югоизточните ветрове, засенчват я гъстите корони на дъбове, черници и палми, но въпреки всичко летните нощи са горещи и душни.

Лежах гол по гръб, слушах глухото фучене на вентилатора, съпроводено от тропота на пералнята, и усещах как потта се стича по гърдите ми. По някое време задряхах и сънувах наниз от разпокъсани сцени. Брадясал каубой с пончо яздеше черен кон из равнините. Джоу-Джоу Баросо се смееше весело върху черния диван в апартамента на майка си, но смехът изведнъж стана зловещ и внезапно насреща ми се ухили Ейб Соколов с целия си чар на доберман пинчер.

Някой каза нещо, само че кой? Някой се оплакваше. *Трябва да направиш нещо с тая врата, Джейк.* Добре де, добре. Преобърнах се на другата страна и опитах да догоня сънищата. Някой запали цигара. Я виж ти, вече сънувах и миризми.

Изведнъж се разсъмна. Или може би не. Зората не те блъска изведнъж със сто и петдесет вата право в лицето. Замижах.

— Трябва да си заключваш вратата — рече гласът. Лампата щракна и изгасна. — Извинявай, че те будя, но излизам само нощем.

— Шушумига! Ти ли си?

На фона на съседските люминесцентни лампи се очерта облак цигарен дим с неясен силует в него.

— Не е Дракула, ако това питаш — отговори Баросо Шушумигата.

— Ах ти, копеле — възкликнах аз. — Неблагодарно, егоистично копеле. След всичко, което съм сторил за теб...

— Нали ти се извиних. Хайде, заспивай.

— Нямам нищо против да ме будиш. Ама за какъв дявол си ми използвал името в оная планинска компания?

— Божичко, Джейк, за тая дреболия ли се ядосваш? — изхленчи той. Както повечето мошеници, Шушумигата умееше да внушава на своите жертви, че са го наскърбили жестоко. — И това ли ще ми натякваш сега? А пък аз си мислех, че ще те зарадвам.

— Друг път недей да ме радваш.

— Канех се да ти кажа, Джейк, наистина се канех. Трябваше малко да разкрасим документите. Просто взех назаем доброто ти име, това е.

— Добре, сега искам да си ми го върнеш.

— Стига де, Джейк, ще поправим документите. Чудо голямо!

— Ти може така да си мислиш, но в адвокатското дружество ще са на друго мнение. Да не говорим за Ейб Соколов.

Той смачка цигарата в един декоративен пепелник и седна на ръба на леглото ми.

— Джейк, нужда се от помощ.

— Аз също. Соколов смята, че съм убил Кайл Хорнбак по твоя поръчка или по собствена инициатива. Направо не го разбирам тоя човек.

— Шегуваш се.

— Не се шегувам, а Ейб няма чувство за хумор.

— Божичко, искаш да кажеш, че съм под подозрение.

Както винаги Шушумигата се тревожеше предимно за себе си.

— Обикновено става така, когато човек избяга от мястото на убийство — казах аз. — Какво си търсил снощи при мен, по дяволите?

— Опитах се да пристигна преди да тръгнеш за плажа. Предполагах, че подслушват телефона ми, значи щяха да ни търсят на Оушън Драйв. Потеглих нататък, после направих обратен завой и подкарах насам, но когато пристигнах, вече те нямаше.

— Кой те подслушва? Каква е тази история?

— Не знам, но преди да убият Хорнбак, някой ме следеше. Сигурен съм.

Усетих го, че трепери в тъмното.

— Както и да е, блъснах вратата с рамо и влязох — продължи той. — Беше тъмно, но забелязах нещо да се върти. Не разбрах какво е, затова включих лампата. Jesus Cristo^[2], едва не припаднах. Без малко да се издрайфам. Никога не бях виждал такава страхотия. Изгасих лампата и избягах. Боях се, че убиецът е в къщата и ще ме подгони. Прибрах се у дома, грабнах малко багаж и изчезнах. Снощи спах в колата на едно от островчетата.

Той се приведе към мен. Лъхна ме мирис на цигари и пот.

— Джейк, кой би сторил подобно нещо? Чакай малко! Дай да върнем назад. Какво търсеше Кайл тук?

— Нямам представа. Може да е убит другаде и да са го подхвърлили, за да ни натопят.

— Не. Една съседка го е видяла да пристига с такси. Убиецът най-напред го упоил с барбитурати, после го удушил и накрая го закачил горе.

Станах от леглото и нахлузих чифт избелели спортни гащета с емблемата на Пенсилванския университет. После пристъпих до прозореца и вдъхнах нощния въздух. Тежкият аромат на жасмин беше много приятен след миризмите на Шушумигата.

— Какво търсеше Кайл тук? — повторих аз. — С теб ли трябваше да се срещне, или с мен? Знаеше ли, че ще си тук и кой още знаеше?

— Много въпроси задаваш.

— И най-важното: кой искаше да го убие?

— Освен мен ли? — тихо попита Шушумигата.

Позамислих се, след това отговорих:

— Не, да започнем от теб.

— Е, вярно, мислех си да го претрепя, но разбира се това бяха само фантазии.

— Разбира се.

— Така де, той се канеше да ме изпорти. Знаеш ли, че за днес имаше среща със Соколов?

— Аз знам, но ти откъде разбра?

— Кайл ми каза.

Аха!

— Кога?

— Вчера сутринта.

Шушумигата понечи да каже още нещо, но изведнъж млъкна. Може би искаше да му вадя думите с ченгел.

— Вчера сутринта — повторих аз. Понякога повторенията действат стимулиращо на свидетелите. Сякаш натискаш бутон на помпата и изведнъж плисва поток от думи.

— Да — каза Шушумигата. — Седях си у дома и четях неделния вестник, когато той позвъни. Каза ми, че днес рано сутрин ще иде право при Соколов, ако не получи от мен компенсация.

— В долари ли трябваше да е компенсацията?

— Mucho^[3] долари. Петстотин хиляди.

Подсвирнах.

— А ти какво отговори?

— Попитах го дали ще приеме чек. После му рекох: „Chingate! Начукай си го и на теб, и на коня, дето те е докарал“. След като се успокоих, казах, че ще му се обадя с контрапредложение, но първо искам да пообмисля нещата.

— И да поговориш с адвоката си — допълних аз.

— Да.

— И му каза, че вечерта имаш среща с мен.

Шушумигата се поколеба, после кимна. Измъкна отнякъде цигара и я запали.

— Да, казах му. Но не казах къде. И не съм го канил тук на еспreso и pastelitos^[4].

Отметнах глава и отправих към него изпитателен, може би дори обвинителен поглед.

— Честна дума, Джейк. За какво да го каня? Искях да поговоря с теб. Дявол да го вземе, очаквах при следващата ни среща Кайл да се домъкне с микрофон под ризата. Ако се опитах да го подкупя, щяха да ми лепнат подстрекателство, подкуп или възпрепятстване на разследването. Трябваше ми съвет, преди да говоря с него.

Двамата помълчахме и аз се замислих. Кой искаше да убие Хорнбак? Освен Шушумигата. И кой искаше да наикисне Шушумигата, а може би и мен? Вентилаторът продължаваше безконечните си обиколки, разсичайки като със сабя струйките цигарен дим. Пералнята отдавна бе млъкнала, а в храстите зад прозореца присмехульникът пееше сутрешните си песни.

— Кой е Кит Карсън Симарон? — попитах аз.

Шушумигата се усмихна печално в металносивите лъчи на идващата зора.

— Виж, това е дълга история.

Докато минавахме в кухнята, над източния хоризонт се разля розово сияние. Направих на Шушумигата *cafe con leche*^[5], а за себе си изстисках пресен сок от грейпфрут. Той ме помоли да изпържа четири яйца, но аз отговорих, че секретар-ковчежниците не вършат такива работи. Препекох му няколко филийки ръжен хляб и той ги излапа със сирене и бурканче от бабиното сладко от гуава. Аз пък си стоплих в микровълновата печка малко от снощните спагети.

— Кит Карсън Симарон — изрече Шушумигата с пълна уста. Името сякаш му доставяше удоволствие. — Нали си спомняш как би шута на Хосефина?

— Прекаляваш — рекох аз. — Просто се разделихме, това е.

— Ти я разкара. Всичко помня, нали и аз бях там. Заряза я като лош навик. Не те упреквам, имай предвид. След това беше вкисната цяла година.

— Добре де, няма да споря. Какво общо има това със Симарон?

— По-добре питай Хоси.

— Тя познава ли го? Когато Соколов спомена за Симарон, Джоу-Джоу дори не мигна.

— Е, едва ли би си признала, че без малко не стана мисис Симарон от област Питкин, щат Колорадо.

— Какво?

— Той я заряза пред олтара, или по-точно в хамбара, защото щяха да се женят в неговото ранчо. Разби й сърцето, Джейк, или по-точно щеше да го разбие, ако тя имаше такъв орган. Знаеш ли, само двама мъже съм запознал със сестра си — теб и Симарон. И от двама ви не получи нищо друго, освен болка.

— Това ми прилича на нейна приказка.

— *Verdad*^[6]. Цитирам нейните думи.

— Разкажи ми за него.

— Той беше богат, но през осемдесетте години затъна чак до каубойската шапка в заеми за издирване на нефт и газ. Когато пазарът се продъни, загуби всичко, освен ранчото в Колорадо. Така или иначе,

по онова време вече беше зарязал сестра ми и оттогава насам тя не е погледнала мъж.

— Значи ти си ги запознал?

— С него въртахме бизнес — продължи Шушумигата, — докато още можеше да изтегли милиони на кредит. Той пое финансирането на подводната ми експедиция край островите. Купи екипировката, плати на водолазите, осигури рекламата. Аз бях мозъкът, той — банката.

Канех се да подхвърля някоя язвителна забележка за ума на банкера, но Шушумигата продължаваше да говори.

— Ех, мама му стара, да можеше да го видиш. Изтърси ми се на Шугарлоуф Кий с ръчно шити каубойски ботуши и десетина кила сребро по колана. По-висок е от теб и носи грамадна черна шапка с перо — с нея сигурно стърчеше доста над двата метра. Свиква той целия екипаж и почва да черпи, а парите вади от дебела пачка в ботуша.

— И Джоу-Джоу си е паднала по такъв тип? — смаях се аз.

— El amor es ciego. Любовта е сляпа, приятелю.

— Заради онази история те дадох под съд.

— Да, но не ме осъдиха, благодарение на Кит. Той ме отърва.

— Какво стана?

Шушумигата тъжно поклати глава.

— На шелфа край Бахамските острови открихме три галеона, тъпкани догоре с монети и статуетки. Чиста стойност седем милиона след приспадане на разноските.

— Какво лошо има в това?

— Преди да почне операцията, аз взех дваайсет процента от акциите, още толкова дадох на Симарон и продадох останалото.

— Пак не разбирам.

— Шейсетте процента, дето ги продадох... ами, продадох ги около четири пъти.

— Мамка му!

— Да, наложи се да дам на инвеститорите нашите дялове, а освен това Симарон покри недостига от осемстотин бона, за да не идем в затвора. — Шушумигата се разсмя, очевидно смаян от собствения си лош късмет. — Откъде да знам, че ще намерим нещо? За пръв път ми се случваше далаверата да проработи.

— Също като в „Продуцентите“ — обади се иззад мен нечий глас.

Обърнах се. На прага стоеше Кип по гащета, с подпухнала от сън физиономия.

— Зиро Мостъл организира премиерата на една пиеса и беше сигурен, че ще се провали, затова я продаде на продуцентите няколко пъти и когато дойде успехът, онези му го нашибаха.

— Не казвай „нашибаха“ — скастрих го аз.

— Точно така — подкрепи ме Шушумигата. — Казвай „начукаха“. „Шибам“ не звучи изискано, а за да успееш в бизнеса, моето момче, трябва да бъдеш изискан.

— Все тая — каза Кип. — Мостъл се издъни и рече на Джин Уайлдър: „Толкова внимавах. Подбрах калпава пиеса, калпав режисьор, калпави артисти. Къде не можах да сбъркам?“.

— Страхотно — възкликна Шушумигата. — Това момче е артист по рождение. Мога да му уредя кариерата.

Кип грабна от лавицата кутия царевични пръчици, седна зад масата и наостри уши. Ако слушаше както трябва, като нищо щеше да се научи на бизнес.

— Всъщност „Съкровищницата на Скалистите планини“ беше идея на Симарон — каза Шушумигата. — В добрите си времена той беше закупил концесии за издирване на минерали из цяло Колорадо.

— Но как смяташе да ги финансира? Нали казваш, че бил разорен.

— Така е. Затова обикалям да продавам дялове. Инвеститорите ще финансират проучванията. Но слушай, Джейк, това не е геоложко дружество. По дяволите, при днешните цени на среброто и златото добивът просто не покрива разноските. Пък и еколозите има да ни мотаят години наред, додето направим първата копка. Но ние търсим друго. Вече добито злато и сребро. То е там, Джейк, складирано в стари галерии, укрито из пещери, заровено под планините. Имаме карти. Имаме сателитни снимки, които могат да се закупят от правителството. Имаме чувствителни прибори, най-модерна апаратура, тъй че каквото и да се случи, няма как да загубим.

— Каквото и да се случи ли?

— Ако открием нещо, всички печелят, и то здравата. Ако ли не, ние със Симарон все пак получаваме възнаграждение за труда от

инвеститорите. И най-хубавото е, че всичко върви по закон.

Аз гледах как Кип внимателно срязва един портокал на четвъртинки и започва да ги смуче.

— Аха...

— Добре де, малко пораздухмe приказките около теб и може да не сме били съвсем точни относно моята биография, но ти казвам, бизнесът е съвсем реален. Честна дума, Джейк. Повярвай ми.

Искаше ми се да му повярвам, но не беше толкова лесно. Понякога ми се случва да имам работа с прокурорски свидетел, на когото са обещали амнистия. За да предупредя съдебните заседатели да внимават, в заключителната си реч им разказвам приказката за селянина, който посред зима намерил замръзнала гърмяща змия. — „Моля те, не ме убивай — рекла змията. — Почти съм умряла от студ. Прибери ме и ми спаси живота.“ Но селянинът се боял. „Ако те стопля, ще ме ухапеш.“ Змията поклатила глава и отвърнала: „Обещавам да не те хапя“. Тогава селянинът отнесъл змията в дома си, затоплил я и не щеш ли, тя го ухапала. Умирайки, селянинът изпъшкал: „Как можа да ми сториш това? Нали обеща...“.

На това място мълквам за миг и поглеждам втренчено заседателите. „Да — рекла змията, — но когато дадох това обещание, ти знаеше, че съм змия.“ Сега гледах по същия начин своя клиент.

— Стига бе, Джейк, не ми ли вярваш?

— Вярвам ти — казах аз и много ми се искаше да е така. — Тогава с какво те заплашваше Хорнбак? Какво щеше да каже на Соколов?

— Това си беше чист блъф. И друг път е продавал мои акции, затова предполагаше, че има някаква шашма. По дяволите, какво друго да мисли? Както и да е, заплашваше да пропее, но всъщност не разполагаше с нищо.

— Знаеш ли ако някой пропее, какво го правя? — попита Кип и по невинното му младежко лице плъзна зловеща усмивка.

— Ъ? — сепна се Шушумигата.

Кип хищно оголи зъби.

— Пускам му един куршум в корема, та дълго да лежи и да си спомня.

— Какви са тия шибани приказки?

— На Ричард Уидмарк от „Смъртоносна целувка“ — обясни Кип.
— И не се казва „шибани“.

[1] Любовта е сляпа (исп.). — Б.пр. ↑

[2] Исусе Христе (исп.). — Б.пр. ↑

[3] Много (исп.). — Б.пр. ↑

[4] Настинки (исп.). — Б.пр. ↑

[5] Кафе с мляко (исп.). — Б.пр. ↑

[6] Истина (исп.). — Б.пр. ↑

10.

УБИЙСТВЕНО СЕРИОЗЕН

— Когато трупът лежи на открито и се разлага — заяви Чарли Ригс, изправен на свидетелското място, — твърде често бива нападнат от насекоми.

— А в погребално бюро? — попитах аз.

Доктор Ригс се приведе към заседателите.

— Това не бива да се допуска. В никакъв случай.

— В такъв случай, доктор Ригс, при отваряне на ковчега по време на погребална церемония... — Аз помълчах театрално, както правят по телевизията. — Когато опечалените виждат как от очите на покойния Питър Купър изпълзват червеи...

— Личинки — поправи ме Чарли. — И какавиди. Някои цели, други разкъсани, след като от тях са излезли мухи.

— Да, прав сте. Личинки. Като знаете, че тези личинки са изпълзели от очите на покойния Питър Купър, можете ли да ни дадете своето мнение на експерт за работата на погребално бюро „Вечен покой“?

Зад масата на ищеца, от която бях станал преди малко, моята клиентка мис Бренда Купър хълцаше точно с необходимите децибели. Винаги казвам на клиентите, че риданията и стонове са допустими. Но в никакъв случай да не се стига до вой и крясъци, освен ако искам да отклоня съдебните заседатели от свидетелските показания — тогава разрешавам да се вдига олелия до небесата.

— Несъмнено имаме работа с *prima facie*^[1] немарливост — авторитетно заяви доктор Ригс.

— На какво основавате своите изводи?

Бих могъл просто да попитам „защо“, но никой адвокат няма да се задоволи с една дума, когато може да употреби цели пет. Чарли Ригс приглади брадата си и впери поглед в заседателите.

— Не само на личинките. Не, сър. Личинките на мухите могат да се излюпят от снесените яйца само няколко часа след смъртта. Това не

би било достатъчно, за да обвиним погребалното бюро в немарливост. Но както вече казах, имало е и обвивки от какавиди, а на ларвите са необходими поне седем дни, за да преминат всички стадии до превръщането им във възрастни мухи. Очевидно тялото на мистър Купър е било напълно занемарено.

Сякаш по даден сигнал, риданията на Бренда Купър станаха още по-силни.

Чарли изобщо не се смути.

— Яйцата би трябвало да се виждат съвсем ясно в очите и ъгълчетата на устните. Те приличат на настъргано сирене, тъй че не знам как служителите са ги пропуснали.

Една от заседателките се изкашля нервно.

— Както казах — продължи Чарли, — *prima facie* немарливост.

Седнах си и оставих Чарли сам да се справя с въпросите на защитата. В това отношение бе ненадминат.

Седяхме в „Гаслайт Лаундж“ срещу областния съд. Аз пиех кубинско кафе, а Чарли лакомо лапаше оризов пудинг с канела, след като беше изгълтал омлет от три яйца. Приказките за разложени трупове винаги му отваряха страхотен апетит.

— Какво те тормози? — попита той.

— А, дреболии. Само дето съм заподозрян в убийство, името ми е свързано с далаверите на Баросо Шушумигата и сестра му ме кара пак да надзъртам из миналото си.

— Хосефина — каза Чарли. — Великолепна млада жена, макар винаги да ми се е струвала малко нервничка.

— Тя разправя, че ти и баба сте ми служили за образци, затова съм станал пълен неудачник.

— Ти вярваш ли й?

— Не знам, Чарли. Баба винаги ми е казвала да избирам доброто пред злото, а ти ме научи как да разпознавам едното и другото. Не е ваша вината, ако съм се провалил.

— Е, поне за нас не си неудачник. Колкото до останалите ти проблеми, изобщо не вярвам, че си убил Кайл Хорнбак. И Ейб Соколов не вярва. Просто те притиска да му доведеш Баросо.

— Може и да си прав, но не е много забавно. — Аз погледнах часовника. — Трябва да бягам. Докато ти омайваше заседателите, Шушумигата е оставил на Синди вест, че разполагал с нещо, което щяло да разкрие цялата истина около убийството.

Чарли избърса със салфетката зрънце ориз от брадата си.

— Вярваш ли му?

— Ама че странен въпрос. Защо ще ми казва...

— Твоят клиент е мошеник, нали?

— Да. За света като цяло.

— *Mundus vult decipi*. Светът иска да бъде лъган. Ами ти, Джейк?

Свалих гюрука на стария олдсмобил и отбих по надлеза към шосе I-95. Минах над дърветата по Саут Маями авеню, после завих по отклонението към магистралата „Рикънбакър“. Шушумигата бе казал да го чакам на Вирджиния Кий — уединен плаж близо до Аквариума край пътя за Кий Бискейн.

Всъщност Вирджиния Кий е просто шепа пясък в морето с няколко борови дървета за сянка. Мястото е чудесно за уиндсърф, тъй като плажът гледа право на изток, а на около километър и половина навътре има рифове, които спират по-големите вълни. На север е Фишър Айланд — островче с милионерски апартаменти, охранявани най-строго срещу нашествие на всякаква паплач. Наблизо е и каналът, по който туристическите кораби поемат към открито море. На север са островите Бимини, Гълфстриймът и необятните простори на Атлантика. На юг под магистралата минава каналът Беър Кът, а на запад е градската пречиствателна станция. Точно така. В своята мъдрост градските власти са избрали едно прекрасно девствено островче, за да наситят солените ветрове с колоритния мирис на човешки изпражнения. Не знам защо, но понякога имам чувството, че тъкмо Вирджиния Кий изразява най-пълно същността на Маями.

Някакъв ръждив джип чероки бе затънал в пясъка край морето. Наблизо двама стройни, мускулести младежи разтоварваха великолепни сърфове от покрива на колата си. Пет-шест платна подскачаха по вълните, тласкани от умерен североизточен вятър.

Прибоят се носеше бавно към плажа на идеално прави бели черти, наричани от сърфистите „рипсено кадифе“.

Забелязах зеления ровър в сянката на дърветата на петдесетина метра от плажа. Докато се приближавах, от боровете над мен паднаха няколко зелени ароматни иглички.

Слязох от колата, облегнах се на капака и отправих поглед към сърфистите. Дори от това разстояние чувах плющенето на платната. Шушумигата не се мяркаше никъде.

Изчаках пет-шест минути.

Още го нямаше.

Може би събираше шишарки или се мъчеше да продаде акции на някой заплес.

Спокойно се завъртях към морето. Не подозирах нищо нередно. И защо ли да подозирам?

Телефонният звън ме стресна. Звучеше тъй не на място, че за момент не го разпознах. Идваше откъм ровъра на Шушумигата. Пристъпих натам и открих, че колата е отключена. Клетъчният телефон лежеше на дясната предна седалка и продължаваше да звъни упорито.

Но аз гледах нещо друго.

Голямо тъмночервено петно върху тапицерията на шофьорското място.

Горе-долу колкото чиния за салата. Все още влажно.

Дупка в предното стъкло и мрежа от пукнатини около нея.

От Шушумигата нито следа.

А телефонът, звънеше. Вдигнах го, налучках бутона за включване и изрекох задавено:

— Ало.

— Кой е? — запита странно познат мъжки глас.

— Шушумига, ти ли си?

— Не. Кой говори?

Изведнъж се сетих. Нямах представа какво да му кажа, затова млъкнах.

— Джейк — каза той. — Джейк Ласитър, ти ли си? По дяволите, какво...

Изключих телефона.

Защо го направих? Защо изведнъж се почувствах виновен, че съм тук и защо избърсах отпечатъците си от телефона? Не бях убил никого. Дори мъртвец нямаше, или във всеки случай не виждах труп. Шушумигата сигурно щеше след миг да излезе от горичката.

Хайде, Шушумига. Къде си, мътните да те вземат?

Докоснах червеното петно. Още беше влажно. Избърсах ръка в седалката, но само успях да размажа кръвта. Отворих жабката. Вътре нямаше нищо.

Тъкмо мислех да си плюя на петите, когато ме стресна нов звук.

Вой на сирени. Вече бях с единия крак извън ровъра, когато три полицейски коли с мигащи лампи изскочиха на плажа, разпръсквайки облаци пясък. Те заковаха наоколо и вече нито виждах шарените платна в морето, нито чувах как плющят от вятъра.

На Ейб Соколов му трябваша около двацет минути, за да пристигне. По това време камионетката на криминалистите вече беше паркирана под дърветата и един шкембест полицаи правеше гипсови отливки от следите на ровъра. Когато свърши, той отнесе черната си чанта обратно в камионетката и се зае да събира проби от кръвта, да ръси прах за отпечатъци и да издирва кой знае какво с помощта на пинсети и четчица. Вече беше изследвал колата ми с мое разрешение, тъй като никак не ми се чакаше, докато донесат заповед. Две униформени ченгета се опитваха да разпитат сърфистите, но повечето от тях не искаха да излизат. Духне ли хубав вятър, нито акули, нито убийства могат да пропъдят истинския спортист от морето.

Аз седях под един бор, чиито клони се полюшваха леко от бриза. Наоколо три ченгета ме обсипваха с въпроси, на които не бих отговорил, дори и да можех. Те обаче почтително се отдръпнаха настрана, когато негово величество прокурорът слезе от служебния „Крайслер“.

— Къде е той, по дяволите? — попита Ейб Соколов.

Аз продължих да седя, облегнал гръб на дънера. Ейб ме погледна отвисоко. Извън съдебната зала изглеждаше блед и болнав.

— Кой? — отвърнах аз.

— Не ми се прави на ударен, Джейк. За твоя скапан клиент говоря.

— Кой от всичките? — попитах аз и си помислих, че тая сценка сме я разигравали два-три пъти.

— Почвам да губя търпение. Защо си дошъл тук?

— Чаках Баросо, или май беше Годо.

— Какво търсеше в колата му?

Исках да стана, за да не стърчи тъй досадно над мен, но продължих да седя със сгънати колене. Късах игличките от едно борово клонче и в главата ми детско гласче тананикаше: „обича ме, не ме обича“.

— Не трябваше ли да ми кажеш, че имам правото на адвокат и дори да ми осигуриш такъв, ако не мога да му платя? А едва ли ще мога, ако взима хонорари колкото мен.

— Защо изключи телефона, Джейк? Знаеше, че съм аз, нали? Защо направи такава глупост?

Тая игра и аз я знаех.

— Ами ти защо се обаждаше?

— Някакъв непознат мъж се обадил на секретарката ми, дал й този номер и казал да позвъня, ако искам да разкрия случая Хорнбак.

— И с мен е същото. Шушумигата се обадил на Синди да дойда тук. Поне тя смяташе, че е Шушумигата.

Соколов ме изгледа скептично.

— Тъй смятала, а?

— Обади й се да я питаш. — Соколов продължаваше да ме гледа така, сякаш очакваше начаса да си призная цял куп простъпки и злодеяния. — Не виждаш ли, Ейб, някой иска да ме накисне. Някой искаше да съм тук, за да изглежда, че аз съм убил Шушумигата.

Този път Соколов се ухили победоносно: *спинах те!*

— Че кой е споменал за убийство?

— Я стига, Ейб, недей да ми въртиш полицейски номера.

— Никакви номера не въртя, Джейк. Сериозен съм, убийствено сериозен. Искаш ли да ни кажеш нещо за някакъв труп?

Той се озърна към гората. Представих си купчина клони и отдолу — трупят на Шушумигата, стиснал между вкочанените пръсти моя визитна картичка.

— Както вече казах, дойдох да се срещна с Шушумигата! Чаках около десет минути. Телефонът иззвъня. Отидох да отговоря, видях

кръвта, чух твоя глас, сепнах се и изключих. Не знам защо, просто го направих.

— Аха...

— Истина е. Слушай, Шушумигата се спотайва, защото го е страх. Мисли си, че някой иска да го убие. Може и да е прав, но този някой не съм аз.

— Аха...

— Стига, Ейб, сам виждаш, че всичко е нагласено. Някой искаше да съм тук. Някой се обади на теб, някой повика ченгетата. Не разбираш ли какво става? Аз нямам мотив да убивам Шушумигата.

В момента вършех точно това, което най-строго съм забранил на клиентите — дрънках каквото ми хрумне. Но това бе разбираемо. В момента бях едновременно клиент и адвокат. И не се знаеше кой от двамата е по-тъп.

— Може просто да са го ограбили — продължавах аз в същия дух. — Може би сега лежи нейде в храстите. И кръвта може да не е негова.

— О, бас държа, че е негова. Залагам три срещу едно, че е от нулева група. Колкото до твоя мотив, той е свързан с Хорнбак и тайнствените ви машинации на запад.

— Глупости, Ейб. Шушумигата просто е използвал моето име. Защо не потърсиш онзи тип, Симарон? — Станах и изтърсих пясъка от панталоните си. — А сега, ако нямаш други въпроси, смятам да си вървя. Някой ден пак ще ме видиш в съда, Ейб.

— Като адвокат или като обвиняем? — попита Ейб Соколов.

[1] От пръв поглед (лат.). — Б.пр. ↑

11.

ЗЛАТОТО НЕ ГНИЕ

Макар че отгоре имаше надпис „Влизането забранено“, портата висеше широко разтворена. Без да намалявам скоростта, аз запраших по черния път, който се виеше между дърветата. Хосефина Баросо живееше в надзирателската къщичка на някогашна плантация за тропически плодове край Олд Кътлър Роуд. Мястото бе изоставено от години и сега край фиданките — личи, флоридски лимони, суринамски вишни и саподили — избуяваха плевели. Около къщичката растяха дребни, съсухрени мангови дръвчета; земята беше отрупана с гниещи плодове и из въздуха се носеше противният сладникав мирис на разложение.

Следобедът преваляше и на запад над Евърглейдс се събираха сиви буреносни облаци, предвещаващи поредния пороен дъжд. Спрях пред къщата и тръгнах към стъпалата. Вехтата сграда имаше стени от чамови дъски и скосен тенекиен покрив с водостоци, над който стърчеше висок тухлен комин. Откъм сенчестата северна страна се гушеше малка веранда, защитена с мрежа от нашествията на комари, плодови мушици и всевъзможни други гадинки. На предния вход също имаше мрежеста рамка, затворена отвътре с кукичка, а зад нея — тежка дървена врата.

Почуках. След малко тежката врата се отвори и Джоу-Джоу Баросо застана на прага.

— Трябва да поговорим — казах аз през мрежата, която хвърляше ситни квадратчета по лицето ѝ.

Тя мълчаливо вдигна кукичката, отдръпна се и ме пусна да вляза. Стаичката беше прохладна и тиха, обзаведена в меки кафеникави тонове. Джоу-Джоу ми кимна към дивана с тапицерия от хаитянско платно. Спогледахме се и всеки от нас разпозна спомена в очите на другия. Помнех дивана още от първия ѝ апартамент преди много години. На него лежахме в мрака и си шепняхме до късно през нощта.

Закачахме се, играехме и се любехме, преплели ръце и крака. А сега избелелите снимки от миналото пак оживяваха.

Джоу-Джоу първа извърна очи и ме попита дали искам лимонада. Да, казах аз и си спомних, че я правеше убийствено кисела, със съвсем малко захар. Тя изчезна в кухнята — висока, мургава, боса красавица по бели памучни шорти и оранжева плажна блузка. След малко се върна с две чаши и кана лимонада върху поднос.

— Може би нещо е сполетяло брат ти — казах аз.

— Знам. Ейб ми се обади.

— Засега не са намерили труп. Искам да кажа, че не се знае...

Тя наля лимонада, подаде ми едната чаша и седна на другия край на дивана с подвити крака.

— Отишъл си е. Усещам го, Джейк, усещам как из мен се разлива пустота.

В гласа ѝ звучеше скръб. Изгледах я с леко недоумение.

— Той все пак ми е брат, *el es mi única familia*^[1].

Тя замълча и двамата се унесохме в спомени за брат ѝ.

— Знаеш, че никога не бих сторил зло на Шушумигата — казах аз. Прозвуча по-скоро като въпрос.

— Естествено, Джейк. Казах го и на Ейб, но засега ти си единственият заподозрян. Ейб разсъждава като ченге. По-добре погрешна следа, отколкото никаква.

Какво я прихващаше? Изведнъж се дистанцираше от Соколов, демонстрираше обич към Шушумигата и вяра в мен.

— Как ми се иска да беше тръгнало по другояче — добави тя. — Между мен, Луис и теб. Как ми се иска да можем да върна времето.

В очите ѝ заблестяха сълзи. Това изглеждаше просто невероятно за нея, или поне за онази Джоу-Джоу Баросо, с която се сблъсках през последните десет години. Откога не я бях виждал да проявява други чувства, освен пълно безразличие с епизодични изблици на враждебност?

— Помъчих се да променя света, опитах да променя теб, но не успях нито в едното, нито в другото — каза тя.

— Напомняш ми един заместник треньор, който искаше да ме изтегли назад в защитата, макар че изобщо не ставах за тая работа.

— Не те упреквам, че ме изостави. Вече не.

— Навремето ме нарече маниакален страхливец, склонен към бягство от отговорност.

— Бях ужасна. Между нас имаше нещо истинско.

Наистина ли?

Не знаех, защото винаги късах и бягах, щом почнеше да става истинско. *Истинско* означаваше ипотека, пенсионни вноски, ранно ставане сутрин за работа и вечерни срещи в комитета за разкрасяване на квартала. *Истинското* беше за баламите, не за юначага като мен, който знае как да се справи с всеки противников нападател.

Като си помисля сега, онова време бе тъй малко късче от нашия живот, а камерата на спомените показва миналото в розова светлина. Дните бяха слънчеви, ветровете прохладни, една млада жена ме обичаше и бъдещето сякаш нямаше граници. Веднъж закотвихме платноходката край Елиът Кий и си поделихме бутилка вино. Спомнях си пляска на водата около корпуса и соления аромат на въздуха. Спомнях си как Джоу-Джоу каза, че ме обича. Защо не излезе нищо?

— Разминавахме се — казах аз. — Целите ни винаги бяха различни, или просто аз нямах такива.

— Ти имаше скрити заложиби, Джейк.

— Баба винаги казва, че няма да доживее докато ги разкрия.

Зад прозорците притъмняваше. В далечината тътнеха първите гръмотевици. Джоу-Джоу потръпна от техния звук.

— Искях да посегнеш към звездите, а ти...

— Не посмях да поема паса — довърших аз.

Тя се премести по-близо до мен, съкращавайки разстоянието както във времето, така и в пространството.

— Ти ме обичаше, Джейк, знам това. Но дойдеше ли време да го покажеш, нещо в теб се стягаше. Може би си се страхувал, че ако обичаш твърде много и ми го кажеш, отново ще бъдеш наранен, както при загубата на майка си и баща си.

Може и да имаше право. Не знам. Винаги съм смятал самоанализа за болезнен, а анализа от страна на външен човек — направо за непоносим.

— Защо ме напусна? — попита тя.

Замислих се. Наистина се замислих. Беше много мъчително. Но все пак гледах лицето ѝ в редките проблесъци на светкавици и се мъчех да си припомня.

След малко казах:

— Бях глупак. Мислех като недорасло хлапе. Ти беше права за мен, а аз не обичах да чувам истината.

— О, Джейк! — ахна тя и с грациозно женско движение се озова в прегръдките ми.

Не помня как се обърнах към нея. Не помня как я обгърнах с ръце, но изведнъж открих, че я притискам до себе си, притискам лице към шията ѝ. След малко усетих една топла сълза да плъзва от нейната буза по моята.

Сетне всичко бе както някога... но дали не се лъжех? Можеше ли да е същото, след като и двамата бяхме изминали толкова дълъг път? Нейният дъх бе топъл и нежен, докато аз я целувах, обхванал главата ѝ с длани. Джоу-Джоу разтвори сочните си устни и пак се целунахме. Тя потри лице в моето като галювна котка, ухапа ме по ухото, после зарови пръсти в косата ми. След миг шортите и блузката отхвъркнаха настрани и всичко бе тъй познато. Нима наистина бяха минали толкова много години?

Пъргавите ѝ пръсти разкопчаха ризата ми, плъзнаха по гърдите, описвайки осморки с връхчетата на ноктите. После Джоу-Джоу разкопча и панталона, а аз изритах обувките настрани, докато тя дърпаше колана. Ръцете ми обикаляха по извивките на нейното тяло, а тя шепнеше нещо на испански.

Мълния озари небето и гръмотевицата разтърси стъклата. Разменихме местата си на дивана и тя се озова отгоре. Останалото бе неясна вихрушка от устни и длани, нейните натежали гърди и горещи бедра. Отново се преобгърнахме и този път аз бях отгоре, а телата ни се притискаха плътно едно до друго. Когато тя заговори, думите прозвучаха глухо и гърлено.

— Quiereme, te necesito^[2]!

Така и сторих, а тя ме обгърна с дългите си крака. Лежахме и се люшкахме на дивана в идеална хармония като платноходка по спокойно море. Джоу-Джоу издаде няколко тихи стона, после отвори очи за миг, но зениците ѝ веднага се извъртяха нагоре.

— Джейк, te amo^[3] — каза накрая тя. — Siempre te he amado^[4].

Тласкани от бурята, тежки дъждовни капки барабаняха по тенекиения покрив и блъскаха стъклата. Клоните на дърветата стенеха,

виеха се и драскаха по стените. Ние слушахме воя на вятъра и кънтящите гръмотевици.

— Гръм и мълния, дъжд и облаци — каза тя.

— Това метеорологичен бюлетин ли беше?

— С теб, Джейк, усещам мълнии и гръмотевици. После се нося над земята сред дъжд и облаци.

По-късно, докато бурята отминаваше, а ние все още лежахме преплетени, тя каза:

— Не знаех колко си ми липсвал. Можехме да бъдем толкова много един за друг, Джейк. Можехме взаимно да променим живота си.

— Може би все още не е късно — казах аз и пригладих назад черната ѝ коса, без да подозирам колко съм прав.

Както си лежах сгушен до нея (не можех да се изпъна, леглото бе твърде късо за мен), аз казах:

— Разкажи ми за Кит Карсън Симарон.

Усетих я как настръхна.

— Какво искаш да знаеш?

— Всичко.

Тя въздъхна в мрака на малката спалня. Пороят навън бе отслабнал и ръмвящият дъжд едва чуто звънтеше по покрива. Аз лежах по гръб, а тя — с коляно преметнато през бедрата ми и глава върху гърдите ми. Дишаше в един ритъм с ударите на сърцето ми.

— Толкова глупаво се държах, че ме е срам и досега. Бях тъй самотна, а той изглеждаше тъй внимателен, тъй нежен. Сими е властен мъж, много решителен, много силен. Страхотна комбинация, Джейк, и аз просто си паднах по него. Неудържимо.

— Сими?

— Името никак не му подхожда. Нали разбираш, той е грамаден като хамбар, но ми се струваше, че усещам в него някаква скрита нежност. Лъжех се. Той е егоист, измамник и владее до съвършенство изкуството да подвежда хората. Пред него брат ми изглежда като светец. Всъщност Сими е точно това, което Луис мечтае да стане.

— Ами „Съкровищницата на Скалистите планини“?

— Сделката е на Сими. Той въвлече брат ми в тази история.

— Шушумигата казваше, че работата била законна.

Джоу-Джоу се разсмя.

— Само дотолкова, че да не попаднат в затвора. Всичко е една голяма, напълно законна измама. Вече си виждал рекламната брошура. С нея си измиват ръцете. „Изрично ви уведомяваме, че начинанието е твърде рисковано и съществува опасност да загубите частично или изцяло направените капиталовложения.“

— Това би трябвало да отблъсква хората.

Тя навярно поклати глава, защото ме погъделичка с коса по гърдите.

— Ще се смаеш, ако научиш колко хора четат тези условия и все пак влагат пари в нефтени кладенци, пълни единствено с пясък или планински имоти без никакъв път за достъп. Хората са алчни и лековерни. Когато водех дела за злоупотреба с доверието на клиентите, непрестанно се изумявах колко е лесно да прибереш парите на хората, като обявиш разпродажба.

— И тук в сделката се намесва брат ти.

— Точно така. Да ти кажа и още нещо, което научих от Луис — колкото по-фантастични неща обещавах, толкова по-лесно е да ги продадеш.

— Не разбирам.

— И аз, но е истина. Заровено съкровище се продава по-лесно, отколкото две щайги ябълки.

— Момент — казах аз. — Чакай малко. Притежава ли Симарон онези мини, или не?

— Да, той има концесии за добив на полезни изкопаеми от десетки хиляди декари. През последните петнайсет години е регистрирал стотици заявки. Опитва се да добива злато, мед и сребро, и стигна до просешка тояга. Не че не намираше залежи. Намираше, но разходите за добива на руда и нейното обогатяване надхвърлят пазарната цена. Същевременно Сими открай време си пада по историите за някогашния Запад. Събира тези истории — всъщност легенди — за изгубени златни мини и заровени съкровища. Може да седне край камината и да ти разкаже поне двайсет различни приказки. За Изгубения падре в Калифорния, за Изгубения холандец в Аризона, за Изгубената уранова мина в Колорадо. Всичко се губи и повече никой не го намира.

— Никой?

— Е, не съвсем. Още преди да навърши двайсет години, Сими намерил съкровище от златни монети. С тия пари започнал бизнеса си.

— Еха-а!

— Двайсетдоларови златни монети, сечени в Сан Франциско. Около три хиляди парчета, днешната им цена е милион и половина. А дори не ги и търсел. Бил спрял на бивак нейде из Дяволската планина в Колорадо. Тогава не знаел, но по ония места се носела легенда, че около 1870 година една банда обрала правителствен влак. Докато бягали от потерята, разбойниците заровили плячката си под висок смърч. Белязали дървото, като забили в дънера дълъг нож. След като минала зимата, напролет се върнали да намерят мястото, но не успели. В края на краищата из онази гора е имало поне петдесет хиляди съвсем еднакви дървета. Дошло лятото, а те все още търсели. После по време на гръмотевична буря пламнал горски пожар и повечето дървета изгорели до корените.

— А какво станало със златото?

— Стотина години по-късно Сими тръгнал да обикаля на лов из планините. Разказва, че както забивал колчета за палатката, се натъкнал на прогнила кожена чанта, почти изровена от дъждовете. Това му е хубавото на златото, че не гние. След като ги излъскал, монетите станали като новички и Сими натрупал първото си богатство.

— Нищо чудно, че вярва в съкровища.

— По-голяма беда не би могла да го сполети. Щом веднъж опитал вкуса на съкровището, станал истински маниак. Миньорската работа го увличала още от детство, но през следващите двайсет години не мислел за златни залежи, а само за заровено злато.

— А ти не вярваш в съкровища.

— Виж какво, чела съм това-онова. Сими е събрал в личната си библиотека почти всички писания за съкровища из Запада. Преди четиристотин години Коронадо потеглил от Мексико с петстотин конквистадори и хиляда индианци да дири Седемте града на Сибола. Открили само едно прашно село в днешно Ню Мексико, където шепа индианци отглеждали царевица. После някакъв индиански водач разказал на Коронадо за приказния град Куивера, където улиците били покрити със злато, а по стените на мраморния дворец висели златни камбани и кралските канута имали златни гнезда за греблата.

— Май в целия разказ ключовата дума е злато.

— Именно. То подлудява хората. Индианецът казал на Коронадо, че само трябва да поведе хората си на юг. Естествено, човечецът просто искал Коронадо да се пръждоса от Ню Мексико, където ловял роби и демонстрирал мъжественост както всички други конквистадори. Онзи обаче се хванал на въдицата и повел своята армия с развени пера и лъскави брони. Водел и хиляда мулета, за да натовари плячката.

— Това се казва оптимизъм.

— Verdad^[5], или пък глупост. Така или иначе, стигнали чак до Канзас и открили само горещи, прашни равнини. Но Коронадо вярвал до сетния си ден, че нейде там има златни градове.

— И Симарон също. Това ли искаш да кажеш?

— Кой знае? Той изучава старите минни заявки и ловджийски карти като свещени писания. Купува дневници от стари западняшки родове и издирва семейни Библии с грубовати рисунки на мини и гробища. Преровил е всички вежди вестници на градчета, които вече не съществуват. Месеци наред е обикалял музеите и има стотици бележници, пълни с чертежи. Не иска да си признае, че гони празни легенди. Смята, че ако само една от двайсет истории излезе вярна, пак си струва да ги проучва.

— Значи вярва в „Съкровищницата на Скалистите планини“? За Симарон това не е измама.

— Както и да се обърнат нещата, Сими печели. Той притежава всички тия концесии и освен тях комай само ранчото му е останало. Безсмислено е да добиват злато, което няма да си покрие разносните. Но могат да създадат компания с парите на разни наивници, да взимат възнаграждения като управители и консултанти, а картите на Сими да продадат на компанията, като сами определят цената. Ако открият La Caverna de Oro или Мраморната планина, всички ще бъдат щастливи. Ако ли не, Шушумигата и Сими пак печелят. За разлика от Коронадо просто няма как да загубят.

Сънувах конквистадори с тежки брони и пера по шлемовете, когато изведнъж се събудих, без сам да знам защо. До мен Джоу-Джоу дишаше дълбоко и топлият ѝ дъх свистеше съвсем тихичко. Отвън долиташе нощната музика на щурците, а високо в небето самотен

самолет отиваше към летището. Погледнах часовника и видях как 3:13 магически се превръща в 3:14.

Преди да заспим бях позвънил на вярната секретарка Синди да я попитам дали ще остане да наглежда Кип и през нощта. Тя взе да хленчи, че имала среща с Доти в някакъв бар на Саут Бийч. Заръчах ѝ да вземе и Кип, но непременно да го върне до един след полунощ, защото му бях разрешил да гледа „Убийците“ с Бърт Ланкастър по класическия канал. Това се казва грижовен вуйчо, нали?

Сега бях буден. Уилям Конрад отдавна бе видял сметката на Бърт Ланкастър, а аз се надявах Кип вече да е заспал и Синди да спи сама.

Позачудих се какво ме е събудило. Нямах проблеми с храносмилането, макар че бях излапал три порции пикадильо, сготвени от Джоу-Джоу. Между нас казано, готвенето не ѝ е в кръвта. Беше пресушила каймата, а стафидите бяха направо подгизнали. Имаше и плодова пита, но с нея всичко беше наред, защото идваше от местната сладкарница.

После си спомних защо съм се събудил. Напомни ми го скърцането на чамовия под.

В къщата имаше още някой, освен нас двамата.

В дълбините на съня бях чул звук и сега го чувах отново. Дали не се лъжех? Старите къщи са пълни със странни звуци. Тръбите бръмчат, стените пукат, подовете...

Скърцат.

Отново същият звук. По-силен ли беше, или само така ми се струваше?

Надигнах се от леглото и босите ми крака докоснаха хладния под. Бях чисто гол и за бойните части от тялото — ръце, крака, китки и ходила — не беше особено вдъхновяващо, че една друга телесна част също е открита и уязвима. Опитах се да пристъпя беззвучно, но не успях. Дъската под мен поддаде с пукот, който ми се стори оглушителен, но всъщност навярно бе съвсем тих.

Спрях и пак се ослушах.

Тишина.

Нарушавана само от мен. Дишах като стар парен локомотив. Сърцето ми бе хукнало на маратон.

Пристъпих на пръсти към затворената врата на спалнята. Изпод нея не прозираше светлина. Нощното небе се беше изчистило и през

прозореца нахлуваше лунно сияние, което хвърляше сянката ми по пода и част от вратата. Направих още една крачка, чух шум от другата страна...

Отхвъркнах назад.

Не по своя воля. Ненадейно вратата се отвори, блъсна рамото ми и ме отхвърли към прозореца. Закачих с коляно тоалетната масичка и преди да си възвърна равновесието, някаква наковалня се стовари отстрани на главата ми, точно над дясното ухо. Добре де, не беше наковалня, а само юмрук, но корав като желязо и ударът ме повали на пода.

Изкрещях нещо неразбираемо и Джоу-Джоу се събуди с писък. Опитвах да се изправя, но нечие коляно мина на косъм от брадата ми и ме улучи по рамото. Не причини сериозни щети, само дето пак се проснах по гръб.

Скочих от пода, усещайки как адреналинът кипва из тялото ми. Преди да замахна, врагът атакува с ляво кроше. Отбих с лакът и той веднага нанесе десен удар. Събрах ръце пред лицето си и преминах в глуха защита. Юмруците му валяха като бетонни блокчета по ръцете и лактите ми, а аз все още не бях успял да замахна поне веднъж.

Отстъпих крачка назад и понечих да го ударя. Само че той стори същото и ръката му се оказа по-дълга. Два леви удара ме улучиха право в лицето. Дебнех за пробив в защитата му, но за разлика от повечето побоища, в който съм участвал, противникът беше по-едър и по-силен от мен. Подозирах, че може и да ме надбяга.

Финтирах с лява ръка, замахнах отгоре с дясната и го улучих странично в носа. Чух как хрущялът се смачка и насреща ми пръсна кървав фонтан. Сега очите му трябваше да са затворени и просълзени. Хвърлих се напред, забих глава в гърдите му и рязко я вдигнах нагоре. Чух как челюстта му изщрака и с надежда помислих, че може да съм я строшил. От гърлото на противника излетя задавено хъркане.

Отстъпих назад и отново замахнах към челюстта му, този път с дълго ляво кроше. Вложих цялата си сила, но не бях достатъчно бърз. Типично за мен.

Той отскочи наляво и преди да разбере какво става, заби юмрук в слънчевия ми възел. Прегънах се, паднах на пода и широко отворих уста, но не можех да си поема въздух. Докато онзи надигаше крак да ме ритне, аз се претърколих към него. Кракът беше обут в заострен

каубойски ботуш, който леко блестеше под лунната светлина. Върхът на ботуша се плъзна по темето ми, а подметката ме удари в челото. С цялата си тежест приковах другия крак към пода. Продължих да се търкалям с надеждата да обтегна коляното му и да разкъсам сухожилията като преварени спагети. И сигурно щеше да стане, само че тоя тип имаше волски крака.

Аз тежа точно сто килограма, но така и не успях да го разклатя. Останах да лежа пред краката му. Той сплете юмруци, стовари ги с всичка сила върху тила ми и аз изведнъж зърнах Млечния път, сред който особено ярко блестяха Орион и Бетелгейзе. Посегнах през ослепителната светлина да си пробия път към съседната галактика, но останах да вися в пространството. Опитах се да сграбча врага зад коленете и да го поваля, само че няхах сили да се преборя и с малко котенце.

Чух Джоу-Джоу да крещи:

— Que demonios haces aquí? Vete ahora mismo!^[6]

Тя скочи от леглото и се хвърли към него, но той без усилие я метна през цялата стая.

Бях се надигнал на колене. Смътно усещах, че отгоре капе топла кръв и някой говори:

— Къде е той?

Бях замаян и не го разбрах.

— Кой?

Онзи ме сграбчи за косата и дръпна главата ми назад.

— Къде е Баросо? Къде е ситният кучи син?

— Не знам. Ранен, мъртъв... Не знам.

Той дръпна още по-силно.

— Добре ме прецакахте двамата с него, нали, адвокатче?

— Нямам представа за какво говориш.

Той пусна косата ми и подвижна:

— Хосефина, къде е онзи твой скапан брат?

Тя се бе сгушила на леглото и плачеше.

— Не знам. Остави ни на мира.

След миг тя скочи и го замери с възглавницата. Ефектът беше горе-долу колкото от моите удари.

Опрях ръце в пода и опитах да се надигна, очаквайки поредния удар. Но ударът не идваше. Над мен прокънтя мощен глас:

— Не се бъркай в моите работи, адвокатче! Не ми се бъркай, или си мъртъв. Разбра ли ме?

Вероятно не съм го разбрал, защото внезапно той вдигна крак и го стовари върху дясната ми ръка. Чух как кокалчетата се строшиха много преди да усетя болката.

[1] Той ми е единствен роднина (исп.). — Б.пр. ↑

[2] Обичай ме, нуждая се от теб (исп.). — Б.пр. ↑

[3] Обичам те (исп.). — Б.пр. ↑

[4] Винаги съм те обичала (исп.). — Б.пр. ↑

[5] Вярно (исп.). — Б.пр. ↑

[6] Какво търсиш тук, по дяволите? Върви си веднага! (исп.). — Б.пр. ↑

12.

БУРНА НОЩ

Кип гледаше захласнато как Чарли Ригс замесва гипс за превръзката.

— Много ли те боли? — попита хлапето и леко докосна подпухналата ми ръка.

— Само когато свиря на банджо.

— Дръпни се, Кип — нареди Чарли, идвайки към мен с парче бинт, натопен в гипс. Част от гипса бе полепнала по рошавата му брада.

Аз лежах по гръб на дивана в хола, а ръката ми беше изпъната върху сърфа, който използвам вместо масичка за кафе.

— Правил ли си го друг път? — попитах аз.

Чарли приведе глава над мен, изглежда ме през килнатите очила и се прокашля.

— Ти ще си ми първият жив пациент.

— Не бързай да обещаващ.

Докато Чарли започваше да омотава ръката ми, Кип пак се прокрадна наблизо.

— Какво означава АМАЛ ИНОТ? — попита хлапакът.

Погледнах опакото на китката си, доколкото ми позволяваше подутото око.

— Отпечатък от ботуш „Тони Лама“, четирийсет и четвърти размер.

— Гадна работа — рече Кип. — Онзи май съвсем е превъртял, а? И той плъзна пръст по синините с цвят на зрели патладжани.

— Фрактура на третата и четвъртата метакарпална кост — обяви Чарли. — Сухожилията разтеглени, но здрави. За болката препоръчвам тилонол и кодеин. — Той се озърна към мен. — Как се чувстваш?

— Като измъкнат изпод камион. Падне ли ми пак онзи каубой, ще го смеля на кайма.

Чарли лекичко стисна китката ми и болката ме разтърси като електрически удар.

— Няма да е много скоро, приятелю.

Сетне Чарли светна с фенерче в очите ми, за да провери как се разширяват зениците, премери ми кръвното, опипа тук-там. Когато свърши, Кип ме смушка с лакът и прошепна:

— Забрави да му благодариш.

Прав беше. Напоследък започвах да приемам приятеля си за част от нормалния ход на нещата. Какво да се прави, имам такъв недостатък. Почти толкова лош, колкото и липсата на умение да се справям с неканени нощни гости. Самочувствието ми бе пострадало не по-малко от тялото.

— Благодаря, Чарли. В тежки минути винаги си до мен, а понякога пропускам да кажа колко съм ти благодарен.

Той небрежно махна с пухкавата си ръка.

— *Tacent satis laudant*. Мълчанието е достатъчна похвала.

Кодеинът замени болката с тежък, полусънен унес. Събудих се с туптяща ръка, а в главата ми сякаш имаше топки за боулинг, които почваха да се търкалят при всяко помръдване. Навън беше тъмно и присмехулникът подсвиркуваше откъм черницата. Търсеше си приятелка.

Това пък ме накара да се замисля за Джоу-Джоу Баросо. Какво ли означаваше тая вечер, изпълнена с телесни наслади, спомени за старите времена и груби нашествия? Глътнах още две хапчета и пак се унесох. Смътно усещах как в интервалите между филмите Кип открехва вратата на спалнята да ме погледне.

— Искаш ли да си поделим една бира, вуйчо Джейк? — попита той в един от периодите ми на просветление.

Заедно с него в спалнята нахлу ароматът на току-що доставена пица. Помислих си, че е доста самостоятелно момче. Оставени без надзор, децата намират начин да се справят. Знам го от собствен опит.

Поклатих глава и от усилието ме налегна ужасно главоболие, което пулсираше в такт със сърцето ми. Кип пристъпи до мен и положи длан върху челото ми. Сам не зная защо, но се просълзих, сетне пак потънах в съня.

— Приличаш на жив труп. — Щорите се вдигнаха с отвратително тракане и в спалнята нахлу ярка слънчева светлина. — Божичко-о-о, на светло изглеждаш още по-зле.

С усилие откряхнах очи, взрях се срещу блясъка и зърнах над себе си силуета на баба Ласитър.

— Добро утро и на теб, Флорънс Найтингейл — рекох аз.

Баба зацъка неодобрително и се зае да разтребва стаята, като започна от няколко съвършено чисти тениски, разхвърляни по пода. Преподреди колекцията от сувенирни пепелници с емблемата на „Делфините“ и плъзна пръст по прашния скрин, оставяйки дълга чиста черта.

— Донесох ти малко скоросмъртница — каза тя и сложи върху леглото кошница за пикник. Отвътре измъкна буркан, пълен с течност, която ставаше и за ракетно гориво. — Пийнеш ли, няма да остане и помен от болката.

— Един припадък върши същата работа — отвърнах аз.

Отпих една глътка и направих гримаса. Баба слезе в кухнята. Около пладне се върна с паничка гореща мидена чорба и малко рибно филе, задушено с лимон и кокосово мляко. Хапнах, после пак заспах, след като баба ми каза, че смята да подстриже Кип, тъй като аз явно не съм се сетил.

Късно следобед още двама посетители се вмъкнаха в моята тясна спалня. Единият идваше тук за пръв път. И двамата бяха с тъмносини костюми, но на дамата й стоеше по-добре.

— Здравсти, Джоу-Джоу — рекох аз. — Ейб, какво те води насам? Да не дириш още един труп у дома?

— Не, но като те видях, помислих, че съм го намерил.

В този момент Кип провря през открянатата врата обектива на камерата.

— Казах му на тоя, че не може да влиза без съдебно нареждане, но баба рече да го пусна. Добре ли постъпих, вуйчо Джейк?

— Добре си постъпил, момко — отвърнах аз, опитвайки да имитирам гласа на Джон Кагни, — но другия път гледай да му натъпчеш търбуха с олово.

Кип отпусна камерата, намигна ми и се прицели с пръст в Ейб Соколов, който изглеждаше потресен от моите престъпни съвети. Джоу-Джоу пристъпи до леглото, наведе се и целуна голямото червеникаво петно на челото ми. Кип също влезе, застана в ъгъла и започна да снима кадри за документалния филм „Вуйчо ми като боксова круша“.

— Донесох ти нещо — каза Соколов и метна на леглото до мен книжна торба.

Още преди да я отворя, усетих миризмата на чеснови хлебчета.

— Благодаря, Ейб. По-добре хлебчета, отколкото призовки. Сигурно вече ми вярваш.

— За кое?

Че не съм убил нито Хорнбак, нито Шушумигата. Бил е онзи смахнат каубой. Опита се да убие и мен, или поне заплаши да ме убие.

Соколов бръкна в торбата, извади едно хлебче и го захапа.

— Не се връзва. Ако Симарон беше убил Шушумигата, защо ще те пита за него?

Стрелнах поглед към Джоу-Джоу.

— Извинявай, Джейк. Дадох показания. Наложих се да разкажа на Ейб какво каза Сими.

Пак се обърнах към Соколов.

— Не знам защо ме попита. Може и да не е логично, но погледни фактите. В „Съкровищницата на Скалистите планини“ участват четирима. Единият е мъртъв, другият изчезна и предполагахме, че е мъртъв, а третият току-що беше пребит от четвъртия. Хайде, Ейб, и без да си Шерлок Холмс ще разбереш...

— Може да си прав, може и да не си. Знаеш много добре, че когато си имаш работа с косвени доказателства, трябва да отхвърлиш всяка възможност за друго тълкуване. Откъде да знам, че ти и Симарон не се борите за надмощие в онази компания? Може би Хорнбак се е съюзил със Симарон и ти си му видял сметката, а Шушумигата е подкрепил теб и Симарон го е очистил. Или обратното, или още стотици варианти, за които още не съм помислил.

— Ейб, не се боря за надмощие с онзи каубой. Изобщо не знаех за него. Не съм молил да ме впишат в компанията. Въвлякоха ме насила.

Соколов се замисли. Имах чувството, че е потънал в дълбоки логически разсъждения, но след малко той попита:

— Случайно да ти се намира сирене?

— Не. Ейб, заболя ме главата от теб. Какво ще правиш със Симарон?

— Няма начин да го обвиним в убийство, но ако ти и Хосефина подадете жалба, ще му лепнем телесни повреди и влизане с взлом. Искате ли?

— Да — казах аз.

— Не — каза Джоу-Джоу.

— Е, много се радвам, че пак сте заедно — рече Соколов. — Като в доброто старо време. Дали да не изляза докато се споразумеете? — Той стана и тръгна към вратата. — Как мислиш, дали баба ти е донесла от онази нейна лимонова пита?

Когато Ейб излезе, Джоу-Джоу нервно се озърна към Кип, който седеше в ъгъла.

— Не бой се — рекох аз. — Каквото кажа пред Кип, минава за вуйчовска тайна.

— Няма такова нещо — отвърна тя. После се завъртя към момчето. — Изключи камерата, ако обичаш.

— Добре, щом така искаш. „Затегнете коланите. Чака ни бурна нощ.“

Тя ме погледна с недоумение.

— Пробни снимки — обясних аз. — Търси новата Бети Дейвис.

— Джейк — каза тя с онзи строг поглед, който не бях забравил, — работата е сериозна.

— Добре, Кип. Край на снимачния ден. Можеш да стоиш и да слушаш, но кротувай.

Той изсумтя недоволно, но все пак изключи камерата.

Джоу-Джоу изчака още малко, след това каза:

— Сими ми позвъни тази сутрин.

— Страхотно. Къде е той?

— Не каза. Извини се за избухването, но всичко се дължало на обстоятелствата. Ревност, че те заварва в леглото ми, гняв срещу Луис, отчаяние от компанията.

— Ясно, значи си има проблеми и ги решава, като използва главата ми за боксови тренировки. Дано да си му казала, че при

следващата среща ще му го върна тъпкано.

— Не, не съм казала такова нещо — отвърна спокойно Джоу-Джоу. — През повечето време го слушах. Все повтаряше, че Шушумигата го измамил и ти сигурно си замесен в цялата работа. После каза, че иска да се върна при него. Едва сега бил осъзнал колко му липсвам.

— Е, кажи му да си вземе номерче. Аз съм пръв на опашката.

— О, Джейк, не знам какво да правя. Наистина не знам. Преди седмица си нямах никого, а сега ме желаят двама мъже.

— Като Катрин Хепбърн в „Повелителят на дъжда“ — обади се Кип.

— Хей, малкия — рекох аз, — я слез долу да наглеждаш прокурора.

— Защо? Тук май ще става забранено за малолетни, а?

Изпъдих го и останахме сами.

— Джоу-Джоу, не стига че ме боли глава, ами сега и свят ми се вие. Преди две вечери се любихме и беше страхотно, десета степен по скалата на Рихтер. Върнахме времето назад. После идва някакъв ненормалник с размерите на ракетен бункер, който може да е убил брат ти, а сега ми казваш, че смяташ да се върнеш при него. Правилно ли те чух?

Черните ѝ очи бяха влажни.

— Не знам, Джейк. Просто не знам. Нещата са много по-сложни, отколкото си представяш. Луис не ти е казал всичко. Аз също.

— Слушам те — казах аз.

Но тя мълчеше.

— Джоу-Джоу!

— Толкова съжалявам, че Луис те замеси в тази история. Може би още не е късно да се измъкнеш. Моля те, Джейк, зарежи всичко. Остави на мен. Имам да свърша много неща. Не ме търси. И дано някой ден да ми простиш.

Тя изтича навън и чух как токчетата на сините ѝ обувки барабанят надолу по стъпалата. Искях да хукна след нея, но не можех. Искях да я повикам, да ѝ задам още въпроси.

Първо един...

За какво да ти простя?

И малко преди това...

Къде да не те търся?

И може би най-важният...

От какво да се измъкна?

Последното беше и най-трудно, защото как, по дяволите, можеш да се измъкнеш от нещо, когато не знаеш в какво си замесен?

13.

ДЕСЕТКИ ЗЛОВЕЩИ МИСЛИ

— Отново ходех на работа, прехвърлях купища документи и отгървавах разни дребни престъпници с условна присъда или обществено порицание, защото в претъпканите затвори нямаше място за моите паднали ангели. Седмиците минаваха без новини. Местните полицаи не успяха да открият онзи бивол, маскиран като каубой; накрая решиха, че Симарон може да се е прибрал у дома и се обърнаха за помощ към шерифа на област Питкин, Колорадо.

Изглежда, прехвърлянето на топката ги задоволи напълно. В нашата област всеки ден има убийство и на седмица се крадат по стотина коли, тъй че разследването на някакъв си побой минаваше за дреболия. Особено след като откъм прокуратурата долетя слух, че Соколов смята цялата история за любовна свада. С други думи нищо особено, двама души си разменили по няколко юмрука заради жена. Аз имах малко по-друго мнение, но това навярно бе повлияно от факта, че ушите ми звънтяха цяла седмица след боя.

Може би случаят притесняваше Соколов. Все пак Джоу-Джоу Баросо беше от неговия екип. Кой би искал хората да се побутват и да подхвърлят лукави шеги за прокурорката *con dos amantes*^[1] в спалнята?

Така или иначе, минаваха ми подобни мисли, защото Соколов се държеше още по-отчуждено от обичайното. Престана да ми отговаря по телефона. Пусна мълга из града, че ходя в съда по-често като свидетел или заподозрян, отколкото като адвокат. После забелязах един сив додж да ме следи на прибиране от работа. Видях го и на другия ден, докато отивах в съда. Не бих обърнал внимание, ако доджът не правеше най-невероятни маневри, само и само да не ме изпуска от поглед. На предната седалка имаше двама души, но не успях да видя добре лицата им. Докато карах на север от Коконът Гроув по Саут Маями авеню, аз отбих на един паркинг, изчаках колата да отmine и си записах номера. Както очаквах, оказа се държавна. Или Соколов ме

беше поставил под наблюдение, или губернаторът ме проучваше, преди да ми предложи съдийско място.

Ейб Соколов.

Знаехме се още откакто едва изкарах държавния изпит и почнах работа като служебен защитник. Той беше млад прокурорски помощник, чийто ентусиазъм още не бе изтлял до цинизъм. Преследваше с еднаква страст дребни джебчии, фалшификатори на чекове и пияни шофьори, а аз ги защитавах с изобретателност и фантазия. Обикновено печелеше той, но това е нещо нормално в царството на неправдата, наречено съд. Другите адвокати смятаха Соколов за вкиснат злобар. Аз го харесвах, възхищавах се на борческия му дух и понякога дори го намирах за забавен. Преди години в едно дело за предумишлен палеж помолих за пренасрочване на заседанието, тъй като клиентът ми беше в болница.

— Какво му е? — попита съдията.

— Сигурно се е нагълтал с пушек — рече Соколов.

Соколов работеше денонощно, поемаше най-тежките дела и кариерата му тръгна стремглаво нагоре. След година вече беше в отдел „Углавни престъпления“, след още една се занимаваше с най-сериозните случаи, после пое корупцията и накрая стигна до смъртните присъди. Стана щатски прокурор, когато неговият предшественик Ник Улф бе изгонен заради дружески връзки с наркотърговците.

Моята кариера беше различна. Започна бавно, после постепенно взе да се оформя. Когато осъзнах, че буквално всичките ми клиенти са виновни — макар и невинаги за онова, в което ги обвинявах — престанах да хвърча из облаците. Щом се бях захванал да спасявам плаващите боклуци из канализационната тръба, наречена правосъдие, струваше си поне да взимам пари за това. Постъпих на работа в „Хармън и Фокс“ — стара адвокатска фирма, защитаваща интересите на банки и застрахователни компании. На онези тарикати им трябваше човек, способен да поеме тежко дело, без да напълни гащите. Като признание за дотогавашната си работа получих разрешение да се занимавам и с криминални дела, макар да подозирам, че съжаляват, задето нямат заден вход, през който да пускат клиентите ми.

И тъй, Ейб Соколов ми беше стар враг. Странно, но напоследък го чувствах по-скоро като стар приятел. Нима животът ми е тъй пуст,

че трябва да скърпвам от враждата някакво подобие на приятелство? Може би, но мисълта е много потискаща.

А какво вършеше Соколов? Той беше истински професионалист и не би позволил на личните чувства да се месят в разследването. Беше напълно способен да ми носи чеснови хлебчета, а на другия ден да пусне хрътки по дирите ми.

На третия ден вероятно да вземе заповед за телефонно подслушване.

На четвъртия — да ми предяви обвинение в убийство.

И тъй нататък, додето не миряса. А тогава трябваше да съм напълно готов за защита.

Беше ме хванала параноята. Час по час се озъртах към страничното огледало и при всеки разговор по телефона налягах слух да доловя съмнително бръмчене. За един адвокат няма нищо по-страшно от подозрението, че го подслушват. Преди няколко години федералните власти се опитаха да докопат адвокатските хонорари под предлог, че идват от незаконните доходи на клиентите. Заплахата разтърси цялата правозащитна общност от вратовръзките до мокасините. Естествено, адвокатите не се тревожеха за своите доходи. Нищо подобно. Доколкото си припомням разгорещените спорове, колегите ми кършеха ръце, че държавата застрашавала конституционното право на юридическа помощ. Ако им вярвате, готов съм да ви продам някой от крайбрежните терени на Шушумигата.

Когато реши, държавата може да употреби страховита мощ и в момента го правеше, за да ме стресне. По телефона не смеех да кажа на клиентите нищо друго, освен да им напомня колко голямо значение имат честните свидетелски показания.

Дори когато идвах в кабинета ми, пак се тревожех, че може да носят микрофони. Една изтървана дума много лесно се превръща в насърчаване на лъжесвидетелство или възпрепятстване на правосъдието.

Ето защо бях избухлив, подозрителен или, както би казал Кип, вкиснат. Но най-често просто не можех да се съсредоточа. Отгоре на всичко вече цяла седмица не успях да се свържа по телефона с Джоу-Джоу Баросо. Когато звънях в прокуратурата, отговаряше ми телефонният секретар. Домашният й номер изобщо не отговаряше.

Обзет от внезапно вдъхновение, поръчах на Синди да се обади в „Маями Хералд“ под името Хосефина Ховита Баросо и да попита защо не ѝ доставят вестника. *Защото преди три дни сте подали молба да замразим абонамента за неопределено време*, отговори дежурният по разпространението.

Добре де, всеки има право да не чете вестници. Или да напусне града.

Може да беше заминала на кратка почивка. Какво ми влизаше в работата? Не е длъжна да ме уведомява за всичко, само защото съм спал една нощ при нея.

Повтарях си всички тези неща. После помолих Синди да изтича до съда и да прегледа данъците за недвижими имоти. Тя прие неохотно, защото имаше час при фризьорката — искаше да си боядиса косата в стоманеносиньо. Все пак отиде и се върна със сведения за бившата овощна градина от сто и осем декара край Олд Кътлър Роуд, регистрирана като парцел за строителство, макар че единствената сграда на целия терен е надзирателската къщурка. Според компютрите собственик беше някой си К. К. Симарон от градчето Базалт, щат Колорадо.

Охо!

Значи юначагата беше неин хазаин.

И бивш любовник.

Желаещ да си я върне.

А тя бе заминала неизвестно къде.

Напуснах службата и свалих гюрука на стария олдсмобил. Късното следобедно слънце грееше ослепително от безоблачното небе, а вятърът сякаш вееше откъм пещ, пълна с отровни изпарения. Подкарах по шосе номер едно към Лежън, после завих наляво, отминах Коледния парк, заобиколих статуята на Босоногия пощальон и навлязох в сянката на старите индийски смокини около Олд Кътлър Роуд — тясна асфалтова ивица, лъкатушеща покрай брега на Бискайския залив.

Стигнах до плантацията около шест вечерта. Заварих все същия надпис „Влизането забранено“, същите съсухрени дръвчета, същите гниещи плодове и същата къщичка, само че този път притъмняла и пуста.

Заобиколих и опитах да вляза откъм задната веранда. Заключено. Проверих всички прозорци. Пак ударих на камък. Мрежестата врата отпред беше затворена с кукичката — отвътре.

Странно.

Това можеше да се направи само ако в къщата имаше човек. Иначе мрежестата врата щеше да остане отключена.

Най-напред ме обзе ужас. Изведнъж си спомних смъртта на Кайл Хорнбак, изчезването на Шушумигата, нападението на Симарон.

Десетки зловещи мисли прелитаха из главата ми. Вътре навярно лежеше смазаното, окървавено тяло на Джоу-Джоу. Какъв глупак бях. Не я защитих от Симарон и сега ме изпълваха едновременно ужас, скръб и вина.

Дръпнах рамката с всичка сила и кукичката се изтръгна от мекото дърво. Ръката ми още беше в гипс, но на рамото нищо му нямаше, ако не се броят старите белези. С три удара изкъртих вратата от пантите.

Вътре беше горещо, задушно и тихо, само една конска муха бръмчеше и се блъскаше в прозореца. Върху ракитовата масичка лежах женски списания. На сушката над кухненската мивка имаше евтина чинийка и чашка. В малката спалня всичко беше подредено и спретнато, леглото оправено, възглавниците на място.

Естествено, нямаше никакъв труп.

Вече знаех, че задната врата е заключена. Бях проверил отвън. Погледнах през прозореца към следите от гуми в изсъхналата трева под близкото дърво. Джоу-Джоу паркираше колата си точно там. И това знаех. Само че бях забравил, или просто не се сетих преди малко. Дребна, глупава грешка, водеща към прибързани изводи. Джоу-Джоу беше излязла през задната врата, оставяйки рамката отпред заключена. Какво ми ставаше напоследък? От нерви вече не можех да разсъждавам нормално.

Тъкмо се канех да си вървя и да потърся дърводелец за вратата, когато видях зелената лампичка на телефонния секретар. Седем обаждания според брояча. Натиснах бутона за прослушване.

Три бяха от мен — първото и последните две.

Две от прокуратурата: обади се на секретарката.

Едно от някаква благотворителна организация.

И едно от „Гейбълс Травъл“ — второто, получено вероятно преди три-четири дни. „Утре можете да получите билета си на аерогарата от бюро на «Континентал Еърлайнс». Полет четиристотин петдесет и осем от Маями за Денвър.“

Спах неспокойно и сънувах заснежени планини, пълни със скрити съкровища. Събудих се рано, закусих прясно манго с лимонов сок и потеглих към службата. Викнах в кабинета вярната си секретарка, което я принуди да прекрати временно изпиляването на огромните си нокти.

— Синди, помогни ми.

Тя изчака да чуе какво има.

— Става дума за Джоу-Джоу.

Тя престана да дъвче дъвка и пхна пръст в една от къдриците си.

— Печена мацка, шефе. Винаги е с една крачка пред теб... не че е много трудно де.

— Какво би означавало, след като ние с нея... ъ-ъ-ъ... подновихме познанството си...

— Искаш да кажеш, че си я друснал. Хайде де, всички знаят, че сте си играли на „скрий саламчето“, когато довтасал бившият обожател от Дивия запад.

— Аха. Добре де, какво би означавало, ако престане да ми отговаря по телефона и после напусне града.

— Каза ли ти къде отива?

— Не.

— А опита ли се да го скрие?

— Не съвсем.

— Тогава възможностите са две. Или не желае да има нищо общо с теб, или иска да я последваш.

— Не. Помоли ме да не я търся. Дори не знаех, че ще ходи някъде, но тя ми каза точно това: „Не ме търси“.

Синди се разсмя.

— Там е номерът. Значи иска да хукнеш след нея. Инак защо ще те моли да не го правиш? Нали ме разбираш — как ще се сетиш да я последваш, ако тя не ти го е забранила?

— Не разбирам. Наистина не разбирам.

— Не ти и трябва. Просто повярвай.

— Виж какво, Синди, тя сигурно се е върнала при Симарон. Тъй че в твоите приказки няма никакъв смисъл. Тя не би искала да се мотая наоколо, щом е при него.

— Jefe^[2], с онова, дето не го знаеш за жените, може да се напълни целият Бискайски залив. Жените не споделят по същия начин, както мъжете... е, всъщност мъжете изобщо не споделят. Дори и силни, преуспели жени като Хосефина рядко казват каквото им е на душата.

— Синди, това си е чиста проба сексуална дискриминация.

— Нищо подобно. Нас ни учат как да действаме и как да говорим. Ако сме твърде прями, смятат ни за мъжкарани. Ако си траем, не получаваме нищо. Опре ли работата до лични връзки, жената разчита на женските хитрини. Какво ще направиш, ако ти каже направо: „Джейк, обичам те, искам да бъдеш мой завинаги“?

— „Завинаги“ ли рече?

— Ето, това имах предвид. Моментално те изби пот. Но ако ти даде да разбереш, че се връща при бивш любовник, когото никак, ама никак не уважаваш... какво ще направиш тогава?

— Ти ми кажи, Синди. Ти си тая, дето попълва тестовите в списанията, вместо да трака на машината.

— Или ще си идеш у дома да се натряскаш с онази твоя холандска бира и евентуално да бъхтиш с юмрук по мазилката, или ще грабнеш първия самолет, за да я догониш.

— Откъде знае кое ще предпочета?

— Не знае. Това е проверка. И за двама ви. Тя може да отива при каубоя, но не е много сигурна. Искане да я сграбчиш за косата и да я отмъкнеш обратно. Да я спреш, да се биеш за нея.

— Веднъж го направих и онзи ме смля от бой.

— Знаеш какво имам предвид. Щом каубоят ѝ се обяснява в любов, може би тя иска и ти да сториш същото, за да може да избере.

В този момент задрънча прекият телефон. Вдигнах и Ейб Соколов изтърси направо:

— Открихме Симарон.

Както го каза, най-напред си помислих за поредния труп. Пак ме прихващаше параноята. Защо напоследък ми се въртяха все мрачни

мисли?

— В ранчото, жив и здрав — продължи Соколов.

— Страхотно. Поръчай да го арестуват.

— Поръчах, ама помощникът на шерифа не му връчил заповедта за арест. Само му се обадил по телефона. Изглежда, че е голяма клечка в градчето. Както и да е, преди малко ми позвъни. Казва, че бил готов да отговаря за телесни повреди, или пък ако искаш, можело да изкарате още два-три рунда.

— Майната му. Другия път направо ще го гръмна в коляното.

— Аха... Е, той казва, че иска да подаде жалба срещу теб.

— За какво? Че му ожулих с глава ботушите ли?

— За измама. Твърди, че двамата с Шушумигата сте организирали заговор, за да ограбите него и останалите инвеститори от онази компания. Акциите били продадени по три-четири пъти. Казва още, че Хорнбак се канел да ви издаде.

— За пръв път чувам такова нещо, Ейб. Ако имаш доказателства, действай.

— Не, не му вярвам. Просто исках да знаеш. Сигурно можеш да обясниш всичко.

Не ми хареса тонът, с който произнесе „всичко“.

— Какво имаш предвид?

— Нали още ползваш услугите на „Садърн Федерал Банк“?

— Да, и какво от това?

— Преди около час им представихме съдебно нареждане за проверка на сметките, тъй че имам въпроси относно седемдесет и пет бона, вложени на твое име миналата седмица.

— Трябва да има някаква грешка.

— Слушай, Джейки, пред мен лежи фотокопие от вносната бележка. Седемдесет и пет хиляди в брой, миналият четвъртък.

— Ейб, млъкни за момент и помисли малко. Ако са мръсни пари, бих ли ги вложил в банката?

— Откъде да знам. Колкото пъти съм виждал седемдесет и пет бона в брой, все идват от лошите момчета. Наркотърговци, букмейкъри, укриватели на данъци. Но ти може и да не си от най-лошите, Джейк. Сигурно си се канел да платиш данъци и да обявиш парите за доход от хонорари. Тъй че защо да не ги внесеш? Освен това

отдавна съм се отказал да разсъждавам защо хора като теб вършат едно или друго...

Хора като мен?

— ... Все още се случва да вадим умрели крадци от къщи, обработвани с химикали срещу хлебарки. Миналата седмица един опита да ограби денонощен магазин и вместо това си простреля оная работа. Не се научиха, диванетата, че пищов не се пъха в гащите. Знаеш ли колко малко му трябва на зареден пистолет, за да гръмне? — Соколов се изкиска зловещо. — Май и ти го направи, Джейк. Простреля си оная работа.

— Ейб, с теб се знаем отдавна. Чувал ли си някога да открадна каквото и да било?

— Не ми пробутвай врели-некипели. Няма да стане.

— Не отговори на въпроса.

Линията тихо бръмчеше. Представих си как Соколов се мръщи над слушалката, вдигнал крака върху металното служебно бюро.

— Не, Джейк. Не бях чувал да си крал. Досега. Нито пък да си убивал.

— Това пък какво означава?

— Днес следобед ще се събира съдебният състав по случая Хорнбак. — Той сниши гласа си. — Да знаеш, не си го чул от мен, но ето какви доказателства ще бъдат представени. На тринайсети юни, неделя, Кайл Лин Хорнбак, бял мъж на двацет и седем години, е бил открит да виси под таванския вентилатор в дома на някой си Джейкъб Ласитър, който уведомил полицията за престъплението. Според температурата на тялото, трупните петна и степента на вкочаняване, съдебният лекар определя, че смъртта е настъпила между девет и единайсет вечерта. Рано привечер мистър Ласитър е бил в дома си, но не може да докаже къде се е намирал от десет до единайсет и половина. Твърди, че по това време бил на Оушън Драйв, но няма нито един свидетел, който да подкрепи алибито. Смъртта на мистър Хорнбак е причинена от удушаване с копринена вратовръзка, принадлежаща на мистър Ласитър. Токсикологията установява в кръвта на мистър Хорнбак наличие на голямо количество барбитурати, което навежда на мисълта, че вероятно първо е бил упоен. При тестове с употребата на метилметакрилат по лицето, шията и ръцете на

покойника са открити латентни отпечатащи, съвпадащи с тези на мистър Ласитър. Следиш ли ми мисълта, Джейк?

— Направо търча подир нея като уличен адвокат след линейка.

— На четиринайсети юни, понеделник, мистър Хорнбак е трябвало да се яви пред щатския прокурор, за да направи изявление, уличаващо клиента на мистър Ласитър в организиране на финансова измама. Въпросният клиент сега е в неизвестност и според улики, открити в колата му, може да се предполага, че също е убит. Единственият човек, присъствал на местопрестъплението, е мистър Ласитър, който отговорил на обаждането на щатския прокурор, после затворил телефона, без да се представи, и очевидно се канел да избяга, когато пристигнал полицейски патрул.

— Това ли е всичко?

— Не съвсем. Свидетелят от Колорадо К. К. Симарон е готов да потвърди, че клиентът на мистър Ласитър, очевидно с негово съдействие и подкрепа, организиран план за източване на финансови средства от частната компания „Съкровищница на Скалистите планини“. Според твърденията на мистър Симарон липсват най-малко сто и петдесет хиляди долара от фондовете на корпорацията, а мистър Ласитър не може да обясни произхода на седемдесет и пет хиляди долара, внесени миналата седмица по неговата банкова сметка. Освен това по всичко личи, че са продадени няколко пъти повече акции, отколкото съществуват в действителност. Мистър Симарон е последният жив свидетел, който може да потвърди тези факти. Преди около пет минути мистър Ласитър заплаши да го простреля в коляното. Преди около две седмици заплашил да го смели на кайма. Заплахата е изречена в присъствието на пенсиониран съдебен лекар, а по-късно спомената от него пред щатския прокурор, тъй като въпросният съдебен лекар се тревожи от странното поведение на мистър Ласитър.

— Хей, Ейб, гонили са ме от игрището за грубо поведение. Защо не вземеш да споменеш и това?

— Не се шегувай.

— Не ми е до шегите. Ейб, изслушай ме. Искам да си призная. Признавам, че мразя К. К. Симарон и ако пак се срещнем, наистина ще се опитам да го размажа. Но никога не съм крал и ако не знаеш това, много ме разочароваш.

— Ти ме разочароваш много повече, Джейк. Няма да те обиждам с празни приказки, че просто си върша работата, защото никога не е било така и ти го знаеш. Ако си се изцапал, приемам го като лична обида. Приемам го като удар срещу всичко, за което се боря, а това те поставя по-долу от най-жалките отрепки. Настървил съм се срещу теб, но ще върша всичко според закона. Ако съдебният състав реши, че имаме достатъчно доказателства, ще ти предявим обвинение в убийството на Кайл Хорнбак. Може да те осъдят, може и да се отървеш. Не е моя работа да предсказвам. Колкото до Баросо, засега нямаме труп, пък и щатът може да те екзекутира само веднъж.

— Имаш ли още нещо за казване, Ейб, или да си готвя жалбата за прокурорски произвол? На маймуна ще те направя, Ейб. Ще ти съсипя кариерата, стари приятелю.

— Засега ще пренебрегна тези нападки. — Той помълча и отново чух бръмченето по линията. — Още нещо. Не напускай града. Ако те обвиним, няма да пращам полиция. Можеш да дойдеш с адвоката си и аз лично ще уредя формалностите.

Оставих слушалката на бюрото. Докато надяхах сакото, продължавах да чувам тъничкия му глас:

— Джейк! Джейк, слушаш ли ме?

Винаги си държа в кабинета чанта с тоалетни принадлежности, джинси, мокасини, тениска и тренировъчен костюм. Грабнах я и хукнах към вратата.

— Джейк! — Гласът вече бе едва доловим. — Джейк, чуваш ли ме? Недей да ми въртиш калпави номера.

Аз вече не бях в кабинета.

[1] С двама любовници (исп.). — Б.пр. ↑

[2] Шефе (исп.). — Б.пр. ↑

14.

КОНТИНЕНТАЛНИЯТ ВОДОРАЗДЕЛ

Грабнах Кип от заседателната зала и му казах, че заминаваме на пътешествие. От известно време той ме тормозеше да го водя в студиото на „Юнивърсъл Пикчърс“ близо до Дисни уърлд и сега предположи, че отиваме точно там. Неохотно обещах да уредим тая работа някой друг път. Докато пътувахме към аерогарата, му изнесох цяла лекция за Централна Флорида с нейните мотели, алигаторски представления, сладкарници за палачинки, сергии с раковини (предимно вносни), писти за Картинг, магазинчета за тениски и средновековни замъци от пластмаса. Ако искате, наречете ме темерут, но просто не си падам по разни изфабрикувани, стерилни „атракции“. Предпочитам да заведа хлапето на риболов.

Накрая казах на Кип къде отиваме и го посъветвах да си завърже маратонките, а той зададе първия от въпросите, с които щеше да ме отрупва през идните пет-шест часа:

— Ама защо отиваме на запад и защо не може да си взема дрехите?

— Отиваме, защото тукашният щатски прокурор смята, че съм убил някого, а пък един опасен тип там си мисли, че съм го измамил.

— Уха-а! Също като в „Север-северозапад“.

— Ъ?

— Ченгетата мислят, че Кари Грант е убил един от ООН, но всъщност го беше направил един тип, нает от Джеймс Мейсън, който се припозна в Кари Грант и...

— Кип, това не е кино.

— Знам, но от филмите се научават много неща.

— Тъй ли? Какви например?

— Ами, ако видиш селскостопански самолет да лети много ниско, веднага залягай.

— Добре, разбрах. Колкото до дрехите, ще те издокараме щом пристигнем.

Той направи гримаса.

— „Ще те издокараме“! Вуйчо Джейк, тия лафове са още от гръцко време. Вече никой не говори така.

Малко преди отклонението за магистралата ме засече червено порше с блондинка зад волана. Бибигнах ѝ дружелюбно, а тя ми показва среден пръст.

От аерогарата позвъних на Чарли Ригс да му кажа какво смятам да правя.

— Заради момичето ли отиваш, или за да се измъкнеш от кашата? — попита той.

— Не знам — искрено отговорих аз.

Отсреща Чарли като че се позамисли. След малко в слушалката отекна характерната му кашлица.

— Плавт вероятно го е казал най-добре.

— Умее ги тия работи — съгласих се аз.

— *Ubi mel ibi apes*. Медът привлича пчелите.

— Разбрах те, Чарли. Да внимавам за оная пчела, дето носи ботуши четирийсет и четвърти номер.

— Така е, но се пази и от меда, приятелю.

Полетът до Денвър мина без произшествия, ако не се брои как ме изгледа стюардесата, когато Кип я попита дали нямат холандска бира вместо тая бутилирана пикня, дето ни я пробутват за минерална вода от Скалистите планини. Мислено си напомних да внимавам какво дрънкам пред хлапето, а евентуално и да потърся съвет от баба, която сигурно щеше да се изхили и да ни черпи по едно домашно уиски.

Опитах се да поспя, но след неотдавнашното сваляне на гипса ръката често ме наболяваше, а сега болката се засили — може би от пониженото налягане, или пък от усилията за отваряне на няколко малки шишенца с името на мистър Джак Даниелс върху етикетите.

На летището в Денвър ядохме сладолед и купих на Кип памучна фланела в тон с яркожълтите шорти и оранжевите маратонки. Наехме спортен „Мустанг“, свалихме гюрука и подкарахме на запад по шосе 70. Лятното слънце напичаше по-силно, отколкото в Маями.

— Къде е снегът? — попита Кип.

— Ей там — отговорих аз и посочих към хоризонта, зад който се криеха планините.

Разказах му каквото знаех за Колорадо, тоест не твърде много. Точно преди да се оттегля от професионалния футбол (звучи по-добре, отколкото да кажа, че ме изритаха, без колегите да забележат), бях се сприятелил с трима защитници от тукашния „Пакърс“. Те все ме канеха да отида на ски след края на сезона. Когато най-сетне се съгласих, открих, че скиорството много прилича на уиндсърфинга — комбинация от изящен стил и безразсъдство, макар че първото все не ми достига.

След това с момчетата всяка година се събирахме през януари, най-често по време на футболните финали, за да забравим, че не сме там. Викахме още неколцина приятели от „Викингите“ и „Мечките“, наемахме две-три съседни хижики в Аспен, Крестед Бют, Вейл или Телурид и по цял ден карахме ски, а нощем пиехме бърбън и играехме покер. Един от нашите в крайна сметка стана шампион — по футбол, не по ски — и всички се събрахме да отбележим събитието в Кантън, щат Охайо. Всички се накувихме здравата, най-вече виновникът за тържеството, и това навярно обяснява вълнуващата му реч, която започна така: „Искам да благодаря на всички виновници за моето арестуване“.

Едва ли бяхме най-добрите скиори — всички имахме купища травми, както и лошия навик да се дуелираме с щеки по пътя надолу. Носехме скъсани джинси и разнокалибрени ръкавици, вместо скиорски маски си надявахме дамски чорапи и шашкахме всичко живо с пуловерите, по които бяха изписани разни мъдри сентенции — например „Кой пръдна?“ или „Скиори, да ме цунете отзад“.

Невинаги спазвахме етикета по склоновете или из кафенетата, чайните и лъскавите ресторанти с дървена ламперия и пълзящи папрати. Радваха ни се горе-долу колкото на затопляне по Коледа. Вярно, нито веднъж не ни арестуваха, макар че си го заслужавахме. С жените никак не ни вървеше, особено из по-изисканите места като Аспен, където редовно употребяват израза „argres^[1] ските“. Колкото пъти го чувах, все ми се искаше да изтърся нещо от рода на „Argres ските отивам да се издрискам“.

Никога не бях идвал тук през лятото и никога не бях гонил жена по тия места. Замислих се какво точно правя. Съдебният състав

сигурно вече се беше събрал да подпише обвинение срещу мен. Чарли имаше право, бях дошъл заради Джоу-Джоу. Но идвах и заради себе си.

Гледах с присвити очи срещу залязващото слънце. Захладняваше. Отминахме Вейл и завихме по шосе 24 към градчето Лидвил, известно с някогашните си сребърни мини. Кип беше заспал и аз го събудих да види върховете Елбърт и Масив, високи над четири километра. Вместо благодарност той изсумтя и пак се сгуши с глава върху скута ми.

Продължихме на юг покрай Арканзас Ривър, после в Туин Лейкс свихме надясно и взехме да се изкачваме по тясното шосе 92 към прохода Индипендънс. Стана доста студено. Вдигнах гюрука, Кип се събуди и зачете туристическата брошура, която бяхме взели от една бензиностанция. Лъкатушихме по планинския път, на най-острите завои едва лазехме, а далече под нас се разстиляше мрачна долина.

— Първите златотърсачи минавали зиме през този проход с магарета — осведоми ме Кип, продължавайки да чете в гаснещата светлина. — Преодолявали десетметрови преспи. — Той се озърна настрани. — Ха, тук има сняг! Спри колата!

Спрях и Кип изхвъркна навън. Падаше мрак и вятърът виеше. По влажната почва растяха сини, червени и жълти диви цветя, а наблизко имаше ивица полуразтопен сняг, зацапан с червеникава пръст. Кип се наведе, събра пълна шепа и направи уродлива, подгизнала топка.

— Само да ме удариш с тая гадост — рекох аз, — продължаваш с магаре през прохода.

Той се прицели в един пътен знак, но не улучи.

— Никога не бях виждал сняг. Ама че смахнато нещо.

— Така си е — съгласих се аз.

Кип грабна видеокамерата от багажника и се зае да снима цветята, снега и всички скали и шубраци в околностите. После се разтреперихме и аз го отмъкнах в колата. След малко отминахме превала, обгърнат в ниски облаци. Фаровете едва прорязваха мъглата.

— Това е континенталният водораздел — обясних аз на племенника си. Току-що го бях прочел на една табела, но говорех самоуверено като стар планинар.

— Знам — каза той. — Имаше такъв филм с Джон Белуши в ролята на журналист, който обиква природата едва когато пристига тук.

Започнахме дългото спускане към следващата долина и точно тогава мъглата премина в дъжд, а след малко от небето се посипаха топчета лед, които звънко трополяха по гюрука и предния капак.

— Божичко! — ококори се Кип. — Туй пък какво е?

— Градушка, момчето ми. И то доста едра.

— Леле че ужасия!

Взех следващия завой прекалено бързо, после направих точно каквото не бива — натиснах спирачките. Задницата на мустанга плъзна към мрачната бездна край пътя. Пуснах спирачките и завъртях волана обратно. Прекалих. Отхвъркнахме към планинския склон и едва не се сблъскахме с една скала колкото къща. Пак завъртях волана и отново залитнахме към пропастта. Този път дадох газ, лекичко завъртях волана към планината и изравних курса, само че бях в лявото платно, а насреща ми някакъв джип мигаше с фаровете и надуваше клаксона. Завих още веднъж към скалата и под гумите захрущя чакъл.

В главата ми изплува една полузабравена дума. *Макуа* — на хавайски това означава „към планината“. Бях я научил по време на едно пътуване до Мауи. И тогава гонех жена. А как беше другата дума? *Макаи* — „към морето“. Караш ли по планински път, винаги избирай да си откъм *макуа*. По-добре да хлътнеш в канавката или да се блъснеш в скала, отколкото да хвърчиш половин километър надолу.

Преборих се с хлъзгавия път и желанието да натисна спирачките. Мустангът спря в плитката канавка и двигателят заглъхна. По колата с ужасен трясък се сипеха буци лед. Изпод капака излизаше пара. Седях с ръце върху волана и сърцето ми подскачаше чак до гърлото. После се завъртях към Кип, разчорлих русата му коса и се усмихнах насила, за да покажа, че вуйчо Джейк е овладял положението.

Дъхът ни замъгляваше предното стъкло. Влагата замръзваше и през нея едва се различаваха надвисналите отсреща планински склонове.

— Добре ли си? — попитах аз.

— Ами да.

— Нещо се умълча.

— Аха...

— Какво си мислиш, младежо?

— Нищо.

— Сигурен ли си?

— Да. Просто май...

— Хайде, Кип. Кажи ми.

— Тото, имам чувството, че вече не сме в Канзас.^[2]

Дадох на Кип първия урок по кормуване. По време на урока аз бях нагазил до глезените в лепкава киша и се мъчех да изтласкам напред два тона метал. През това време Кип трябваше лекичко да дава газ. Само че не беше чак толкова лекичко. Задните колела се въртяха и ме обсипваха с кал. Добре поне че не му хрумна да даде заден ход.

Градушката спря и наоколо падна студена мъгла. Опитах да се избърша от калта, но тя беше навсякъде, включително и в лявото ми ухо. Починах си, след това проверих колата. Имаше няколко драскотини отдясно, но иначе беше в добра форма. След няколко минути Кип хвана цаката и с общи усилия изкарахме колата от канавката.

Когато пак се настаних зад волана, Кип ме изгледа с погнуса.

Потеглихме надолу към Аспен. Бях измръзнал, мръсен, изтощен и започвах да се чудя какво търся на този тесен, хлъзгав път. Не познавах територията. Не знаех дали Джоу-Джоу иска да я последвам. Не знаех как да изчистя доброто си име.

Бях изминал три хиляди километра, а все още няхах никакъв план. Откъде да започна?

От Джоу-Джоу? От Симарон? Реших да действам стъпка по стъпка. Така се прави и в съдебната зала. Общата картина понякога е твърде сложна, трудна за възприемане. Затова човек решава най-напред какво иска да докаже, сетне прави малка крачка в тази насока.

Кип щракна лампичката и заби нос в туристическата брошура.

Аз продължавах да мисля. И да карам. Не знам дали бих успял и да дъвча дъвка.

Мислено се разхождах напред-назад. Соколов смята, че съм убил Кайл Хорнбак. Симарон мисли, че съм го измамил. Убийството е извършено, за да се прикрие измамата. Значи ако успея да докажа, че не съм измамил Симарон...

Точно така.

Това е то да мислиш като адвокат. Изграждаш си тезата и подкопаваш твърденията на противника. Оставаше да докажа, че нямам мотив за убийство. Или още по-добре — да докажа кой е имал мотив.

Отново се сетих за Кит Карсън Симарон и неволно свих юмрук. Със свиването нямах проблем, но при всеки опит да разперя пръсти, ръката ми пламваше от болка. Ударех ли някого, щях да си изпатя ползла от него.

Кип изгаси лампичката и се озърна към мен.

— Знаеш ли защо го наричат Континентален водораздел?

— Май имаше нещо общо с посоката на реките — отвърнах аз, воден от някакъв смътен спомен за уроците по география.

— Точно така. Това е тази част от Скалистите планини, която разделя континента на изток и запад. Откъм Лидвил река Арканзас тече на изток. Откъм Аспен пък Роринг Форк и Фрайн Пен текат на запад и стигат до Тихия океан. Представяш ли си, вуйчо Джейк? Ако вятърът духне в едната посока, или ако капката падне на тая скала, а не на другата, това решава дали ще отиде в Атлантическия или Тихия океан.

— Ами да. Също като при хората. Разни дреболии ни тласкат в една или друга посока. Но ние не сме водни капки, Кипър. Имаме свободна воля и способност да действаме, да променим посоката. Лошото идва когато видим отпред плитчините и все пак продължаваме, очаквайки всеки момент да чуем как хрущят корали под корпуса.

Това го накара да млъкне, но не за дълго.

— Това да не е някой от твоите уроци за живота, вуйчо Джейк?

— Аха.

Отново намалих скоростта, защото двете платна се стесниха и от стръмните канари наоколо се лееха буйни потоци.

— Разбрах — каза Кип. — Затова сме тук, нали? Можеше да останеш в Маями и да чакаш кога онзи дървеняк Соколов ще ти види сметката. Но ти забеляза рифа и реши да смениш курса, нали?

— Да, нещо такова.

— Великолепно. Ще ти помагам да управляваш кораба, вуйчо Джейк.

[1] След (фр.). — Б.пр. ↑

[2] Репликата е на Дороти от книгата на Л. Ф. Баум „Магьосникът от Оз“. — Б.пр. ↑

15.

ХИЩНИ ПТИЦИ

Кацнал върху оградата, един бухал ядеше скункс.

Очевидно обонянието на бухала не може да се сравнява с легендарното му зрение.

— Кип, това е голям качулат бухал — обясних уверено аз, защото вече го бях чул от дежурния на рецепцията.

— Ужас. Аз да съм, ще се издрайфам.

— Буху-у — обади се бухалът с пълна човка.

Скунксът не каза нищо.

Не исках да отсядам в градските хотели. Ако Ейб Соколов поразмислеше, сигурно щеше да се досети, че съм последвал Джоу-Джоу, Симарон или и двамата. Затова „Хотел Джероум“, „Литъл Нел“ и „Риц Карлтън“ отпадаха, тъй като в днешно време е почти невъзможно да отседнеш в приличен хотел под измислено име. Заради кредитните карти.

Мразя кредитните карти. Мразя да оставям следа къде съм бил, какво съм ял и какво съм пазарувал. В наши дни кредитът е обхванал целия ни живот. Какво щяха да правят адвокатите по разводите, ако нямаше компютърни разпечатки от хотелски резервации, бижутерски магазини и полети до Хавай, когато деловата конференция е била в Тампа? Сведенията се трупат на всяко ниво: за кои компании работиш и кои не те искат, къде си учил и от кой магазин най-често купуваш пиячка. Тъй върви от люлката чак до гроба една дълга верига от цифри и факти за теб. Данните — някои съвсем обикновени, други проникващи до дъното на човешките тайни — никога не изчезват и не се превръщат в избелели вестникарски изрезки. Не питай за кого бие компютърът. Той бие за теб.

Избрах едно ранчо извън Аспен, близо до Марун Крийк Роуд. В него имаше девет дървени бунгала — толкова примитивни, че дори не можеха да се нарекат романтични. С приятелите веднъж бяхме

отседнали там, след като ни изхвърлиха от един градски хотел, защото си организирахме шампионат по скокове в открития басейн.

През януари.

В басейна имаше метър и половина пухкав сняг, тъй че никой не пострада, но управителят все пищеше за застраховките, додето не го метнах от триметровия трамплин. Плъосна се по шкембе като кит.

Рецепцията се намираше в островърха колиба от дънери, обзаведена с желязна печка и проядена от молци меча кожа. На стената висеше еленова глава, но не съм съвсем сигурен — със същия успех можеше да е лос или орангутан. Зад бюрото седеше мършав тип с избелели джинси, протрити ботуши, мазна коса, дълги бакенбарди и цигара в тъглчето на устните.

— Тоя се мисли за Хари Дийн Стантън — прошепна Кип.

— Млък.

Избутах го настрани, той тръгна да обикаля из приемната и спря пред стенния календар, върху който се перчеха хубавици, облечени само с ботуши и каубойски шапки. След като се налюбува на юли, Кип провери как изглеждат август и септември.

Дежурният се представи с името Ръсти, или може би Дъсти. Даде ми ключа за номер седем и обясни, че онова на оградата е голям качулат бухал.

— Имаме и златен орел в смърчовата гора отзад. Ако искате, утре сутрин можете да го погледате. Паднеш ли му, с ония нокти ти откъсва главата като едното нищо. А пък как гони полските мишки! Пикира с двеста и петдесет километра в час, мерили сме го с полицейски радар. Е, как да го надбягаш това чудо?

— Не бих опитал и в най-добрите си години — рекох аз.

— Имаме и два-три ястреба, по нашия край им викаме керкенези. Ядат каквото не хване орелът. Грабители, тъй ги наричаше онзи. Хищни птици. — Той ме огледа малко по-внимателно. — Ще искате ли бинокъл, или си носите?

Не го разбрах.

— Някои хора идват тук да яздят коне, други да наблюдават птиците. Вие по кое си падате, мистър Ласитър?

Нищо че бях замаян и вдървен от пътуването. Нищо че ми се спеше и имах киселини. Въпреки всичко това знаех отговора.

— По грабителите — казах аз. — Идвам заради хищните птици.

— Аз бях дотук — каза Кип.

— А?

— Дотук бях и нямам намерение да оставам. — Кип размаха ръка из малкото бунгало. — Какво липсва в картинката?

Огледах се. Две единични легла с раздрънкани пружини. Лампа с две крушки върху нощното шкафче. Две имитации на старинни гравюри, върху които каубои обяздваха диви коне и жигосваха говеда. Порцеланова мивка с ръждиви петна под крана, тясна кабинка с тоалетна и душ.

— Не знам, Кип. Аз си лягам да спя.

— Телевизор! Вуйчо Джейк, няма телевизор!

Вече се бях съблякъл по гащета и вдигах от леглото тъничкото кафяво одеяло.

— За днес имаме предостатъчно забавления. Отбой, Кип. Марш в леглото.

— Без телевизия! Без вечеря! Гладен съм, вуйчо Джейк. Нищо не сме яли след онези мижави сандвичи на бензиностанцията.

— На рецепцията има автомат за солени бисквити. Ако не ти стигнат, помоли бухала да ти отстъпи парче от вечерята си.

Той ми отвърна нещо, вероятно някакво хлапашко оскърбление, но аз бях отпуснал глава на възглавницата и вече потъвах в сънища, изпълнени с мишки и ястреби. Питях се само коя ли от двете роли е моята.

Съдът на област Питкин е стогодишна тухлена сграда, разположена великолепно на главната улица. Съдебната архитектура има за цел да внуши силата, непоклатимостта, а донякъде и величието на закона — все неща, които камъкът и зидарията изразяват по-добре, отколкото безволевите представители на вида хомо сапиенс, работещи в тяхната сянка. Сградата изглеждаше масивна и доста невзрачна — разнообразяваше я само една куличка с леки барокови елементи. Утринният вятър развяваше над нея флаговете на Съединените щати и Колорадо.

По ниската желязна ограда около сградата пълзяха розови храсти, смърчове и трепетлики осигуряваха необходимата сянка. На моравата отпред се издигаше задължителният паметник на местните момчета, загинали във войните, а над входа беше изобразена Темида.

По стените вътре висяха почетни таблички с имената на първенци от Дружеството на младите земеделци и стари черно-бели снимки на каубои, миньори и фермери. Полицейското управление и шерифският кабинет бяха на партера, а на първия етаж се разполагаха областната управа и данъчната служба. Дървено стълбище с полиран парапет водеше към съдебната зала на втория етаж, но аз нямах работа там.

Влязох в данъчната служба, където любезна млада жена с джинси и памучен пуловер изслуша молбата ми и свали от една лавица дебел регистър с кожена подвързия. Регистърът намирисваше леко на мухъл и тежеше като желязо. По стените наоколо висяха рамки с нотариални актове отпреди стотина години, земемерски скици, карти и други бюрократични забележителности.

Преди да отворя регистъра, аз огледах картата на градчето от миналия век. Съдебната сграда си беше на същото място — между главната улица и Галена стрийт. Но имаше нещо странно.

— Какви са тези черти през улиците? — попитах аз жената, която бе седнала и записваше нещо в друг регистър.

Тя вдигна глава и видя какво гледам.

— Минни галерии.

Зачетох на глас имената.

— Дюрант, Литъл Нел, Ентърпрайз, Литъл Мак, Моли Гибсън, Копърполис, Есперанса. Мислех, че мините са в планините, но някои от тези галерии минават под главната улица.

— Така е — потвърди тя. — Повечето шахти започват от планинските склонове, но щом достигнат необходимата дълбочина, тунелите се разклоняват като улици на зле планиран град. Някои минават точно под нас. Кореняците разправят, че под земята можело да се стигне от Смъглър Маунтийн чак до Аспен Маунтийн. Просто слизаш в шахтата Моли Гибсън, избираш правилната галерия и излизаш през Компръмайс. Скиорите по Аспен Маунтийн не го знаят, но под тях има десетки тунели и шахти. Някои може да са пълни с вода, други с прогнили подпори, но тукашните предприемачи все още

си пазят правата за експлоатация и само чакат цената на среброто да скочи.

— И ако това стане?

— Е, няма ли да е интересно, ако скиорските компании решат, че би било по-изгодно да дадат земята на миньорите, отколкото да скубят от туристите по петдесет долара за лифта?

Размишлявайки над това, аз разгърнах масивната книга и взех да прелиствам страниците, додето стигнах до парцела на К. К. Симарон, описан най-подробно с тайнствения жаргон на нотариалните актове.

Едва ли щях да предприема тази малка експедиция до съда, ако сутринта не бях се разбърлил с дежурния в ранчото. Докато Кип лапаше сухи царевични пръчици направо от кутията, аз попитах мършавия тип дали е чувал за моя познат Кит Карсън Симарон.

— Приятел ли ти е онзи дангалак? — попита той, тръскайки цигарена пепел върху очуканото бюро.

Изрече го съвършено спокойно, без да издава чувствата си. Симарон можеше да му е братовчед, враг или и две заедно.

Усърдно изобразих усмивка в стил „прощавайте, не съм тукашен“.

— Да, запознахме се преди време, когато ходех на ски.

Дежурният пусна насреща ми облаче дим.

— Не бях чувал да си пада по ските. Виж, конете са друга работа. Само че на нашия Кит му трябва по-скоро слон.

Нашия Кит. Тия двамата май бяха драли мулета заедно.

— Не, само аз карах ски. Доколкото помня, той си гледаше ранчото и все разправяше за съкровища.

Този път лицето на дежурния се поразведри.

— Да, такъв си е нашият Кит. Мечтател, тъй му викаме. Дявол да го вземе, не едно, а две състояния пръсна да гони вятъра. Спомням си как преди години кметството обяви награда от пет хиляди долара за всеки, който намери Сребърната кралица. Кит прахоса към сто бона, но тъй и не откри онова пусто чудо. Никой не го е виждал след Световното изложение през 1893 година. Да имаше някаква полза за Кит — разбирам, ама властите тъй и тъй щяха да го приберат.

— Сребърната кралица — повторих аз.

Изрекох го като въпрос, но всъщност си мислех за странното противоречие между тия две личности под името Кит Карсън

Симарон: от една страна — помощник на общината и защитник на историческото наследство, от друга — хладнокръвен побойник и съдружник на Баросо Шушумигата.

— Статуя, изваяна от най-грамадното парче самородно сребро на всички времена — обясни дежурният. — Над един тон чисто сребро, мътните да го вземат. Миньорите събрали пари и направили статуята. Чувал съм, че освен среброто използвали злато, диаманти, кристали и други скъпоценни камъни за очите. Тъй или иначе, откарали я на Световното изложение, но изчезнала и оттогава градът все си я търси.

— Може някой умник отдавна да я е разтопил.

— Да бе, туй го знаем всички по нашия край, освен Кит. Нали ти казвам, мечтател си пада и толкоз.

— Да, такъв си е — кимнах аз. — Знаеш ли, не го открих в телефонния указател, та се чудя къде да го потърся.

Дежурният присви очи. Ако не беше толкова зает с втората кутия царевични пръчици, Кип сигурно би казал, че нашият Ръсти (или Дъсти) се прави на Клинт Истууд.

— Ами където си е открай време.

— Където си е открай време — повторих аз, сякаш се наслаждавах на спомените. — Значи в старото ранчо.

— Е, не онова старо ранчо край Фрайн Пен Роуд. То беше на баща му, ама го загубиха преди... знам ли, трябва да има трийсетина години.

— Аха, значи в новото ранчо.

— Не е чак толкова ново — поправи ме той.

— Вярно, не е чак толкова ново — съгласих се аз.

— Но че си го бива, бива си го. С потока Уди Крийк и тъй нататък.

— Много си го бива — потвърдих аз.

Спрях да задавам въпроси и той спря да отговаря. Откарах Кип до залата за компютърни игри и поех към съда. Вече бях проверил картата, на която имаше градче Уди Крийк, поток Уди Крийк и два помалки ручея — Литъл Уди Крийк и Драй Уди Крийк. Точно затова се налагаше да проверя нотариалните актове.

И ето че го открих. К. К. Симарон, собственик на ранчото Ред Кениън, около две хиляди и четиристотин декара недалеч от сливането на Уди Крийк и Роринг Форк Ривър. Беше изряден данъкоплатец и

притежаваше земята съвършено законно, дори без ипотека. В съседната канцелария пък научих, че е регистриран гласоподавател и през последните десет години не е пропуснал нито едни избори.

Примерен гражданин се оказваше тоя К. К. Симарон. Поне по тукашните места. Само че ние те знаем що за стока си, нали, Кит? Напрегнах памет да си припомня всичко за него. Не бях успял да го огледам добре през онази мрачна, зловеща нощ, но си спомнях грамадното тяло и грубата животинска сила. Спомнях си и гласа му.

— Къде е той? Къде е Баросо? — това бе казал най-напред и си спомнях тежкия, дрезгав глас на човек с огромен гръден кош. Глас, който повелява да му обърнеш внимание и едва ли някой смее да го пренебрегне.

Бях отговорил, че не знам и тогава той бе задал същия въпрос на Джоу-Джоу. А това означаваше, че поне в едно Соколов е прав. Или Симарон не беше убил Шушумигата, или полагаше големи усилия да ни внуши тази мисъл.

А после, точно преди да ми смаже ръката, бе казал още нещо:

— Не се бъркай в моите работи, адвокатче! Не ми се бъркай, или си мъртъв.

Забелязал съм го още от ученическите години — имам добра памет, но рядко приемам добрите съвети.

Напуснах съда и след петминутна разходка стигнах до залата, където моят млад непрокопсаник блъскаше с всичка сила клавишите, а на екрана борци с уродливи мускули си трошаха гръбнаците. Измъкнах го навън, а той заяви, че съм „рошав фъстъкояден примат“. Приех това за комплимент и му благодарих.

— Къде отиваме? — попита Кип. — Тъкмо щях да пребия Планинския човек.

— Отиваме да се срещнем с един каубой.

— А, онзи, дето ти задигна мацката.

— Моля?

— Баба ми каза. Докато ти беше фрашкан с лекарства, баба ми разправи за прокурорката, дето си падаш по нея, ама онзи тип ти я отмъкнал. Та, като рече, че ще идваме насам и като взе да ми

разправяш за смяна на курса, веднага усетих, че цялата работа е заради мацката.

— Много си умен, а? — попитах аз, докато вървахме към колата, паркирана пред един магазин, от чиято витрина ни се усмихваха величаво манекени с кожени палта.

— Семейна черта — отговори той.

Как да не го обичаш това хлапе?

Настанихме се и аз подкарах на северозапад по шосе 82. Въздухът беше прохладен и сух. Слънцето грееше, по небето пълзяха тумбести бели облаци, а из ливадите пъстрееха диви цветя. Тъкмо подходящ ден, за да узнаем дали мистър К. К. Симарон си държи на думата.

16.

ИЗЛЪЖЕШ ЛИ МЕ ДВА ПЪТИ

Високи червени скали ограждаха лъкатушния черен път от входа на ранчото към голямата къща. По неравните пасища бродеха изпосталели говеда. Малък поток подскачаше с бълбукане между камъните край пътя. Но поне доколкото можех да видя, в ранчото Ред Кениън нямаше и следа от каньон.

Отвори ми ниска, смугла жена с колосана бяла рокля и червена престилка, в която бършеше брашнените си ръце.

— Lo puedo ayudar?^[1]

— Por favor se encuentra el Senor Cimarron^[2] — казах аз, с което изчерпах почти целите си познания по испански.

Зад нея видях вестибюл с под от червени мексикански плочки. На отсрещната стена висеше биволска глава, а под нея имаше стъклена витрина с две кръстосани старинни пушки. По-нататък започваше хол с тухлена камина и меча кожа, застлана пред нещо като диван от цели дънери. Приятно местенце, ако си падаш по мъжествените каубойски истории.

— Senor Cimarron esta en el establo^[3] — отвърна тя и ме упъти с леко кимване.

Говореше бавно — или защото ме беше усетила, че съм гринго, или просто испанският на мексиканците не беше толкова бърз като на кубинците от Малката Хавана.

Благодарих най-сърдечно, после двамата с Кип тръгнахме по каменната пътека към обора — грамадна, потъмняла от времето постройка върху полегат склон. Бяхме на двайсетина метра, когато чух нещо като приглушен изстрел. Инстинктивно застанах пред Кип, за да го прикрия.

— Я не се занасяй, вуйчо Джейк — рече той и изтича покрай мен.

Отекна още един глух тътен, след това още два на равни интервали от около три секунди. Изцвили кон, сетне пак същото — *буф, буф*.

Грамадната врата беше отворена и двамата влязохме вътре. Лъхна ни мирис на влажно сено, креозот, силаж и тор. Наоколо бръмчаха мухи, конете потропваха в отделенията си и размахваха опашки. По стените висяха стари седла, юзди и дисаги. Чулове и празни чували бяха подредени на спретнати купчинки. Дъсчената платформа отгоре се прегъваше под тежестта на бали сено. Край едната стена беше изправена стълба, а върху нея стоеше гърбом към нас някакъв мъж с ботуши, зацапани джинси, широк кожен колан и червена карирана риза със запретнати ръкави. Макар да стоеше само на третото стъпало, изглеждаше висок поне три метра и широк... ами, широк колкото целия обор.

С лявата си ръка притискаше към рамката на прозореца голям лист дебел шперплат. В дясната държеше пистолет за пирони. Фокусът може и да не беше чак толкова зрелищен, колкото например да мяташ гюле с едната ръка и баскетболна топка с другата, но издаваше сила и известна сръчност. *Буф*. Още един пирон прониза шперплата и се заби в стената. Пистолетът изобщо не трепна в яката му ръка.

Без да се обръща към мен, той каза:

— Ти си Ласитър, нали?

— Признавам си без бой — отвърнах аз.

Той се завъртя и двамата се огледахме. Имаше буен мустак, с който ми напомняше за Бък Бюканън, някогашен защитник в отбора на Канзас Сити. Косата му беше дълга, прошарена и заресана право назад, провиснала над ушите и леко подвита около врата. Като цяло приличаше на стрелец от Дивия запад — може би Кърк Дъглас, само че два пъти по-едър.

Взаимните чувства си проличаха веднага, като между змия и мангуста. Мразехме се. Той ми бе причинил много болка. Тази сутрин ръката ми бе изтръпнала от сутрешния хлад и това напомняше за преживяното жестоко насилие не по-зле, отколкото, да речем, стар белег от дуел. Нямаше как да забравя, че този грамаден, заплашителен мъж е удрял и трошил моето тяло.

И сега вече знаех, че именно затова съм тук. Вярно, исках да се отърва от обвиненията, исках и да намеря Джоу-Джоу. Но имаше още

нещо. Трябваше да си докажа, че той не ме е пречупил. Затова стоях тук по бежови панталони, кецове на бос крак и памучна фланела с емблемата на Пенсилванския университет. Гледах онзи грамаден тип, който отгоре на всичко стискаше смъртоносно оръжие, и си мислех, че никога нямам късмет — защо го заварих точно когато забива пирони, вместо да боядисва или нещо такова?

— Ползвал ли си някога такъв пистолет, Ласитър?

— Не, обикновено забивам пироните с глава.

— Личи ти. — Той се завъртя и продължи работата, но това не му пречеше да говори. — Когато построи този обор, баща ми направи рамката на първия етаж от бетонни греди. Разбираш ли, не от бетонни блокчета, а плътен железобетон. Такъв беше баща ми, такъв съм и аз. Схвана ли?

— Да, някои хора имат в главата бръмбари. Твоята е пълна с бетон.

— Ядосваш ли ме?

— Не, мъча се да те направя на глупак, само че май няма накъде повече.

Той все още стоеше на стълбата, тъй че не можех да преценя ръста му както трябва, но вероятно гонеше двата метра. Колкото до теглото, според мен беше горе-долу колкото буца говеждо в кланицата. Ако искаш да прецениш нечие тегло, най-добре е да гледаш китките или глезените. Те подсказват дали човекът е с едър кокал. Не виждах глезените, но китките му бяха дебели като телефонни стълбове, а ръцете над тях — осеяни с изпъкнали вени и по-дебели от бицепсите на мнозина мъже. Рамене колкото трикрилен гардероб, гърди като бъчва. От пръв поглед личеше, че тия купища мускули са натрупани с тежък труд, а не в гимнастическите салони. Единствено коремът нарушаваше общия атлетичен вид. Беше изхвъркнал над масивната катарамата от сребро и тюркоази. Голям, но не и отпуснат. Има разлика.

Можех да предположа, че преди десет години е бил извънредно стегнат и опасен мъж с тегло около сто двацет и пет килограма. Сега беше някъде към сто и четирийсет и си оставаше все тъй опасен.

Буф.

— По дяволите — промърмори той. — Свършиха ми патроните. Разбираш ли, обикновено тоя пистолет работи от компресор и пълнителят му побира около четирийсет-петдесет пирона. Но както

вече ти казах, това тук е солиден бетон, затова зареждам с патрони двайсет и седми калибър. Така пълнителят поема само десет заряда и трябва да слагаш пироните един по един, но това не ми пречи. Прави каквото ще правиш, отдели време колкото трябва, но си свърши работата добре. Така си живея живота, Ласитър. Ами ти?

— Аз я карам ден за ден.

Той махна към Кип.

— Този да не ти е телохранител?

— Племенник ми е — казах аз.

— Като пораснеш и ти ли ще станеш адвокат на разни отрепки като вуйчо си? — попита Симарон.

— Не — отговори Кип. — Ще стана адвокат в шоубизнеса. А пък ти още ще газиш из фъшкиите.

Симарон зареди в пистолета пачка патрони, извади пирон от джоба си и го пъхна в цевта.

— Хосефина ми каза да те очаквам. Каза още, че ще вдигаш шум, но не бива да те закачам. Обещах да кротувам, ако сам не си изпросиш боя.

— Къде е тя?

— В града, на музикалния фестивал. По цял ден е там. Нищо и никакво градче, ама напоследък през ден има концерти.

Симарон отново се завъртя към стената, насочи тежкия пистолет като револвер и добави още едно *буф* — за по-стабилно, или пък за да ме впечатли.

— Проклетата градушка потроши прозорците и подплаши добитъка и туристите. Не че ми пука, ако някой турист попадне под дъжда или под лавина. И ти ли си от онези тъпаци, дето си връзват дъски на краката, хързулват се по склона и чакат някой да ги откара горе, та пак да започнат?

— Бях, докато ми оперираха коляното за трети път.

Симарон слезе от стълбата и тръгна към нас, продължавайки да стиска пистолета.

— Скиори!

Той плю в едно от отделенията и конят вътре го изгледа на кръв. Опитах да си представя Джоу-Джоу с тоя тип, но просто нямах чак толкова въображение.

— Каква загуба на време, какво тъпо прахосване на средства — продължаваше Симарон. — Знаеш ли какво има под скиорските писти на склона Аякс, дето вие, туристите, му викате Аспен Маунтийн?

— Шахти и тунели — демонстрирах познанията си аз. — Сребърни мини кръстосват от едната планина до другата под целия град.

Той кимна с лека изненада.

— Правилно. Това е нашата история, историята на Запада. Мини и малки градчета, израснали от среброто и златото. А сега какво имаме? Апартаменти на баснословни цени, циркове, жонгльори, сергии за палачинки с канела и задръстени улици, защото тъпанарите от Маями и Бевърли Хилс ни окупираха.

— Сребърната кралица — казах аз. — И това е част от вашето минало.

Той присви очи едва забележимо.

— Какво знаеш за нея?

— Знам колкото трябва. Доста пари си пръснал да търсиш статуята, която изчезнала преди стотина години от Световното изложение. Била изработена от цял къс самородно сребро и тежала над един тон.

— Среброто е извадено от мината Моли Гибсън в Смъглър Маунтийн. По дяволите, било цяла канара и според пробите съдържало деветдесет и шест на сто чисто сребро. Никога повече не е намирано подобно чудо. Градските власти изработили статуята за Световното изложение като част от усилията си да осуетят намеренията на Конгреса да обезцени среброто. Но и това не помогнало. Законопроектът Шърман бил приет и сребърната епоха приключила. Затова Сребърната кралица е свършен символ на едно отминало време. Разбираш ли това?

— Да, но теб не мога да разбера. Не ми приличаш на местен историк.

— Още много неща не разбираш. — Той остави пистолета върху лист шперплат, подпрян на дървени магарета. — Искаш ли да пийнем и да си поговорим?

Още нямаше пладне, но Симарон наля бърбън от гарафата в две кристални чаши.

— А на този мушморок какво да му дам?

— Дай едно уиски с джинджифилова бира, маце, и недей да ми правиш фасони — отвърна мушморокът.

— Какво?

Завъртях се към Кип и кръстосах ръце — във футбола това е сигнал, че се отказваш от наказателен удар.

— Говори му на прост език, малкия, той не е чувал за Грета Гарбо.

— Добре, гринго, сипи една бира — поръча Кип.

От обора се бяхме върнали по каменната пътека към къщата. Минахме през вестибюла с биволската глава и античните пушки, прекосихме хола с мечата кожа и попаднахме в голяма стая с билиардна маса и стари, напукани кожени кресла.

— Билков сироп ще ти свърши ли работа? — попита едрият домакин.

Кип направи гримаса.

— Щом само туй имаш, барман, нека поне да е двойно.

Отпих глътка топъл бърбън. Симарон не предложи лед и аз не си поисках. Той подреди топките и предложи да избира какво ще играем. Реших да е на „осмица“.

— А какво ще залагаме? — попитах аз. — Пари, добитък, Джоу-Джоу?

— Права е била, че си падаш по скапаните шегички. Или може да нямам чувство за хумор. С Хосефина не си правя майтап.

— А с какво си правиш майтап?

— Малко неща намирам за смешни.

— Разпусни се малко бе, човек — подметна Кип.

— Това пък какво означава? — попита Симарон.

Няма страшно, той е сам срещу два ни, казах си аз. В краен случай Кип може да го ухапе за глезена.

— Нищо особено — отвърна Кип, удържайки с усилие лукавата си усмивка. — Само дето толкова си се стегнал, че ако си пхнеш отзад буца въглища, след две седмици ще стане на диамант.

— Какви ги дрънкаш?

— Това е от филм — обясних аз.

— „Почивният ден на Ферие Бюлър“ — допълни Кип.

Симарон поклати глава. След това ме погледна.

— Знам що за стока си. Елементарен човек. Не можеш да оцениш жена от класа като Хосефина.

— Добре де, а между вас двамата какво има?

— Това не те засяга, но животът, който мога да ѝ предложа, надхвърля възможностите ти. През целия си живот само играеш *игрички*! Имаш ли поне някакви възгледи?

— Да, мъча се да вървя през живота с минимални щети за околните. Забавлявам се, никого не закачам, тук-там върша по някое добро дело и гледам да не се взимам на сериозно.

— Забавляваш се! Не знам какво е открила в теб Хосефина...

Чудна работа, точно същото мислех за него, но изведнъж почваше да говори като Хосефина. Може би имаха повече общи точки, отколкото предполагах.

— ... освен ако се е надявала да те превъзпита. Но не е излязло нищо, само дето си се сдушил с нейния непрокопсан брат.

Той намаза щеката с тебешир, приведе се над масата и удари. Топките се разхвърчаха с трясък. Номер четиринайсет отхвъркна в ъгловия джоб.

— Високи топки — каза Симарон.

Без да ме гледа, той избви номера десет, петнайсет и девет — последната с елегантен рикошет, който се плъзна на косъм от четворката и седмицата. Вдигна глава и посочи с щеката към една черно-бяла снимка на стената в дъното.

— Ето я там, част от нашето историческо богатство.

Пристъпих до стената и огледах Сребърната кралица. Беше с корона и малко приличаше на Статуята на свободата, само че яздеше колесница с огромни колела. Отпред колесницата напомняше нос на кораб, а отстрани тичаха две по-дребни гръцки богчета с нещо като памперси. Те носеха рогове, препълнени с монети. Кралицата държеше жезъл, увенчан със звезда и грамаден сребърен долар. Под снимката висеше рамка с изрезка от „Аспен Таймс“, март 1893 година. Описанието на статуята започваше с думите: „Благородно произведение на изкуството с величави пропорции...“.

Обърнах се навреме, за да видя как Симарон вкарва тринайсетата топка в един от страничните джобове. Онази, с която я беше ударил,

спря на самия ръб.

— Голяма е — казах аз. — Голяма и пищна. Не бих я нарекъл красива.

— Викториански стил. Символизира края и на онази епоха — търпеливо обясни той. — Висока е пет метра и половина. Лицето, бюстът и ръцете са от масивно сребро. Одеждите ѝ са украсени със скъпоценни камъни. Косата е от стъкло. В колесницата са вградени ивици от кристал и по-тъмни минерали. Двете крилати божества изобразяват Плутус, който носи богатствата. Единият рог е препълнен със сребро, другият със злато. Клоните са изработени от патинирано сребро, кристали и мозайка от различни минерали.

— Колко струва?

Симарон се разсмя, после се приведе над масата и замахна. Четвъртата топка — една от моите — отхвъркна в страничния джоб.

— По дяволите — изруга Симарон. Докато мажех щеката с тебешир, той продължи обясненията: — Кой знае колко струва? И кого го интересува цената? Тя представлява историята на този град, дори на целия щат и исках да я открия, за да бъде запазена.

Ударих топката прекалено силно и тя хлътна заедно с шестицата в страничния джоб.

— Как е изчезнала от Световното изложение?

— Няма такова нещо. Това е една от разпространените заблуди. Кралицата била върната от изложението, след това стояла известно време в Двореца на минералите в Пуебло, който по-късно бил разрушен. Никой не знае какво се е случило със сребърната дама. Просто изчезнала.

Симарон изби още няколко топки и се съсредоточи върху осмата.

— И все пак не те разбирам — казах аз. — За какво ти е партньор като Баросо Шушумигата?

Той вдигна глава и ме погледна с присвито око.

— А на теб за какво ти е клиент като него?

— Това е друга работа.

— Ха!

Той безпогрешно улучи осмата топка и я запрати в ъгловия джоб. Кип шумно засмука през сламката.

— Злобен билиард играеш, дебелако.

Симарон се завъртя към него озадачен, или може би ядосан.

— Пол Нюман — обясни Кип.

— Първата ми сделка с Баросо беше съвършено законна — заяви Симарон, без да ме поглежда. — Подводни съкровища край островите на Флорида. Нямаше нужда да раздуваме акциите. Дявол да го вземе, аз бях най-големият акционер в компанията, която откри останките. Посетих старите морски архиви в Мадрид, проучих сведенията за кораба. Познавах всяко златно кюлче на борда, всяко отделно украшение. Но преди да започнем изваждането, парите ни свършиха. Онзи проклет глупак Баросо просто не искаше да повярва, че ще го намерим. Вече никога нямаше да въртя бизнес с него, ако не бях хлътнал по Хосефина.

Смешно. Вероятно и аз бих зарязал Шушумигата, ако не беше тя.

— Тя ли те насърчи?

— Хосефина си мислеше, че мога да го превъзпитам. Точно както се е надявала и за теб.

— Това беше много отдавна.

— Може и тъй да е, но когато ми потрябваха пари за новата операция тук, пак се обърнах към Баросо. Имам земя, имам карти и концесии, но се нуждаех от начален капитал. Казах му: никакви фокуси. А той рече, че нямало страшно, щял да повери финансите на адвокатата си. Вече нито крачка не правел без своя адвокат, добрия стар Джейк Ласитър. Точно тъй рече.

— Добрият стар Нейтън... Нейтън, Нейтън Детройт — пропя Кип.

— Е, това го чувам за пръв път — казах аз, без да обръщам внимание на Кип. — Защищавал съм Шушумигата пред съда, но никога не съм му се бъркал в бизнеса. Можеше да ми се обадиш. Трябвало е да провериш.

— Да бе, много неща можех да направя, но се нуждаех от сделката. Казвах си, че е защото Баросо щеше да събере пари, но напоследък си мисля, че е било заради Хосефина. Цялата работа стана така. Питам я за теб и тя каза, че си свестен адвокат. Дори нямах нищо против старите истории помежду ви. При мен бизнесът винаги е на първо място. Както и да е, тукашните ми адвокати уредиха всичко — възнаграждения за организаторите, премии при успешна находка, акционерен устав, два милиона застраховка за мен и Баросо,

споразумение да не продаваме своите дялове, освен помежду си. Всичко беше наред.

— И за какво? Да търсите разни съкровища. Да гоните измишльотините на пияници и фантазори. Ако твоите карти бяха истински, из тия планини щеше да гъмжи от техника и специалисти на големи компании. На всяка крачка щяхме да се препъваме в хеликоптери и лазери.

— Глупак ли ме наричаш?

В гласа му вече нямаше и помен от гостоприемство.

— Не, просто имам чувството, че след онази торба със злато си превъртял. И новият ти проект ще свърши като историята със Сребърната кралица. А наивните акционери ще си загубят парите, дори Шушумигата да не ги е откраднал.

— Знаеш ли, веднъж в един бар в Карбъндейл някакъв тип ме нарече смахнат. Стоя аз там, пия си бирата и никого не закачам, а онзи — май беше шофьор — идва при мен. Ти, вика, си онзи тъп дангалак, дето гони златото на Коронадо, нали? Аз не му обръщам и капка внимание, ама той не мирясва. Досажда ми, сочи ме и разправя на другите, че съм най-големият глупак в цялата област. Беше горе-долу колкото теб, само малко по-тесен в раменете. Накрая просто му сграбчих яката и го отлепих от пода. В бара имаше тавански вентилатор и перката го тресна по ухото. Спря се, естествено, затова смъкнах онзи тип, след това пак го вдигнах и тъй десетина пъти наред, додето му потече кръв от носа и от двете уши.

— Май много си падаш по таванските вентилатори, а? Разказвал ли си тази история на Ейб Соколов?

— Накъде биеш?

— Към Кайл Хорнбак.

— Да не мислиш, че аз съм го убил?

— Във всеки случай знам, че *не съм аз*.

— Я си размърдай мозъка, Ласитър. Хорнбак ми отвори очите. Призна, че продавал едни и същи акции по три-четири пъти. Защо да го убивам?

— *Точно* затова.

— Не, грешиш. Аз му бях задължен. Всъщност съм кротка душа.

— Гледай ти как съм се лъгал! Ами какви бяха онези танци върху ръката ми?

Той помълча, преди да отговори.

— Бил ли си някога тъй ядосан, че да ти иде да убиеш някого?

Не вярвах да чака отговор, затова си затрях.

— Гняв, какъвто никога дотогава не си изпитвал — продължи той. — Бях побеснял срещу Баросо, срещу Хосефина, дори срещу теб, макар че те виждах за пръв път. И срещу себе си. Да му се вържа за втори път на онова лъжливо копеле. Чувал ли си поговорката „Излъжеш ли ме веднъж, срам за теб“?

— „А излъжеш ли ме два пъти, срам за мен.“

— Не. Излъжеш ли ме два пъти, мъртъв си. Ти и Баросо ме бяхте направили на глупак, а отгоре на всичко те заварвах при Хосефина. Както вече ти казах, Хорнбак ми обясни какво са извършили и аз го посъветвах да се обърне към властите. Да вкара Баросо в затвора, пък после да става каквото ще.

— Кой го е убил тогава?

— Мислех, че е твоя работа. Нали ти си подправял сметките. Значи си хлътнал и с двата крака.

— Симарон, дай да ти го обясня с думи прости. Аз съм адвокат на Шушумигата, нищо повече. Не съм подправял сметки, не съм зарибявал инвеститори и не съм крал пари. И запомни, по дяволите: никого не съм убивал.

— Така казваш, но твоят клиент е продал акциите по три-четири пъти и парите липсват. Сто и петдесет хиляди долара лично мои пари са били изтеглени от сметката на компанията един ден преди Баросо да изчезне. Соколов ми каза, че половината сума изникнала в твоя влог.

— Вече обясних на Соколов, че за тази вноска знам само едно — не съм я направил аз.

— А кой?

— Сигурно Шушумигата, но ако е мъртъв, никога няма да разберем.

— Аз пък се хващам на бас, че в момента седи край някой плувен басейн с милион и деветстотин хиляди долара от инвеститорите. Сигурно сте се канили да си ги поделите.

— Пак грешиш — казах аз.

— Така разправя и Хосефина. Досега я слушах, затова още не съм те метнал в потока. Защото обичам тази жена и я уважавам. Ще бъда откровен с теб. Тя не знае какво да прави. Откакто се върна, спи в

гостната и си живеем като брат и сестра. Искаше да разбере дали първо можем да бъдем приятели, а след това любовници. Но все си мисли за теб.

— Когато бях с нея, ти изобщо не си я познавал.

— Ти я загуби. Тя дойде при мен. Моя е.

Изсмях се и това явно не му хареса. Беше ми все едно.

— Може още да не сте го чули по тия места, но жената не е миньорска концесия. Не можеш да я притежаваш.

— Мястото ѝ е тук, както на конете и юниците. Няма да я изпусна.

— Ей, приятел, изборът си е неин.

— Да, но ще го направи без твоя намеса.

— Какво, да не те е страх от конкуренцията?

— Ласитър, обещах на Хосефина да не те бия, ако дойдеш тук, макар че ми открадна парите, а сега се опитваш да ми откраднеш и момичето.

— Виж какво, аз не съм...

— Млъквай, адвокатче, футболистче, скиорче или за каквото там се смяташ. Изпълних си обещанието. Казах на Хосефина, че ще пийнем по чашка и ще си поговорим, без да те пипна и с пръст, макар че сигурно сам разбираш как ми се ще да ти смачкам физиономията. Слушай сега какво е положението. Ще се пръждосаш от моя имот, от област Питкин и от Колорадо, защото...

— Защото по тия земи няма място за двама ни — обади се Кип.

— Защото ако не го направиш — продължи спокойно Симарон, — ще те размажа.

— Ако искаш да ме уплашиш, опитай с нещо по-впечатляващо — казах аз. — Рано или късно всички умираме, животът е космически миг, тъй че няма защо да се плашим. Налетиш ли ми, ще отвърна според обстоятелствата. Ако трябва, ще те накълцам с брадва.

— Ще ти го кажа само веднъж, Ласитър. Дойдеш ли да се увърташ около Хосефина — а под това разбирам да се приближиш на по-малко от петдесет километра — ще те строша като вейка.

И той строши щеката на две. Не я счупи върху коляното си, нито пък напъна с две ръце. Както я държеше, просто натисна с палец и пръчката се разпадна на две равни парчета.

Като вейка.

-
- [1] Мога ли да ви помогна? (исп.). — Б.пр. ↑
- [2] Тук ли е мистър Симарон, моля? (исп.). — Б.пр. ↑
- [3] Мистър Симарон е в обора (исп.). — Б.пр. ↑

17.

СЪВСЕМ ИЗДИВЯЛ

— Объркан съм.

— Защо, вуйчо Джейк?

— Докато идвах насам, си мислех, че Симарон е крадец, убиец или и двете заедно.

— Тъй ли?

— Там е цялата работа. Той се оказа грубиян, при това избухлив грубиян. Но не е разбойник, за какъвто го смятах. Излезе едва ли не джентълмен. И наистина вярва в ония истории за съкровища.

— И какво?

— Ей, чакай! Това чудо наистина ли се люшка?

— Спокойно, вуйчо Джейк. От вятъра е.

— Ето, пак. Дявол да го вземе, а аз дори на скиорския лифт си затварям очите.

Пътувахме към върха на Аспен Маунтийн — или Аякс, ако сте от кореняците — с кабинка на местната въжена линия, наречена „Сребърната кралица“. Да, точно така, не си го измислях след историите на Симарон. Кабинката висеше на цели петнайсет метра над гъстите смърчове, които от своя страна достигаха около двајсет и пет метра височина. Страничните пориви на вятъра ни подмятаха насам-натам. Долу неколцина туристи пъплеха по стръмните скиорски писти, обрасли сега с гъста зелена трева и жълти глухарчета. Зад нас градчето Аспен чезнеше в далечината. Отляво заснежените върхове се изкачваха към Континенталния водораздел.

— Трябваше да тръгнем пеш — казах аз, стискайки парапета с побелели пръсти. — По-здравословно е.

— Вуйчо Джейк, ти да не би да се страхуваш от високото като Джими Стюарт в „Шемет“?

— Не бих казал, че се страхувам. По-скоро съм разтревожен. Тревожа се от високото.

Наближихме станцията на върха и скоростта намалѐ.

— Има и още нещо. Симарон *наистина* смята, че съм помогнал на Шушумигата да го измами.

— Откъде знаеш?

— Усещам ги тия работи, Кипърс. Нали с това си изкарвам хляба. Задавам въпроси, слушам отговори и наблюдавам. Да знаеш само как наблюдавам! На този свят има много умели лъжци, а някои хора искрено вярват в измислиците си. Истинска напаст за жените, съдиите и детектора на лъжата. Но този не ме будалкаше, или поне аз не го усетих.

Гондолата хлътна в захващащото устройство, запълзя съвсем бавно и вратата се отвори автоматично. Излязохме, а на наше място се настаниха мъж и жена на средна възраст с дебели якета. Долу в града беше слънчево и температурите се въртяха около двайсет и няколко градуса. Тук също беше слънчево, само че с петнайсет градуса по-студено.

Последвах Кип, който безпогрешно надушва къде има ядене. Отправихме се към бара, където той си поръча сандвич и горещ шоколад. Седнахме на една външна масичка с изглед към долината.

— Отгоре на всичко Симарон или е превъзходен актьор, или наистина вярва, че съм убил Хорнбак.

— Какво от това? Нали не си го убил, вуйчо Джейк?

— Не съм, разбира се. Но това означава, че и Симарон не го е убил.

— Кой е бил тогава? И какво е станало с мистър Баросо?

— Кип, момчето ми, точно това трябва да разберем.

Оставих Кип да си жвака сандвича, намерих телефонен автомат и набрах един познат номер. Когато човекът отсреща излая фамилията си, аз казах:

— Здравсти, Ейб, колко души преби днес, за да си признаят?

— Джейк! Джейк, къде си, по дяволите! Не, остави. Знам къде си. Тормозиш ми свидетеля. Симарон се обади преди по-малко от час. Какво си въобразяваш, а?

— Търся истината, Ейб. Така ме е учил Чарли Ригс.

— Нищо подобно. Измъкваш се от отговорност, бягаш от властите и най-коварно пречиш на правосъдието, след като проявих

великодушие. Възпрепятстваш разследването и заплашваш свидетелите.

— Дрън-дрън.

— Кажй тогава, не си ли заплашил днес единствения ми жив свидетел да го насечеш със секира?

— Мисля, че казах „брадва“.

— Мътните да те вземат! Сега какво, охрана ли да му пратя на Симарон?

— Не, той и сам знае как да се пази.

Соколов изсумтя като делфин, който си продухва ноздрата.

— Джейк, знаеш ли, че разполагам с официален обвинителен акт срещу теб за убийството на Кайл Хорнбак?

— Предполагах.

— Мога да го пратя на полицията в Аспен. До една седмица ще те докарат при мен.

— Дай ми два-три дни, Ейб. Ще ти се обадя.

— Какво? Да не мислиш, че това е като да си уговорим вечеря? Мама му стара, обвинен си в предумишлено убийство. Съдебният състав взе решение за има-няма петнайсет минути. Можеш ли да си го набиеш в дебелата тиква?

— Слушай, Ейб. В момента стоя на планински връх, висок над три километра. През зимата тук е една от най-добрите скиорски писти в страната. През лятото е пълно с туристи и планинари. Ейб, виждал ли си някога кандилка?

— Какво?

— Има такова цвете по тия места, викат му още кошничка. Някои са жълти като лютичета. Други са лилави. Планината направо пламти от диви цветя. През зимата пада два метра сняг, а под земята и зиме, и лете, се крият тунели и шахти. Сега съм точно над тях. Десетки, стотици тунели, в тях още има сребро, може да има съкровища и кой знае още какво.

— Джейк, какви ги дрънкаш, по дяволите?

— Не ми се вярва Симарон да е убил Хорнбак.

— И на мен не ми се вярва. Нито пък на дваисет и тримата от съдебния състав. Значи дотук сме единодушни.

— Толкова е заплетено, Ейб. Точно Симарон има мотив. Хорнбак и Шушумигата са го измамили, а човекът е страшно избухлив. Ако не

вярваш, ще ти покажа ръката си. Шушумигата го е измамил два пъти, а Симарон ми каза, че за такова нещо убива човек. И още нещо, Ейб. Симарон и Шушумигата взаимно са се застраховали за два милиона долара. Това тъкмо покрива парите, които Симарон смята, че са отмъкнати от Шушумигата.

— Какво намекваш? Че Симарон не е убил Хорнбак, но е очистил Баросо?

— Има мотив да го стори, но не ми се вярва. Просто го усещам, че се смята за жертва, а мен и Шушумигата за измамници. Едва ли е убил някого.

— Не си помагаш с тия приказки. Ако не е Симарон, кой остава?

— Не знам, но трябва да е онзи, който иска да ме накисне...

Нейде из покрайнините на мозъка ми препускаше мисъл. Напрегнах се да й метна ласото.

— ... Ейб, откъде е дошла онази вноска на мое име?

— Телеграфен превод от сметката на „Съкровищницата на Скалистите планини“ във „Флорида Садърн Банк“.

— Кой го е пушал?

— Ти, глупако! И това ти е последният гвоздей в ковчегата.

— Не съм аз. Нямам никакви правомощия над тази сметка. Дори не знаех в коя банка е.

— Добър опит, Джейк, но ти си попълнил спесимен при откриването на сметката и подписът върху бланката за превода съвпада напълно.

— Ейб, казвам ти, че не съм подписвал нито спесимен, нито превод, нито каквото и да било. Ако подписите съвпадат, то е само защото са фалшифицирани от един и същ човек. Натопили са ме още при откриването на сметката.

— Вече съвсем фантазираш, Джейк.

— Кой е открил фирмената сметка?

Чух отсреща шумолене на хартии.

— Луис Х. Баросо на деветнайсети декември миналата година.

— Шушумигата. Естествено, кой друг?

— Една седмица по-късно изпратил по пощата документ със спесимени, подписани от теб и Симарон.

— Не, фалшифицирани от Шушумигата.

— Така твърдиш ти. Е, можем да викнем експерт графолог да ги огледа.

Аз все още преследвах неясната идея.

— Все пак им е трябвала и банковата ми сметка.

— Какво?

— Ейб, Кип казваше, че през нощта, когато убиха Хорнбак, някой се качил в моята стая.

— Точно така. Оттам са взели вратовръзката.

— Взели са нещо повече. До прозореца в моята спалня има бюро. В средното чекмедже държа миналогодишните коледни картички и чековата си книжка. Ейб, искам да го изследваш за отпечатащи. Не би трябвало да има други, освен моите.

— Надяваш се да открием мазния пръст на Шушумигата? Сега него ли ще обвиняваш? Доколкото помня, ти сам каза, че не е способен на това.

— Ейб, работата става много заплетена.

— Защото прекаляваш. Стига, Джейк. Само ще стане още по-лошо.

— По-лошо ли? Как?

Телефонната линия тихо бръмчеше.

— Не знам — каза Ейб Соколов, — но съм сигурен, че ще намериш начин.

Слизането от планината ми се стори по-дълго, но когато бързаш винаги е така. Бях оставил колата на Дюрант стрийт, близо до хотел „Литъл Нел“, и изтичах натам, влачейки Кип подир себе си. Гюрукът беше свален и скочихме вътре, без да отваряме вратите.

Подкарах на север по Спринг стрийт до главната улица, завих наляво, отминах съда, стария „Хотел Джероум“, „Сарди Хаус“ и „Кристмас Ин“, свърнах надясно по Трета улица и спрях точно зад музикалната шатра. Цялото пътешествие ни отне по-малко от пет минути — едно от предимствата на малките градчета.

— Какво си намислил? — попита Кип.

— Ще те образовам културно, момчето ми.

Шатрата беше запълнена горе-долу наполовина — имаше около осемстотин души. Настанихме се най-отзад, Кип само спря за момент

да си натъпче джоба с бонбони против кашлица, които раздаваха на входа.

— Какво е това? — попита той.

Погледнах сцената и дадох изчерпателно обяснение:

— Две жени свирят на цигулки.

— Цигулка и виола — прошепна човекът до мен. Имаше посребрена коса, мустак в същия цвят и вълнено спортно сако с кожени кръпки на лактите. Беше затворил очи и полюшваше глава в такт с музиката.

— Точно това исках да кажа — отговорих аз шепнешком. — Изтървахме ли нещо?

Той помълча, докато музиката свърши, хората почнаха да ръкопляскаат и цигуларките (или едната май беше *виоларка*?) леко се поклониха.

— Изтървахте — каза човекът, вече с отворени очи. — Целия Моцарт, опус 423. Беше просто вълшебно, с виртуозни контрапункта, подчертани от паузите, истинско съвършенство и връх на цигуларското майсторство.

— Едно от любимите ми парчета — кимнах аз.

— Е, тогава сигурно ще ви хареса и опус 424 в си бемол. Сега идва негов ред.

След малко двете засвириха отново и според моето авторитетно мнение никак не беше зле. Тръгнах по пътеката между редовете, минах пред сцената и излязох на другата пътека. Няколко души ми метнаха свирепи погледи, но повечето изглеждаха напълно унесени. Най-сетне я открих на един от средните редове отдясно.

Джоу-Джоу Баросо беше облечена с джинси, зелена памучна блуза с дълъг ръкав и червено мексиканско серапе. Не носеше грим, а черната ѝ коса бе изпъната право назад. Би изглеждала осемнайсетгодишна, ако под очите ѝ не тъмнееха сини кръгове. Дори и в спокойния унес лицето ѝ изразяваше дълбока печал.

Настаних се на съседния стол.

— Страшно си падам по виолите, а ти?

Тя се разтърси цялата. Посегна към заздравялата ми ръка и я притисна към бузата си, която бе прохладна и гладка. Просто държеше ръката ми и лекичко галеше лицето си с нея. След малко по гранитните

й скули се търкулнаха две сълзи. Тя отпусна ръката ми, приведе глава и нежно ме целуна по бузата.

— О, Джейк — прошепна Джоу-Джоу, като ме хвана отново за китката, този път с две ръце. — Страх ме е. Стават толкова много неща. Сими е превъртял. Просто не знам какво да правя.

— Върни се с мен у дома. Помогни ми да докажа, че не съм убил никого.

— Това ли е всичко?

— Не. Остани с мен.

— Искам го... или поне си мисля, че искам.

Отзад някой шумно изшътка.

— Върви си, моля те — прошепна тя. — По-късно ще ти позвъня и ще ти разкажа всичко.

— Защо просто не се срещнем някъде?

— Не, Сими ме дебне като орел. Всяка вечер излизам да поизлябам. По мръкнало ще ти позвъня от обора. Вярвай ми, моля те.

Казах й къде сме отседнали и обещах да чакам в стаята. После отидох да прибера Кип, който дремеше кротко под виртуозните контрапункта и паузи на виолата.

Седях в малкото бунгало и чаках.

Мислех.

Тревожех се.

Стори ми се, че чух стъпалото вън да скърца. Отворих вратата и надникнах.

Нищо.

Май и аз почвах да се побърквам.

Подвикнах на Кип, който стоеше в ливадата отгъдетък пътя с две дечурлига от съседното бунгало. Въртеше видеокамерата с надеждата да заснеме златния орел. Той ми махна с типично хлапашки жест: забавлявам се, не съм гладен, остави ме на мира.

Прибрах се и седнах на продъненото легло. Нещо не ми даваше мира. Нещо друго, освен факта, че ме обвиняваха в предумишлено убийство и бях прехвърлил отвъд щатската граница един малолетен престъпник. Като сърбеж, който не можех да почеша, или като безформен, неопределен страх.

Бях сбъркал с Баросо Шушумигата. Бях се сближил с него, забравяйки, че е просто клиент и — нека си го кажем направо — неудачник по рождение. Бях свалил гарда само защото беше брат на Джоу-Джоу.

Жалка работа.

Толкова калпава преценка.

Джоу-Джоу бе права за него от самото начало. А сигурно и за мен. С какво помагах на обществото, като пречех на съда да вкарва подобна паплач в затвора? И каква отплата получих? Обвинение в убийство.

Луис Х. Баросо. Какъв житейски провал. Можеше да преуспее в нормалния бизнес, но за него в това нямаше тръпка. Да рискува изцяло и да губи — такъв бе стилът на Шушумигата. Досуц като онзи играч на ротативки, който мразел да печели, защото после губел сума ти време, додето проиграе печалбата.

Добре, кой можеше да го е убил? Ако наистина беше убит. Според Соколов кръвта в ровъра съвпадала с тази на Шушумигата, но не открили нито труп, нито някаква друга улика. Сърфистите нищо не знаели. Шушумигата просто беше изчезнал — може би окървавен, но невидим.

А сега аз се мъчех да разгадая тази история, но излизах от разсъжденията с празни ръце и неясно лошо предчувствие.

Телефонът ме стресна. Едва на втория сигнал осъзнах какъв е този звук. Овладей се, момко!

Гласът на Джоу-Джоу беше отчаян.

— О, Джейк! Слава богу, че те намерих.

— Какво има? Какво се е случило?

— Той ме удари. О, боже, точно както по-рано. Беше почнал да ме удря, Джейк. Толкова гняв имаше в него. Мислех си, че вината е моя и накрая не издържах. Затова го напуснах, но мислех, че сега се е променил.

Яростта започна да се надига в стомаха ми като огнена топка, стегна гърдите, запуши гърлото. Едва можех да говоря.

— Нарани ли те?

— Не. Прави го само за да причини болка, да ме унижи. Ако наистина се отпусне, няма да оцелея.

— Къде си?

— В обора. Някой ни е видял на концерта. Или пък е поръчал да ме следят, защото знаеше, че те целунах. Направо побесня. Метна ме до другия край на обора. Джейк, сигурно съм прелетяла десетина метра. После ме вдигна и ме зашлеви веднъж, след това още веднъж и...

— Идвам. Чакай ме там.

— Не! Моля те, Джейк! Не искам да ме виждаш такава. Лицето ми е подутото и съм... и съм толкова мръсна.

— Какво?

— О, скъпи, не исках да ти казвам. Той ме изнасили. Смъкна ми дрехите, просто ги разкъса на парцалчета. Беше обезумял, гледаше като бесен звяр. Облада ме и ме заряза тук, мръсна, гола и замръзнала. — Тя понечи да каже още нещо, но избухна в ридания. Аз чаках. Жегата се разля по тила ми, изби ме пот. — О, Джейк, чувствам се толкова глупава. Толкова ме е срам.

— Чакай там. Не мърдай. Пристигам веднага.

— Не, недей!

— Джоу-Джоу, кълна ти се, че ще го разкъсам на парчета, а след като лекарите го закърпят, ще заведем дело.

— Не, Джейк! Ти не разбираш. Всичко е много по-сложно, отколкото си представяш.

— Знам. Каза го и преди. Че не си ми казала всичко, че съжаляваш задето Шушумигата ме е замесил в тая история и се надяваш да ти простя. Когато пристигна, ще ми разправиш.

— Ще ти кажа още сега, скъпи, само се успокой. Нищо ми няма. Не бива да идваш тук. Сими е в къщата. Ако той...

— Не мърдай — повторих аз. — Чакай ме.

Изхвъркнах навън и се втурнах към колата. Кип снимаше как някакво мършаво псе вдига крак до едно дърво. Не знам как изглеждах, но Кип се завъртя озадачен и видях как го обзема страх. Той заряза кучето и хукна към колата.

— Вуйчо Джейк, какво има? Лицето ти е съвсем издивяло.

— А?

— Така казва баба. Че си сладък като майчино мляко, но когато съвсем издивеееш, по-добре да не ти се мярка човек.

Откъм съседното бунгало се зададе бащата на двете хлапета, подръпвайки тирантите на карираните си бермуди.

— Кип, бързам и нямам време за обяснения. Стой тук.

Скочих в колата, но докато палех мотора, Кип метна вътре камерата и прескочи вратата, точно както съм го учил.

— Не на мен тия, мой човек — рече той. — Баба казва още, че като издивееш, преставаш да мислиш. Ще вземеш да направиш някоя глупост, тъй че съм длъжен да те пазя.

— Стига, Кип, марш навън! Работата е сериозна.

Колата потегли и Кип си сложи колана.

— Не те пускам сам в индианския лагер. Ще яздя зад теб, вуйчо Джейк.

Усетих, че онзи с бермудите ни гледа как спорим.

— Кип, това не е кино. Казвам ти за последен път, марш навън!

Посегнах да разкопча колана.

— Ще викна, че ме тормозиш — заяви Кип. — Потегляй, преди онзи с голите пищялки да е застанал пред колата.

— Кип!

— Ти обеща вече никога да не ме оставяш сам. Последния път...

— Помня — казах аз и натиснах педала.

Вдигнахме облак прах и се понесохме към ранчото Ред Кениън. Твърдо бях решил това да ми е третата и последна среща с единствения жив свидетел.

18.

ЗЪБ ЗА ЗЪБ

Баба ме е учила да различавам доброто от злото.

Нямах нито майка, нито баща и пет пари не давах за приказките на разни учители, свещеници и посланици от ООН. Мотаех се из Кий Ларго и Исламорада с хлапетата от бедняшките квартали. Тяхната представа за забавление беше да мятат камъни по колите на туристите, а в свободното време да разбиват автомати за безалкохолни напитки. Бащите им — доколкото имаха бащи — работеха на рибарски корабчета или по пътните строежи. Поне някои от тях.

Учех се или от баба, или от по-големите момчета, които киснеха около денонощния магазин на Литъл Пайн Роуд — мястото, където пропих бира, когато бях горе-долу колкото Кип.

Слава богу, че си имах баба.

Тя ме научи да не мамя, да не крада и никого да не удрям пръв. Научи ме да избягвам жестокостта в делата и думите. Научи ме, че черните и кафявите струват колкото белите, а понякога и доста повече.

А когато пораснах още мъничко, тя ме научи никога да не вдигам ръка срещу жена.

— Само най-долни изроди бият жените си, да го запомниш. Само хилав, жалък, проскубан плъх би замахнал срещу жена и туй до ден-днешен не го е вършил нито един Ласитър. Няма и да го извърши. Разбра ли?

Казах й, че съм разбрал и ако някога видя мъж да бие жена, ще му попреча веднъж завинаги.

— Още нещо, Джейкъб. Нито един истински мъж не заставя жената да върши каквото не иска. Щом жената не иска да бъде пипана, не я пипай.

И това разбрах. Мисълта за мъж, който насилва жена, каквато и да е тя, ме отвращава. А като си мислех, че това се е случило на Джоу-Джоу, направо побеснявах.

По пътя покрай Уди Крийк ме догони още един спомен. През първата си година като служебен защитник имах доста случаи на домашно насилие. Един от първите ми клиенти — тъп и ухилен хахо — беше метнал тиган горещи пръжки по жената, с която живееше. Кипящата мазнина бе оставила върху лицето ѝ белег от едното око през носа до горната устна.

— Кучката си го заслужаваше — каза ми той, без да изпуска цигарата от устата си. — Сто пъти съм ѝ казвал да държи поне шест бири в хладилника. Като налива човек цял ден асфалт по покривите в тая жега, много ясно, че се прибира жаден. А тя пръжи бекон и ми вика: „Извинявай, скъпи, само една остана, ама нали взе колата, пък бях купила яйца и хляб, та нямаше как да мъкна бира“. Изпих аз бирата и смачках кутията в челото ѝ. Кучката само ми се усмихва. Е, тогава ми причерня и грабнах тигана.

После той се ухили, търсейки одобрение от своя служебен защитник. Така де, нали сме мъже и знаем, че понякога трябва да ги пердашиш, та да се сещат кой е отгоре.

Не се гордея с онова, което извърших. Той беше дребен, жилест и почернял от работа на открито, със сбръчкано лице и тъпи, безизразни очи. Очакваше да го порицаят, евентуално да му лепнат условна присъда, а след това да пийне с приятелите и да се похвали какъв урок е дал на кучката. Но не очакваше адвокатът му да издивее заради някаква си бита жена.

— Ако обичаш, изгаси тая цигара — казах аз.

Той се озърна.

— Не виждам пепелник.

— Искам да я глътнеш — поясних кротко аз.

Той се усмихна нервно, сигурно се питаше дали не си правя майтап. Оставих го да се чуди, после излязох иззад бюрото, сграбчих яката му и го вдигнах на крака. Цигарата падна, но аз я подхванах. И до днес помня как горещата пепел парна дланта ми. Очите му се разшириха от страх. Пуснах яката и здраво го стиснах за челюстта. Щом отвори уста, натъпках цигарата вътре, халосах го под брадата и завъртях главата му към тавана.

— Гълтай! — изревах аз. — Гълтай, бездарно влечуго!

Видях как адамовата му ябълка изтласка фаса надолу, после го пуснах.

Изродът подаде жалба и за един месец ме лишиха от адвокатски права. Наложих се да мина психиатричен преглед, после да посещавам курс „Алтернативи на насилието“, предназначен — което е най-смешното — за съпружи побойници. Когато се върнах на работа, прехвърлиха ме в отдела за граждански спорове, където трябваше да защитавам един шаман, който правел жертвоприношения с живи кози на терен, използван обикновено за продажба на наркотици.

Година по-късно, вече в частния сектор, се сблъсках с още един от тия страхливи кретени. Този беше синеок, рус тарикат с широко двуредно сако. За такива типове баба казва, че се мислят за последната кока-кола в пустинята. Беше богаташко синче, караше порше, живееше в луксозен блок на един от островите край магистралата. Известно време бе споделял лъскавия апартамент с една стюардеса, на която накрая й дошло до гуша от вечните му изневери. Когато си тръгнала, русият хубавец се почувствал засегнат и я помолил да му върне коледните подаръци. Тя помислила, че се шегува — защото й бил подарил коронки на предните зъби — но той все пак си ги прибрал. С клещи.

— Нали може да платим глоба или нещо от сорта? — попита той, изтегнат върху мекото кресло в кабинета ми.

Неволно се загледах в усмивката му.

— Хубави зъби имаш.

— А?

— Всичките ли са истински?

— Ами да. Защо?

Той самодоволно облиза устни и престана да се усмихва.

— Ще разрешиш ли да ти огледам зъбите?

Той поклати глава и стрелна нервен поглед из кабинета. Бяхме сами, ако не се брой портретът на Джо Патерно в естествена големина.

— Хубави зъби — повторих аз.

Измъкнах от купчината пред мен жалбата и отчета на зъболекаря.

— По два резеца и два кучешки отгоре и отдолу. Общо осем парчета. Така ли е?

— А?

— Коронките, дето си ги прибрал.

— Да, май така беше. Де да знам. Какво значение има? Искам да кажа... колко ще ми струва?

— Осем зъба — казах аз, после високо преброих от едно до осем, опитвайки да си представя колко болка и ужас е причинил.

Той ме гледаше тъй, сякаш мислеше, че е налетял на смахнат адвокат. Имаше право.

— Ставай, дрисльо! — наредих аз.

— Какво?

Объркване. Първи наченки на страх.

— Зъб за зъб.

Той рипна от креслото и хукна към вратата. Аз скочих, стрелнах се покрай бюрото и го сграбчих за рамото. Докато замахвах, той изпищя и заради тънкия, момичешки крясък обърках мерника. Ударих високо. От носа му шурна кръв и едното око се затвори. Следващият юмрук обаче бе точно в целта. Нанесох ляв удар отдолу право в устата. Цепнах му горната устна и строших два предни зъба до корен. Нещо ме парна и като погледнах, видях зъбите да стърчат от юмрука ми. Още си нося два белега върху пръстите.

Той ревеше, кръвта се лееше от носа му и бълбукаше в гърлото. Изглеждаше далеч по-зле, отколкото беше в действителност.

— Още шест — казах аз.

Но в това време врата се отвори и в кабинета нахълтаха трима колеги, секретарката, един сътрудник и слияният юрисконсулт на една застрахователна компания, която се опитвахме да спечелим за клиент. Реших да си придам по-благопристоен вид, затова бързо измъкнах двата зъба от пръстите си и ги метнах в кошчето.

— Моят клиент — съобщих аз на тълпата, сякаш това обясняваше всичко. После се обърнах към застрахователя и опитах да замажа положението. — Това не е нищо, да видите какво правим с противниците.

Както виждате, имах зад гърба си известен опит, докато приближавах ранчото на К. К. Симарон в прохладната лятна нощ.

Почти пълната луна лееше ясни лъчи над околностите. Тук-там зад оградите се мяркаха неподвижните силуети на говеда, а на един завой през лъчите на фаровете прелетя елен и изчезна. Карахме по

лъкатушния черен път към ранчото Ред Кениън. Пред портата спрях и отбих в храстите, след това продължихме пеш, макар че до обора имаше повече от километър. Денем оборът беше тъмночервен. През нощта изглеждаше кафяв като засъхнала кръв.

— Кип, трябва да ти кажа нещо важно за живота и дано да го помниш докато пораснеш.

— Олеле, пак ли?

— Слушай. Никога не удряй момиче. Никога. Никога не докосвай...

— Знам, вуйчо Джейк. Баба ми го каза.

— Вече?

— Да. Освен това да не мамя, да не крада и да не казвам мръсни думи.

— Значи си минал пълния курс. Както и да е, радвам се, че дойде. Искам да заснемеш Джоу-Джоу.

— За моя филм ли?

— Не, за веществено доказателство. Ще заснемем как я разпитвам. Искам да имам веществено доказателство за побоя. Това ще ни помогне да осъдим Симарон, а може и на мен да помогне, ако се оплаче, че съм го нападнал.

— Ще се биеш ли?

— Ще го направя на ситни парченца.

— Вуйчо Джейк.

— Да?

— Много е голям. Досега не бях виждал по-голям и по-силен мъж от теб, ама той е такъв. А пък по злоба не можеш да му се хванеш и на малкия пръст.

— Не подценявай вуйчо си, когато е съвсем издивял — казах аз.

Вратата на обора беше отворена. Вътре царуваше мрак, но през един прозорец падаха лунни лъчи и аз различих коне в отделенията, седло върху една от преградите, бали сено и кош за царевица. Кип пристъпи по-близо и стисна ръката ми. Чувах дъха си, пръхтенето на конете и далечният крясък на някаква нощна птица.

— Тук няма никой, вуйчо Джейк.

— Шшшшт.

Още няколко крачки. После...

— Джейк, ти ли си?

Гласът на Джоу-Джоу идваше нейде отгоре.

— Тук съм, на платформата.

Тя щракна един от онези фенери, които работят с батерии от девет волта, но приличат на старинни газени лампи.

Изкатерих се по стълбата, следван плътно от Кип. Джоу-Джоу се гушеше в ъгъла, омотана с одеяло. Вадички от сълзи прорязваха мръсотията по лицето ѝ. Очите ѝ бяха подути. На едната буза имаше синина, а на другата червена драскотина.

Клекнах до нея и протегнах ръка, но тя се дръпна назад като подплашено зверче. Когато докоснах бузата ѝ, усетих я как трепери.

— Джоу-Джоу, дойдох да те взема.

— О, Джейк, не биваше. Ами момчето, то какво...

Кип вече беше започнал да снима. Явно не разчиташе на автоматиката и настройваше фокуса ръчно.

— Светлината е слабичка — каза той, — но тоя обектив има страхотна чувствителност. А с микрофона става направо невероятно. От петдесет метра записва как пърди мишка.

— Не, Джейк, срамувам се. Момчето не биваше да е тук.

— Вуйчо Джейк, моля ти се, влизаш ми в кадъра — нацупи се темпераментният режисьор. — Искам да придвижа от среден до близък план.

— Джейк, недей! Не ти ли стига каквото ми причини досега?

Това пък какво беше? Мъчех се да ѝ помогна. А тя като че се канеше да изпадне в истерия. Обърнах се към племенника.

— Добре, Кип. Край на снимките. Стига ми толкова.

Той сви рамене и изключи камерата.

— А сега слизай долу и чакай докато дойда.

Кип се навъси, но покорно слезе по стълбата. Джоу-Джоу отново се беше сгушила и когато хванах ръката ѝ, изтърва одеялото. То се плъзна надолу, разкривайки голи рамене и гърди.

— Той ми хвърли дрехите в едно от мръсните отделения и каза, че уличниците спят при конете. Беше толкова отвратителен, толкова грозен. О, Джейк, направих ужасна грешка, като се върнах тук. Още от предния път знаех какъв е. Сякаш страда от раздвоение на личността. Може да бъде тъй добър, тъй нежен и грижовен, а сетне, щом нещо се

обърка с концесиите или заявките, става... не знам... неразумен, необуздан, жесток.

— Ще му видя сметката, но първо искам да се уверя, че нищо ти няма.

Преместих се по-близо до Джоу-Джоу. Тя ме прегърна, одеялото падна още по-надолу и гърдите ѝ се притиснаха към моите.

— О, Джейк, сигурно цялата мириша на тор.

— Тихо. Ти си красива, нежна и скъпоценна както през първия ден, когато те срещнах.

— *Mi angel.*^[1] Беше тъй отдавна. Толкова съм се променила.

— Не, не си. Може и да ти липсва тогавашната самоувереност, но това е нормално. Младите знаят всичко.

Тя пак се заплака.

— Винаги съм била прекалено строга към теб. Не трябваше да се мъча да те променям, но не можех да приема нещата такива, каквито бяха. И с Луис е същото.

Притиснах лице до нейното. Ръцете ѝ ме обгърнаха още по-здраво. Целунах я нежно, устните ѝ омекнаха и за момент сякаш дъхът ѝ спря, но сетне тя въздъхна дълбоко и бавно, изливайки сдържаното напрежение. Тялото ѝ прилепна към моето.

Пресегнах се и изгасих лампата. През пукнатините в дъсчените стени се лееха лунни лъчи, из млечното им сияние танцуваха пращинки. Нейде в далечината излая куче, старият хамбар стенеше и трептеше от студения нощен вятър.

Нещо изпука.

Звукът ме стресна. Беше досущ като пукот на строшено стъпало под тежък крак.

Надигнах се. Джоу-Джоу ахна и се вкопчи в одеялото. Нов звук, може би от бавно пристъпващи нозе. В тъмното не успях да разбера откъде идва. Претърколих се на една страна, грабнах лампата и приклегнах с гръб към стената. Светнах, примижах и хвърлих поглед наоколо.

Нищо друго, освен сенки.

После глас:

— Така е по-добре. На естествено осветление нищо нямаше да излезе.

Вдигнах глава. От гредите над платформата Кип се целеше в нас с обектива.

— Марш оттук, Кип! Веднага!

— Добре де, добре. Много ми е притрябвало да ви снимам.

Той скочи от гредата и се смъкна по стълбата. Отново изгасих лампата.

— Просто ме прегърни, Джейк — каза Джоу-Джоу.

Прегърнах я и от паметта ми изплуваха хиляди спомени. Отново видях онзи отдавнашен ден в двора на майка й. Спомних си добрите и лошите времена. Спомних си за Шушумигата, спомних си в какво ме забърка и се запитах от какво иска да ме опази Джоу-Джоу. Дали моментът бе подходящ да я питам?

Лежахме на една страна и аз усещах топлината на голото й тяло въпреки студа в хамбара. Тя преплете крака с моите и отпусна глава на гърдите ми. Усетих как бие сърцето й.

— Джоу-Джоу, разкажи ми какво става. Каквото и да е, заедно ще се справим.

— Добре, дължа ти това. Дължа ти истината. Не бях честна с теб. Онази нощ, когато Хорнбак бе убит, ти отиде на среща с брат ми.

— Продължавай — казах аз.

В този момент се раздаде характерният пукот на крак върху стълбата.

— Кип, стига вече!

Нов пукот.

— Недей да тормозиш вуйчо си.

Никакъв звук.

— Кип! Почвай да ме ядосваш. Имам важна работа.

В тишината дочух някакво приглушено мучене. Отделих се от Джоу-Джоу, отново напипах лампата в тъмното и я запалих.

Кип наистина беше тук, но една грамадна длан го стискаше през устата, а самият той висеше като вързоп, подхванат под жилеста ръка, сякаш изсечена от камък.

— Излъжеш ли ме два пъти — каза Кит Карсън Симарон, — мъртъв си.

[1] Ангел мой (исп.). — Б.пр. ↑

19.

ЩЪРКЕЛЪТ И ЗМИЯТА

— Пусни момчето — казах аз и се изправих.

Симарон пусна Кип на пода. Момчето изглеждаше готово да се разплаче.

— Опитах се да извикам.

— Няма нищо — казах аз.

— Опитах се да те предупредя, вуйчо Джейк, ама тоя грамаден негодник ме сграбчи изневиделица. Ако го бях видял, щях да го ритна по топките. — Когато са изплашени, някои хора онемяват. На други не можеш да им затвориш устата. Кип беше от вторите. — Да ти кажа, той е по-грозен от Майк Мазурки в „Някои го предпочитат горещо“ и...

— Добре, Кип. Сега бягай оттук.

— ... по-грозен от Ричард Кил с железните зъби в „Шпионинът, който ме обичаше“ и по-зъл от Алън Рикман в „Умирай трудно“.

— Стига, Кип!

Кип се смъкна по стълбата. Симарон не помръдваше. Беше само по ботуши и джинси, без риза. Гърдите и раменете му хвърляха огромна сянка върху отсрещната стена. До мен Джоу-Джоу стискаше одеялото около гърлото си.

— Хосефина — каза Симарон, — какво търси той тук?

— Сими, той ме изнасили — изрече задавено тя и в очите й заблестяха сълзи.

Какво?

— Удари ме, както правеше някога. — Сега сълзите се лееха като из ведро. — Смъкна ми дрехите и ме изнасили.

Кой, аз ли?

— Ти знаеше какъв е — каза Симарон с безизразен глас. — Сама ми разправи. Откъде ти скимна да го допуснеш наблизко?

Не, нямаше начин да говорят за мен.

— Не знам, Сими. Мислех, че се е променил. Кълнеше се. О, чувствам се толкова глупава, толкова мръсна...

Толкова ме е срам. Това го пропусна.

— Чакай малко! — Завъртях се към Джоу-Джоу. — Не знам какви игрички играете. Може да се забавлявате, но на мен не ми е весело. А сега кажи истината на тоя каубой. Кажи му защо дойдох.

— Джейк искаше да ме върне в Маями. Искаше да те изоставя и да тръгна с него, но аз не желяех, Сими, и той побесня. Удари ме, нарече ме с най-лоши думи и после...

— Това е лудост! — викнах аз. — И двамата сте се смахнали. Накъдето и да погледна, все някой иска да ме накусне. Джоу-Джоу, какво правиш, по дяволите?

— Млъквай, адвокатче. — Лицето на Симарон оставаше все тъй спокойно, а в гласа му звучеше нотка на скръб, на печална неизбежност. — Моята жена отива в обора да си излъска седлото и не се връща. Аз идвам и те заварвам тук. Най-напред ме ограбваш. После нахлуваш в земите ми, а сега посягаш на моята жена. — Той се позамисли, след това заговори още по-тихо, сякаш разсъждаваше на глас: — Никой не може да ме упрекне. Не, хората ще разберат. Предупредих те. Казах ти какво ще направя, а ти ми се подигра. Посегна на моята жена върху собствената ми земя. Докога да търпи човек? — Той се завъртя право към мен и ме прониза с поглед. — Сега ще ти причиня малко болка, приятел, а като свърша, няма да остане и колкото за закуска на лешоядите.

Той тръгна към мен бавно, методично, целенасочено. Без вълнение, без припряност, без буйни емоции, които да халят енергия и да го отклоняват от предстоящата работа. С рошавите мустаци, голите гърди и изхвъркналия корем приличаше на боксьорите отпреди стотина години.

Добре помнех последния ни сблъсък, затова бързо вдигнах ръце и заех отбранителна стойка. Сега поне бях облечен.

— Тя те прави на глупак, Симарон.

— И защо ѝ е притрябвало, адвокатче?

Не знаех.

Той спря на една ръка разстояние и изстреля два бързи леви. Те отскочиха от рамото ми, но не без да оставят траен спомен за посещението си. Финтирах отляво и нанесох десен прав, който той

блокира с левия лакът. От цялата работа си изпатих най-много аз. Кокалчетата ми уж бяха заздравели, но при удара пламнаха от болка.

Той беше по-едър, по-силен, с по-дълги ръце. Обикновено аз съм в тази позиция. Сега трябваше да се държа на разстояние — извън неговия обсег — и да атакувам фронтално. Високият, силен боец се съсредоточава върху нападението и не мисли за отбрана. Използва по-дългите си ръце, за да обработва врага от безопасно разстояние. По-дребният трябва да напада, отбива и контраатакува, като съкращава нападателната дистанция и удължава защитната.

Той връхлетя отново, аз отскочих и забих един ляв в слепоочието му, докато минаваше покрай мен. Потиснах желанието да нанеса серия удари и зачаках нов шанс за контраатака. Не се наложи да чакам дълго.

Той се обърна и пак връхлетя. Завъртях се, за да имам свободно пространство отзад, после отстъпих в стил „паун“ от кунгфу. Симарон нанесе с лява ръка най-калпавия си удар досега. Прекрачих напред и му забих един десен над окото, после се прицелих с ляво кроше към брадата, но го улучих по шията.

Отскочих назад и го зачаках да дойде.

— Слабак — подвикна той. — Какво, страх ли те е?

— Бягай да си шибаш овцете — отвърнах аз. Остроумието ми няма граници.

Този път той запази дистанция, финтира отляво и замахна с крак към слабините ми. Ритникът не беше достатъчно бърз и аз го отбягнах, като отстъпих крачка назад. Симарон едва не загуби равновесие. Изкушавах се да го нападам, но останах на място. Той изруга и отново тръгна насреща, а аз кръжах и внимавах да не ме притисне към някоя стена.

Той пак опита ритник, този път по-отблизо. Аз бях заел позата „богомолка“ и с едно дръпване го проснах по гръб. Симарон се стовари с трясък върху дъските, а аз отново устоях на изкушението да нападам. Почнехме ли борба на пода, нямах никакъв шанс.

Той стана и предпазливо пристъпи към мен. Този път аз останах на място. Обикалял съм достатъчно гимнастически салони, за да усвоя основните принципи на самозащитата. В момента прилагах женската тактика Винг Чжун. Тя е предназначена за бой на жена срещу мъж, но не бях чак такъв шовинист, че да не видя колко е уместна в момента. Целта е да изтощиш едрият противник, като отбягваш ударите му.

Моята стратегия беше да го вбеся, да го накарам да загуби търпение. Същевременно проверявах доколко е издръжлив. Трябваше да се изтощи от толкова тичане и ръкомахане.

В животинското царство има нещо подобно. Щъркелът напада змията с човка, но тя отскача, после се хвърля към главата на щъркела. Щъркелът отбива с крило контраатаката и всичко започва отначало. Който се изтощи пръв, най-вероятно ще загуби око, или ще усети смъртоносно захапване. Ако и двамата грохнат, разотиват се и чакат до новата схватка.

В момента последното ми звучеше най-добре. Бях пристигнал напопан с адреналин, готов да нанасям тежки телесни повреди. Сега просто се защитавах след несправедливото обвинение. Всичката праведна ярост се беше събрала в масивните юмруци на К. К. Симарон.

Този път той финтира с крак и аз наведох ръка, за да отклоня ритника, който така и не дойде. Симарон ме халоса в ребрата с юмрук, или може би с парен чук. Свих пръстите на дясната си ръка като нокти — каратистите го наричат *кумаде*. Целех се в очите, но вместо това забих два пръста в носа му. Бях влязъл прекалено рисковано и той омота лявата си ръка около главата ми. С дясната замахна да ме удари в лицето и аз задърпах с всички сили, като напъвах колене и въртях тяло в отчаян опит да се изтръгна. Това го разклати и юмрукът улучи челото ми, но хватката не отслабна.

Клатушкахме се напред-назад по платформата като пияни моряци, опитващи да танцуват. Той вече пъхтеше. Макар и едър, не беше в добра форма. В задавения му дъх долавях мирис на уиски. Докато се борехме, плъзгайки крака по дъсчения под, аз намерих опора, напрегнах крака, извъртях бедро и отблъснах противника към стената. Главата му изкънтя върху дъските, но явно пострада по-малко от тях. Когато Симарон отлепи гръб от стената, коленете му се подгънаха и аз преминах в атака.

Грешка.

Симарон се преструваше. Нанесох ляв удар, той се отдръпна, после скочи напред и заби къс прав в корема ми. Докато пъхтах и се превивах, Симарон мина отзад и праметна лакът през шията ми. Размахав ръце назад, но не напипах нищо, а хватката ставаше все по-здрава и започна да ме души.

Продължавайки да стиска, той ме блъсна в стената с главата напред. Този път дъските изпрацяха, а може и да беше черепът ми. Чух Джоу-Джоу да крещи:

— Не, Сими! Ще го убиеш! Недей!

Колко мило.

Колко грижовно.

Колко късно.

Вече губех съзнание, когато натискът около шията ми изчезна. Отворих очи, но бях замаян и Кит Карсън Симарон сякаш танцуваше наоколо. Вдигнах ръка да го отблъсна, а той ме сграбчи за китката, изви я отзад и пак ме запокити към стената. Този път връхлетях с цяла тежест, дъската се изкърти и отхвъркна навън. Ако не бях по-широк от нея, щях да изхвъркна и аз, което би ми спестило доста неприятности.

Отлетях от стената, Симарон ме сграбчи за същата китка, пак я изви и ме метна в обратна посока, където налетях на парапета над конските отделения. Може гредата да беше проядена от термити, или пък комбинацията от скорост и маса се оказа прекалено голяма за старата дървения. Както и да е, парапетът се строши и аз полетях в пространството.

Стоварих се с тътен върху нещо живо. Съществото се размърда, издаде някакви гръмки звуци и аз рухнах на пода, а то започна да газии рита. Прикрих с ръце главата си и се претърколих, като плюех кръв, кал и слама. Над мен половин тон конско месо се зъбеше, тропаше и протестираше на висок глас срещу неканения съквартирант.

Чух гласове — Джоу-Джоу крещеше нещо, но не различавах думите. Кип също говореше и изведнъж ме обзе тревога за него. Ако Симарон ме убиеше, какво ли щеше да направи с малкия очевидец?

Опитах да прогоня мъглата в главата си. Чух стъпки по стълбата. Тежки стъпки. Хванах се за гривата на коня и станах на крака. Ако това беше филм, още при падането щях да яхна мощния жребец без ни най-малки поражения върху интимните ми части. Щях да прошепна в ухото му някоя магическа дума и той щеше да събори с копита вратата на отделението. После с юнашки вик щях да грабна Кип и да го отнеса в галоп към лунните лъчи и ветреца, развяващ косите ми.

Само че не беше филм, всичко ми се мержелееше пред очите и доколкото можех да преценя, главата ми бе омазана със смес от кръв и фъшкии.

Вратата на отделението се отвори и чух гласа на Симарон:

— Излизай, адвокатче. Не съм свършил с теб.

Отдръпнах се към стената зад коня — точно там, където казват, че не бивало никога да заставаш. Плеснах го по задницата и той се стрелна през отворената врата, а аз хукнах подир него.

К. К. Симарон обаче не беше вчерашен и притежаваше изключителна бързина за толкова едър мъж. Той отскочи и конят дори не го закачи, но това поне ми даде възможност безпрепятствено да изхвъркна навън.

Конят полетя към отворената врата на обора и аз се опитах да го последвам, но Симарон бе предвидил хода ми. Изпречи се пред мен и аз вдигнах ръце.

— Край. Стига ми толкова.

Той стоеше и ме гледаше.

— Сими! — Гласът долетя откъм платформата над нас. Писклив и истеричен. — Сими, той ме изнасили! Нима ще го пуснеш?

Момент! Та нали преди малко го молеше да не ме убива? Дявол да го вземе, *какво точно* ставаше тук?

— Не — каза той, като пристъпи към стената и смъкна от една кука солиден камшик. — Никъде не го пускам. Ще му тегля един бой. Такива белези ще му оставя, че да ме помни цял живот.

Този път крясъкът долетя отляво. Симарон и аз се озърнахме едновременно.

— Аз съм Спартак!

С този вик Кип се хвърли в атака, насочил грамадна вила към слабините на врага. Симарон се извъртя, намалявайки мишената до ширината на бедрото си. Шиповете се плъзнаха покрай крака му, сетне той светкавично грабна дръжката точно там, където навлизаше в желязната част. *Наистина* притежаваше изключителна бързина.

С един замах на китката Симарон вдигна вилата и Кип увисна, сякаш тренираше овчарски скок. После я тръсна и хлапетото се търкулна на пода.

— Друг път първо удряй, а после викай — посъветвах го аз.

— Това не ни трябва — рече Симарон и запрати вилата над главата ми.

За всеки случай приклекнах. Вилата се заби с трясък в отсрещната стена и остана да стърчи, вибрирайки като камертон.

— А сега, малкия, да се махаш оттук — добави Симарон.

Кип се поколеба.

— Нищо ми няма — излъгах аз и Кип тръгна към отворената врата, като се озърташе тъжно и уплашено.

— Дай сега да привършваме с теб — каза Симарон.

Стояхме на пет метра един от друг и се гледахме.

— Никога през живота си не съм докосвал жена против волята ѝ — казах аз. — Тя те лъже. Не знам защо. Не знам кой уби Хорнбак, какво стана с Шушумигата и защо Джоу-Джоу дойде тук. Не знам дори защо я последвах, но знам, че не съм я докосвал.

Симарон отметна ръка зад ухото си и замахна. Невидимият камшик литна към мен, изплющя и краят ме закачи по рамото. Имах чувството, че ме прободоха с нож. Отскочих извън обсега, а Симарон ме последва и пак замахна, но не улучи. Той наведе ръка, врътна китка и този път камшикът ме шибна по бедрото, разпрацвайки болка из целия крак.

Симарон ми бе преградил пътя към отворената врата. Закуцуках към прозореца, но попаднах точно на онзи, който беше закован с шперплат. От тази страна две железни греди крепяха платформата и аз потърсих между тях убежище от връхлитащия камшик. Симарон все пак опита и коженият ремък заплющя по желязото с трясъка на рикоширащи куршуми.

След три-четири опита той захвърли камшика и тръгна подир мен. Отстъпих още по-назад покрай стената, по която висяха юзди, оглавници и хамути. Крачех заднешком и опипвах с ръка дъските, докато пръстите ми докоснаха студеното желязо на юзда и юздечка.

Той вече беше до мен и посягаше с разперена длан да ме докопа за шията. В този момент аз замагнах с юздата, юздечката пропука предните му зъби и хлътна между челюстите. Продължих да натискам и той се задави, езикът му беше затиснат под металната пречка. Отметнах главата му назад и тласнах още по-силно, като разкъсвах ъгълчетата на устните, езика, венците, и го заставях да разтваря уста все по-широко.

После той ухапа.

Стисна металната пръчка със зъби и спря натиска ми. Аз държах юздата с две ръце, а неговите бяха свободни. Той стовари едновременно двата си юмрука върху ушите ми. Оглушен и замаян, аз

паднах на колене, а Симарон ме ритна в слънчевия възел. Изпъшках и рухнах напред, а той сграбчи косата ми и ме блъсна обратно. Залитнах две крачки назад, препънах се в някаква преграда и паднах по гръб в коша за царевица. Едва успях да се надигна на четири крака. Кашлях, мъчех се да си поема дъх и със сетни сили удържах напъните за повръщане.

Симарон стоеше и ме гледаше с пламнали от омраза очи. Ближеше ъгълчетата на устните си, от които се стичаше кръв. Опитвах да стана, но царевичните кочани се затъркаляха под краката ми и пак паднах. Когато вдигнах глава, Симарон насочваше нещо към мен. Отначало помислих, че е револвер.

Примигах два пъти.

— Не мърдай, адвокатче, или ще те прикова за стената. Мога да те разпъна и нито един съд в страната няма да ме осъди. Дори и господ ще ме разбере.

Отново се помъчих да стана.

— Не си правя майтап, адвокатче.

— Джоу-Джоу — подвигнах аз. — Къде си? Кажи му истината. Кажи му как ме повика. Кажи как ми разказа, че те е пребил и изнасилил.

Чух как дъските отгоре изскърцаха и я видях да слиза по стълбата. След миг тя застана до Симарон, придържайки одеялото около шията си. Изглеждаше дребна и уязвима.

— Той ме изнасили, Сими, а след това те нападна. Прав си, никой няма да те упрекне. Няма дори да те обвинят. Знам го. Нали с това си изкарвам хляба. Ти защитаваше любимата жена и самия себе си. Това се нарича убийство при законна самозащита.

— Лъже те — казах аз, но гласът ми бе слаб и неубедителен. — Лъже за всичко.

Стоях полуизправен като някакъв праисторически маймуночовек, прадядо на всички нас. Симарон се прицели с пистолета в гърдите ми, после в слабините, след това го отпусна още два-три сантиметра.

— Блъфираш — казах аз. — Пистолетите за пирони не работят така. Дулото трябва да бъде притиснато към нещо...

Буф. Един стоманен пирон рикошира от кочан царевица до крака ми.

— ... освен ако си го преработил — допълних аз.

Симарон пхна в цевта нов пирон, вдигна пистолета, прицели се право в челото ми, след това завъртя китка с няколко милиметра.

Усетих свистенето на пилона край ухото си и го чух как се заби в стената. Той зареди още един. *Буф*, право в гредата над главата ми.

Когато пак го погледнах, той се целеше нейде в корема ми. *Щрак*.

— По дяволите. Хосефина, до магарето има още един пълнител.

Симарон беше на три метра от мен. Можех да изхвъркна от коша, да му забия едно рамо и да го метна назад. След това щях да хукна на зигзаг накъдето ми видят очите. Да бе, и до луната можех да стигна, само че в тоя момент няха сили да се помръдна. Страхът и умората ме бяха парализирали.

Видях как Джоу-Джоу подаде нещо на Симарон, чух плъзгане на метал по метал. Той отново насочи пистолета към мен.

— Страшно е уморително да дърпаш спусъка по цял ден. Шапка им свалям на дърводелците и прочее майстори. Имам стабилни китки, но вече взе да ми натежава. Дали да не сложа край на тая игра?

Симарон се прицели в сърцето ми, после свали надолу към слабините, към коляното и пак вдигна към сърцето.

— Бум — каза той и се разсмя, когато замижах.

Преди да разбере какво става, той се прицели високо над главата ми. *Буф*. Още един пирон в цевта. *Буф*. Пак високо. Какво правеше, по дяволите?

Чух рязко прасцене и вдигнах глава тъкмо навреме, за да пресрещна с лице десетина кочана царевица, корави и тежки като камъни. После още толкова, след това цяла лавина. Сипеха се през мрежата под силоза, разкъсана от пироните.

Исках да пропълзя настрани на четири крака, но пак се подхлъзнах, а царевицата продължаваше да пада. Вдигнах ръце над главата си, но ударите ме повалиха и рухнах по очи под лавината.

Въздух.

Не можех да дишам.

Мъчех се да си поема дъх, но чудовищна тежест притискаше гърба ми. Извъртях се на една страна и отворих уста.

Прах.

Кашлях, давех се и със сетни сили се мъчех да поема глътка въздух.

Нейде отдалече дочух глас:

— Тоя адвокат ми изяде всичката царевица, през зимата добитъкът ще изпука от глад.

Пролазих още малко, успях да си поема дъх и усетих, че нещо се движи. По-точно самият аз. Дърпах ме за глезените. После ме вдигнаха над преградата на коша и след миг рухнах на пода. Паднах по гръб, сетне Симарон ме яхна и притисна ръцете ми към земята. Не тежеше много — само колкото средно голяма планина. Пусна едната ми ръка и ме зашлеви — първо с длан, после с опакото на китката, при което кокалчета ме халосаха здравата по носа.

Той порови из джоба на ризата си, измъкна шепа пирони и ги налапа. Зареди единия, посегна край главата ми и дръпна горния край на фланелата. Усетих до шията си студената цев на пистолета.

Буф. Пиронът прониза памучния плат и потъна в пода.

— На адвоката май му трябва подстригване.

Той зареди пирон, притисна цевта към темето ми, после я придвижи надолу. Буф. Пиронът плъзна по черепа и хлътна в пода, след като ме среса на път. Симарон се надигна и насочи пистолета малко под чатала ми. Още един пирон в цевта, още един изстрел в пода — толкова близко, че усетих как някои мои съществени органи панически се оттеглят в северно направление.

Останалото беше като в мъгла. Един пирон едва не улучи коляното ми, друг се плъзна покрай ходилото. По един от двете страни на главата, трясъкът бе оглушителен. Накрая последен изстрел между разперените ми пръсти. После той пусна пистолета в сламата и подвижна:

— Хосефина, почна да ми омръзва. Камината у дома е разпалена. Вземи едно от железата за жигосване на добитък и го нагрей както трябва. Ще му покажа какво правим по нашия край с изнасилвачите.

Гласът ѝ прозвуча едва чуто.

— Сими, защо просто не го довършиш?

Той отново седеше върху гърдите ми и го усетих как извърна глава.

— Не знам.

Изпънах дясната си ръка доколкото можех. Напипах с длан нещо метално.

— Искам да страда за онова, което ти стори, но няма да го убия. Да го жигосам, да го осакатя, да го сплаша до смърт, та вече никога да не ти досажда — това да. Но не съм убивал човек и нямам намерение да го сторя.

— Ако остане жив и се разприказва, това може да усложни работите — каза тя. — Карай по простата процедура.

Дланта ми обгърна металния предмет, който се оказа горещ на допир. Не бях използвал такъв инструмент откакто бях хлапе и ураганът Бетси отнесе бабиния покрив с двеста и двайсет километра в час. Сега щях да го използвам. Не знаех дали е останал патрон в пълнителя и дали има пирон в цевта, но нямах какво да губя.

Демонстративно размърдах лявата си ръка, за да заблудя Симарон. Той видя и я притисна. После пак ме зашлеви през лицето със свободната ръка. В този момент вдигнах пистолета.

Тежеше, проклетникът.

За да се прицеля в гърдите на Симарон ми трябваше една дълга секунда.

Прекалено дълга.

Ръката му сграбчи пистолета отдолу и го извъртя. Дулото тъкмо минаваше край челото му, когато натиснах спусъка. В същия миг левият му юмрук се стовари върху брадата ми. Отчаяно исках да чуя как стоманата прави плъок в кости и плът, но вместо това чух само едно метално *щрак*, последвано от рева на приборя и вулканичния рев на избухнала болка.

Последните ми съзнателни мисли всъщност бяха поредица от звуци.

Далечни и призрачни, те кънтяха из нащърбените ламарини на черепа ми. Светът се въртеше около изкорубена ос. Всичко изглеждаше безкрайно бавно, освен нажеженото острие на болката, прелитаща от челюстта към мозъка.

Наистина ли чух нещо през мъглата? Да, чух го: трясък, пъшкане, приглушено *буф*, и докато потъвах в тих, прохладен мрак, нейде над мен мъгливият образ на Шушумигата се разсмя и каза, че бъкел не разбирам от характери. Накрая гласът му заглъхна и аз потънах във вълна от върховен и непоносим ужас.

20.

ДО-РЕ-МИ

В сравнение с обикновената храна затворническата кухня е точно каквото представлява военната музика спрямо нормалните мелодии.

Корави сухари, мазен бекон и тлъсти меса. Може би ги сервират с цел да предизвикат сърдечен удар и да спестят парите на данъкоплатците. Тъмничарят беше приказлив шкембест тип, който изглеждаше тъй, сякаш лапаше затворническите манджи от трийсет години насам. Освен това си падаше по футбола и когато споменах, че съм търчал подир топката, той прояви любезна почтителност и ми донесе пица и бира. После допуснах грешката да му кажа, че вече съм адвокат. Той печално поклати глава, плю на пода и заяви, че вече не се чуди какво търся в панделата.

Адвокат ли бях всъщност?

Флоридското адвокатско дружество вече разглеждаше въпроса за отнемане на правата ми.

Т. Боун Колридж беше издал нареждане да представя аргументи против настаняването на Кип в изправителен дом и след като не се появих на заседанието (както се казва, задържан в Колорадо поради неотложни обстоятелства), ме обвини в пренебрежение към съда. Между нас казано, пренебрежение е твърде мека дума за онова, което изпитвам към съдиите и съдилищата.

В Маями имах обвинителен акт за предумишленото убийство на Кайл Хорнбак, местен застрахователен агент. Да, точно така го представяха вестниците. Звучеше по-добре, отколкото мошеник, измамник, изнудвач или пладнешки обирджия. В смъртта всички биваме съдени по-милостиво. Колкото по-жестока е гибелта, толкова по-мека става преценката.

В Аспен пък бях задържан за непредумишлено убийство — или по-точно за ужасната гибел на Кит Карсън Симарон, собственик на ранчо и обществен деец, както пишеше в местния вестник.

Значи обществен деец, а? Тия тук сигурно биха нарекли Бони и Клайд „специалисти по банково дело“.

И като връх на правните ми неволи някакъв музикален клуб ме изнудваше за три компактдиска, които изобщо не бях поръчвал. На два-три пъти им писах какво точно да сторят с „Най-доброто от Джим Нейбърс“, но техният компютър упорито заплашваше да посегне — пази боже! — на банковата ми сметка.

Добре де, всеки би разбрал защо малко се бях вкиснал, докато лежах в затвора на област Питкин. Флорида и Колорадо спореха кой да ми осигури храна и квартира за идните двайсет и пет години. Впрочем, във Флорида нещата можеха да се ограничат с краткотрайно претоварване на електрическата мрежа около затвора Рейфорд. В момента претенциите на Колорадо почиваха върху старинната правна максима, че каквото докопаш, то си е деветдесет на сто твое. Ситуацията дълбоко потресе Ейб Соколов, който в типично адвокатски стил изтъкна пред местния съдия, че: а) аз съм извършил гнусното си деяние във Флорида преди да потегля за Колорадо; б) Флорида ме обвинява в далеч по-тежко престъпление; и в) Флорида първа ми е издала обвинителен акт.

Да, точно така си го каза: *а-бе-ве*. Адвокатите обичат да изброяват по тройки, така се създава драматично напрежение. Някои се объркват и казват *а-бе-три*. Аз пък понякога тананикам *до-ре-ми*, за да видя дали съдията ме слуша.

В момента обаче бях просто зрител със затворнически гащеризон. Седях на коравата скамейка в областния съд и ги слушах как говорят за съдебни окръзи, юрисдикция, правомощия и прахосване на съдебни ресурси.

Флорида, заяви Соколов от името на онзи велик щат.

Колорадо, отсече местният прокурор Марк Макбейн.

Флорида срещу Колорадо. Звучеше ми като футболен мач нейде в средата на първенството, преди да се заформят финалистите. Нямах нищо против да ме върнат във Флорида. В края на краищата знаех много добре, че не съм убил Хорнбак. А Симарон го бях убил. Поне така мислех, макар да нямах спомен как го гръмвам в дясното ухо и пиронът изхвърква малко над лявото, опръсквайки с кръв, костички и мозък едно чудесно английско седло, което сега фигурираше като

веществено доказателство номер двайсет и три. Всъщност последното, което помнех, беше, че пистолетът не гръмна. Така мисля.

Когато се събудих в болницата, прикован за леглото, някакъв садист с бяла престилка ме ръчкаше навсякъде и ми святкаше с лампа в очите. През звъntenето в ушите си го чух да разправя за контузии, подутини в областта на черния дроб и по-дребни вътрешни наранявания, които му напомняли последствията от челен сблъсък с автомобил. През следващите двайсет и четири часа открих останалото без чужда помощ. Натъртени ребра от лявата страна, цицини по челото, синини и драскотини по лицето от ударите в стената, червени мехури от целувките на камшика плюс разнообразни контузии и охлузвания по всички останали части на тялото.

И все пак май се бях отървал по-добре от К. К. Симарон. Едно ченге, чието име така и не схванах, дойде да ме извести, че Симарон е мъртъв и каквото кажа, може да бъде използвано срещу мен. После попита искам ли адвокат. Не, по дяволите. Дори не исках да *бъда* адвокат.

Бях замаян и главата ужасно ме цепеше, но все пак изпитвах известна радост, че съм останал жив, затова когато местният прокурор Макбейн довтаса при мен с кафява кожена чанта в ръцете, просто не се сетих да си държа езика зад зъбите. Още щом включи касетофона и ме попита дали искам да обясня как съм разплискал мозъка на Симарон из обора, аз веднага изтърсих, че за пръв път в живота си забивам пирон както трябва. Макбейн одобрително кимна пред моята скромност и се заинтересува колко души съм убил досега. Чак тогава реших, че не е зле да си потърся адвокат или незабавно да се обявя за невменяем.

Затвор...

Ако изключим храната, не беше чак толкова зле. Имах си отделна килия — знак на почит към репутацията ми на смахнат убиец.

Не скучаех. Просто нямаше как да скучая при тая върволица от местни адвокати, жадуващи да ме защитават. Всички си имаха някакво занимание в свободното време: един беше инструктор по ски, друг — планински водач, трети се спускаше със сал по бързеите. Някаква адвокатка хвърчеше с балон, а друга не пропускаше да участва в родео. Уважавам ренесансовите мъже и жени, но в момента ми трябваше закоравял, свиреп, кръвожаден адвокат, който да не ме зареже гол и беззащитен в съда щом открият риболовния сезон.

Един ден ме навести някакъв местен тип на име Дъуит Дъгинс. Седнахме от двете страни на старата дървена маса в стаята за свиждане. Той беше нисък, спретнат мъж на около трийсет и пет години с буйна кестенява коса и старомодни кръгли очила. Тъкмо се връщаше от едно дело в област Меса — на което клиентът му се беше признал за виновен, че е убил три елена — и като всеки адвокат жадуваше да разкаже за схватката.

— Голям шум се вдигна — каза Дъгинс, дълбоко впечатлен от чудовищното деяние. — Да се чудиш и маеш, три убити елена.

— Браконьер рецидивист — мрачно допълних аз.

— Младо еленче, петгодишен мъжкар и кошута.

— Добро споразумение ли му уредихте? — попитах с надежда аз.

— Девет хиляди долара глоба и десет години затвор.

— Условно?

— Не, ефективно.

— Десет години в затвора! Че какво правите, ако някой убие човек?

— По нашия край рядко съдим убийци. За съжаление с тях процедурата е малко по-друга.

— Добре, да речем, че ви наема. Как ще се справите с моя случай?

— Холистично — каза Дъуит Дъгинс.

— Вие какво, да не сте доктор?

Той свали телените дръжки на очилата си една по една и дъхна върху стъклата.

— Цялото е нещо повече от сбора на своите части.

— Какво?

— Знаете ли, Махатма Ганди е бил холистичен адвокат. Веднъж казал, че истинската задача на адвоката е да обедини разделените страни.

— Звучи ми като оправдание за плашливите. Искам адвокат със слонска кожа и каубойски ботуши, дето да плюе в очите на обвинението.

— Може да го искате, но всъщност ви трябва самовглъбяване. Трябва да изцелите душевния си конфликт.

Дъгинс избърса очилата в червената си карирана риза, после пак ги сложи и извади пакетче дъвка без захар. Отвори го съвсем, ама съвсем бавно, създавайки впечатлението, че по тия места не се намира много работа за холистични адвокати. Лапна дъвката, грижливо сгъна станиолчето и го прибра в джоба си.

— На вторични суровини ли ще го предадете? — заинтересувах се аз.

— Сблъсъкът не решава нищо. Сигурно можех да оспоря доказателствата за убитите елени. Да разпитам горския, да докажа, че лъже и животните всъщност не са лежали в камионетката на моя клиент.

— Ама не го ли направихте?

— Каква полза от всичко това? Моят клиент можеше да излезе на свобода, но щеше ли да се справи с демоните в душата си? Разбирате ли какво говоря?

— Да, искате да се призная за виновен.

— Това ще е вашата първа стъпка към изцелението.

— А вашата първа стъпка ще е да се пръждосате, преди да са ме обвинили за второ убийство. Не, всъщност за трето.

— Мир вам — каза той с любезна усмивка и благоразумно напусна стаята.

Трепетликите люшкаха зелени вейки зад решетките на килията ми. Топки пух от тополите подхвърчаха из канавките и се слепваха на валма колкото възглавници.

Отминаха две седмици и съдията прояви местен патриотизъм, като реши първото дело да се гледа в Колорадо. Кип беше прекарал три нощи под грижите на тукашната благотворителност, додето баба пристигна, издокарана с мексиканско пончо и армейски ботуши, и взе да пустосва наред всички държавни служители в областта. Донесе ми пълна кошница гуанабани, карамболи и флоридски лимони, каза ми, че съм хванал затворнически тен и се зачуди дали няма да ме гътне рахит или скорбут. После си нае една голяма каравана в долината и заяви, че остава тук, каквото и да ни върхлети — сняг, цунами или Второ пришествие.

Адвокатите продължаваха да прииждат, а аз ги отпращах. По едно време Кип дойде с автобуса на свиждане. С раница на гърба беше същински бойскаут. Донесе ми от баба кейк с манго и лешници. Чудех се как не ѝ е хрумнало да пъхне вътре пила.

— Много ми се иска да видя килията ти — рече Кип. — Наистина ли е гадна като на Спенсър Трейси в „Двайсет хиляди години в Синг Синг“?

— Кип, отдавна се канех да ти го кажа: почни да четеш и гледай по-малко филми.

Той измъкна от раницата омачкан вестник.

— Тъкмо прочетох това.

Беше местният вестник — вероятно мемориален брой за Кит Карсън Симарон, защото цялата първа страница разказваше за него и прадедите му. След това разказът продължаваше на трета страница. Наброих общо единайсет снимки, но най-много ми хареса Симарон на бял жребец. Беше с вехти каубойски гамаши и червена кърпа около врата; усмихваше се изпод рошавия мустак, а конят изглеждаше в прединфарктно състояние.

Текстът описваше дългата история на рода Симарон в областите Питкин и Игъл. Прадядото на Кит разработил сребърната мина Монтесума в Ашкрофт, а по-късно изкопал мините Спар и Галена в Аспен Маунтийн. Не се плашел и от най-тежката работа — сондьор, изкопчия, каруцар, секач, повдигач и забойчик. За да спести пари, сам подавал заявки и сам ги разработвал.

Намерил сребро, но скоро след това падането на цените през 1893 година му забило нож в гърба. За щастие на идните поколения от рода, старецът уважавал не само дупките, но и земята около тях. Бил закупил общо дваайсет и четири хиляди декара. Синът му опитал да се заеме със земеделие, скотовъдство, а доколкото подразбрах и с пиене, тъй че следващото поколение — бащата на К. К. — загубило земята заради неплатени данъци. За К. К. останала само скромната обител около Уди Крийк.

Погледнах Кип и прочетох на глас:

— „Очевидно мистър Симарон е загинал, без да остави завещание. Досега не са предявени претенции за имуществото му, а властите нямат сведения за живи роднини. Ако такива не бъдат

открити, всички имоти на Симарон, включително ранчото и концесиите, стават собственост на щата.“

— И какво? — рече Кип.

— *Cui bono?* Кому е изгодно? Чарли Ригс винаги задава този въпрос, когато убият някого. Само че отговорът явно не е в наследството.

Прескочих част от историята и отново зачетох на глас:

— „Макар властите да отказват коментари, добре информирани източници твърдят, че мистър Симарон е бил убит при опит да защити мис Хосефина Баросо от сексуално насилие. Мис Баросо, помощник на щатския прокурор във Флорида, гостуваше на мистър Симарон и преди няколко години двамата често посещаваха местните обществени прояви. Очаква се мис Баросо да бъде основен свидетел на обвинението. Местонахождението ѝ в момента е по-голяма тайна дори от легендарната Мина на изгубения холандец.“

Последното вероятно бе опит за местен хумор.

Сексуално насилие. Няма що, страхотни симпатии щях да спечеля сред тукашните съдебни заседатели. Знам от опит, че заседателите нямат нищо против убийците, но стане ли дума за изнасилване или тормоз на деца, почват да гледат на кръв.

— На твоє място, вуйчо Джейк, щях да ида в редакцията и да ги сритам по задниците. Помниш ли Пол Нюман в „Без предумисъл“?

— Млък. Още чета.

Имаше няколко снимки на стари пещи и вагони, натоварени с руда, после кратък опис на миньорските концесии и картите с въображаеми съкровища, които бе натрупал Симарон. Председателят на местното историческо дружество си спомняше с умиление как покойният мистър Симарон седял с часове в библиотеката над стари дневници, семейни библии, карти и нотариални актове. Научих предостатъчно за съкровището в Трешър Маунтийн — злато за милиони, заровено нейде около прохода Улф Крийк. Трябвало само да откриеш една тревиста могила, да застанеш на нея точно в шест сутринта през септември и да копаяш там, където падне сянката на главата ти.

После идваше историята за златотърсачите, които през 1880 година се скрили от снежна буря в една пещера близо до Дед Мен'с Крийк. В студеното влажно подземие намерили пет човешки черепа и

стотици златни кюлчета, напъхани между скалите. След бурята те отнесли пет кюлчета до лагера си и се върнали с каруци за останалото. Но така и не намерили входа на пещерата.

— Хей, Кип, я чуй това. „К. К. Симарон беше огромна романтична фигура, човек на мечтите, нещо средно между Индиана Джоунс и Ерол Флин.“

— Ерол Флин е бил нацист, вуйчо Джейк.

— Добре го каза, момчето ми.

В края на статията наричаха Симарон „последен спомен за славното минало, могъщ и храбър син на Запада“.

Не знам за Запада, но аз бих го нарекъл по-простичко — кучи син.

В долния край на трета страница бе отпечатана кратка бележка в рамка. Под заглавието имаше снимка на някакъв хищно озъбен злодей. С две насинени очи и подпухнала устна изглеждаше крайно неблагонадежден. Момент! Ами че това бях аз. Снимката беше направена в болницата по време, когато нямах ни най-малко желание да посрещам гости. Всъщност в онзи момент имах желание само за една спринцовка кодеин.

От текста излизаше, че предполагаемият убиец на великомъченик Симарон бил някой си Джейкъб Ласитър, адвокат от Маями, чиито адвокатски права вече били под въпрос поради обвинение в още едно убийство. След това повтаряха версията за „сексуално насилие“ срещу кристалночистата мис Баросо.

— Хей, Кип, слушай сега. Тук пише, че ме чакало допълнително обвинение за насърчаване на малолетен престъпник.

— Не е вярно — рече Кип. — Аз си бях престъпник и без да ме насърчаваш.

— При толкова предварителен шум май трябва да помоля за прехвърляне на делото в друг съдебен район.

— Да, опитай островите Самоа.

Нуждаех се от помощ. Баба вече бе сторила каквото можеше. Чарли Ригс ми оказваше морална подкрепа с вдъхновени писма. Обади се и Брит Монтеро от „Маями Дейли Нюз“ — само не знам дали за да ми пожелае успех, или да си осигури сензационно интервю. Преди две-три години ходехме заедно, но за нея кървавите убийства бяха далеч по-интересни от моите описания как се пробива плътна защита.

В момента не ми трябваха приятелски приказки, а свестен адвокат. Затова след като прегърнах Кип и той се отправи към автобуса с просълзени очи, аз позвъних по затворническия телефон на един стар приятел.

След един ден Х. Т. Патерсън цъфна в Аспен, а след още един подаде молба за освобождаване под гаранция. Прокурорът цял се обля в пот от усилия да оспори молбата, но съдията все пак определи гаранция — точно един милион долара. Баба и Чарли Ригс заложиха цялото си имущество, аз също, но дори не се доближихме до сумата. След още един телефонен разговор Джина Флорио добави останалото, само че вече се казваше Джина де ла Торе, защото беше омъжена за захарния барон Карлос де ла Торе. Когато се запознахме преди години, тя работеше като клакьорка на делфините и въртеше дупе за петнайсет долара на мач. Известно време живяхме заедно, но това е друга история. Благодарение на Джина скърпихме откупа и ако не забегнех някъде до съда, всички щяха да си получат парите обратно. Е, с десет процента удръжки, но аз бях твърдо решен да им ги компенсирам — ако се наложи, от затворническата заплата. Наредиха ми да не напускам областта и да не правя опити за контакт с мис Баросо. В противен случай имало опасност да преразгледат освобождаването ми.

Щом изскочих на свобода, веднага свиках целия екип. Аз, баба, Кип и Х. Т. Патерсън се събрахме в кръчмата „Уди Крийк“. Баба пиеше бърбън, Х. Т. — чай с лед, а ние с Кип споделихме бутилка „Куърс“ — най-прехвалената бира на света.

— Сигурен ли си, че искаш да поема това дело? — попита Х. Т.

Беше навлякъл джинсов костюм с червен ширит по краищата и червени каубойски ботуши — толкова нови, че сигурно бяха купени от аерогарата в Денвър. Приличаше на един много дребничък и много черничък Джон Уейн.

— Защо да не искам? Ти си истински адвокат. Уреди ми гаранцията за нула време.

— Просто изтъкнах чистото ти полицейско досие и споменах, че никога не си осъждан за углавни престъпления, макар да имаш доста порицания за обида на съда. Но на практика аз не съм... как да го кажа?... демографски подходящ за делото.

— Защо?

— Защото това място определено не ми прилича на Черна Африка. Едва ли ще зърнем и една мургава физиономия между заседателите, освен ако е обработвана с кварцова лампа.

— Не ми пука. Нуждая се от теб. В момента рискувам до края на живота си да спя с тапа в задника...

— Но си невинен — прекъсна ме баба.

Не я поправих.

— Въпросът за вината и невинността невинаги е само в черно и бяло — казах аз с онзи лекторски тон, който навярно съм усвоил от Чарли Ригс. — По-скоро прилича на непрекъсната линия. Някъде по средата „не чак дотам виновен“ се сблъсква с „не съвсем невинен“. Прокуратурата трябва да докаже вината без сянка от съмнение. Изглежда, разполагат с доказателства, че съм гръмнал пирон в мозъка на Симарон. По дяволите, аз дори не мога да отрека, защото нищо не помня. Но деянието би било оправдано, ако съм го извършил при самозащита. Лошото е, че Джоу-Джоу ще изтъче за съда паяжина, според която излизам нападател. Затова ми трябваш ти, Х. Т.

— Мислиш, че мога да я пречупя?

— Не знам, но ти си велик адвокат. Дявол да го вземе, колкото пъти се е случвало да застанем един срещу друг, все ме убеждаваш, че си прав.

— Джейк, никога не съм те виждал тъй любезен и кротък, тъй учтив и услужлив, както когато си под обвинение. Все пак благодаря за благата дума.

— Сериозно говоря. Напомняш ми какво разправяха за един познат адвокат: „Може да прекатури твоя със своя или своя с твоя. Зависи от коя страна е застанал“. Х. Т., бих те взел, независимо от коя страна се намирам.

— Щом е тъй, да се хващаме на работа — рече Патерсън. — За начало ми разкажи най-подробно какво стана през онази нощ. Карай бавно, опитай да си припомниш всяка дума, всяко движение. Не пропускай нищо, колкото и да е незначително. Аз ще си водя бележки, но не е зле и ти да го напишеш. Така паметта се избистря. — Той погледна баба и Кип. — Вие ще трябва да се поразходите.

— Не — казах аз. — Остават.

— Адвокатската тайна, Джейк. Губим я, ако...

— Знам, знам и не ми пука. Остават.

И тъй, разказах му всичко, което си спомнях. Как Джоу-Джоу ме умоляваше да не ходя в обора и как веднага хукнах натам като послушно кученце.

— Жени! — изпръхтя баба. — Колкото пъти хукнеш подир жена, все си докарваш белята.

Разказах на Патерсън как видях синини и сълзи по очите на Джоу-Джоу и как след това довтаса Симарон.

— Отначало само се бяхтехме. Той ме блъсна няколко пъти в стената, за да види дали главата ми е по-корава от дъските. После ме хвърли в куп фъшкии. След като прогони Кип, останахме само двамата.

— И мис Баросо — напомни Х. Т.

— Да, и мис Баросо. Отначало Тя беше на платформата, но после слезе да се включи в купона.

Патерсън се завъртя към моя племенник.

— А ти къде отиде, младежо?

— Изтичах по каменната пътека към къщата. Виках за помощ, но наоколо нямаше жива душа. Върнах се, когато чух пистолета. Страшно силно гърми. Мислех, че е истински пистолет.

— Истински е — каза Патерсън. Той прелисти документите, които бе взел от прокуратурата. — Стреля с патрон двайсет и седми калибър и може да забие стоманен пирон докрай в бетонна стена.

— За мозък да не говорим — обадох се аз.

Патерсън вдигна вежда.

— Не съм искал да го убивам — казах аз.

Този път той вдигна и двете вежди.

— Добре де, отидох с намерение да го потроша здравата, но след като Джоу-Джоу ме обвини, че съм я нападнал, разбрах, че тя лъже и за побоя. Изтрезнях моментално. Но вече няхах избор. Симарон искаше да ме осакати и доста добре подхвана работата. Отначало просто исках да се опазя и прибягнах към тактиката Винг Чжун, защото онзи беше по-едър от мен.

— Точно като Брус Лий срещу Чък Норис в „Завръщането на дракона“ — услужливо добави Кип.

— Най-ме е яд — казах аз, — че оставих Джоу-Джоу да ме върти на пръста си. Смятах брат й за цар на мошениците, но да бяхте видели

нея... Първо излъга мен, после и Симарон. Накара ме да го намразя, след това накара него да ме намрази, а когато той мрази...

Не довърших, защото се сетих, че Симарон вече не може да мрази никого.

— Защо ѝ е трябвало да го прави? — попита Патерсън. — С каква цел?

— По цели нощи не съм спал заради този въпрос. Само едно ми хрумва — че е искала да умра.

— Какво те кара да мислиш така?

— Шегуваш ли се, Х. Т. Тя ми заложи капан, та Симарон да ме убие.

— Но това не се случи, нали?

— Да, аз го убих. И какво?

— Тогава защо да не допуснем, че целта на мис Баросо е била точно такава?

21.

ТОЧНИ ЛЪЖИ

Лятото се превърна в есен и трепетликите надянаха искрящи златни одежди. Футболният сезон започна и запалянковците в местния спортен бар приветстваха първоначалните успехи на „Мустангите“ но не пропускаха да мърморят за неминуемите провали в близко бъдеще.

Делото бе насрочено за първата седмица на декември. Патерсън вече приключваше с подготовката и подреждаше документите в папки с различен цвят. За разлика от Флорида, в Колорадо законът не разрешаваше да се взимат предварителни изявления — сериозна пречка в борбата да се отхвърли криминално обвинение. Макар че няхмахме шанс да разпитаме вражеските свидетели преди процеса, ние знаехме какво ще кажат в съда. Прокуратурата ни бе осигурила техните писмени показания. Никой, дори и Хосефина Ховита Баросо, не казваше поне една добра дума за мен.

Бях като в мъгла.

Опитвах да се съсредоточа върху делото, но имах чувството, че плувам в желатин.

Главата ми беше размътена, нервите ми за нищо не ставаха. Прекалявах с бирата, а когато и тя преставаше да ми помага, минавах на финландска водка направо от фризера. Кое то пък ми напомняше за Ева-Лиза Хаавико — добра жена, загинала съвсем безсмислено, но и това е друга история.

От време на време впиянченият ми мозък раждаше някоя идея за защитата и аз бързах да я споделя с Х. Т. Патерсън. Понякога, след като и телевизията не успяваше да ме приспи, звънях на Патерсън с поредната стратегия за оборване на Джоу-Джоу. Като се имат предвид двата часа разлика в поясите, обикновено в Маями беше далеч след полунощ и будех човека от сън, но той не се оплака нито веднъж. Само една сутрин промърмори:

— Прекъсна прекрасен сън.

— Че някой ден всички хора ще бъдат братя ли? — попитах аз.

— Не, че Гуендолин ме притиска към своята гръд.

— Гуендолин от Ямайка? Секретарката на съдия Фъргюсън?

— Точно същата. Жена, надарена с чар, грация, ум, красота, непорочност и праведност.

— Че тогава какво търси при теб, Хенри Тъкъри?

— Нищо не търси, мой престъпни приятелю. В края на краищата това е само сън.

Адвокатите мразят клиентите да им звънят у дома. Вечно има някаква криза, която според клиента не може да чака до сутринта. А под трезвите лъчи на утрото се оказва, че пожарът е съществувал единствено в размътения клиентски ум. Но Х. Т. Патерсън търпеше среднощните ми обаждания, защото беше приятел. И ме разбираше. Не, взимам си думите назад. Почти ме разбираше. Докато не те накарат да се изправиш в съда и да си кажеш името като обвиняем, просто не можеш да разбереш истински какво означава това. Нека викнем на помощ шаблонните изрази — в края на краищата те нямаше да станат шаблони, ако не бяха верни: адвокатът е чисто и просто дрънкало, наемен интригант; имаш ли куфар — пътуваш, имаш ли уста — дърдориш; ден да мине, долар да падне.

Но ако си обвиняем, нещата изглеждат съвсем различни. Всичко става реално веднъж завинаги. Независимо дали печели, губи или отлага делото, адвокатът си излиза от залата и отива да вечеря у дома или с приятели. А за обвиняемия денят може да свърши със зловещия и окончателен трясък на желязната врата зад гърба му.

Из въздуха се носеше хлад. Валеше, застудяваше и листата капеха. Започна да превалява сняг. Х. Т. Патерсън бе долетял за предварителни разговори със съдията и баба го помоли да остане за Деня на благодарността. Беше сготвила пуйка с кестени, царевичен пудинг и див ориз с бекон и бренди. Поради липса на манго и флоридски лимони опече пай с тиква и ябълки. Докато шеташе из кухнята на грамадната каравана, тя ми се стори по-свадлива от обикновено. Мъчеше се да изпече меден хляб и мърмореше за надморската височина.

— Туй пусто тесто се надува по-бързо от комар върху гол задник. Божичко, никога няма да свикна. Водата кипва при по-ниска

температура, тъй че трябва да варя нещата по-дълго, да вдигна температурата за печене, да употребявам повече течности, но да слагам по-малко бакпулвер и захар. Ама че шантаво място.

Хлябът стана клисав и баба го прати по дяволите. Рече, че ако е до традицията, можело и да си направим яйчен пунш с бърбън. Посъветвах я да съкрати първата част от рецептата.

След последната порция горещ тиквеник, сервиран с ванилов сладолед и щедра доза ободряващи напитки, аз и Х. Т. излязохме да се поразходим. Снежни парцали прелитаха покрай голите ни глави, докато крачехме по калната пътека, която скоро щеше да се превърне в скиорска писта. В далечината се извисяваше заснеженият връх Соприс.

— Джейк, случвало ли ти се е да защитаващ адвокат?

— Да, няколко пъти.

Има известна професионална гордост в това — да бъдеш адвокат на адвокат.

— По какви дела? — попита Патерсън.

— Обичайните. Разводи, лишаване от адвокатски права, пране на пари.

— И как се работи с такива клиенти?

Това ме накара да се разсмея.

— Нали ги знаеш адвокатите. Все искат да хванат юздите. Като свидетели са ужасни — или нахални, или снизходителни и не можеш да им затвориш устата.

— Общо взето трудни клиенти.

— От най-трудните, Х. Т. Объркват си ролята. Седят на втория стол, а искат да минат на първия.

— Разбирам.

Той ме огледа през прелитащите снежинки. Край нас пробяга някакъв закален любител на спорта по яке и шорти.

— Схващам намека, Х. Т. Не искаш да ти се пречкам. Хей, не се тревожи. Аз ще съм идеален клиент. Няма да се подхилвам на прокурора и да правя мили очи на стенографката. Няма да дъвча дъвка и да замервам заседателите с книжни лястовици. Дискретно ще ти подавам бележници и ще седя мирно и тихо, докато се въртят колелата на правосъдието.

Една снежинка улучи окото му и се превърна в сълза.

— Будалкаш ли ме, Джейк?

— Не, по дяволите. Ти си шефът. Аз ще бъда такъв клиент, за какъвто винаги съм мечтал.

През седмицата преди процеса местният вестник развъртя такава реклама, сякаш продаваха билети за делото. АЛЧНОСТ И СЛАДОСТРАСТИЕ ТЛАСКАТ АДВОКАТ КЪМ УБИЙСТВО, гласеше едно от заглавията. Друга статия наричаше Джоу-Джоу „ос на смъртоносния любовен триъгълник“.

Кип ми прочете статията на глас и сбръчка луничавото си носле.

— Триъгълникът няма ос — заяви той. — Има хипотенуза, ако е правоъгълен. Може да има остър ъгъл или тъп ъгъл. Може да е равнобедрен или равностраничен, но ос няма.

Реших да му дам един урок, който нямаше нищо общо с геометрията.

— Чуй от мен нещо за вестникарите.

— Знам, вуйчо Джейк. Лъжат като дърти цигани.

Изумително нещо е осмозата между поколенията. *Лъже като дърт циганин* е любим израз на баба. Как неусетно влияем върху децата си. Мислено се зарекох вече никога да не пия мляко направо от шишето, да не псувам колегите шофьори и да не пикая под душа.

— Не е там работата — казах аз. — Новините често са точни, без да отговарят на истината.

— Как тъй?

— Журналистите разчитат на онова, което им казват хората. Да речем, някоя жена твърди, че е била любовница на президента. Статията е точна, защото тя *наистина* казва така, но къде остава истината? Представител на тютюневата промишленост твърди, че няма доказана връзка между пушенето и рака на белите дробове. Разни религиозни фанатици отхвърлят науката и смятат, че Земята е само на шест хиляди години. Затова запомни правило номер едно: новините са пълни с точни лъжи.

— Как така ги печатат, като знаят, че не са верни?

— Нашата обществена система вярва в способността на гражданина да прецени противоречивите твърдения и да стигне до истината.

— Също като съдебните заседатели.

— Вярно, пък и ако вестниците печатаха само безспорни истини, нямаше да има нищо за четене, освен вчерашните спортни резултати.

— Но в статиите за теб дават думата само на прокурора и ченгетата.

— Прокурорите вдигат шум из вестниците, за да накарат съдебните заседатели да мислят като тях още преди процеса. Обикновено защитата си трае, защото няма как да заема ту една, ту друга позиция в зависимост от хода на делото. Понякога дори не знаеш дали да дадеш думата на клиента си, преди да изслушаш какво казва прокурорът.

— Ти ще дадеш ли показания?

— Всичко зависи от Х. Т. Но ако мълча, няма кой да оспори лъжите на Джоу-Джоу.

— Ами аз, вуйчо Джейк?

— Не искам да те замесвам. Освен това ти си заинтересована страна. Прокурорът ще те накара да кажеш колко искаш да помогнеш на вуйчо си Джейк и как би направил всичко за мен. Пък и ти не беше в обора, когато стана най-интересното.

— Мога да излъжа.

— Забрави.

— Добре, какво друго?

— Вестникарско правило номер две. Колкото повече знаеш за някоя тема, толкова по-невярна става статията. Обикновено вестникарските драсканици съдържат равни количества груби догадки, непречистена информация, зле изложени факти и чисти фантазии, всичко това скрепено с безразборни цитати, избрани не заради съдържанието, а заради бомбастичните приказки в тях. Ако пишат за придвижване на военни части в Манджурия, няма как да разбереш дали има и помен от истина. Но ако си счетоводител и става дума за новите данъчни закони, веднага ще засечеш грешките.

— А ако пишат за теб, Джоу-Джоу и онзи каубой, *ти* знаеш истината.

— Точно тук е най-смешното, Кип. Всички ние виждаме истината през собствените си криви очила. Възприятията ни винаги са неточни. Още повече ако сме развълнувани и адреналинът ни скача нагоре. Вкарай например четири души в някоя стая...

— Или в обор.

— ... и всеки ще ти разкаже свой вариант на събитията.

— Както в „Рашомон“ — заключи племенникът ми.

Един ден преди подбора на заседателите паднаха шейсет сантиметра сняг. Развихри се такава виелица, че трябваше да спрат за три часа скиорските лифтове. В утрото на процеса тухлената съдебна сграда сякаш беше излязла от коледна картичка — отрупана с девствен сняг и обкръжена от прегърбени побелели смърчове.

Влязох в старото здание през входа откъм главната улица, под статуята на Темида. Този път вътре беше изложена чистичка и излъскана парна машина от дъскорезницата, където някога разбичвали греди за мините. Минах покрай вехтите снимки на каубои, миньори и фермери, после се изкачих по стъпалата към втория етаж. Съдебната зала беше като катедрала с ламперия от потъмняло дърво и няколко реда църковни скамейки; отстрани се издигаше върху подиум ложата на заседателите. По стените висяха фотографии на местни съдии — от някогашните сребърни времена до епохата на скиорските писти.

Зад прозореца главната улица приличаше на малко градче от детска железница, украсено с памук и миниатюрни коледни венчета. На юг Аспен Маунтийн дремеше под дебелия пухкав сняг и под ослепителната небесна синева скиорите дълбаеха своите автографи по склоновете. Кой знае защо се сетих за шахтите и тунелите дълбоко под планината.

— Всички станете! — подвикна приставът. — Открива се заседанието на Девети съдебен състав, област Питкин, щат Колорадо, под председателството на негова светлост Харолд Т. Уидърспуун.

Съдията беше суховат, с прошарена коса и студени сини очи. Той прочете със строг глас предварителните инструкции към кандидатите за съдебни заседатели, които седяха като вдървени и чакаха да ги повикат.

Х. Т. Патерсън беше с двуреден черен костюм и каубойски ботуши. Леката му усмивчица подчертаваше изражението на спокойна самоувереност, с което най-често прикриваме предстартовата треска през първия ден. Аз се бях подстригал старателно, тъй че ушите ми стърчаха оголени, а по всички други места имаше не повече от

сантиметър коса. Поради липсата на слънце и сърфинг косата ми изглеждаше по-черна, а лицето по-бледо от обичайното.

Бях облечен с безформен тъмносин костюм, бяла риза и раирана вратовръзка. Яката на ризата ми се струваше ужасно стегната. Чувствах се някак тромав и недоद्याлан. Тази сутрин, докато се зяпах в огледалото, племенникът ми обяви класация: две точки за костюма, половин точка за прическата и минус две за бялата кърпичка в малкото джобче, с която се мъчех да си придам образа на banker от провинциално градче.

— Вуйчо Джейк, приличаш на голяма ливада — каза Кип.

— Това е нарочно, за да си помислят заседателите, че съм кротък и безобиден.

— С тая прическа изглеждаш по-зле от Кевин Костнър в „Бодигард“, ама не чак толкова зле като Харисън Форд в „Невинен до доказване на противното“, когато го съдеха за убийството на Грета Скаки.

Благодарих му за моралната подкрепа и поех към съда.

Прокурорът Марк Макбейн започна процедурата по подбора с дежурните въпроси за семейно положение, сблъсъци със закона и евентуални познанства с някое от действащите лица. Никой не ме познаваше лично, но трима бяха освободени, защото познавах Симарон, а още двама — защото имаха предварително оформено мнение по случая от вестникарските статии и заявиха, че не могат да го пренебрегнат. Неколцина други отпаднаха по разнообразни лични причини: едни имаха да гледат болни роднини, други да наглеждат болен добитък, а трети просто не понасяха да гледат адвокати.

Почти цял ден наблюдавах как кандидатите се нижат един по един през ложата и без сам да знам защо, почнах да ги намразвам. *Кои* бяха тези хора, та да ме съдят? Не ме познавах. Не бяха видели какво стана. Не можеха да знаят как е било. Как да им го обясним, та да разберат?

Чувствах се не на място. Откъснат от реалността. От време на време дочувах техните отговори, но не схващах нито дума. Сякаш се реех над залата и гледах отвисоко цялата процедура. В други моменти изобщо не бях в съда.

Понякога Х. Т. ме питаше какво мисля за поредния кандидат, но аз само махвах с ръка. Нека сам си решава кого да отхвърли и кого да подкрепи. Аз не бях в състояние да му помогна.

Малко след четири подир пладне Х. Т. Патерсън ме смушка в ребрата. Вече си имахме съдебни заседатели — магазинери, земеделци, строители, барман, сервитьорка, учителка, механик и студент. В ложата от полирано орехово дърво седяха седем мъже и пет жени. Десет от англосаксонски произход, двама с мексиканска кръв в жилите. Точно преди да положат клетва, аз огледах лицата им, а те се вгледаха в моето.

Кой е този човек, сякаш питаха всички, и какво е направил?

Аз самият не знаех отговора.

Марк Макбейн беше човек на фактите. Сив костюм, сиви очи с тъмни торбички под тях, първи наченки на шкембенце. Нямаше желание да става губернатор, сенатор или дядо Коледа. Беше постигнал мечтите си с кучешко упорство и тежък труд. За разлика от Ейб Соколов, който се бореше със зъби и нокти по всяко дело и оставяше частица от себе си в съдебната зала, Макбейн просто си вършеше работата. Без излишен шум. Представяше обвинението пред заседателите точка по точка. Не пропускаше нищо важно, не влагаше нищо излишно. Избягваше самодоволството и безполезното перчене. Но и не допускаше груби грешки. Просто излагаше ясни, студени, неподправени факти. Прокурор от старата школа.

Обвинителят е като опитен дърводелец, който търпеливо кове гредите и изгражда своята къща дъска по дъска. Защитникът е безогледен вандал, който намира централната греда и поваля къщата, преди да бъде довършена. Или пък, ако предпочитате по-романтичните образи, представете си обвинителя и защитника като велики художници. Първият ще е реалист от школата на Уинслоу Хоумър, вторият — кубист като Ман Рей.

В момента Марк Макбейн се беше подпрял до заседателската ложа и навлизаше във встъпителната си реч, като обясняваше методично какво се надява да докаже.

— Представете си съдебното дело като книга, а встъпителната реч като съдържание.

И той продължи монотонно да излага своята теза стъпка по стъпка, повтаряйки от време на време добрата стара фраза „Фактите ще покажат“.

Разказа за миналите ми отношения с мис Баросо, за дългогодишните ми връзки с нейния престъпен брат, за участието ми в неговата компания, от която систематично съм отклонявал средствата, набирани от покойния мистър Симарон. Съобщи на заседателите, че ще изслушат съдебния лекар, следователя, един експерт по дървообработващи инструменти и самата мис Баросо, единствената свидетелка на убийството.

— Само мис Баросо може да ни разкаже какво точно е станало през онази нощ. Тя няма какво да крие. Мис Баросо е юристка с безупречно минало и блестяща репутация, макар да се срамува заради своя брат... — Тук Макбейн се завъртя към мен и дванайсетте заседатели последваха примера му. — ... и заради някогашната си връзка с този криминален адвокат от Маями.

„Криминален адвокат“ прозвуча презрително, а „Маями“ си беше направо като Содом и Гомора.

— Не бих желал предварително да разкривам какви изненади ще ви поднесат тези свидетели — продължи Макбейн. — Сами ще изслушате всеки от тях и тогава несъмнено ще се убедите, че обвинението е доказало категорично вината на подсъдимия.

Х. Т. Патерсън е усмивка се полюшна напред-назад върху каубойските си ботуши и съобщи на заседателите, че за него е чест да застане пред тях — хората, готови да сложат край на една жестока неправда, извършена спрямо неговия подзащитен. Той им напомни, че тази сутрин са дали клетва да изслушат и последното доказателство, преди да вземат решение. Каза им, че задължението на прокуратурата да докаже вината на подсъдимия без сянка на съмнение е най-висшата степен на вискателност в юриспруденцията. Носът му не се издължени нито с милиметър, когато заяви, че имам безупречен характер и редица свидетели от Флорида са готови да потвърдят това — включително треньори, съдии и адвокати.

Патерсън пристъпи към ложата и леко повиши глас.

— Свидетелката мис Баросо ще бъде подложена на кръстосан разпит и именно тогава ще прецените дали обвинението наистина е доказало своята теза. Не е вярно, че тя била единствената свидетелка. Не, дами и господа, мистър Ласитър също е очевидец и вие ще го изслушате. Уверявам ви, разказът на мис Баросо ще се окаже двусмислен и фантастичен, съмнителен и недостоверен. И тогава обвинението ще рухне. Ще се сгромоляса като къщичка от карти. Ще се срути като...

Макбейн бавно се изправи на крака.

— Протестирам, Ваша Светлост.

За пръв път чувах толкова кротко възражение.

— Приема се — каза съдията. — Не знам как го правите във вашата Маяма, но ние тук пристъпваме към заключителни речи едва след доказателствата.

Патерсън благодари на съдията с най-любезна усмивка, сякаш току-що се беше докоснал до изворите на вселенската мъдрост. След това продължи с обичайните шаблонни приказки за нашата най-добра в света (има си хас!) правна система. Благодарил предварително на заседателите за задълбоченото внимание, макар че един от тях вече дремеше, а двама зяпаха през прозореца. После си седна и съдията Уидърспуун заръча на заседателите да не четат вестници и да не обсъждат делото помежду си.

Приведох глава към адвоката си.

— Х. Т., какво става? Ти току-що обеща да дам показания. Не е ли малко раничко за...

— Вече е решено. Трябва да го направиш.

— Добре, но тогава защо не спомена нищо за самозащита? Щом ще давам показания, това ми е единственото спасение.

— Самозащитата означава, че си убил Симарон.

— Много ясно! — Шепних прекалено високо и един от заседателите се озърна към нас, докато съдията обясняваше, че ще води заседанията от девет сутринта до шест вечерта и се надява делото да приключи до края на седмицата. — Джоу-Джоу ще каже, че съм насочил пистолета към главата на Симарон и съм натиснал спусъка.

— Но ти не си спомняш, нали?

— Не съвсем. Е, помня как натиснах спусъка, но мисля, че нищо не стана.

— А мис Баросо те излъга, че Симарон я е бил, нали?
— Да.
— После излъга Симарон, че ти си я изнасилил.
— Естествено.
— И излъга полицията по въпроса кой кого е нападнал.
Аз отчаяно вдигнах ръце.
— Да. Тя измами мен. Измами Симарон и измами полицията.
— Недей да гледаш толкова тъжно, Джейк — каза Х. Т. Патерсън. — Мен все още не е измамила.

22.

ПЪРГАВ, СРЪЧЕН И ВРАЖДЕБЕН

Помощник-шерифът Клейтън Добсън потвърди, че пристигнал пръв на местопрестъплението, където заварил жена, която се представила като Хосефина Баросо. Когато я видял за пръв път, тя прикривала голотата си с одеяло. Била чорлава и емоционално разстроена. Отвела го при тялото. По-точно при двете тела.

Единият мъж бил жив, но в безсъзнание. Лежал по гръб на сламата и стенел. Да, в момента е в залата. Ето го там, едрият мъж със син костюм.

Убитият бил Кит Карсън Симарон. Добсън го познавал, знаел, че това е неговото ранчо. И с татко му се познавали.

Добсън повикал подкрепления и линейка. Разпитал мис Баросо, която каза...

Протестираме, сведения от втора ръка.

Приема се.

След това охранявал местопрестъплението и предал всичко в ръцете на детектив Раклин, който пристигнал след около дваайсет, може би дваайсет и пет минути.

Бърни Раклин от отдел „Убийства“ беше навярно единственият мъж в област Питкин без каубойски ботуши. Около четирийсет и пет годишен, нисък и пълничък, с оредяла коса. Беше облечен с бежови панталони, синьо яке и ожулени мокасини. Стори ми се, че го познавам, но не помнех откъде. Той също бе взел показания от мис Баросо, която очевидно не пропускаше нито една възможност да разкаже историята си. Заедно с група експерти, Раклин обикалял няколко часа из обора. Издирвали отпечатьци, правили снимки, взимали проби от капките кръв, прибирали в найлоновите пликчета трески и пирони.

— В какво състояние бе мис Баросо, когато я разпитахте?

— Беше разстроена и личеше, че е плакала. Показа ми синини по ребрата си и заяви, че са причинени от...

Прокурорът вдигна ръка.

— Разказвайте само за личните си впечатления, моля.

Благодаря, Макбейн. Задължен съм ти.

— Имаше синини по горната част на тялото. Изглежда беше удряна и по лицето, защото едното ѝ око почваше да се подува. Но не ми се стори сериозно пострадала. Беше в пълно съзнание и реагираше съвсем нормално.

През следващия час помощникът на прокурора показваше една по една увеличените фотографии от местопрестъплението, а Раклин описваше нещо, което ми звучеше като коментар от боксов мач за шампионската титла.

— Какво представлява снимка номер едно, сър?

— Това е платформата за сено в обора. Тук обвиняемият е нападнал покойника.

Стига бе! Ти изобщо не беше там. Знаеш само каквото ти е разправила Джоу-Джоу.

— Позволиха ли ви уликите да установите какво се е случило на платформата? — попита Макбейн.

— Да. Подът е дървен. Има драскотини от каубойските ботуши на покойника и те потвърждават сблъсъка на това място. Вероятно той е бил влачен по пода...

Симарон влачен! С подемен кран ли?

— ... Не открихме драскотини от обувките на обвиняемия.

Естествено. Аз бях с кецове. Страшно мразя ченгетата да се правят на много учени.

— Огледахме дъсчените стени около платформата. При внимателното проучване по грубата им повърхност бяха открити човешки косми. Те съвпадат с пробите, взети от косата на мистър Симарон, а близките драскотини по пода подсказват, че мистър Симарон е бил блъснат в стената с голяма сила.

Той помълча, докато прокурорът му подаваше увеличена фотография на пропукана дъска.

— На тази снимка виждаме веществено доказателство номер дванайсет. Можете ли да ни обясните какво представлява?

— Да, това е дъската. Както виждате, тя е пропукувана там, където открихме коса от мистър Симарон. Мястото се намира на около метър и деветдесет над пода. Мистър Симарон беше много висок, почти два метра, а с ботуши ставаше още по-висок. Освен това на тила му открихме ожулване и признаци за тежък удар — толкова тежък, че би могъл да предизвика сътресение на мозъка.

Дрън-дрън! Стената пострада по-зле от него. Аз имах сътресение. Той дори не мигна.

— Въз основа на проучването и уликите до какви изводи стигнахте относно събитията на платформата, която видяхме на снимка номер едно?

Хей, Х. Т., направи нещо! Каквото и да било!

Почнах да се въртя на стола и Патерсън успокоително ме потупа по ръката. Гадни адвокати!

— Мистър Симарон е бил нападен от обвиняемия, който, макар и не толкова едър, има забележително телосложение. Като бивш професионален футболист той е все още в добро физическо състояние, бих казал дори по-добро от това на мистър Симарон.

Дума да няма. Мистър Симарон лежи в моргата.

— Изглежда, обвиняемият е влачил мистър Симарон по платформата. Вероятно са били вкопчени един в друг като борци. После обвиняемият е блъснал много силно главата на мистър Симарон в дъсчената стена. Право да си кажа, изненадан съм, че човекът не е припаднал на място, макар несъмнено да е бил замаян от удара. После двамата са продължили борбата. По някое време обвиняемият е паднал през парапета от снимка две в отделението отдолу, показано на снимка три.

— Съвпадат ли вашите изводи с показанията на мис Баросо?

Я стига! Ще ми вмъквате контрабандно сведения от втора ръка!

Стрелнах поглед към Патерсън, който прошепна:

— Стегни се, Джейк. Тя така или иначе ще даде показания. Излишно е да създаваме впечатление, че се страхуваме.

Прав беше, макар че няхах ни най-малко желание да слушам лъжите й два пъти.

— Да, съвпадат във всяко едно отношение.

Макбейн продължи да разкарва свидетеля из веществени доказателства и описания на жестокия побой, нанесен на клетия, кротък и примерен гражданин Кит Карсън Симарон от някакъв си грамаден бивш футболист, пристигнал по тия места от един безбожен дивашки край, където почти не говорят английски.

Детектив Раклин потвърди, че обвиняемият е продължил нападението срещу Симарон и след слизането си от платформата. Имало доказателства, че се е опитал да намушка мистър Симарон с вила — четири повърхностни драскотини по бедрото на жертвата, съвпадащи със зъбците на вилата.

Е, тук си почти прав. Само малко бъркаш по роднинска линия.

Не, по дръжката на вилата не били открити ясни отпечатащи, но в това нямало нищо необичайно. Може да са били размазани, или пък вилата е държана така, че да не останат отпечатащи.

Мистър Симарон се защитавал с камшик и раните по тялото на обвиняемия подсказват, че жертвата е успяла да нанесе няколко отбранителни удара.

Отбранителни ли? Само да ми паднеш, детектив Раклин, ще ти покажа какво е отбранителен удар.

При яростната си борба двамата гиганти паднали в коша за царевица. Мистър Симарон продължил да се защитава и нанесъл няколко удара. Двамата били силни мъже и взаимно си причинили физически увреждания.

— Какво е станало след това? — попита Макбейн.

— Изглежда, обвиняемият е докопал пистолета за пирони и...

Патерсън скочи на крака.

— Протестирам. Доказателствата не се основават върху това кое как е изглеждало.

— Приема се.

— Нека задам въпроса така — каза Макбейн. — Когато пристигнахте в обора, какво забелязахте относно мистър Симарон.

— Забелязах, че е мъртъв.

Двама журналисти в залата се изкискаха, но заседателите останаха убийствено сериозни.

— Продължавайте — подкани свидетеля Макбейн.

— Той лежеше на пода, извъртян на една страна. От дясното му ухо бе изтекло голямо количество кръв, разляно в кръг около главата.

Малко кръв оставаше и в самото ухо, където имаше неголяма, очевидно огнестрелна рана. На ухото забелязах петно от смазка или кал, което би могло да е оставено от дулото на пистолет. Беше с размерите на монета от четвърт долар. Първото ми впечатление беше, че мистър Симарон е прострелян в главата от упор.

— Промени ли се мнението ви след огледа?

— Да. На около метър от тялото лежеше пистолет за пирони. Пластмасовият пълнител за десет патрона дваисет и седми калибър стърчеше от горния му край. Така се зарежда този инструмент.

— Какво друго забелязахте в близост до трупа?

— На около два метра и половина откъм страната на изходната рана имаше дървено магаре, върху което бе сложено седло. В горния край на седлото открих забит окървавен пирон. По долната страна на главичката бяха полепнали късчета кост, кожа и мозъчна тъкан.

Една от заседателките — престаряла учителка — вдигна кърпичка пред устата си. Останалите седяха като вкаменени.

— До какъв извод стигнахте въз основа на опита си като следовател от отдел „Убийства“?

— Мистър Симарон е бил прострелян в дясното ухо от упор с пистолет за пирони, зареден с патрони дваисет и седми калибър. Пиронът е излязъл през черепа над лявото ухо и е продължил полета, докато се забие в седлото.

— Съвпадаше ли този извод с показанията на мис Баросо?

Мила картинка. Догадки, подкрепени със сведения от втора ръка, а Х. Т. не си мърда и пръста.

— Да, съвпадаше.

— Ще узнаем повече за фаталния изстрел както от специалиста по инструменти, така и от съдебния лекар — каза Макбейн на свидетеля, но всъщност думите му бяха отправени към заседателите.

Макбейн прегледа бележките си, записа нещо, отпи глътка вода и завъртя показанията в съвсем нова насока.

— Имахте ли възможност по някое време да разпитате обвиняемия?

— Донякъде, мистър Макбейн. На следващата сутрин ви придружих до болницата и заедно разговаряхме с мистър Ласитър.

Вярно. Сега си го спомням, рееше се нейде в мъглата.

— Разкажете ни за какво стана дума.

Патерсън хвърли поглед към мен. Нито един адвокат не обича изненадите, а аз помнех прокурора, но напълно бях забравил за полицията. Какво ли му бях казал, по дяволите? Каквото и да беше, смяташе се за законно самопризнание.

— Казах на обвиняемия, че го помня от времето, когато беше професионален футболист. Спомних си за един мач срещу „Мустангите“, в който той спря няколко опасни нападения и подаде един страхотен пас...

Чудесно. Пет сезона мизерна игра, а тоя тип да си спомни тъкмо най-хубавия ми мач.

— ... и го поздравих за добрата игра.

— А той какво отговори?

— Взе да имитира южняшки акцент и каза, че винаги се стремял да бъде пър-гав, сръ-чен и враж-дебен, но успял да постигне само последното.

Мамка му!

— Нещо друго?

— Да, сър. Вие му съобщихте какво е причинило смъртта на мистър Симарон, а той отвърна... — Раклин демонстративно разрови записките си. — „За пръв път в живота си забивам пирон както трябва.“

— Свидетелят е на ваше разположение — съобщи ни любезно Макбейн и си позволи лека усмивка. Ако можеше да се преведе с думи, усмивката би казала: „Хайде, нещастници, да ви видим колко струвате“.

Х. Т. Патерсън кимна, сякаш благодареше на своя противник за неоценима услуга, после стана и се обърна към свидетеля.

— Какво бе физическото състояние на моя клиент, когато го видяхте за пръв път?

— Не съм лекар.

— Хайде сега, детектив Раклин. Преди да постъпите в отдел „Убийства“, вие сте били обикновен полицай, нали?

— Да, сър.

— И много пъти сте давали показания за състоянието на хора, пострадали при автомобилни злополуки.

— Да, сър.

— Навярно и при криминални дела.

— Да.

— Дали не съм чул добре, или тази сутрин по молба на прокурора наистина описахте най-подробно физическото състояние на мистър Баросо?

— Мисля, че го описах.

— Тогава защо се колебаете да разкажете за физическото състояние на мистър Ласитър?

— Аз просто...

— Вие просто не искахте да кажете на заседателите, че Джейк Ласитър е бил смазан на пихтия от Кит Карсън Симарон.

— Протестирам! Натрапване на съждения.

— Приема се. — Съдията Уидърспуун погледна Патерсън и добродушно го посъветва: — Занапред задавайте въпросите си само като... като въпроси.

— Вярно ли е, че мистър Ласитър беше смазан на кървава пихтия?

— Не знам дали бих го казал точно по този начин.

Х. Т. Патерсън беше добър адвокат. Адски добър. Щом забеляза, че Раклин преминава в отбрана, той веднага го атакува. Има една често срещана грешка — да криеш очевидното, когато истината изобщо не те заплашва. Ако аз бях нападнал Симарон, нямаше значение дали ме е бил, или ме е газил с валяк при самозащита. Един хитър свидетел просто щеше да свие рамене и да каже: да бе, нашия Кит здравата го напердаши. Но Раклин прекаляваше в усърдието си да помогне на обвинението, а това почти винаги е грешка.

— Добре, детектив, а как ще наречете човек със сътресение на мозъка и множество рани и синини по гърдите, гърба и крайниците? Как ще наречете натъртените ребра, разтегнатите сухожилия, подутите очи, замъгленото зрение, изкълченото рамо и многобройните рани от камшик?

— Бих казал, че вашият клиент е лапнал прекалено голям залък, когато се е нахвърлил върху К. К. Симарон.

Ха така!

— Нима? Значи вие видяхте как стана всичко? Видяхте моя клиент да се нахвърля върху мистър Симарон?

— Не.

— Защото не бяхте там.

— Точно така.

— Значи в показанията си разчитате на онова, което ви е казала мис Баросо?

— Да, както и на собствения си независим оглед на местопрестъплението.

— Вашият не-за-ви-сим ог-лед — повлече Патерсън, сякаш изпитваше отвращение към тях две думи, — е започнал след като изслушахте показанията на мис Баросо, нали така?

— Не ви разбирам — каза детективът.

— Не е задължително да ме разбирате, но ще бъда безкрайно благодарен, ако отговорите на въпроса. Вярно ли е, че първо разговаряхте с мис Баросо и едва след като изслушахте нейната сърцераздирателна версия, пристъпихте към своя не-за-ви-сим ог-лед?

— Да, вярно е. Все отнякъде трябваше да почна, а вашият клиент беше в безсъзнание.

— Именно, бил е в безсъзнание, след като мистър Симарон го пребил, прав ли съм?

— Да, изпатил си е. Казах го вече.

Патерсън повиши глас.

— После, след като мис Баросо ви каза какво е станало според нея, вие започнахте своя не-за-ви-сим ог-лед. Или нека го кажем просто — започнахте да събирате доказателства, които да потвърдят думите на тази привлекателна млада жена и веднъж завинаги да я издигнат над всяко подозрение.

— Дамата изобщо не е била под подозрение.

— Какво? — изрева потресен Патерсън, сякаш щеше да получи сърдечен удар от възмущение. — Вие дори не си и помислихте, че мистър Симарон може да е изпратен в отвъдното от... *дамата*?

Раклин въздъхна с нескрита досада. Погледът му към заседателите говореше недвусмислено: *тия скапани адвокати са големи гадове*.

— Мис Баросо се представи като помощник на щатския прокурор в Маями и после...

— Показа ли ви значка и удостоверение?

— Да, показва ги.

— Значи виждате на пода труп, до него човек в безсъзнание с многобройни наранявания и щом научавате, че третият присъстващ е

колега от правораздаването, автоматично го изключват от списъка на заподозрените, така ли?

При кръстосания разпит добър е онзи въпрос, на който може да се отговори с „да“ или „не“. А ако адвокатът е наистина хитър, задава коварни въпроси от рода на „Спряхте ли да биете жена си?“. Ако Раклин отговори с „да“ и признаеше, че моментално е изключил Джоу-Джоу от списъка на заподозрените, Х. Т. доказваше своята теза: ченгетата са претупали работата. Ако Раклин отговори с „не“, следващият въпрос беше ясен: „*Кога точно стигнахте до извода, че не е заподозряна?*“. И тъй нататък, и тъй нататък...

— Занимавам се с тази професия от доста време и стигнах до извода, че не е заподозряна. Сметнах я за свидетелка. Тя изглеждаше искрена и...

— Тя *изглежда*ла искрена! Вероятно и Ал Капоне е изглеждал много кротък човек.

Този път Макбейн скочи на крака.

— Възраждам! Защитата непрекъснато спори със свидетеля.

— Оттеглям въпроса — заяви кротко Патерсън.

— Какъв въпрос? — промърмори сърдито Макбейн.

Гордо изпънат в целия си ръст от сто шейсет и пет сантиметра (заедно с каубойските ботуши), Х. Т. Патерсън пристъпи към секретарската маса и взе доклада на екипа от криминалисти.

— И тъй, детектив Раклин, вие заявихте, че смъртта на мистър Симарон е причинена от нараняване с пирон в главата...

— Нищо подобно. Казах, че съм видял рана в главата. Вероятно съдебният лекар ще даде показания относно причината за смъртта. Така работим по нашия край.

Охо! Раклин не беше глупак. Намекваше на заседателите да държат под око тоя сладкодугмен чужденец.

— Да, много ви благодаря за уточнението. Забелязахте ли и други пирони освен онзи, за който казахте, че бил забит в седлото?

— Мисля, че техниците намериха няколко в коша за царевица. Има го в доклада им. Питайте тях.

— Разбирам.

Патерсън се върна до масата на защитата и прелисти записките си. Хубаво е да приключиш разпита с гръм и трясък, но Х. Т. очевидно бе останал без куршуми, или, ако предпочитате, без пирони. Точно

тогава в паметта ми изплува една от някогашните лекции на Чарли Ригс. Беше нещо относно четирите вида смърт: естествена, нещастен случай, убийство и самоубийство. Надрасках в бележника една-единствена дума с въпросителен знак и го подадох на Патерсън.

Моят маломерен адвокат кимна и насочи вниманието си към свидетелското място.

— Детектив, по кое време стигнахте до извода, че е извършено убийство?

— След като бях доведен до трупа от помощник-шериф Добсън, който пръв отговори на повикването.

— *Преди* да вземете показанията на мис Баросо.

Той се замисли за момент.

— Всъщност Добсън ми обясни какво е разказала дамата, докато ме водеше към трупа.

— Значи знаехте версията на мис Баросо още когато видяхте тялото за пръв път?

— Да, точно това казвам.

— И стигнахте до извода, че е убийство.

Раклин се усмихна нервно.

— Не ми приличаше на сърдечен удар или падане от стълбата.

— Или на самоубийство?

Свидетелят млъкна за секунда.

— *Приличаше* ли на самоубийство? — попита Патерсън. — Да или не?

Идеален въпрос. Приятно е да гледаш как работи истински професионалист.

— Не, не съвсем — тихо каза Раклин.

— Значи изобщо не помислихте, че може да имате работа със самоубийство?

Нов проблем за детектива. Ако е мислил за тази възможност, кога и защо я е отхвърлил? Ако не е мислил — защо?

Раклин се помъчи да спаси положението.

— Не много сериозно — отговори той, но изражението му подсказваше, че изобщо не му е хрумвала подобна мисъл.

— Доколко сериозно разгледахте този вариант?

— Не си спомням.

— А не е ли истина, че изобщо не сте разглеждали вероятността за самоубийство?

— Не си спомням да съм отделил време за подобна идея. Както казах, не приличаше на самоубийство.

— А дали пропуснахте да обмислите тази идея, защото случаят *не приличаше* на самоубийство, или защото незабавно приехте версията на мис Баросо?

Раклин пак помълча. Личеше, че се опитва да прецени последствията от всеки възможен отговор.

— И двете, предполагам.

— Но преди малко вие сам казахте, че на пръв поглед мистър Симарон изглеждал прострелян в главата от упор, прав ли съм?

— Да.

— Вие сте виждал много подобни рани, нали?

— Случвало се е.

— Случвало се е? Дайте да си помислим. Колко подобни рани сте виждал по време на своята работа като детектив най-напред в Денвър, а след това и тук? Говоря само за огнестрелни рани от упор в слепоочието или ухото.

— Не съм сигурен.

— Пет, петдесет, сто, хиляда?

— Не съм сигурен. Повече от пет, по-малко от петдесет. Да речем девет или десет.

— И от тези десетина огнестрелни рани колко бяха убийства и колко самоубийства?

Той пак помълча. Изглежда, откровено се мъчеше да си припомни.

— Едната беше от руска рулетка. Вероятно можем да го наречем нещастен случай. Мисля, че две бяха гангстерски екзекуции. Доколкото си спомням, останалите бяха самоубийства.

— Но вие изобщо не обмислихте тази възможност, защото незабавно приехте за истина варианта на Хосефина Баросо, нали така?

Капан. Вече сам си го беше признал. Не че можехме да докажем някакво си самоубийство. Но, дявол да го вземе, прокурорските доказателства бързо стават съмнителни, щом се окаже, че около трупа в обора е имало двама души, а ченгетата са грабнали един от тях, без да му мислят много-много.

— Да, така е — каза детективът, за да сложи край на страданията.

Х. Т. Патерсън каза на съдията, че няма повече въпроси и предложи свидетеля обратно на прокурора, който не го пожела. Съдията Уидърспуун забеляза, че е дошло време за обедна почивка и никой не му възрази.

Към средата на следобед половината заседатели дремеха или едва се удържаха от дрямка. Двама техници и един лаборант разпознаха найлоновите пликчета, пълни с разни нещица, които никой не би желал да види в хладилника си. И тримата потвърдиха, че кръвта, кожата, костите и мозъчните тъкани принадлежали на К. К. Симарон. Отпечатыците по пистолета били размазани и имало вероятност дръжката да е избърсана с плат, но по дулото все още имало латентни отпечатыци от мен и Симарон. Бил открит и частичен отпечатык от пръст на трети човек.

— Имате ли представа от кого може да е оставен този трети отпечатык? — попита Макбейн.

Специалистът по отпечатыците — книжен плъх с бледа физиономия — погледна към заседателите, както несъмнено го бяха посъветвали, и отговори без колебание:

— Мога само да кажа, че не е оставен от мистър Симарон, мистър Ласитър... — Той помълча за по-ефектно. — ... или от мис Баросо.

Макбейн се усмихна на Патерсън и за в случай, че някой не е разбрал, повтори въпроса:

— Нямаше ли отпечатыци от мис Баросо?

— Не, сър.

Другата свидетелка, тъмнокоса жена на трийсетина години, съобщи, че взела пистолета от местопрестъплението и го предала на някой си Дъглас Клифтън за провеждане на необходимите проверки и изпитания. Нямамо нарушения на процедурата, тъй че пистолетът можел да бъде приет за веществено доказателство. Когато го вдигнала от пода, или по нейните думи „когато осигурила предполагаемото оръжие“, в цевта нямамо пирон, но в пластмасовия пълнител оставали девет патрона дваисет и седми калибър.

Стоманеният пирон, забит в седлото, бил дълъг седем сантиметра и половина и напълно подходдал на инструмента. Върху главичката имало следи от барут, както и пихтия от черепа на Симарон. Всъщност тя не каза „пихтия“. Нарече го „мозъчна тъкан“ и учителката с дантелената кърпичка затвори очи.

До шест вечерта оставаха броени минути и техниците вече бяха казали каквото имаше за казване, тъй че съдията отпрати заседателите да си вървят с обичайната строга заръка да не си създават предварително мнение и да не обсъждат делото с приятели и съседи. После ги посъветва приятелски да карат по-предпазливо, защото градът е пълен с туристи.

Докато прибираше папките си по кашоните, Х. Т. Патерсън ме попита:

— Искаш ли да те черпя едно питие?

Исках, естествено.

Излязохме от горещия, задушен съд в мразовития здрач на Скалистите планини. По вятъра прехвърчаха снежинки, а почти пълната луна висеше ниско над Смъглър Маунтийн. Пресният сняг по главната улица хрущеше под гумите на колите. Изтощени и щастливи скиори се прибираха по хотели, апартаменти и хижи. Изведнъж ме порази невероятната красота на падащата нощ, но в същото време изпитах дълбока, неясна меланхолия и предчувствие за приближаваща гибел, придружено от твърдото убеждение, че нямам сили да променя собствената си съдба.

23.

ТАМ, КЪДЕТО СВЕТЛИНАТА СЕ СРЕЩА С МРАКА

Ако те обвиняват в убийство и откажеш да се признаеш за виновен, имаш няколко възможности. Можеш просто да заложиш на съмнението. Отказваш да дадеш показания, по пък за сметка на това разпитваш прокурорските свидетели до припадък. Преувеличаваш несъответствията, раздуваш полицейските пропуски и правиш обвинението за смях. Ако имаш късмет, може да те оправдаят, или поне заседателите да не стигнат до категорично решение.

Ако имаш доказателства, че жертвата те е нападнала, можеш да претендираш за самозащита. Но тогава признаваш убийството и ще те осъдят, ако не убедиш заседателите, че си имал солидни основания да смяташ живота си за застрашен.

А можеш и храбро да се хвърлиш в атака срещу обвинението. Даваш показания, в които се кълнеш, че чисто и просто не си го направил. Добре де, питат се заседателите, ако не е бил тоя негодник тук, кой тогава? В такъв случай е много полезно да имаш подръка някакъв тайнствен непознат. Или непозната.

Точно за това трябваше да си поговорим с Х. Т. Патерсън. След като заседателите бяха отпратени да си вървят с обещанието да не четат вестници и да не разговарят за делото (тия клетви се нарушават по-често дори и от брачния обет), Х. Т. Патерсън ми поръча една бира в местната кръчмичка, където рядко се мяркаха навлеците от Бевърли Хилс. Заведението нямаше нито камина, нито изглед към пистите. Беше разположено в района на складовете близо до шосето за аерогарата и имаше толкова мътно осветление, че дори един предполагаем убиец можеше да си пие спокойно бирата. Седяхме зад кръглата дървена маса, нашарена с черни петна от фасове, пиехме бира и дъвчехме фъстъци.

— Искам да внимаваш как се държиш в съда — каза Х. Т. — Не бъди тъй окаян, унил, потиснат и отчаян. Заседателите ще си помислят, че очакваш да те осъдят.

— То си е вярно.

— Е, не го показвай. Каквото си мислиш, това ще ти дойде. А и създаваш впечатление, че съжаляваш за стореното. С такава физиономия сам си докарваш присъдата.

— Добре де, отсега нататък ще се кикотят гръмогласно при всяко възражение.

— Не се заяждай. Знаеш за какво става дума.

— Знам. Не показвай на врага, че те е страх.

— Именно. Чувал ли си историята за двамата генерали по време на битка?

— Не, но имам чувството, че ще я чуя.

— Единият генерал носел яркочервен плащ и другият го попитал защо му е да тръгва на бой тъкмо с такава дреха. „Защото ако ме ранят, бойците ми няма да разберат това и ще продължат да се сражават.“ Вторият генерал се позамислил и викнал на ординареца: „Фриц, донеси ми кафявите панталони“.

Разсмях се и лицето на Патерсън грейна.

— Браво, така е по-добре. А сега да поиграем ли покер?

Естествено, нямахме карти. Тая стара шега идваше още от първото дело, в което се срещнахме. Тогава Патерсън направо ми скри шайбата. Бях предявил граждански иск от името на своя клиент срещу една стриптийзърка за разтегнато бедreno сухожилие. Човекът щеше да се жени и на ергенската вечер опитал да се пребори с прочутата Ванда Дервишката. Ванда пък решила, че ще е весело да провери докъде може да му разчекне краката с една хватка, наречена „ядец“. Вече не помня точно каква идиотска грешка допуснах в заключителната си реч, но след делото Патерсън дойде при мен и каза: „Абе, глупако, адвокатът играе покер с идеи вместо карти, а ти току-що се опита да ме прецакаш с чифт двойки“.

Сега ме приемаше почти за равен.

— Как ти се струват заседателите? — попита той.

— Не знам. Ако имахме шестима черни и шестима латиноамериканци, всичките несправедливо арестувани и враждебно настроени към полицията, сигурно щях да се чувствам по-добре. Но

тук ни сервираха бял хляб и майонеза. В Маями такова нещо е невъзможно. Помниш ли заседателите по онова дело срещу съдиите след операция „Съдебна метла“?

— Как да не ги помня? Десет черни, един латиноамериканец и само един чисто бял.

— Де да ги имахме и тук!

— Маями е друга работа — каза Патерсън.

— Знам. Екзотично кътче и все пак неразделна част от Америка. Спомням си как водех едно дело по време на войната в Персийския залив и бях поканил свидетел — от Топека ли беше, от Омаха ли, не помня вече, но във всеки случай идваше от нормално място. Както и да е, хваща той такси от аерогарата право до съда и когато се срещаме, обяснява колко се радва да попадне в град с толкова патриотично население. Бре, викам си, тоя е объркал шествието на някоя секта с военен парад. Питам го какво има предвид, а той обяснява, че по пътя през целия град гледал разпънати жълти гирлянди за завръщането на войските.

— Ти какво му каза? — попита Патерсън.

— Истината. Казах му, че не са гирлянди, а полицейски ленти около местопрестъпленията.

— Да, хората често ги бъркат — кимна Патерсън.

— Ами *ти* какво мислиш за заседателите?

— Скучни, тъпи, банални и благопристойни еснафи, най-калпавата сбирщина от бялата средна класа през втората половина на двайсети век. Симарон беше местно момче и макар че мнозина го смятаха за перко, след смъртта си той стана легендарен герой от Дивия Запад. Лошото е, че сега същият ореол се прехвърли върху мис Баросо.

— И какво да правим? — попитах унило аз.

Патерсън допи бирата си и избърса устни.

— Да я унищожим, разбира се.

— Тя е много умна, Х. Т. И много убедителна.

— Аз също — заяви адвокатът ми.

Понечих да поръчам по още една бира, но се отказах. Чакаше ме работа — вечер нахвърлях въпроси и преглеждах записките си.

— Добре — каза Патерсън, — нека си го представим: убедили сме заседателите, че мис Баросо лъже кой кого е нападнал. Какво постигаме?

Адвокатите страшно си падат по риторичните въпроси.

— Опорочаваме показанията й — казах аз. — Щом свидетелят е излъгал веднъж, може да лъже от край до край.

— Включително кой кого е нападнал, и още по-важно...

— ... кой е убил Симарон.

Патерсън ми се усмихна, после махна на сервитьорката, вдигна един пръст и посочи чашата си — международният символ за още едно питие *s'il vous plait*^[1].

— Значи най-сетне разбра, мой едри и мрачни приятелю?

— Искаш да кажеш, че няма да претендираме за самозащита. Вярно, удрял съм, може би съм се опитал да убия Симарон или пък само съм се отбранявал. Кой знае? Аз във всеки случай не знам. Но не съм забивал пирон в главата му...

— Продължавай.

— Била е Джоу-Джоу.

— Версията изглежда правдоподобна, нали? Тя те насърчава да го нападнеш, предизвиква те с разказа за побоя. Когато ти не успяваш да го очистиш, тя решава въпроса по кратката процедура.

— Страхотна теория, Х. Т. Само че как да я докажем? Не мога да заявя, че ме е накарала да нападна Симарон. По дяволите, тя ме молеше да не идвам в обора. Опита се да ме спре.

— Нима? А ти на кое обърна внимание — на думите или на задавените ридания и болката в гласа й?

— Добре, аз те разбирам, но дали заседателите ще повярват, че Джоу-Джоу ме е насъскала да убия Симарон?

— Или той да убие теб.

— Какво?

— Ти сам разказа, че тя го подканвала, но той възразил. О, смятал е да ти причини доста телесни повреди, но да спре преди да умреш. А тя е желала друго. Искала те е мъртъв.

— Чакай, съвсем се обърках. Нали каза, че е искала той да умре.

— И в двата случая Симарон изчезва от картинката, нали? Ако загинеш ти, подхваща се старата история. Симарон я е пребил, ти се опитваш да помогнеш, той те убива. Осъждат го. Ако умре той, още по добре. Е, Джейк ще трябва да опере пешкира, но какво да се прави, такъв е животът.

Опитах се да предъвча това заедно с шепа фъстъци, после казах:

— Няма начин заседателите да се вържат на тази история. Нали разбираш, защо ще ѝ трябва Симарон да умре или да попадне в затвора?

— Откъде да знам? Каквито карти са ми се паднали, с такива играя покер. Ти трябва да измислиш останалото.

— Но искаш да кажа, че Джоу-Джоу го е убила?

— Както вече казах, това е правдоподобна версия. Не намирам друга причина, по която ще ѝ се иска да насъска първо теб, после него.

Поседях мълчаливо и се помъчих да разсъждавам като съдебен заседател, изправен пред току-що очертаната линия на защита.

Прекалено сложно, прекалено невероятно.

Освен това не можех да се закълна, че не съм изстрелял фаталния пирон, да ме прощавате за двойното отрицание.

Още нещо. Не си представях Джоу-Джоу да застреля когото и да било.

И накрая, ако решиш да обвиняваш някого, не е зле да посочиш мотив за престъплението. Ако Джоу-Джоу бе имала някакви проблеми със Симарон, нямаше нужда да го убива или да го праща в затвора. Можеше просто да си замине. В края на краищата, сама бе дошла в Колорадо.

— Не ме разбирай погрешно, Джейк — каза Патерсън. — В никакъв случай не те насърчавам да изопачаваш истината. Само те моля да претърсиш дълбините на подсъзнателната си памет, онази сенчеста територия, където светлината се среща с мрака, където съзнателната мисъл отстъпва място на мъгливи, неясни видения. Може би ако пребродиш тия сумрачни покрайнини на разума чрез дълбоко съсредоточаване или хипнотичен транс, спомените ти ще се избистрят.

С други думи Х. Т. ми казваше, че мога да си измислям, но решението зависи изцяло от мен. Поразмислих още малко, сетне казах:

— Не мога да го направя, стари приятелю. Не мога, защото не стана така, пък и все едно, номерът няма да мине.

Патерсън бавно кимна и направи на сервитюрката знак да донесе сметката.

— Разбирам те, Джейк. Кажи ми само за мое сведение, щеше ли да го направиш, ако знаеше, че не е станало така, но номерът може да мине?

В сряда сутринта на свидетелското място застана някакъв тип с вълнена жилетка. Той осведоми заседателите, че името му е Дон Русо и завежда отдел „Безопасност“ на корпорация „Тулмастър“ със седалище в Делауер. Самата корпорация била клон на японска международна компания с фабрики в Индонезия и Тайван. Дон Русо знаеше всичко възможно относно pistolетите за пирони марка „Мастърджак 500“.

— Това е един най-усъвършенстваните ни инструменти — заяви той.

Русо беше добродушен очилат мъж и приличаше на онези ентусиазирани продавачи, които знаят наизуст каква шкурка е необходима за всички възможни дърводелски работи. Както сам каза, често се явявал на граждански дела, заведени от злополучни майстори, които са се опитали да заредят pistolета, докато другата им ръка стиска спусъка.

Сега Русо държеше веществен доказателство номер девет с червено етикетче върху гумираната дръжка.

— Винаги съветвам хората да се отнасят към този инструмент като към огнестрелно оръжие. А те не искат да разберат, че липсата на куршум в патрона не го прави по-безопасен. Всъщност трябва да кажа, че той е много по-могъщ, отколкото обикновените патрони от същия калибър.

От разказа му узнахме как барутът избухва и изтласква буталото, а то на свой ред изстрелва пирона към онова, което Русо нарече „работна повърхност“ — в случая черепът на К. К. Симарон. Узнахме, че не бива да използваме прекалено дълги пирони, защото могат да се изкривят от бетона и да отхвъркнат назад като бумеранг. Узнахме колко е важно инструментът да се поддържа чист; научихме още, че някой — вероятно мистър Симарон — е отстранил предпазното приспособление, което предотвратява изстрела, когато цевта не е притисната към работната повърхност. Тук Русо зацъка с език и заяви, че pistolетът е съвършено безопасен, ако се използва според инструкциите.

— „Мастърджак 500“ е предназначен за професионалисти, но от време на време някой невежа се опитва да закачи картина в

апартаментата си, а вместо това заковава човек за дивана в съседното жилище.

— Нека го кажем накратко, мистър Русо — рече накрая Макбейн. — Смъртоносно оръжие ли е вещественото доказателство номер девет?

— Ако бъде използвано с тази цел, да.

— А може ли изстрелът с подобно оръжие в нечие ухо да бъде наречен преднамерено действие, целящо да предизвика смърт?

А, да. Въпросът за наличие на предварителен умисъл.

Патерсън скочи.

— Възраждам. Въпросът навлиза в компетенцията на съдебните заседатели и не подлежи на експертна оценка.

— Не вярвам, че е зададен с тази цел — отсече съдията. — Отхвърля се.

— Да, така смятам — отговори Русо. — Всеки, който пъкне дулото в нечие ухо и натисне спусъка... ами, само едно нещо може да се случи и според мен го знае всяко невръстно американче.

Съдебната лекарка се оказа азиатка на около четирийсет години и сред всички участници в делото само тя беше по-ниска от Х. Т. Патерсън. Изкачи се на свидетелския подиум с изящна походка, седна и погледна заседателите право в очите. Беше с ниски черни обувки и бяла престилка до коленете. Не носеше никакъв грим, освен малко очни сенки.

Тя положи клетва и ни каза, че името ѝ е Айви Цзин, лекарка с дипломи от Бъркли и Харвард, дългогодишна практика и специализация по патология в редица известни болници. От пет години работела като главен съдебен лекар на област Питкин.

— Имахте ли възможност да извършите аутопсия на покойния мистър Кит Карсън Симарон? — попита Макбейн.

— Да.

Доктор Цзин бе видяла трупа за пръв път в моргата, с провиснали отвъд масата каубойски ботуши.

— Забелязах сериозна рана в главата, която по-късно определих като причина за смъртта. Входното отворстие се намираше в областта на дясното ухо, а изходното — в слепоочната кост малко над лявото

ухо. От пръв поглед имаше всички характеристики на огнестрелна рана в главата.

— Какво извършихте след това?

— Поръчах рентгенови снимки на главата, за да установя дали в черепа няма заседнал куршум. Нямаше. С хирургически нож отстраних скалпа, под който имаше кръвоизлив. После разрязах черепа отзад напред и отстраних горната част. Забелязах наранявания на външната и вътрешна мозъчна обвивка, както и на мозъчната ципа. Освен това имаше многобройни кръвоизливи и разкъсвания на мозъчната тъкан. Близко до изходното отверстие имаше радиални фрактури на черепа.

— До какъв извод стигнахте в този момент?

— Че остър предмет е проникнал с голяма скорост в дясното ухо на мистър Симарон и е излязъл през слепоочната кост малко над лявото ухо.

— Какво направихте по-нататък?

— Извадих мозъка и продължих както обикновено.

Лесно ѝ е на нея.

— Да, доктор Цзин, какво означава това?

— Ами, най-напред прегледах мозъка, разбира се. Беше подгизнал от кръв. Претеглих го и го върнах в черепа.

Макбейн ѝ представи серия снимки, като се стараеше да изложи окървавения мозък на Симарон пред заседателите. Патерсън възрази и съдията, господ да го поживи, прие протеста, като каза, че вече е допуснал да покажат полицейската фотография на Симарон в локва кръв, а той си имал правило да не разрешава повече от една грозна снимка на дело.

Доктор Цзин разпозна пирона в найлонова торбичка, който ѝ бил показан най-напред от полицаите. Пиронът беше намерен в седлото и след показанията на техниците съдията го прие за веществено доказателство. Изследванията на доктор Цзин установили върху пирона наличие на кръв, костни парченца и мозъчна тъкан от Симарон. Тя стигнала до извода, че въпросният остър предмет е именно този пирон.

— Как постъпихте по-нататък?

— Извърших аутопсия на цялото тяло.

— Установихте ли други отклонения от нормата?

— Леки признаци на атеросклероза, но не от това беше загинал.

— А от какво беше загинал покойникът, доктор Цзин?

— От пирон с дължина седем сантиметра и половина, изстрелян със специален пистолет право в мозъка на мистър Симарон.

— Този пирон ли? — попита Макбейн, като повдигна вещественото доказателство номер седемнайсет.

— По всичко личи, че е той.

— Можете ли да го заявите с пълна лекарска увереност?

— Да, такова е моето мнение с пълна лекарска увереност.

Патерсън бе съвсем кратък. Нямаше какво да спечели, а от излишното разпростиране по темата само губехме.

— Доктор Цзин, имаше ли и други наранявания на главата, освен онези, които описахте досега?

Тя си сложи очила, от които провисваше верижка отзад през врата, и прелисти отчета за аутопсията.

— От задната страна на черепа имаше подутина, каквато остава при удар с тъп предмет.

— Можете ли въз основа на прегледа да ни кажете какъв точно е бил този предмет?

— Бил е дървен. От скалпа на мистър Симарон извлякохме няколко ситни тресчици.

— Можете ли да прецените силата на удара?

— Не съвсем.

— Добре, можете ли да ни кажете дали е бил достатъчно силен, за да предизвика фрактура на черепа?

— Фрактурите, които описах, се разпространяваха радиално от изходното отверстие и бяха предизвикани от изстрела. Не ги е причинил ударът по тила.

— А би ли могъл мистър Симарон да загуби съзнание от удара по тила?

Доктор Цзин затвори очи и се замисли.

— Би могъл, но това не означава, че непременно е станало точно така.

— Разбирам — кимна Патерсън.

Е, добре поне че някой разбира.

— Имате ли още въпроси? — попита съдията Уидърспуун. — Заседателите изглеждат гладни.

Аз също. От аутопсиите се огладнява.

Патерсън призна, че е свършил. Макбейн не пожела да поднови разпита на свидетелката. Всички събраха палта, шалове, ръкавици и излязоха в обедна почивка.

Еди Лакуър беше трийсет и осем годишна, атлетична и загоряла. Работеше като заместник вицепрезидент на „Садърн Федерал Банк“ в центъра на Маями. Тази седмица нейната работа беше да отлети с „Континентал Еърлайнс“ до Хюстън, оттам до Денвър, да хване местен полет за Аспен, да стигне с такси до хотел „Литъл Нел“ в подножието на Аспен Маунтийн и да се настани в стая за четиристотин долара на вечер. Призори на следващия ден тя закуси пържени яйца и геврек, изкачи се до върха с лифта и кара ски до пладне, после се преоблече, тръгна по Спринг стрийт покрай бар „Льо Тюб“, магазина за велосипеди и германския ресторант, отмина Хайман авеню и Хопкинс стрийт, на главната улица зави наляво и след две пресечки стигна до областния съд. С тънка папка в ръце Еди Лакуър се качи на втория етаж, където престоя около деветдесет секунди на свидетелското място, за да обясни състоянието на банковата ми сметка. Нашата правна система може и да си има много достойнства, но икономията на сили и средства определено не е между тях.

Съдията Уидърспуун прие банковите отчети за веществени доказателства, тъй че съдебните заседатели вече разполагаха с документи за вложените на мое име седемдесет и пет хиляди долара. Когато дойдеше мой ред да давам показания, прокурорът нямаше да ми спести въпросите на тази тема.

Еди Лакуър напусна съда и тежките колела на правосъдието продължиха да се въртят. На адвокатски жаргон това се нарича „домакинска работа“. Появиха се документите за създаването на „Съкровищница на Скалистите планини“, узаконени с щатския печат на Флорида. Изникна уставът на корпорацията, след него разпределението на дяловете, рекламната брошура и тъй нататък.

В хода на всяко дело човек постепенно започва да усеща накъде се насочва обвинението. Прокурорът не искаше да рискува по въпроса за мотивите. Той доказваше, че злодеят е бил тласкан не само от

похотлива страст към приятелката на Симарон. Ламтял е и за парите му. Вече си представях какво ще каже Макбейн на разпита.

И тъй, мистър Ласитър, поправете ме, ако греша, но не задигнахте ли седемдесет и пет хиляди долара от компанията на мистър Симарон, а след това не проследихте ли мис Баросо до Колорадо, не проникнахте ли незаконно в ранчото, не извършихте ли сексуално насилие срещу мис Баросо, не нападнахте ли свирепо мистър Симарон и накрая не го ли убихте, като изстреляхте в мозъка му стоманен пирон?

Да, вярно е! Вярно от начало до край! И отгоре на всичко брах защитени растителни видове на държавна земя.

Умът понякога ми играе подобни номера в съда — литва на тайнствени пътешествия. Всичко изглеждаше тъй нелепо, че би било смешно, ако не беше ужасяващо реално. Какво ставаше? Само преди няколко месеца бях умерено преуспяващ адвокат, полагащ скромни усилия да ограничи злото в нашия тъжен свят. А ето че изведнъж се оказвах заплетен в... как го нарече Патерсън снощи? Кафкианска трагедия.

Точно така. Повечето книги, които прочетох в колежа, гъмжаха от правни цитати и юридически брътвежи. Едно от редките изключения бе „Процесът“. И до ден-дневен си спомням първото изречение. „Навярно някой разпространяваше лъжи за Йозеф К., защото в едно прекрасно утро той бе арестуван, без да е сторил нищо нередно.“

Ало, Йозеф К., тук Джейкъб Л.

И аз така...

[1] Ако обичате (фр.). — Б.пр. ↑

24.

КОЙ КОГО ЗАРЯЗА

— Откога познавате обвиняемия? — попита Марк Макбейн.

— От години — каза Ейб Соколов. — Откакто започна адвокатска практика. Той беше служебен защитник, а аз помощник на щатския прокурор.

— Добре ли го познавате?

— Да.

— Както в съда, така и в личния живот?

— Да.

— Свободно ли разговаряте помежду си?

— Надявам се да е така.

— Кажете ни, мистър Соколов, имали ли сте възможност да разговаряте с обвиняемия за мистър Симарон?

— Да. Преди около шест месеца двамата имаха остър спор в Маями.

— Ако обичате, разкажете на съдебните заседатели какво казахте на обвиняемия и какво отговори той.

Соколов въздъхна и ме погледна. Не искаше да е тук. И двамата не си бяхме на мястото — той като свидетел, аз като клиент. Отдавна се борехме един срещу друг, но помежду ни винаги имаше уважение. Сега го караха да доносничи. Дългата му, кокалеста фигура се приведе напред. Лицето му изглеждаше по-жълтеникаво от обикновено. Май не бе успял да заспи снощи. Добре, значи ставахме двама.

— Джейк... мистър Ласитър искаше да предяви обвинение срещу мистър Симарон във връзка с побой в дома на Хосефина Баросо. Мистър Ласитър дори подаде клетвена декларация, за да можем да арестуваме мистър Симарон за нападение и телесни повреди. Свързах се с мистър Симарон, който заяви, че е готов...

— Протестирам, сведения от втора ръка!

Аз дръпнах Патерсън за ръкава.

— Не! Остави го да отговори.

— Защо?

— Довери ми се.

Съдията се прокашля многозначително и ни изглежда със същото весело недоумение, с което човек гледа в цирка как от една кола се измъкват петнайсетина клоуни.

— Оттегляме протеста, Ваша Светлост — каза любезно Патерсън.

— Продължавайте, мистър Соколов — каза съдията.

— Мистър Симарон заяви, че е готов да дойде в Маями и да отговаря за телесни повреди, или пък ако мистър Ласитър иска, да изкарат още два-три рунда.

Неколцина заседатели трепнаха от изненада и аз намигнах на Патерсън.

— А какво отговори мистър Ласитър?

— Той каза: „Майната му. Другия път направо ще го гръмна в коляното“.

По дяволите, това го бях забравил.

Учителката ахна. Съдията поклати глава. Журналистът от местното вестниче трескаво драскаше в бележника си. Патерсън се завъртя, закри с длан лице от заседателите и ми прати изпепеляващ поглед.

— В коляното — повтори Макбейн, като че един път не му стигаше.

— Да, така каза.

— Известно ли ви е да има и други устни заплахи от страна на обвиняемия?

— Да. Около две седмици преди нашия разговор той е казал на доктор Чарлс Ригс...

Патерсън се понадигна от стола.

— Възраждам, сведения от втора ръка. Всъщност дори от трета и четвърта ръка.

— Не е така — възрази Макбейн. — Мистър Ласитър е тук и ако желае, може да оспори твърдението. Ако не е съгласен, може и да призове доктор Ригс за свидетел.

— И двамата се оплетохте като пиле в кълчища — рече съдията.
— Обявявам кратка почивка за съдебните заседатели.

Приставът отведе заседателите в тяхната стая и съдията се обърна към Макбейн.

— Твоят свидетел вероятно щеше да каже, че е узнал от доктора за заплахи на мистър Ласитър срещу мистър Симарон.

— Точно така, Ваша Светлост. Опитавме се да връчим призовка на доктор Ригс, но той не пожела да изпълни гражданския си дълг. Едва не прегазил с камионетката си един наш служител и през цялото време крещял нечленоразделни думи.

Нечленоразделни за теб, тъпако. Било е на латински.

— Мистър Соколов — каза съдията, — присъстваше ли обвиняемият, когато докторът ви разказа за неговите заплахи?

— Не, Ваша Светлост. Аз обаче повторих пред него какво съм научил.

— И той отрече ли да е отправял заплахи?

— Не, Ваша Светлост, не отрече.

Патерсън подскачаше пред съдийския подиум. Едно споменаване на заплахите беше повече от достатъчно и той го знаеше много добре. Опитните адвокати усещат кога трябва да се сражават, а сега моментът бе точно такъв.

— Ваша Светлост, всеки човек има правото да погледне в очите своите обвинители — заяви Патерсън, — а при сведения от втора ръка това право му се отнема. Показанията на мистър Соколов са изключително предубедени, подстрекателски и ако ми разрешите да го спомена, при една евентуална присъда биха дали основания за обжалване.

Съдията Уидърспуун присви очи срещу моя маломерен адвокат. Досега не съм срещал съдия, който да не се дразни от намеци за своята уязвимост.

— Затова си имаме апелативни съдилища, мистър Патерсън. Моля, обжалвайте колкото си искате и както си искате.

— Ваша Светлост — започна Макбейн, — показанията не са сведения от втора ръка...

— Напротив, от втора ръка са — отсече съдията. — Но когато се дават пред обвиняемия и свидетелят е на разположение за кръстосан разпит, а обвиняемият не ги отхвърли, имаме изключение от правилото за втора ръка. Твърдението се приема поради премълчаване на защитата. Доведете съдебните заседатели.

Аз се смъкнах още по-ниско на стола, а Патерсън бавно се върна към масата на защитата. За пръв път го виждах тъй оклюмал в съдебната зала. Обикновено се полага адвокатът да ободрява своя клиент, но в момента сам той се нуждаеше от няколко топли думи. Бяхме хвърлили много усилия да укрием какво съм казал и заседателите го знаеха. След като загубихме, дванайсетте достопочтени граждани несъмнено изпитваха жив интерес да чуят какво точно не сме искали да узнаят.

Съдията се завъртя към стенографката — млада жена с дънков костюм и каубойски ботуши.

— Моля ви, прочетете последния въпрос на мистър Макбейн.

Стенографката се разрови из нагънатата като хармоника хартиена лента и прочете:

— „Известно ли ви е да има и други устни заплахи от страна на обвиняемия?“

Соколов кимна.

— Около две седмици преди разговора, който описах, той е беседвал с Чарлс Ригс, пенсиониран съдебен лекар. Аз не присъствах на този разговор, но доктор Ригс ми го преразказа, като спомена, че се тревожи от странното поведение на Джейк. Попитах го какво има предвид, а той отговори, че Джейк е бесен на мистър Симарон и заплашва да го смели на кайма.

— Да го смели на кайма — повтори Макбейн и печално поклати глава. — Това ли бяха точните думи?

— Не знам дали са били точните думи на мистър Ласитър, но предавам буквално каквото чух от доктор Ригс.

— Повторихте ли твърдението на доктор Ригс пред обвиняемия?

— Да, в разговора, за който споменах преди малко.

— Същият, при който обвиняемият заплаши да простреля мистър Симарон в коляното? — попита Макбейн за в случай, че заседателите са забравили.

— Да.

— А обвиняемият отрече ли, че е заплашвал да смели мистър Симарон на кайма?

— Не, не отрече.

— Каза ли, че е било само шега?

— Не, не каза.

— Какво каза?

— Първо спомена, че са го гонили от игрището за грубо поведение. След това каза, че мрази мистър Симарон.

— Ясно. Значи в хода на разговора обвиняемият заплаши да простреля мистър Симарон в коляното, а когато му напомнихте за предишната заплаха да смели мистър Симарон на кайма, той само потвърди, че го мрази.

— Да, в общи линии това беше разговорът.

— А какво му казахте вие?

— Казах му, че искам да дойде в кабинета ми след заседанието на съдебния състав...

Патерсън блъсна масата толкова силно, че събуди дремещия пристав.

— Протестирам! Ваша Светлост, този въпрос беше решен след нашето предложение за ограничаване на съдебното дирене.

Съдията свика двамата адвокати при себе си. Вече бе дал съгласие да не се споменава, че в Маями има заведено дело срещу мен за убийството на Кайл Хорнбак. Не чух какво си шушукат, но след малко двамата адвокати, стенографката и съдията отново пристъпиха към работа.

— Мистър Соколов — каза Макбейн, — кажете ни, без да се впускате в излишни подробности, дадохте ли на мистър Ласитър някакъв съвет относно мистър Симарон?

— Да. Вероятно може да се нарече и съвет. Казах му да стои настрана от мистър Симарон.

— Нещо друго?

— Посъветвах го да не напуска щата поради някои... ъ-ъ-ъ... евентуални съдебни формалности в Маями.

— Той вслуша ли се в съвета ви?

— Очевидно не.

— Благодаря, мистър Соколов. Предоставям свидетеля на защитата.

Х. Т. Патерсън беше закъсал здравата. Ако изтъкнеше взаимното уважение между мен и Соколов, щеше донякъде да изчисти опетнената ми репутация. Но същевременно щеше да покаже на заседателите, че добрият, почтен щатски прокурор Соколов вижда доколко е затънал в

порока неговият стар приятел и с болка на сърце дава показания срещу него.

Патерсън застана на почтително разстояние от свидетелското място.

— Кажете, мистър Соколов, смятахте ли наистина, че мистър Ласитър възнамерява да простреля мистър Симарон в коляното?

— Не, сър.

— А да го смели на кайма?

— Не, сър.

— Смятате ли, че понякога всички ние в изблик на чувства говорим неща, които всъщност не мислим?

— Да, сър.

— Беше ли мистър Ласитър развълнуван по време на своите изявления?

— Така изглеждаше.

— Истина ли е, че по онова време все още се възстановяваше от раните, които му бе нанесъл мистър Симарон?

— Да, така е.

— При сбиване, предизвикано от мистър Симарон?

— Така твърдеше мистър Ласитър. Мистър Симарон беше на друго мнение.

— А мис Баросо?

— Мистър Ласитър поиска от нея да подкрепи обвиненията срещу мистър Симарон. Тя отказа. Да си призная, просто не знам кой какво е вършил през онази нощ.

— Но мистър Ласитър имаше тежки наранявания, нали?

— Да, мисля, че си беше счупил китката, имаше доста синини и драскотини. Нещо от този сорт.

— Вие познавате Джейк Ласитър от доста време. Чували ли сте някога да е предизвикал побой?

Соколов сбръчка високото си чело. Не му се искаше да отговори.

— Не знам какво точно имате предвид. На едно дело той предизвика свидетеля да го нападне, но това беше само уловка, адвокатска хитрина, за да разкрие склонността му към насилие.

— В Маями май не работят както по нашия край — каза съдията и двамата от заседателите се ухилиха.

Х. Т. Патерсън бе чул каквото искаше и си седна.

— Нямам повече въпроси.

— Обвинението? — попита съдията.

Макбейн стана и закопча сакоето си.

— Мистър Соколов, твърдите ли, че не приехте сериозно заплахите на мистър Ласитър?

— Не го твърдя, сър.

— А какво твърдите?

— Не ги приех буквално. Не вярвах, че възнамерява да простреля мистър Симарон в коляното или да го смели на кайма.

— Вероятно сте прав — каза Макбейн, отстъпвайки към стола си. — Вероятно е възнамерявал просто да го простреля с пирон в мозъка.

— Протестирам! — изрева Патерсън.

— Оттеглям въпроса — рече Макбейн и си седна.

Съдията обяви крайно наложителната обедна почивка. Соколов мина покрай нашата маса, потупа ме по рамото и излезе, без да обели дума. Заседателите се изнизаха навън, след тях съдията и зрителите. Прокурорът и неговите помощници станаха, загашиха се и също излязоха.

Останахме само аз и Патерсън.

— Х. Т. — рекох аз, — ти комай малко си се пищисал.

— Какво?

— Виждаш ми се пребледнял.

— Невъзможно е, уверявам те.

— Добре де, тогава изглеждаш потиснат. Хей, все още сме към средата на първото полувреме. Не е дошъл нашият ред.

Той се усмихна насила, но очите му си оставаха изцъклени и унесени.

— Х. Т., мисля, че ти трябва малко течна храна.

— Не се лекуват моите мъки с йо-хо-хо и бутилка ром.

— Нищо ти няма, мой човек, само си малко сдъвкан.

Той ме погледна със скръбни очи.

— Ужасно е да защитаваш приятел, Джейк. С непознат е лесно — прибираш пачката и правиш каквото можеш. Печелиш ли, губиш ли, утре е нов ден. Дявол да го вземе, на нас дори не ни плащат, за да печелим, нали така? Искане само да принудим прокуратурата да докаже обвинението. Ала сега, с теб, взимам нещата присърце. Искане

да спечеля, но не знам как. Избием ли на самозащита, ще се издъним, а не мога да лепна вината върху Джоу-Джоу или някой друг. Нощем не спя, все се мъча да измисля някоя теория и нищо не ми идва на ум. О, мога да размотавам свидетелите додето снегът се стопи, но щом прокуратурата обяви, че е приключила, ще трябва да изложим позицията си, а главата ми кънти на кухо.

— Добре, разбрах те. Трябват ни нови идеи. Само кажи как да помогна.

В усмивката му се криеше неземна тъга.

— Донеси ми кафявите панталони, Фриц.

Сержант Кимбърли Кроуфорд работеше в отдел „Семейно насилие“. Тя бе изслушала третата серия показания на Хосефина Баросо, докато я карала към участъка, след като заместник-шериф Клейтън Добсън и детектив Бърни Раклин се хванали да си вършат работата. Адвокатите обичат да разпитват прокурорските свидетели по сто пъти, за да им намерят противоречия. Имахме копия от показанията и на тримата, но всичко съвпаднаше дума по дума.

Сержант Кроуфорд фотографира синините по бедрата и ребрата на Джоу-Джоу, както и посинялото ѝ око. Както се полага в такива случаи, Джоу-Джоу изглеждала отчаяна, безпомощна и измъчена.

Да, мис Баросо плачела и стенела.

Не, не заради побоя. Горкият Сими е мъртъв. Горкият Сими е мъртъв. Все това повтаряла и се люшкала напред-назад на стола в полицейското управление — тук долу, на партера.

Снимките бяха представени на заседателите, които се разстроиха много повече заради посинялото око на Хосефина, отколкото от сивото мозъчно вещество на Симарон, пръснато по сламата.

След петнайсет минути полицайката напусна свидетелския подиум и съдията подкани обвинението да призове следващия си свидетел. Макбейн се ухили невероятно самодоволно и пропя.

— Обвинението призовава Хосефина Баросо.

Приставът се изгътри до коридора и подвижна нейното име. Заседателите отдавна очакваха този момент. Макбейн не беше глупак. Мнозина прокурори биха започнали делото си от нея. Тя щеше да

разкаже историята по ред, а това винаги облекчава съдебните заседатели. Освен това всеки иска да създаде отначало добро впечатление, а Джоу-Джоу ги умееше тия работи. Но ако си хитър и коварен, най-тънкият номер е да си спестиш главния свидетел. Разпалваш интереса на заседателите с намеци и изпуснати приказки, а после ги оставяш да тънат в догадки. Каква е тази жена, та да разпали толкова страсти? Как изглежда? Струва ли си да умре човек за нея?

Още преди да я видя, аз прошепнах на Патерсън:

— Залагам десет срещу едно, че ще е облечена в черно...

В собствените си дела Джоу-Джоу обличаше свидетелите така, че да извлече максимално съчувствие. Там му е цаката — да разкъсаш сърцата на заседателите със скърбяща вдовица и куп сирачета. Когато свидетелите ѝ отиваха да обядват в съдебното кафене, сбирката заприличваше на италианско погребение.

Тежката врата се отвори и Хосефина Ховита Баросо влезе в съдебната зала. Беше облякла клоширана черна вълнена рокля със златни копчета от затворената яка чак до долния ръб, който минаваше по средата на високите черни ботуши. Роклята прикриваше женствените извивки на тялото ѝ, а това, заедно с изящно изтеглената назад коса, изправената стойка и съвсем леката употреба на грим и червило, говореше многозначително каква е или по-точно каква изглежда. В тъмните ѝ очи пламтеше интелигентност. Тя изобщо не ме погледна, докато вървеше с широка крачка към свидетелския подиум. Кимна на заседателите, положи клетва, гледайки секретарката право в очите, приглади роклята си и седна.

Приковах очи в нея. Пред нас стоеше стопроцентова жена. Жена, която е била изнасилена, станала е свидетелка на дивашко престъпление и е готова да стори необходимото, за да възтържествува правдата. Беше привлекателна, но не и съблазнителна. Целенасочена, но не и нахална. Идваше не от жажда за мъст, а за да търси справедливост. С две думи — идеалната свидетелка. Именно онзи образ, за който бе хвърлила толкова усилия. Джоу-Джоу съобщи името, адреса и професията си.

— Значи с вас сме колеги? — попита Макбейн.

— Да — отговори тя.

Съюзява се със свидетелката, казва на заседателите: ако харесвате мен, ще харесате и нея.

Макбейн я накара да опише най-подробно житието на многострадалната Джоу-Джоу Баросо, започвайки от момента, когато семейството ѝ напуснало комунистическия остров на Кастро, докато тя още била невръстно дете. Баща ѝ загубил всичко в Куба, а към живота в Щатите така и не привикнал. Отдал се на комар и пианство, сетне напуснал майка ѝ, която сам-самичка отгледала син и дъщеря. Хосефина срещнала обвиняемия, докато все още учела в колежа, а той бил професионален футболист.

Да, имала романтично увлечение по обвиняемия.

— Бях толкова млада тогава — призна свенливо Джоу-Джоу.

Да си помислят хората, че налитам на пеленачета.

— Как приключи връзката ви? — попита Макбейн.

— Не беше добре — каза тя. — Аз вечно подтиквах Джейк да стане по-добър, да осмисли живота си.

Вярно, вярно.

— Той постъпи да учи право и ми се иска да вярвам, че поне малко съм допринесла...

Добре де, без теб сигурно цял живот щях да продавам застраховки.

— Но аз винаги съм вярвала, че човек трябва да служи на обществото. Искях да се отплатя на тази страна за онова, което ми даде — дом, свобода...

И на всяка маса печено пиле. Ама че маже!

— И не вярвам, че Джейк споделяше тези разбирания, той имаше толкова много, всичко му се удаваше толкова лесно.

Чакай малко, по дяволите! Ако искаш да знаеш, в тая история аз съм сирачето.

— Искях да стори нещо смислено в своя живот, но той предпочиташе да дружи с измамници и престъпници, между които, уви, беше и брат ми Луи, или Луис, както предпочита да се нарича днес. Със съвместни усилия двамата мамеха хората, а когато нещата тръгнаха зле, Джейк го измъкваше. Бях безкрайно отчаяна, че моят брат и моят... моят любовник вършат постъпки, противоречащи на всичко, в което вярвах. Затова се откъснах от тях. Това бе най-тежкото решение в моя живот.

— Значи прекъснахте връзката си с обвиняемия?

— Да, зарязах го.

Ало, кой кого заряза?

— А прекратихте ли всякакви други отношения с обвиняемия?

— Да, за няколко години. Е, виждах го от време на време в съда как спасява от справедлива присъда поредната отрепка, но не се поздравявахме. Сетне се сблъсках с него, докато защитаваше брат ми от обвинение в измама. След процеса узнах, че двамата са подлъгали Сими... мистър Симарон да ги включи във финансовото си начинание.

— Имате предвид корпорация „Съкровищница на Скалистите планини“?

— Да. Това бе мечтата на Сими. Изгубени съкровища. Знам, че звучи наивно, но то бе част от неговата любов към стария Запад. Той знаеше, че повечето легенди не са нищо друго, освен измислица, но вярваше, че в някои от тях има зрънце истина и искаше да ги проучи. Беше преровил безброй стари карти и дневници и можеше да говори за тях часове наред. Моят брат му подхвърлил идеята да събере средства чрез акционерно дружество. За жалост Луис и Джейк задигнали всички събрани пари.

— Възраavam! — ревна гръмогласно Патерсън. — Няма основания за подобен извод. Твърдението е предубедено, подстрекателско и трябва да отпадне от протокола.

— Приема се. Заседателите да не обръщат внимание на последните думи на свидетелката.

Да бе. Опитай се, ако можеш.

— Какво ви каза мистър Симарон относно продажбата на акциите и участието на мистър Ласитър?

— Протестирам, сведения от втора ръка!

— Нищо подобно, Ваша Светлост — отвърна Макбейн. — Не става въпрос дали твърдението е вярно, или не. Може мистър Симарон да е сбъркал относно мистър Ласитър. Няма значение. Обвинението възнамерява да изясни в какво е вярвал мистър Симарон, а след като тези негови убеждения са били съобщени на мистър Ласитър, те имат връзка с намерението на мистър Ласитър да извърши убийство.

— При цялото ми уважение, Ваша Светлост — възрази Патерсън, — тук не обсъждаме душевното състояние на мистър Симарон. Не е важно дали той...

— Отхвърля се. Смятам да дам известна свобода на обвинението.

— Сими каза, че Джейк откраднал от него седемдесет и пет хиляди долара и което е по-лошо, помогнал на брат ми в машинацията с акциите. Те измамили акционерите и застрашили съществуването на компанията.

— Присъствахте ли на разговор по този въпрос между мистър Симарон и мистър Ласитър?

— Да, през месец юни у дома, в Маями.

Ако това беше „разговор“, Мохамед Али и Джо Фрейзър са пили чай с дребни сладки.

— И какво стана?

— Сими и Джейк размениха по няколко остри думи...

За юмруците да не говорим.

— Сими обвини Джейк в кражба. Джейк го удари, но Сими е... тоест, беше... едър и много силен. Онзи път той надделя над Джейк.

Тя изрече зададено последните думи и очите ѝ се навлажниха.

Съдията Уидърспуун гледаше часовника си, а Макбейн прелистваше записките. До шест оставаха броени минути, а денят беше тежък, поне за мен.

— Може би моментът е подходящ за приключване на заседанието — каза съдията. — Свидетелката може да продължи утре в девет.

— Само още един въпрос, Ваша Светлост.

Прокурор, който обещава да зададе само един въпрос, е точно като дете, което обещава да изяде само един бонбон.

Съдията кимна и Макбейн пристъпи по-близо до свидетелския подиум.

— Мис Баросо, аз като че пропуснах да попитам нещо. Каква точно бе вашата връзка с покойния?

Гласът ѝ прозвуча тихо като падаща снежинка.

— Той ми беше съ...

Чудна работа. За малко да си помисля, че нашия Кит ѝ бил...

— Моля ви, малко по-високо, за да чуят съдебните заседатели.

— Кит Карсън Симарон ми беше съпруг — изрече тя високо и гордо. — Аз съм негова вдовица.

25.

ЗА ПАРИТЕ И ЗА ЖЕНА ТИ

Мозъкът ми не можеше да се справи с дилемата дали да посоля ръба на чашата с коктейл „Маргарита“, камо ли да даде смислен съвет за утрешния кръстосан разпит на Хосефина Баросо. Седяхме в кухничката на бабиния фургон, сгънати неудобно върху табуретки около пластмасовата масичка.

— Оная лъже като дърта циганка — заяви баба, докато изстискваше лимоните по старомодния начин, с юмрук. — Изобщо не се е венчала за онзи каубой, инак Джейк щеше да знае.

— Макбейн ми показва брачното свидетелство — унило отвърна Патерсън. — Гражданска церемония в Невада преди шест години. Не, на моя не слагай сол. Вредно е за кръвното.

Баба изсумтя и продължи да изстисква.

— Шест години! Да му се не види, Джейк, търчал си подир омъжена жена. — Тя наля текила в сока. — Да ти добавя ли няколко капки „Трипъл сек“ или „Коантро“?

— Най-добре дай направо шишето, бабо, а ако искаш да знаеш, скъсах с нея, преди да го срещне. Само се чудя защо го е пазила в тайна.

— Може каубоят да е бил женен — подхвърли баба с доверителен глас.

— Да — подкрепи я Кип, зарязвайки временно паничката шоколадов сладолед. — Може да е бил многоженец като Клифтън Уеб във „Великолепният мистър Пенипакър“.

— Не е чак толкова сложно — каза Патерсън. — Той искал да живее на запад и да дири златото на Коронадо. Тя искала да съди престъпници в Маями. Разменили халките, но не казали никому. Тя си запазила фамилията и работата. През първите две години прехвърчали насам-натам всеки месец, но постепенно взело да им омръзва. Почнали да се срещат по-рядко. Сигурно би могло да се каже, че всъщност са се разделили още след медения месец. Но от време на

време все пак се срещали. Всъщност имаме работа с две силни личности, които се привличали, но никой не искал да отстъпи и на милиметър, щом ставало дума за географска ширина и начин на живот.

— Тогава защо Джоу-Джоу ме покани в леглото си преди шест месеца?

— Не е имало такова нещо — каза Патерсън.

— Дай текилата незабавно, бабо — викнах аз и отново се завъртях към адвоката си. — Какви ги разправяш?

— В днешните показания на вдовицата стана ли дума, че сте обменяли телесни течности?

— Не, тя каза само, че съм бил при нея и сме си побъбрили със Симарон. После аз съм го ударил, но той излязъл по-як.

— И ти искаш да изкопча от нея, че е била с теб в леглото, когато влязъл Симарон?

— Искам, естествено. По редица причини и най-вече за да докажем, че не може да ѝ се вярва. Тя ще заяви, че съм я изнасилил в обора, нали?

— Да, след около дванайсет часа.

— Е, защо ми трябва да върша подобно нещо, след като тя доброволно е спала с мен?

— Не ти трябва, следователно тя ще отрече, че изобщо сте имали сексуални забежки.

— Аз пък ще кажа, че сме имали — сопнах се аз.

— Хосефина споменавала ли е пред Соколов, че Симарон те е измъкнал от леглото ѝ?

— Не, не ми се вярва.

— А ти?

— Не. Не съм от ония, дето се хвалят. Но той сигурно знаеше какво е станало.

— Само че няма как да оспори нейните твърдения, нали?

Не отговорих и Патерсън зададе нов въпрос:

— Как влезе Симарон в къщата?

— Не знам. По това време спях. Не беше изкъртил вратата.

— Аз ще ти кажа — рече Патерсън. — Имал е ключ. Винаги го е имал. Бил е у него и през нощта, когато умря. Както знаеш, къщата в Маями е била негова собственост. Хосефина знаела, че той е в града. Нещо повече, бил е отседнал при нея. Кажи ми сега как ще накараш

заседателите да повярват, че тя те е поканила, очаквайки мъжа си да се прибере всеки момент?

— Дявол да го вземе, щом е тъй, какво съм дирил при нея?

— Според Хосефина двамата сте разговаряли за Шушумигата и „Съкровищницата на Скалистите планини“, докато Симарон се прибере от някакво заседание.

— Лъжа! Бяхме се лепнали един за друг като...

Баба ме стрелна със стоманен поглед.

— Джейк! Тук има невинни уши.

— Къде? — попита Кип. — Ей, бабо, аз съм гледал „Първичен инстинкт“, където Шарън Стоун се разкрачва и после...

— Млък! — нареди баба.

Патерсън изпи маргаритата си на един дъх.

— Джейк, няма значение какво сте правили, защото не можеш да го докажеш. Ако заявиш, че си спал с нея в Маями, ще те сметнат за тъп гадняр, който обвинява клетата вдовица в изневяра.

— Изневяра? Много ми пука! Тя ме обвинява в убийство!

— А аз ти преча да й поднесеш още едно доказателство.

Опънах солидна глътка текила направо от шишето. Очаквах да ми избистри мозъка, но вместо това устните ми станаха като гумени червеи. Все пак долових някакви наченки на мисъл.

— Х. Т., май сега почвам да го разбирам.

— Кое?

— Онова, дето ми го разправяше преди време. Че тя ме е накуснала още от онази вечер в къщичката.

— Продължавай — каза той.

— През цялото време си мислех, че тя копнее за тялото ми. Любов под манговите дръвчета.

— Под брястовете — поправи ме Кип. — Със София Лорен и Антъни Пъркинс.

— Леле, колко съм глупав!

— Това си го знаем — рече Патерсън. — Казвай по-нататък.

— Точно както казваш, тя е знаела, че Симарон ще дойде. Той си е у дома, в края на краищата. *Искала е* да ме завари в леглото. Кой знае, може Симарон да си носи пицов и един от двама ни незабавно да ритне камбаната. Ако ли не, винаги има и втори шанс, след като ме подмами да я гоня до Колорадо. Х. Т., бил си прав през цялото време.

— Туй го знам, както знам, че господ прави малки кафяви бебенца. Ама какво от това? Не мога да докажа нито една дума. Гарантирам ти, нито един заседател няма да лапне въдицата.

Аз обаче бях настроен войнствено и се раздразних от пораженческия му дух.

— Слушай бе, ти на чия страна си?

Патерсън се обиди.

И с право.

Не поиска нова порция. Взе си плетената шапка, облече оранжевото яке и тръгна към вратата.

— Всички сме поуморени, Джейк. Ще се видим в съда.

Не му пожелах лека нощ.

Баба ме изглежда строго.

— От мен да го знаеш, Джейк, ти си типичен мъж.

— Туй пък какво означава?

— Че имаш два декара плещи, чорлава глава, естествени зъби и уста, дето с нищо не може да се запуши.

— Добре де, бях малко грубичък с Х. Т., ама като изпадна в отчаяние, ще ми се да напердаша някого.

— Не се бой, вуйчо Джейк — обади се Кип. По горната му устна имаше ивица шоколад. — Ако онази жена каже нещо лошо за теб, никой няма да ѝ повярва. Никой не би повярвал, че можеш да сториш зло.

— Кип, знаеш ли, че те обичам?

— Знам.

— Съжалявам, че не успях да ти отделя повече време.

— Няма нищо. Тук ми харесва. С тоя сняг е съвсем като в „Доктор Живаго“.

— Снимаш ли филми?

Той заби нос в паничката с разтопен шоколад.

— Не мога.

— Не смееше да ти каже — намеси се баба. — При цялата тая суматоха взел, че загубил камерата.

— Извинявай, вуйчо Джейк. Нямам представа къде...

— Не се тревожи. Кога беше у теб за последен път?

— Онази вечер в обора. Може да са я прибрали ченгетата.

— Не помня да съм я виждал в списъка — казах аз и отпратих сведението към онова складче в мозъка си, където трупам всякакви безполезни вехтории.

— Знам, че звучи нелепо — каза Хосефина Баросо, — но до ден-дневен не знам дали беше изнасилване. Толкова е трудно да се обясни. Джейк ме насили, но аз... не се възпротивих. Той ме удари. И преди го беше правил, тъй че в това нямаше нищо ново. Разкъса дрехите ми. Каза, че ме желае, независимо дали съм съгласна, или не. Такъв беше понякога — жесток, изпълнен с гняв. Просто ме повали и аз се оставих на волята му. Просто се оставих на волята му.

При тия думи по изящната ѝ скула се търкулна сълза. Усетих как лицето ми пламва. Заседателите бяха застинали по местата си. Никакво озъртане, кашляне или въртене. Просто гледаха Хосефина Баросо със съчувствие и жал към тази храбра жена. Тя играеше адски добре. Създаваше впечатлението, че се мъчи да бъде безпристрастна. Не, не можеше да го нарече изнасилване. И естествено, пред ченгетата не бе обелила и думичка за изнасилване. Един лекарски преглед щеше да я опровергае.

Това беше пропуск в нейната версия, но тя без затруднение го обясняваше със сърцераздирателната история, че сама не знаела дали било изнасилване. Все пак Патерсън можеше да я поразпита защо не е разказала всичко на полицаите.

Макбейн предвиди този въпрос и побърза да се застрахова.

— Мис Баросо, вие не казахте на сержант Кроуфорд, че обвиняемият ви е принудил да изтърпите сексуално насилие, нали?

— Не... не можех. Толкова се срамувах. Мислех, че сама съм виновна. Може би трябваше да му окажа съпротива, но се страхувах, че Сими ще чуе. Боях се, че някой може да бъде убит.

Хосефина Баросо бе работила четири години в отдел „Сексуално насилие“ към прокуратурата и това ѝ личеше. Знаеше кои номера минават и дори най-шаблонните фрази сякаш извираха от сърцето ѝ.

— Кажете, мис Баросо, какво стана, след като обвиняемият ви принуди да му се подчините?

— Лежах и плачех, когато Сими дойде да ме търси в обора. Джейк спомена, че искал да му благодари.

— Да му благодари?

— Да. Обърна се към Сими, усмихна се много злобно и каза: „Благодаря, каубой, за парите и за жена ти“.

И дванайсетте заседатели изглеждаха готови да ме обесят на място.

— Какво стана после? — попита Макбейн.

— Аз плачех, но успях някак да обясня на Сими какво се е случило. Той остана спокоен. Само дишаше тежко и каза на Джейк, че ако не си тръгне, ще го разкъса на парчета. Джейк се разсмя и рече: „Опитай де“. Не отричам, Сими се нахвърли върху него. Искаше да го изхвърли, за да се погрижи за мен. Но Джейк го нападна още по-бързо, блъсна го към стената и Сими си блъсна тила в дъските. Джейк е много силен, а Сими, макар и едър, не беше достатъчно бърз.

След това тя разказа историята удар по удар и вариантът съвпадаше с всичко, изнесено досега. Същинска утеха за търсачите на достоверни факти. Заседателите вече бяха чули тази история във встъпителната реч на Макбейн. Бяха я чули повторно от тримата полицейски служители. Сега свидетелката им я разказваше още веднъж. Повторението е майка на знанието. Юристите много обичат най-напред да разкажат на заседателите какво ще чуят, след това да им го кажат направо и накрая да им разкажат какво са чули. Точно това правеше Макбейн, а в заключителната си реч щеше да им го каже за четвърти път.

Аз седях зад масата на защитата като някакъв злодей с рога и опашка и слушах как описват пъклените ми деяния. Слушах как съм блъскал Сими насам-натам, как съм го мушкал с вила, как съм се смял пред камшика, как съм го овъргалял в царевицата и накрая съм му забил пирон в главата. Вслушвах се във всяка мъчителна, лъжлива подробност, очаквайки да засека някоя грешка, но грешка нямаше.

Джоу-Джоу продължи така почти цял ден, като от време на време спираше да избърше сълзите. Следобедът отмина, стъклата на прозорците затрепериха от първите пориви на приближаваща буря. Небето навън притъмня и изсипа гъст снеговалеж. Въздухът вътре бе задушен и толкова сух, че кожата по пръстите ми се цепеше. Жадувах за влажната жегата у дома, за нежната ласка на източния вятър, долетял откъм Гълфстрийма.

Какво търсех тук? Едва удържах желанието да хукна навън и да затръшна зад себе си вратата на съдебната зала. Ръцете ме засърбяха. Дали приставът щеше да ме спре? Не, той дремеше и си чакаше чека за пенсията.

Къде щях да отида? Може би нейде по островите, Барбадос, Аруба, Кюрасао. Копнеех за слънчеви дни, за просторни плажове и най-вече за свобода. Само че докъде щях да стигна? Тутакси щяха да ме подгонят. Щяха да ме сравняват с Тед Бънди, който избягал през един прозорец на същата тази сграда, преди да се отдаде на насилия и убийства из Флорида.

Не знам дали ми личеше, но Патерсън ме хвана за рамото. С усилие приковах погледа си върху стената, малко над редицата портрети на някогашни съдии, и се замислих къде сме били и къде ще отидем.

Макбейн си бе свършил работата, Джоу-Джоу също. Бяха ме опаковали и вързали с панделка като подранил коледен подарък за заседателите. Докато прокурорът привършваше с въпросите, аз трескаво си водех записки.

— Мис Баросо, простете ми за въпроса, но обичахте ли съпруга си?

— Безмерно. Знам, връзката беше необичайна, но на нас ни харесваше. Той си имаше ранчото и мечтите за стари съкровища. Беше тук, по местата, които обичаше. Аз имах своята кариера и помагах на обществото доколкото мога. Дълбоко в сърцето си знам, че се обичахме както всички други влюбени двойки.

— Искате ли обвиняемият да ви последва в Колорадо?

— Не, дори не му казах, че идвам тук. Той сам призна, че е проникнал с взлом в дома ми и изслушал съобщенията от телефонния секретар, за да ме открие. — По лицето ѝ се изписа жалост към нещастния, окаян безумец. — Мислех, че е превъзмогнал страстта си към мен, но когато започна отново да защитава брат ми, нещо се случи. Пак го прихванаха старите възжеления и взе да ме преследва.

Клетата жена. Как би могъл да я упрекне някой?

— И тъй, съвсем накратко, мис Баросо, обвиняемият ви е последвал в Колорадо без ваше знание и съгласие, изненадал ви е в обора на вашия съпруг, принудил ви е с побой да изтърпите сексуално насилие...

Дръпнах адвоката си за ръкава, но той отблъсна ръката ми.

— ... и когато вашият съпруг ви заварил измъчена и пребита, обвиняемият му се присмял, нападнал го и накрая го убил, като изстрелял пирон в черепа му, така ли е?

— Протестирам, подвеждане на свидетеля — тихо изрече Патерсън.

— Приема се. Съдебните заседатели да не обръщат внимание на въпроса...

Вече нямаше значение дали ще му обърнат внимание. Всички знаеха отговора.

— Мистър Макбейн — каза съдията, — имате ли още въпроси, защото приставът казва, че времето се разваля, а бих желал тия добри хора да се приберат у дома навреме.

— Почти привършвам, Ваша Светлост.

— Мис Баросо, има ли нещо, което да сте пропуснали или да желаете да ни кажете?

Джоу-Джоу дори не се замисли. Излишно е, когато си репетираш усърдно заключителната реплика.

— Ако можете да го видите — обърна се тя към заседателите. — Тъй чудесен, достоен мъж, толкова жизнен. Обичах го и безкрайно ми липсва.

Съдията се изкашля, удари с чукчето и заръча на всички ни пак да дойдем в девет сутринта.

Продължавах да гледам Хосефина Ховита Баросо, докато излизаше с кръшна походка от съдебната зала. Мислех си какво бе казал Кип — че никой нямало да ѝ повярва. Скъпият ми племенник грешеше.

Разчитам лицата им, Кипър. Разчитам им мислите.

Те ѝ вярваха и бяха готови да ме осъдят. Дявол да го вземе, ако бях заседател, сам щях да се осъдя.

26.

ХИЛЯДА И ЕДНО, ХИЛЯДА И ДВЕ

Не избягах на Барбадос, Аруба или Кюрасао. Вместо това се сбогувах с Патерсън, зашляпах през снега и взех колата си от гаража в края на Галена стрийт. По пътя не зърнах никъде плажове и момичета по бикини. Само ботуши, ръкавици и здраво стегнати шалове. Преди да дойда тук, за последен път бях видял скиорска маска като веществено доказателство срещу един клиент, който я носел, докато се целел с автомат „Узи“ в някакъв продавач от денонощен магазин.

Колата ми хъркаше, кашляше и хрочеше като туберкулозно старче. Едва не задавих двигателя, но накрая го накарах да оживее. Изкарах на главната улица и завих наляво, без сам да зная защо. Със същия успех можех да свърна надясно. Ниско надвиснали облаци обгръщаха града в сива мъгла и закриваха околните планини. Нямаше вятър и снегът се сипеше с всичка сила право надолу, като изтърсен от някакъв небесен самосвал. Някога излизах на ски дори и в такива дни, когато видимостта е толкова ограничена, че можеш само да се досещаш откъде ще изникне поредният баровец. Такъв съм си, в Маями пък карам сърф наред гръмотевични бури.

Карах бавно, на два-три пъти любезно отстъпих предимство. Движението беше натоварено, отвсякъде се прибираха джипове, беемвета и ровъри със ски на покривите. *Хей, веселяци, да ви завиди човек как сте се разкърашили и надишали с чист въздух. Довечера ще се натъпчете с белтъчини и въглехидрати, ще се отпуснете в горещата вана с някой любим човек — или поне с някой не твърде омразен — а утре пак ще нагазите в пресния сняг. Аз пък мисля да посетя областния съд и цял ден да слушам как ме наричат изнасилвач и убиец.*

Карах напосоки и по някое време открих, че съм излязъл на изток от града. Завих наляво и подкарах по някакъв полегат склон, вероятно подножието на Смъглър Маунтийн. Бях се объркал, но какво от това? Нямах къде да отида и съвсем не бързах да стигна там.

Ненадейно изотзад ме изпревари черен пикап додж турбо с двойни задни колела. Огромните гуми разхвърляха фонтани пресен сняг. През замъгленото задно стъкло зърнах дълга черна коса. Докато пикапът се отдалечаваше, аз се вгледах с присвити очи в номера на задната броня. Беше колорадски — един от онези хитри номера, които по избор на собственика са само от букви и представляват някоя дума. AURUM. Нямаше нужда да търся за превода Чарли Ригс. Много добре го помнех от гимназиалния курс по химия — бях го чул в същия час, когато пуснах нарязана жаба в блузата на Джун Улридж.

Aurum означава злато.

Тя караше пикапа на Симарон. Всъщност вече сигурно беше неин. Дадох газ и последвах червените светлини нагоре по склона. Тя зави надясно, аз също. Зави наляво, не изостанах и аз. Хей, ставаше весело. Минахме така около километър и половина, направихме още два-три завоя, след това тя намали скоростта. Аз запазих дистанция. Гледах и чаках.

Включих радиото на една станция за класически хитове и чух как „Бийтълс“ копнеят за вчера. Споделях техните чувства. Слушах как потракват чистачките и разговарях със себе си.

Какво правех, дявол ме взел?

Следвах Джоу-Джоу Баросо.

Защо?

Защото я има, както беше рекъл някой си за Еверест.

Какво означава това?

Означава, че не знам защо. Може би защото искам утре да заяви, че я следя, та да ми припари още малко на задника. Може би, за да я избутам в канавката и да я накарам да се нагълта със сняг. Или може би просто искам да разбера защо кара през виелицата нагоре по Смъглър Маунтийн. Може би си въобразявам, че нейде там има отговор, защото господ ми е свидетел — няма го нийде другаде.

През сивата мъгла и снеговалежа не забелязах разклонението. Тя внезапно зави наляво. Аз набих спирачки и се опитах да я последвам, но колата занесе. Светкавично извъртях волана обратно, пуснах спирачките и след това ги докоснах съвсем нежно. Колата изравни и спря. Бях изтървал завоя. Дадох заден ход, забуксувах, добрах се до разклонението и завих много внимателно. Червените светлини бяха

изчезнали. Преди да измина и километър, стигнах до нов разклон. Избрах пътя надолу и повече не видях пикапа.

Продължих, защото нямах какво друго да правя. Слушах как „Ролинг Стоунс“ се оплакват, че нямало задоволство. Пак завих, май по чакълесто шосе, макар че под толкова сняг не беше съвсем ясно. После разбрах, че изобщо не е шосе, а частен път. Натиснах спирачките и след кратко пързаяне спрях пред черна порта от ковано желязо. Гробище. Тъкмо за случая.

Слязох от колата, нагазих в снега, отворих портата и тръгнах навътре. Надгробните плочи бяха отрупани със сняг и захабени от годините, но вертикалните все още се разчитаха. Повечето датираха още от миньорските времена. Под мраморната фигура на заспало дете върху пиедестал зърнах надпис: „Мейбъл Гарнет Асбел, 12 декември 1888, една година и четири дни“.

Помислих си как през зимата на 1888 година родителите са погребали момиченцето си, после се сетих за Кип и изведнъж ме обзе скръб. Какво щеше да стане с него, ако попаднех зад решетките? Ама че странна мисъл. Само преди година изобщо не знаех за него. А сега още при първата мисъл за бъдещето, или по-точно за липсата на бъдеще, в главата ми изникваше точно той. Е, какво пък, на това му се вика обич.

Тормозеха ме и други въпроси. Колко ли й оставаше на баба? Кой щеше да се погрижи за нея?

Статуя на агънце пазеше друг детски гроб. „Нашата скъпа Мелъри.“ Бяла мраморна плоча от 28 юли 1898 година за „Дейл, десет месеца и петнайсет дни“. Наблизо обезглавена женска статуя в гръцки стил стоеше на стража над гроб, обкръжен с ръждива желязна решетка. Жената беше с надиплена рокля и държеше в дясната си ръка гирлянда от гранитни цветя.

Стоях гологлав под падащия сняг, обзет от печал, каквато никога не бях изпитвал. По бузите ми се стичаха сълзи. Обърнах се и побягнах, но се подхлъзнах и паднах в снега с разперени ръце. Станах и забързах като рак към колата — нелепа фигура на човек, замръзнал до кости, но не от студ, а от страх.

Уискито ме затопли и утеши. Бутилката беше между краката ми под волана и вече личеше, че няма да изтрае дълго. След магазина подкарах на запад от града със същата цел, както и предния път — тоест никаква.

Когато стигнах до разклона за Ред Бют, свърнах надясно и колата занесе в снега. Изтървах шосето за Уди Крийк, направих обратен завой, едва не хлътнах в коварната заснежена канавка и запълзях бавно нагоре покрай оградени пасища, покрити с девствен сняг. Знаех пътя, макар че бях идвал само веднъж.

Портата се оказа заключена с верига и катинар, а областният шериф беше сложил надпис „Вход забранен“. Ала това не можеше да спре един мъж, овладян от алчност и сладострастие, един мъж, тласкан от жаждата за насилие и каквото още решише да добави утре Макбейн в заключителната си реч.

Със синия костюм и вълненото палто се чувствах някак излишен сред простора на заснеженото ранчо. Прескочих портата и нагазих в снега зад нея. На всяка крачка затъвах до коляно. Не беше лесно и започнах да се потя. Студено отвън, жегата отвътре. На половината път спрях да погледна следите си. Бяха като оставени от подгонен звяр.

Къщата беше тиха и мрачна, отвън нямаше коли. Не знаех къде е отседнала Хосефина, но явно не беше тук. Умно. Сигурно се досещаше, че ще дойда да я потърся.

Но не затова идвах в ранчото Ред Кениън.

Не го знаех, докато карах насам, но сега вече знаех. Идвах, защото бе крайно време да действам не като клиент, а като адвокат. Като адвокат винаги посещавах мястото, независимо дали става дума за автомобилна катастрофа или убийство. Вярно, понякога използвах детективи и при предварителните процедури изисквах сведения от прокуратурата. Но нищо не може да замени личното посещение, дори ако и друг път си бил на това място. След като наех Х. Т. Патерсън, дойдохме тук под зорките погледи на полицейска охрана. Разведох го насам-натам, но сега, измръзнал и сам, щях да сторя това още веднъж. Вместо дипломатическо куфарче си носех бутилка „Джак Даниелс“.

Вратата на обора не беше заключена. Светнах лампите. Конете си бяха на място с пресни порции овес. Кални следи водеха към купчината чували и обратно към отделенията. Сигурно някой съсед

помагаше. Поздравих конете и единият ми отговори, пускайки облаче пара в студения въздух.

Тръгнах по стъпките си от онази нощ. Въпросната нощ, както обичат да казват адвокатите.

Нагоре по стълбата към платформата. Спомних си как Джоу-Джоу щракна фенера и сенките плъзнаха по стената. Какво ми каза?

О, Джейк, не биваше. Колко вярно. И какво още? Хайде, мисли. Как изглеждаше? Спомни си лицето. Тя изглеждаше изненадана, че Кип е с мен. И дори разтревожена.

Момчето не биваше да е тук.

Защо не?

Защото тя не искаше нито то, нито някой друг да види какво ще се случи. Правилно, но откъде е знаела какво ще се случи? Какъв е бил нейният план? Аз да убия Симарон? Той да ме убие? И защо?

Мотив, мотив, мотив.

Обиколих цялата платформа, оставяйки диря из сламата. През дупката на мястото на липсващата дъска навлизаха снежинки. Огледах се, без сам да зная какво търся. Видях парапета, или по-точно каквото бе останало от него след моето падане.

Пак слязох долу, но избрах по-безопасния път по стълбата. Пресъздаването на сцената все пак си има граници, отворих отделението на жребеца и храбро нагазих в димяща купчина природни продукти от вчерашната порция овес. Конят сякаш ми се усмихна.

Излязох от отделението с полепнала по обувките слама. Известно време обикалях насам-натам, опипвах едно-друго, докосвах грубите дъсчени стени и се напругах да открия посланието, което трябваше да е нейде тук. Влязох в коша за царевица, все още препълнен с нападалите отгоре кочани. Излязох и тръгнах да обикалям в кръг — първо по часовниковата стрелка, после обратно. Подритвах бали сено и чували с овес.

Какво липсваше? Седло със забит пирон, дъска от стената с няколко косъма на Симарон. Юздата, с която опитах да се отбранявам. Пистолетът. Всички те бяха прибрани и номерирани като веществени доказателства.

Прогоних студа с глътка бърбън и продължих търсенето. Нямаше изненади. Нямаше разкрития. Нито улики, или поне аз не ги виждах. Само прохладен въздух и сладникав аромат на зоб, смесен с мускусния

мирис на конски тор. Съвсем обикновен обор, в който един мъж бе загинал по страшен начин.

Дръпнах от една преграда два чула и се наметнах. Седнах в сламата и се наместих удобно. Кихнах, може би от праха или от студа. Профилактично си затоплих гърлото с глътка от течния аугин, наричан от простолюдието бърбън. Изтегнах се и опитах да мисля за думи като „улика“, „доказателство“ и „основателно съмнение“, но главата ми беше като изчерпан акумулатор. Не успях да се съсредоточа и след малко прекратих усилията. Слушах пръхтенето и потропването на конете. Отвън се обади бухал. Затананиках песничка и се зарових в сламата като младенец в яслите. Накрая склопих очи и потънах под топлата кадифена завивка на съня.

Не знам дали ме събуди утринното слънце или студът. Слънчевите лъчи падаха косо през дупката на стената и се забиваха право в очите ми. Из тях танцуваха прашинки, а лютият студ пронизваше до кости. Опитах да се изправа, но всичките ми стави бяха застопорени. Чувствах се като тенекиения дървар от „Вълшебникът от Оз“. Трябваше ми известно време, за да разгладя ръбовете и буците по гърба си. Изпитвах остра необходимост да пусна една вода и не тъй остра — да си измия зъбите. Не бих отказал чаша кафе и една кифла.

Трябваше да се върна в апартамента, да се изкъпя и преоблека за съда. Понечих да тръгна към изхода, когато нещо привлече погледа ми. Слънчевите лъчи пресичаха обора и падаха само на две крачки от мястото, където бях спал. Там, във вдлъбнатината от моето тяло, искреше ослепително късче стъкло. Направих четири крачки подир лъчите, наведох се и разрових сламата. Изпод нея изникна камерата на Кип, насочена право срещу слънцето.

Беше ясно и мразовито утро под бездънно синьо небе. Ръсеше лек сняг — пухкави сухи снежинки, досущ като ония, с които бях свикнал през петте си години като студент спортист сред хълмовете на централна Пенсилвания. Да, точно така. Пет години стисках зъби, но си изкарах дипломата. Помнех ония ледени бури, включително и една по време на мач срещу „Нотр Дам“. Докато хвърляше жребия, съдията

се плъосна по задник, а и всички ние не можехме да пробягаме десет крачки, без да се хързулнем като подпийнала фигуристка. Още в средата на първото полувреме почнах да се вдървявам, но отказах да сложа ръкавици или втори чифт чорапи. Нека префърцунените нападатели да си пазят пищялките. Играех по фланелка с къси ръкави, която едва ми стигаше до пъпа. След един сблъсък се плъзнах по корем и си напълних гащетата с ледена вода. Не помня дали спечелихме или загубихме, но си спомням как после прекарах пет великолепни дни в лечебницата.

Миналото си е минало. Дай да мислим за настоящето.

Снегът беше сух и пухкав като в туристическа реклама, пътищата вече бяха разчистени, с високи купища сняг от двете страни. На връщане към града не бях тъй любезен шофьор, както на излизане. Надувах с все сила клаксона зад туткавите туристи, изпреварвах както ми падне и наруших де що имаше ограничения на скоростта.

Десет минути чаках на тротоара, докато отвориха магазина за камери. Продавачката ме изглежда странно. Може би заради безумието в очите ми, или пък заради миризмата на слама и тор. След малко тя ми намери необходимата батерия и миниатюрна слушалка, взе парите и се загледа подир мен. Докато излизах, камбанката над вратата издрънча весело.

Когато за пръв път видях камерата в обора, аз отправих страстна молитва към добрия Господ, закрилящ сравнително честните граждани, които не дават малки котенца и не хвърлят хартийки из парковете. И молитвата ми се сбъдна, защото бутонът беше натиснат. Естествено, батерията бе сдала багажа. Дотук добре.

Отправих безмълвна благодарност към небесата.

През прозрачното капаче видях, че по-голямата част от лентата е превъртяна. Около два часа запис, преди батерията да изфиряса. Ако имах късмет, всичко щеше да е на записа.

Не картина, разбира се. Никакъв образ, след като Кип напусна обора. Но поне звук. Аудиото трябваше да е останало. Как го бе казал Кип? *От петдесет метра записва как пърди мишка.*

Колата ме чакаше до тротоара със запален двигател и включено отопление. Сърцето ми подскачаше, докато премотавах касетата. Камерата беше от онези модерни машинки, които могат да подават сигнал направо на телевизора. Върнах лентата до самото начало, потискайки желанието да видя първо средата. Включих слушалката към камерата, натиснах бутона за възпроизвеждане и погледнах през визьора.

Първият кадър представляваше тъмно петънце в небето. Изображението постепенно се увеличи. Птица. Кадърът заподскача, докато Кип се мъчеше да стабилизира камерата.

— Властелинът на небесата — изрече в слушалката гласът на Кип. — Златен орел. Последен от своя вид. Могъщ хищник.

Той продължи така още известно време. Макар и невръстен, разтягаше локуми доста добре. По някое време птицата хлътна между смърчовете и Кип рече:

— Мамка му, къде се дяна?

На следващия кадър се появиха хлапетата от съседното бунгало. После някакво мършаво псе вдигна крак до едно дърво. И най-сетне каквото очаквах: мрачно помещение, което плавно просветляваше с отварянето на блендата. Фенерът хвърляше безжизнени бели лъчи върху половината лице на Джоу-Джоу, другата половина тънеше в мрак. Различих фигурата ѝ, сгушена под одеялото.

— Не, Джейк, срамувам се. Момчето не биваше да е тук.

Камерата заподскача и като че сама се настрои към слабото осветление.

— Вуйчо Джейк, моля ти се, влизаш ми в кадъра. Искам да придвижа от среден до близък план.

Лицето на Джоу-Джоу запълни екрана — просълзено, с подути очи. Но от толкова близо очите разкриваха още нещо. Блестящ ум, съобразителност, пълен контрол над ситуацията.

Тя замислено сбръчка чело. Не беше потресена. Нито изплашена. Просто мозъкът ѝ работеше на максимални обороти. Как не го забелязах още тогава?

— Джейк, недей! Не ти ли стига каквото ми причини досега?

И тя захлупи лице в шепите си.

Аз не отвърнах: „Това пък какво беше?“. Не казах: „Какви ги говориш, по дяволите?“. Всъщност нищо не казах. Е, да, тогава си

мислех, че говори за старите времена или че е объркана. Дявол да го вземе, не знам какво съм мислил, но определено не предполагах, че всичко е планирано, че госпожа прокурорката не изключва възможността записът да се превърне във веществено доказателство. Страхотна идея — да покаже как тоя гнусен перверзен тип заставя невръстно дете да документира злодеянията му.

— Добре, Кип — раздаде се моят глас. — Край на снимките. Стига ми толкова.

Дали само така си въобразявах, или наистина бях твърде груб с него? Екранът изгасна.

О, Джоу-Джоу, ти си една безкрайно умна и зла жена.

На екрана отново се мярна нещо. Беше твърде тъмно, за да различа каквото и да било. После фенерът светна и Кип каза:

— Така е по-добре. На естествено осветление нищо нямаше да излезе.

Пак го пропъдих и екранът изгасна отново. Но знаех, че трябва да има още.

В момента камерата беше изключена. Нямах представа за колко време.

Екранът просветля, после се преобърна с главата надолу. В слушалката се раздаде шумолене. Нечие пъшкане, вероятно на Кип.

— Пусни мъфффф... дрън.

Камерата вероятно бе изтървана или захвърлена, след като Кип натисна бутона за запис. Автоматичният фокус се мъчеше да проясни образа, но виждах само размазани дебели сламки. Камерата бе паднала.

Представлението започва. Отново изрекох безмълвна молитва.

Ново приглушено пухтене, което се отдалечаваше. Симарон бе запушил устата на Кип и го мъкнеше по стълбата.

Гласовете откъм платформата бяха неясни. Но стъпките по дъските се чуваха съвсем отчетливо. Тежки нозе. Няколко тихи думи:

— Кротувай, момче.

После моят глас подвижна на Кип да не тормози вуйчо си.

— Кип! Почваш да ме ядосваш. Имам важна работа.

Аз ли бях това? Гласът звучеше съвсем непознато, сякаш принадлежеше на онзи похотливец, когото вече цяла седмица описвах

в съда. Минаха още две-три секунди, после отекна добре познатият глас на Кит Карсън Симарон:

— Излъжеш ли ме два пъти, мъртъв си.

Записът беше ясен. Много по-ясен, отколкото можех да се надявам. Продължих да слушам.

— Сими, той ме изнасили.

По дяволите. Дори в лъжите си беше последователна.

— Удари ме, както правеше някога. Смъкна ми дрехите и ме изнасили.

После гласът на Симарон изрече спокойно и безстрастно:

— Ти знаеше какъв е. Сама ми разправи.

Чух собствения си вик:

— Това е лудост!

Но кой щеше да ми повярва? Нали всички престъпници отричат деянията си.

Гласът на Симарон стана по-могъщ:

— Най-напред ме ограбваш. После нахлуваш в земите ми, а сега посягаш на моята жена.

Защо ли не взема направо да дам касетата на Макбейн? Да си я пусне на заключителната реч. Какво друго му трябва?

Когато Симарон започна да ме мятат по стените, камерата отрази всеки звук.

— Не, Сими! Ще го убиеш! Недей!

Стори ми се съвсем искрена. Е, значи Х. Т. Патерсън имаше право — искала е аз да убия него.

Тря-ас, разцепи се парапетът. Жребецът запряхтя и затропа, докато падах отгоре му и се свличах на пода.

— Излизай, адвокатче. Не съм свършил с теб.

Вярно си е, не беше. Изслушах останалото — тъй познато и все пак тъй нереално. Кип се развива, че е Спартак, Симарон му отне вилата и хлапето избяга от обора. Прогърмя първият изстрел на пистолета, после Симарон заръча на Джоу-Джоу да презареди. Раздаде се приглушено буф, след това още едно. Трясък откъм коша за царевица, шумове на двама едри мъже, които блъскат каквото им се изпречи. Още няколко пъти буф на стомана в дърво и накрая последният изстрел — този път в човешки мозък.

Спрях касетата, после премотах до началото и пак я пуснах. Нещо ме смущаваше, но какво точно? Когато наближи края, аз се заслушах по-внимателно и пак нещо не беше наред. Последният изстрел закъсняваше. Трябваше да преброя секундите.

Премотах лентата още веднъж и се вслушах. Сега бях затворил очи и виждах цялата сцена. Аз лежа по гръб, докопвам пистолета и го вдигам към гърдите си. Помнех как той го сграбчи, а аз натиснах спусъка, очаквайки да прогърми изстрел, но не чух нищо друго, освен...

Щрак.

После кънтенето на собствената ми глава, отметната към пода от юмрука на Симарон.

Фра-ас, като удар на бухалка по бейзболна топка.

Миг след това — глухо пышкане.

Не можех да разпозная звуците. По онова време сигурно вече бях почти в безсъзнание. Секундите изтичаха една след друга. Какво ставаше?

Буф.

Тишина.

Спрях записа, превъртах съвсем малко и пак прослушах последните мигове.

Почнах да броя: хиляда и едно, хиляда и две, хиляда и три. От мига, когато бях ударен, минаха три секунди, после *фра-ас* и пышкане. Още седем секунди до последното *буф*.

Десет секунди от момента на удара! Не бих могъл да стрелям. По това време вече потъвах в страната на сънищата с леко сътресение на мозъка.

Мъчех се да го проумея.

Десет секунди.

Какво бе станало, докато се реех нейде между болката и безпамятството?

Продължавах да мисля, а лентата се въртеше. Този път не я спрях.

Сетне чух гласа.

И разбрах.

27.

И БЪКЕЛ НЕ РАЗБИРАМ

Нямах време за къпане и преобличане. Хукнах към шерифската кантора на партера в съдебната сграда и заварих детектив Раклин зад бюрото му. Казах какво ми трябва.

— Манекен? — смая се той.

— Два манекена. От онези, дето ги използват при изпитания на автомобили.

— За какво?

— Елате в съда и ще видите.

Стиснал кафява книжна торба от градския супермаркет, аз нахълтах в съдебната зала и всички се завъртяха към мен. Защо ме зяпаха така? Х. Т. Патерсън стоеше прав пред съдийската маса, Джоу-Джоу беше на свидетелския подиум, заседателите си седяха в ложата. Часовникът показваше девет и четирийсет.

— А, ето ви и вас — рече съдията Уидърспуун. — Канех се да издам заповед за принудително довеждане, но ако си седнете, мистър Ласитър, навярно ще можем да продължим. Следващият въпрос, мистър Патерсън.

— Не! — изревах аз и прескочих парапета, отделящ публиката от гладиаторите.

— Моля? — сепна се съдията.

— Искан да кажа „не, Ваша Светлост“. С цялото подобаващо уважение, ще ни разрешите ли да дойдем до вашата маса?

— Имате предвид адвокатите и себе си?

— Да, Ваша Светлост, аз съм правоспособен адвокат, регистриран в адвокатското дружество на Флорида под номер 163327. Освен това, ако не греша, имам конституционното право да водя лично защитата си. Желая да бъда записан в протокола като втори защитник.

Патерсън пристъпи до мен и ме стисна малко над лакътя. Макар и дребничък, имаше яка хватка.

— Джейк — прошепна той, — какво правиш, по дяволите?

— Довери ми се.

— Да ти се доверя ли? Я се виж. Имаш сламки в косата, изглеждаш тъй, сякаш си спал на някоя пейка... и какво е това по обувките ти?

Погледнах надолу. Олеле! Никога не ходете с широки мокасини в морга или обор.

— Господа — подвижна съдията и в гласа му се прокраднаха нотки на раздражение. — Елате насам, ако обичате.

Оставих книжната торба върху масата на защитата и заедно с Патерсън, Макбейн и стенографката пристъпих към края на съдийската маса.

— Ваша Светлост — започнах аз, — бих желал да поема разпита на мис Баросо.

Съдията сбръчка чело.

— Сигурно знаете старата поговорка, че човек, който се защитава сам, има много глупав клиент.

— Случаят е различен, Ваша Светлост.

— Защо?

— Защото само двама души в залата знаят какво се е случило в обора през онази нощ. Единият е на свидетелското място, а другият съм аз, а узнах истината едва тази сутрин.

— Не ме убедихте. Клиентът винаги знае повече от адвоката си. Давам ви петнайсет минути да поговорите с мистър Патерсън, след това продължаваме.

— Не, Ваша Светлост. Трябва да го направя лично. Никой друг няма да може.

Съдията се вгледа в мен и мускулите по челюстта му набъбнаха.

— Запознат съм с вашето право да се защитавате самолично, но съм длъжен да пазя подсъдимите от собствената им глупост. — Той като че се замисли над моята компетентност, после шумно подсмръкна и завъртя глава към секретарката. — Каква е тая богопротивна смрад? Пратете пристава да провери пещта на парното.

Х. Т. Патерсън се изкашля.

— За протокола, Ваша Светлост. Не възразявам против приемането на мистър Ласитър за втори защитник, макар че не подкрепям молбата му.

С други думи, загазиш ли, не се оплаквай от адвоката.

— Ами вие, Макбейн? — попита съдията. — Някакви възражения?

— Да, сър. Възразявам категорично. Това е евтин театър и трик за пред апелативния съд. Мистър Ласитър усеща накъде духа вятърът и се мъчи да ни тласне към съдебна грешка. Ще поеме защитата, а когато бъде осъден, ще претендира за некомпетентна юридическа помощ. Ако загуби обжалването, има конституционно право да се обърне към федералните власти. Всичко това е хитрост, коварен план.

— Но ако му откажа, това също ще е повод за обжалване — промърмори съдията и се усмихна печално.

Той пак се замисли, а аз си спомних един от своите първи клиенти. Настояваше да се защитава сам, но нямаше юридическо образование и съдията ме назначи за втори защитник — да му давам съвети, от които не бе приет нито един. На делото се яви човек, който твърдеше, че обвиняемият го пребил и ограбил на тъмна уличка. Моят самороден гений на правото пое разпита и го скастри:

— Откъде знаеш, че съм аз, бе? Нали те халосах отзад!

Най-сетне съдията Уидърспуун сви рамене и каза:

— Е, ще ви позволя да се пробвате, но препоръчвам да проявите повече уважение към съда и да си стегнете вратовръзката, преди да се обърнете към свидетелката.

Грабнах бележник и химикалка, за да изглеждам по-официално, затегнах вратовръзката, опипах двудневната четина по бузите си и пристъпих към свидетелския подиум.

— Добро утро, Джоу-Джоу — казах аз.

— Добро утро, мистър Ласитър — отвърна тя.

— *Мистър Ласитър* значи. Вчера ме наричахте Джейк. А преди няколко месеца в Маями бях *mi angel*, нали?

— Не. Това беше много отдавна.

Огледах я с лека усмивка.

— Сигурно е било още преди да се захвана с кражби, убийства и изнасилвания.

— Не знам кога животът ви е кривнал от правия път.

— И аз не знам за вашия.

— Протестирам, адвокатът влиза в спор със свидетелката!

Макбейн остана прав, за да не губи време при следващия протест.

— Приема се. Мистър Ласитър, знаете, че бяхте в нарушение. Призовавам ви да се придържате към съдебния правилник, иначе ще се озовете на стола.

— Мис Баросо... или може би трябва да ви наричам мисис Симарон?

— Както предпочетете.

— Но вие явно предпочитате мис Баросо, прав ли съм?

— С това име съм известна.

— Всъщност никому не сте казвали за брака си, така ли е?

Тя помълча, после кимна.

— Да, така е.

— Освен на брат си Луи, който предпочита да бъде наричан Луис, а в съдебните среди е известен под гальовния прякор Шушумигата.

Усмивах се самоуверено и за пръв път видях лицето ѝ да се променя. Просто се мярнаха първите признаци на тревога. Тя ме познаваше много добре и знаеше, че зад моя сарказъм обикновено се крие заложен капан. Очите ѝ сякаш питаха: *Какво знае той?*

— Нека да си помисля — каза тя.

— Да си помислите? Нима трябва да си помислите, за да ни кажете дали единственият ви брат знаеше, че сте омъжена?

— Мисля, че казах на Луис — каза тя малко прибързано.

— Значи все пак казахте някому?

— Да, така мисля.

— Значи преди малко сбъркахте, като казахте, че никой не е знаел.

— Сигурно съм сбъркала.

— Казахте ли на някой друг?

— Не.

— Значи не казахте и на мен, нали?

Вече нямаше как да отрече.

— Прав сте — призна тя. — Не ви казах.

— Казахте ли ми, когато се срещнахме насаме през юни във вашия дом в Маями?

— Не.

— А когато съпругът ви се появи същата вечер?

— Не.

— А когато, както твърдите, съм ви нападнал в обора?

— Не.

— Не ми ли казахте: „Джейк, моля те, аз съм омъжена жена и съпругът ми е в онази къща“?

— Не.

— Не смятахте ли това за важно?

— Не смятах, че ще ви спре.

Ха така! Ето че допуснах фаталната грешка при кръстосан разпит — един въпрос в повече. Почти толкова фатална, колкото и да питаш „защо?“, когато си имаш работа с умен и враждебно настроен свидетел. Бързо нататък!

— Мисис Симарон, какво бе завещанието на покойния ви съпруг?

— Възраждам! — обади се Макбейн, който все още стоеше прав до масата на обвинението. — Няма връзка с делото.

— Прокурорът не би говорил така, ако имаше завещание в моя полза — обърнах се аз към съдията. — Има връзка с въпроса кой би желал смъртта на мистър Симарон.

Мотив, мотив, мотив.

— Възражението се отхвърля, но карайте по същество, мистър Ласитър.

— Сими почина без завещание — каза Джоу-Джоу.

— Значи като негова съпруга вие получавате сто процента от неговото имущество, без федерални такси и данъци?

— Право да си кажа, не знам какви са законите в тази област.

— Е, хайде, мисис Симарон, та вие сте прокурор.

— През цялата си кариера съм се занимавала с борба срещу престъпниците, а не с писане на завещания.

Сега те спинах.

— Но вие навярно потърсихте компетентен съвет и се подготвихте да подадете необходимите документи.

Клепките й трепнаха едва доловимо.

— Да, свързах се с местен адвокат.

— Който ви обясни, че сте единствена наследница и ще получите сто процента от имуществото на покойния, без федерални такси и данъци?

— Мисля, че спомена нещо такова.

— Значи ранчото става ваше?

— Да.

— И цялата лична собственост на покойния?

— Да.

— И минните концесии, картите със съкровища, плодовете от дългогодишните проучвания на мистър Симарон?

— Да.

— Застраховка?

— Не.

— Но нали съпругът ви имаше застраховка „живот“ за два милиона долара?

— Мисля, че беше в полза на брат ми, както пък неговата беше в полза на Сими.

— А, да, брат ви. Къде е в момента той?

— Никой не знае.

— Кога го видяхте за последен път?

Тя ме огледа внимателно, преди да отговори. Заседателите гледаха нея, затова си позволих да ѝ пратя лукава усмивка.

Какво знае той?

— През юни, малко преди да изчезне.

— И сте сигурна, че повече не го видяхте?

— Протестирам, въпросът се повтаря и не е свързан с делото.

Макбейн нямаше ни най-малка представа накъде бия, но скоро щеше да разбере.

— Ваша Светлост, след малко приключвам.

— Добре, отхвърля се.

— Сигурна съм, че повече не го видях — отговори тя.

Спрях за момент и започнах да пиша в бележника, сякаш отговорът бе изключително важен. И наистина беше. След това помолих свидетелката да ни опише събитията от онази нощ и тя отново разказа всичко — от момента, когато разкъсвам дрехите ѝ до убийството на Симарон.

— Имаше ли в обора още някой, освен вас, мен и съпруга ви?

— Да, едно момче, вашият племенник, но той избяга, когато започнахте да се биете. Вече го казах в показанията си.

— И никой друг?

— Да, мистър Ласитър. Никой друг.

— Моят племенник... Какво носеше той?

В очите ѝ трепна неувереност.

— Не ви разбирам.

— Носеше ли видеокамера?

Тя се поколеба. *Какво знае той?*

— Да, носеше.

Пристъпих към масата на защитата и отворих хартиената торба.

— Тази камера ли?

— Не знам. Може би.

— Ваша Светлост, позволих си да помоля пристава да донесе от долния етаж телевизионен монитор. Той е в коридора и може да бъде донесен в залата. Моля този видеозапис да се приеме като веществено доказателство, а след това бих желал да задам на мисис Симарон няколко въпроса относно съдържанието.

Съдията се озърна към масата на обвинението.

— Възражения?

— Имаме, естествено. Не сме предупредени за съществуването на запис.

— Записът ще бъде използван за доказване на свидетелска неблагоприятност — отвърнах аз. — В такъв случай не сме длъжни да предупреждаваме обвинението.

Стори ми се, че забелязах как Джоу-Джоу трепна при думата „неблагонадеждност“. Съдията отхвърли възражението, секретарката лепна етикетче на касетата и приставът докара монитора.

— И тъй, мисис Симарон, нагласил съм касетата на онова, което можем да наречем „втори рунд“. Аз и мистър Симарон се борим на пода. Спомняте ли си?

Макбейн веднага скочи.

— Ваша Светлост, настоявам записът да започне от самото начало, за да се запознаем с цялостната картина.

— Отхвърля се. Можете да го сторите, когато дойде ваш ред. Не обичам да преча на адвокатите при кръстосан разпит.

Тоя Уидърспуун почваше да ми харесва. Беше от оная чезнеща порода съдии, които оставят адвокатите да си мерят силите с прокурора.

— Мисис Симарон, облегнете се за малко — казах любезно аз. — Нека да затворим очи и да се вслушаме.

Очите ѝ останаха отворени. Широко отворени. На телевизора примигаха размазани сламки. Раздаде се цвилене, после конски тропот.

— Сими! Сими, той ме изнасили! Нима ще го пуснеш?

Много ми харесваше тая встъпителна реплика. В показанията тя изобщо не бе споменала, че го е насъсквала. Каза, че се опитала да ни спре. Така е на кръстосан разпит — малките камъчета прекатурват колата.

Прозвуча шум от камшик — свистене и плясък, остър като ужилване. Тътрене на крака, вече по-близо до микрофона. Ръката ми стърже по стената, напипва юздата, удря Симарон през зъбите после пъшкане и задавено хъркане — от моя страна — докато Симарон ме рита в корема.

Заседателите наостриха уши. Ако човек не бе присъствал, нямаше начин да разбере кой какво прави и на кого. Нищо де. Надявах се накрая всичко да стане ясно. А за момента бе някак странно да слушам собственото си задавено дишане, да си спомням болката и страха.

— Не мърдай, адвокатче, или ще те прикова за стената.

Дори и сега споменът за ужаса ме разтърси.

Чух се как викам на Джоу-Джоу да му каже истината. Тя отново ме обвини, че съм я изнасилил и го подкани да действа.

Чух първото буф — пиронът до крака ми. Още един пирон в стената. *Щрак* — пистолетът беше празен.

— По дяволите. Хосефина, до магарето има още един пълнител.

Спрях записа.

— Нека прекъснем за момент. Презаредихте ли пистолета?

Тя се замисли, преди да отговори. Знаеше, че ще се чуят още изстрели.

— Да, мисля, че го направих.

— Веднъж или повече от веднъж?

— Само веднъж.

— С пълнител за десет патрона, нали? Доколкото си спомням, мистър Русо обясни, че всеки пълнител съдържа десет патрона двайсет и седми калибър.

— Да, така е.

— И след като вие презаредихте, мистър Симарон продължи да стреля по мен, нали?

— Не по теб, а покрай теб. Искаше само да те изплаши, да ти даде добър урок. Ти искаше да го убиеш и накрая успя.

— А как успях да му отнема пистолета?

Тя не искаше да отговори. Излизахме от сценария и не беше готова.

— Всичко е тъй объркано, а като слушам сега, като чувам гласа му, толкова се разстроих.

От очите ѝ бликнаха сълзи.

— Ваша Светлост — обади се Макбейн. — Смятам, че моментът е подходящ за почивка.

— Не, Ваша Светлост! Моментът е подходящ за прокурора — да си подкове свидетелката.

Макбейн изпухтя с пълни гърди.

— Засегнат съм, мистър Ласитър. Тук, в област Питкин, не обиждаме колегите юристи.

— В Маями — отвърнах аз — това щеше да мине за комплимент.

— Добре, млъкнете и двамата. — Съдията Уидърспуун сочеше мен, а се зъбеше на Макбейн. Приличаше на рефер, който се чуди как да отсъди наказателен удар и за двата отбора. — Не обичам да прекъсвам адвокатите при кръстосан разпит. Продължаваме.

— И тъй, мисис Симарон, нека повторим, за да бъдат заседателите наясно. Само веднъж ли заредихте пълнител в пистолета?

— Да, току-що го казах.

— Мистър Симарон презареди ли след това?

— Не.

— А аз?

— Не.

— Добре. Пак ще пусна записа, но този път предлагам да броим. При всеки изстрелян пирон ще отбелязвам бройката ето тук.

Сложих пред заседателите черна дъска, грабнах парче тебешир и кимнах на Патерсън да включва.

— Бум — каза гласът на Кит Карсън Симарон.

Заседателите изглеждаха озадачени, но аз много добре си спомнях неговата шега, докато се целеше право в сърцето ми.

Буф, пауза и пак буф. Драснах две отвесни чертички, а от записа долетя трясъкът на падаща царевица. Минаха няколко секунди. Неопределени звуци. Чух се как изпъшках. Симарон ме беше измъкнал от коша и седеше върху гърдите ми. Той притисна цевта до шията ми и аз отново усетих нейния хлад...

Буф. Един пирон закова фланелата ми за пода.

— На адвоката май му трябва подстригване.

Нов изстрел покрай главата ми. Още един, на милиметри от слабините ми. Болезнено примижах от спомена. Вече имах четири отвесни чертички и ги пресяхох с пета.

Още един изстрел до коляното, един до ходилото, по един край двете слепоочия — Симарон ме очертаваше като труп на местопрестъпление. Последният пирон се заби между пръстите ми. Още пет чертички. Спрях записа.

— Колко изстрели бяха?

— Аз преброих десет.

— А, значи сме на еднакво мнение. Сега пистолетът би трябвало да е празен, нали?

Тя разбра какво се задава.

— Ти сигурно си презаредил.

— Значи аз сигурно съм презаредил? Преди малко казахте, че не съм го направил.

— Сигурно съм сбъркала.

— Хайде да видим къде още бъркате. Кажете ни, кой по кого стреляше в малката сценка, която чухме току-що?

Тя отново усети какво се задава.

— Сими стреляше, но ти сигурно си му отнел пистолета и...

— И какво?

— Не помня.

— Е, може би това ще освежи спомените ви.

Кимнах на Патерсън да пусне записа.

Симарон викна на Джоу-Джоу да донесе желязото за жигосване.

— Сими, защо просто не го довършиш? — каза тя и в заседателската лежа всички застинаха.

Симарон отговори, че иска да страдам, но...

— ... не съм убивал човек и нямам намерение да го сторя.

— Ако остане жив и се разприказва — каза тя, — това може да усложни работите. Карай по простата процедура.

От записа долетя ръмжене и тежко, дрезгаво дишане. Ръката ми бе докопала пистолета и сега се борехме за него. Спомних си как лежах по гръб под тежестта на Симарон, как вдигнах пистолета.

Щрак.

Отново спрях записа.

— Какво беше това?

— Ти се опита да го застреляш.

— Правилно. Но нямаше патрони. Какво стана?

— Както вече казах, ти сигурно си презаредил, а след това си го застрелял.

— При показанията си вие казахте, че непосредствено преди смъртоносния изстрел аз съм се борил с мистър Симарон, така ли е?

— Да.

— Че двамата сме били на пода и мистър Симарон ме е притискал?

— Да.

— Тогава как успях да застрелям мистър Симарон? Може би ще заявите, че съм го помолил да стане и да изчака малко, отишъл съм до магарето, намерил съм нов пълнител, презаредил съм, намерил съм пирон, вкарал съм го в цевта и накрая съм помолил мистър Симарон да бъде така добър да притисне ухо към дулото, за да го прострелям от упор?

— Не знам. Бях ужасно потресена и изплашена. Просто знам, че ти го застреля.

— Бях ли в съзнание по времето, когато твърдите, че съм го застрелял?

— Естествено.

— След изстрела ли ме удари мистър Симарон?

Тя трескаво завъртя очи към заседателите.

— Не, разбира се. Той умря мигновено.

— Вие чухте показанията на помощник-шериф Клейтън Добсън, че ме е заварил в безсъзнание.

— Да.

— От какво съм изпаднал в безсъзнание след момента, когато според вас съм застрелял мистър Симарон?

Мълчание.

— Не е ли истина, мисис Симарон, че онова *щрак*, което чухме на записа, прозвуча докато аз и съпругът ви се борехме за пистолета, а веднага след това той ме удари с такава сила, че главата ми се блъсна в пода и загубих съзнание?

— Не. Ти го застреля преди да припаднеш.

— Как? С празния пистолет?

— Не знам как. Защо искаш да си спомням всяка подробност? — Тя се обърна към заседателите. — Вие не знаете какво е да гледаш как убиват съпруга ти. Всичко се обърква, преставаш да мислиш.

— Добре тогава, да видим дали не можем да го възстановим.

Върнах се до масата и прошепнах няколко думи на Патерсън. На последния ред забелязах детектив Раклин. Патерсън стана, излезе в коридора и след малко се върна с пристава и два манекена в естествен размер. Сложих единия манекен да легне по гръб, после с известни усилия наместих другия върху гърдите му.

— Кажете, мисис Симарон, възпроизвеждат ли тези манекени позата, в която съпругът ви ме притискаше към пода?

— Да, струва ми се.

Взех пистолета от масата за веществени доказателства и извадих пълнителя. После сложих оръжието на пода до манекените.

— И според вас при това положение аз някак съм го прострелял в ухото, макар че не си спомняте да съм презаредил?

— Така е. Застреля го. Само ти знаеш как.

— А къде стояхте вие спрямо нас двамата?

Тя посочи вляво от мен.

— Моля, отговорете на глас — каза съдията и тия думи като че я стреснаха.

— Наблизо, може би на около пет метра.

Аз отстъпих няколко крачки.

— Тук ли?

— Да.

— Къде беше магарето с останалите пълнители и пирони?

Тя посочи края на секретарската маса. Само на една крачка от мен.

Щеше да стане. Вече знаех. Времето пасваше до секунда.

Взех пирон и пластмасов пълнител от масата за доказателства и ги сложих там, където сочеше Джоу-Джоу.

— Добре, нека върнем лентата малко назад, след това да я пуснем и да видим какво ще се случи. Моля за извинение, мисис Симарон, но при демонстрацията ще си позволя да играя вашата роля.

Заседателите бяха приковали погледи в мен. Очаквах чудо и не смятах да ги разочаровам. Кимнах на Патерсън, който върна лентата назад и отново я пусна.

Джоу-Джоу пак каза на Симарон да кара по простата процедура. Пак чухме шум от борба, после *щрак* и след това *дум* — ударът на главата ми в пода. *Хиляда и едно*. Взех дъската от масата за веществени доказателства, *хиляда и две*, минах зад Симарон манекена и я стоварих върху тила му.

Фра-ас. Ударът бе безпогрешен и манекенът се килна върху моя двойник. Част от секундата, *хиляда и три*, и откъм записа долетя *фра-ас*.

След това глухо пъшкане. Сигурно беше Симарон от записа, защото манекенът не издаде и звук.

Хиляда и четири.

Пуснах дъската, направих две крачки към секретарската маса, *хиляда и пет*, взех пълнителя и пилона, *хиляда и шест*, върнах се до манекените, *хиляда и седем*, спокойно заредих пълнителя и пилона.

Хиляда и осем.

Главата на Симарон манекена бе клюмнала върху гърдите на фалшивия Ласитър. Наведох се и пъхнах цевта в ухото му.

Хиляда и девет. Дръпнах спусъка.

Буф. Изстрелът прокънтя в съдебната зала.

Буф. Малко по-приглушен, същият звук долетя от записа.

Пиронът прониза главата на манекена, продължи по възходяща линия и се заби в стената точно под портрета на някакъв мустакат съдия от 1890 година.

Съдията скочи от стола си.

— Мистър Ласитър!

Изшътках му да мълчи.

Сред мъртвешката тишина в залата се чуваше само как пластмасовия череп на манекена се стича струйка пясък.

— Мамка му.

Кой го каза? Заседателите се объркаха. Цялата зала мълчеше.

— Мамка му — повтори гласът от записа.

Този път заседателите разбраха — беше Джоу-Джоу. Погледнаха я. Не обвинително. Засега. Само с горещо любопитство. *Мамка му* звучи горе-долу уместно, когато се уцелиш с чук по палеца, но не е най-подходящата жалба за скъп покойник. В гласа не звучеше гняв или скръб. Само раздразнение.

— Не трябваше да стане така — каза тя.

Този път заседателите се спогледаха. С кого разговаряше?

— Не трябваше. — Гласът беше мъжки и за пръв път се появяваше в записа. — No, seguro que по.^[1] Божичко, как мразя, насилието.

— По едно време — каза Джоу-Джоу — взех да се чудя кой ще надделее. Мислех, че Джейк ще му види сметката. Нали разбираш, и в двата случая щеше да стане, но така е по-добре.

— Много по-добре — съгласи се мъжът. — Освен това Джейк не е убиец. Няма я тая жилка.

— Странно, той казваше същото за теб.

— Да, и мислеше, че си прекалено добра за него.

— Джейк и бъкел не разбира от характери — каза Джоу-Джоу и двамата се разсмяха.

Кимнах и Патерсън спря записа.

— Мисис Симарон, кой беше този човек? — попитах аз.

Тя не отговори. Беше затворила очи и бавно се люшкаше напред-назад.

— Ако желаете — предложих аз, — можем да проведем звуков анализ на записа и да го сравним с рекламите, които брат ви излъчваше по радиото за своята търговия със злато.

Никакъв отговор.

— Или пък да помолим Ейб Соколов да ни прати по факса отпечатъците на брат ви и да ги сравним с неизвестния отпечатък върху цевта на пистолета.

Тя се разрида.

— Не е ли вярно, че човекът в обора беше вашият брат Луис Баросо, че двамата организирахте план за убийството на съпруга ви и го осъществихте?

Тя не отговори.

— Кой от двама ви го уби? — попитах аз.

— Не съм убивала Сими — каза тя с треперещи устни.

— Макар че ви биеше?

Тя пак не отговори.

— Онова, което ми казахте в обора, беше истина, нали? Той ви беше пребил.

Тя наведе глава.

Макбейн се изправи.

— Ваша Светлост, може би...

— Седнете — нареди съдията.

— Той започна да ме бие веднага след сватбата — каза Джоу-Джоу. — Затова го напуснах. Толкова пъти ме молеше да се върна. Толкова пъти си мислех, че мога да го променя. Понякога той беше прекрасен човек, но друг път ставаше съвсем различен, зъл и жесток.

— Можехте да се разведете.

— Той щеше да ме убие. Заплашваше ме и се хвалеше, че нито един съдебен състав в област Питкин няма да го осъди. Пускаше ме на свобода, но искаше да се връщам. Затова дойде в Маями през юни. Просто не можех да се върна към този живот. Джейк, ти видя какво ми беше сторил...

— Мислехте, че ще го убия, нали? Че ще го убия, защото ми беше счупил ръката и ви биеше.

Тишина, нарушавана единствено от ридания.

— Насъскахте ме да го убия, а когато аз не пожелах или не успях, вие с брат си довършихте работата.

— Луис беше прав. Не ти стиска да убиеш човек.

— Прав беше за още нещо. И бъкел не разбирам от характери.

[1] Не, разбира се, че не (исп.). — Б.пр. ↑

28.

НЕ СЕ ПОСТЪПВА ТЪЙ С ДАМА

Аз изскочих пръв през вратата. Без да обръщам внимание на протокола, под прикритието на суматохата и глъчката, излетях от съдебната зала, хукнах надолу по стълбището, минах през главния вход под милата стара Темида и се озовах на главната улица. Изтърчах до гаража по прясно изчистения тротоар, взех колата, опръскана с кален сняг и подкарах на изток към Смъглър Маунтийн.

Последните две минути в съдебната зала бяха истински хаос. Х. Т. Патерсън заблъска по масата и настоя прокуратурата незабавно да оттегли всички обвинения, а ако ли не, съдът да я застави.

— В името на Джеферсън и Медисън, пред светлата памет на Маршал и Брандайс, заради кръвта, пролята в Гетисбърг и Бул Рън, Иво Джима и Нормандия, този човек трябва да бъде освободен без ни най-малко протакане...

От все сърце подкрепях желанието му.

— ... и нека прокуратурата ни помогне да поправим сторените злини. Нека този човек събере късметата от разбитата си репутация и нека го стори с достойнство. Нека бият за него камбаните на равенството и правосъдието. Да, ако имаме свобода в тази страна, нека възтържествува правдата.

Радвах се да чуя как Патерсън извисява отново глас като пресипнал стар проповедник.

Прокурорът помоли заседателите да отложат решението си, докато поговори с мис Баросо и разбере дали показанията ѝ не са повлияни от тежката травма и дали няма начин да бъдат поправени при повторно явяване пред съда.

Превод: прегази ме самосвал. Дайте ми време до утре сутрин да преброя счупените ребра.

Решителен мъж, помислих си аз. Уважавам юристите, които по примера на морските капитани не напускат потъващия кораб, а излизат на мостика в бяла униформа с излъскани копчета. Съдията Уидърспуун

изслуша молбата стоически, като от време на време блъскаше с чукчето срещу публиката, която се държеше по-непристойно и от тълпа нийоркски запалянковци.

Останалото го знам от втора ръка. След като вратата се затворила зад гърба ми, съдията обявил прекратяване на заседанието до девет сутринта, когато очаквал прокурорът да съобщи дали поддържа обвинението. Ако отговорът се оказал положителен, съдът щял да приеме благосклонно едно евентуално предложение на защитата за незабавно съдебно решение.

— Мисис Симарон — добавил съдията, — свободна сте, но ви нареждам да не напускате област Питкин преди края на утрешното заседание.

Не ми се вярваше Джоу-Джоу да напусне града. Все още не. Предполагах, че всекидневно осведомява брат си за развоя на събитията. Днес щяха да имат страхотна пресконференция.

Държах да съм там. Всъщност правех всичко възможно, за да присъствам.

За броени минути открих пътя, където вчера я бях изтървал. Внимателно взех изпуснатия завой, после отбих от шосето, доколкото беше възможно, без да затъна в преспите. Натезжалите заснежени клони на една стара ела провисваха ниско и правеха колата ми почти незабележима. Особено за човек, който си има други грижи.

Не се наложи да чакам дълго.

Мощният додж профуча край мен и продължи по пътя. Измъкнах се изпод елата, проследих пикапа до разклона и го видях да завива към планината. Вчера бях избрал погрешния път. Днес ми оставаше само да карам след Джоу-Джоу. Нататък беше лесно. Имаше само две възможности — или да завие обратно, или да продължи към върха.

Преди последния завой спрях колата, слязох и изминах пеш оставащия половин километър. Беше един от онези ясни, студени и сухи зимни дни, когато слънцето искри ослепително по снега, а температурата е малко под нулата.

Около терена имаше телена мрежа. На желязната порта с ръждиво резе висеше стандартна склададжийска табелка: „Вход забранен“. Малко по-долу зърнах парче прогнила дъска, вероятно по-стара от баба ми, на която беше надраскано: „Опасно! Взривни работи!“.

Дръпнах резето и минах през портата. Пикапът беше паркиран стотина метра по-нагоре по склона. До него имаше джип с брезентов гюрук. Релсите на теснолинейка излизаха от тунел в скалата и водеха към дъсчена барака с тенекиен покрив. Дървен улей слизаше от бараката към стар железопътен вагон пет-шест метра по-долу. Сред заснежените купчини пръст и отпадъци стърчаха още няколко къщички в различна степен на разпадане. Ръждясалата асансьорна клетка беше пълна със сняг. Също като в гробище на динозаври окото откриваше навсякъде следи от една измряла порода. Рухнала сграда от почернели греди, ръждясали парни котли и компресори, лебедки и пещи. Представих си как преди век в небето са се издигали пушеците на дъскорезници и леярни. Замислих се за пращането на Симарон и останалите сондьори и забойчици, за цялата планина, гъмжаща от навъсени, жилави мъже, чиито ръце не могат да се измият със сапун и четка.

Входът на тунела бе ограден с три греди — две отвесни и една водоравна над тях. Върху горната бе закована с ръждиви пирони тенекиена табела.

СРЕБЪРНАТА КРАЛИЦА

ТУНЕЛ №3, 1888

Очаквах да видя в снега отпечатъците на изящни дамски токчета, но следите бяха от широки, плебейски работни ботуши. Отиваха от пикапа право към тунела. Добре, беше се преобула. Винаги готова, такава си е Джоу-Джоу. Нямах да се изненадам, ако откриех, че носи каска, фенер и кирка.

Навлязох в мината. Под каменния свод висяха голи електрически крушки, прикрепени към старите греди. Всички светеха, тъй че дори когато тунелът постепенно зави надясно и заслони светлината от входа, видимостта остана добра. Вътре беше по-топло, около десет-петнайсет градуса, но влажно. Капки вода се стичаха по скалните стени, оцветени в червено и жълто от незнайните минерали, останали в тях при вулканичните взривове преди милиони години.

Бях изминал около осемстотин метра, когато тунелът стигна до пещера — същинска бална зала, висока някъде към петнайсет метра. Навярно някога бяха намерили тук богата сребърна жила, но сега вътре имаше само празни вагонетки и стари сандъци от динамит или инструменти. На земята се валяха парчета от кафяво шише — спомен за нечия отдавнашна бирена почивка. Свалих палтото, метнах го в една вагонетка и продължих напред. От края на залата започвах стъпала, изсечени в самата скала. Водеха само в една посока, надолу.

Отначало започнах да слизам бавно под светлината на крушките. Вместо перила имаше греди, зацапани до черно от докосването на хиляди длани. Около петнайсет метра по-долу шахтата се свързваше с друг хоризонтален тунел. Продължих да слизам. Нов тунел, после още един. Подминах ги, сетне спрях и се ослушах. Долових равномерното пухтене на някаква машинария, може би помпа. Идваше отдолу. Продължих слизането и изброих единайсет тунела на различно разстояние един от друг, докато най-сетне стълбата свърши в тясно, мрачно подземие. Спрях на последното стъпало. Тук нямаше лампи, но шумът от машината ставаше по-силен. Сега към него се прибавяше стържене, тропане и бръмчене.

Слязох от последното стъпало и нагазих в черна, студена локва. Или поне приличаше на локва. Направих две крачки през мрака. После още две. Не беше локва. По-скоро река. Подът на тунела беше покрит с около педя вода. Потях се, а краката ми мръзнеха.

Нямах представа колко дълбоко съм слязъл. Сто метра, двеста, триста? Изчаках очите ми да привикнат с мрака. Не привикнаха, защото нямаше и лъч светлина.

Тръгнах покрай стената по посока на звука. Бях обърнал гръб на планината и вървах към градчето. Ако продължавах така, сигурно щях да се озова под съда.

Ох! Една греда пресрещна жестоко челото ми. Бас държа, че едно време миньорите не са били високи метър и осемдесет и пет.

Прегърбих се и пак затътрих нозе напред, като опипвах неравните стени. Дочух плисък от вода като бързей на плитък планински поток. Чудех се откъде идва шумът, докато ненадейно опората под крака ми изчезна и паднах право в потока. Височината не беше голяма — малко повече от половин метър, но се проснах зле, по очи. Пролазих напред, а водата ме заливаше от ръба, където бях преди

малко. Мокър и разтреперан, аз се измъкнах навън, изплюх глътка ледена мръсна вода и опипах дясното си рамо. То е скрепено със стоманена скоба и не обича изненадите.

Продължих да газя покрай стената, докато зърнах жълтеникава светлинка откъм някакъв отвор встрани от тунела. Предпазливо се промъкнах натам. Изведнъж ослепителен блясък обагри черната вода в ярко оранжево и освети над главата ми сталактити... или май бяха сталагмити, ама кой да ти помни разликата? След блясъка долетя глух тътен на взрив и откъм светлината нахлу облак прах. Гредите над мен жално заскърцаха.

Преди експлозията да заглъхнел ушите ми, аз ускорих крачка. Щом не чувах собственото си шляпане, сигурно никой друг нямаше да го чуе. След двайсет секунди стигнах до отвора. Беше грубо изсечена правоъгълна дупка във варовиковата скала с размери около метър на два и издигната на половин метър над пода на тунела. Три каменни стъпала се изкачваха към площадка, която водеше през отвора в друга пещера, по-висока и по-суха от тунела. Вътре кънтяха гласове. Промъкнах се по-наблизо.

От дупката се търкулна облак прах. Чух мъжка кашлица.

— Jesus Cristo! Прекалих с динамита. Тук ще си останем погребани с тая сребърна puta^[1].

Нямаше начин да сбъркам гласа на Шушумигата.

— Как другояче предлагаш да я измъкнем? — попита Джоу-Джоу Баросо.

— Както са я домъкнали тая кучка, стига само да открием старата шахта.

Проснах се на площадката и надникнах през отвора, като се мъчех да остана незабелязан. Вътре пухтеше дизелов генератор, хранващ два прожектора върху алуминиеви стълбове. Единият блестеше право в очите ми, тъй че не можех да видя къде са моите мили приятели.

— Няма време. — В гласа на Джоу-Джоу прозвуча отчаяние. — И преди нямаше, а сега вече е съвсем сигурно. Голям късмет ще извадя, ако не ме обвинят в лъжесвидетелство. А открият ли теб, ще те обвинят в убийство.

Чух как по скалата застърга лопата, после камъни се посипаха върху метал.

— Както вече ти казах — изрече Шушумигата нейде зад блясъка, — Джейк те е метнал, а ти се хвана на въдицата. Нищо нямаше да излезе от отпечатъка, защото изобщо не пипнах цевта. Могат само да докажат, че съм бил в обора, но това не ме прави убиец. А и помниш ли кога за последен път някой е съден за лъжесвидетелство? Съжалявам, че така се изложи, Хоси, ме да mucho pena, pero^[2] се радвам, че Джейк отърва кожата. Той никога не ме е прецаквал и не исках да го накиснем по този начин.

— Благодаря за добрата дума, Шушумига.

Прикривайки с длан очите си от блясъка, аз скочих в пещерата и мокрите ми обувки изпляскаха по коравата скала. Шушумигата, облечен с червена вълнена риза, работен комбинезон и каска, мяташе с лопата камъни в стара вагонетка. До него стоеше Джоу-Джоу Баросо с нелепо щръкнали гумени ботуши изпод дългото кожено палто.

— Какво става, дечица, къщичка ли си строите?

— Джейк, mi amigo^[3], толкова ми липсваше. — Шушумигата се подпря на лопатата и се усмихна. Нелепо, безумно, но той като че истински се радваше да ме види. — Нямах представа какво е да потънеш в сенките. Хей, ама голям майтап изтърсих, нали? — Той се изкиска. — Губиш всички приятели и непрекъснато трябва да бягаш. Дявол да го вземе, дори се наложи да пролея кръв... онази, дето я откри в ровъра. Голяма досада. Повече няма да го правя.

— Шушумига, ще ме прощаваш, че не разтварям обятия, но...

— Не говори, Джейк. Зле постъпихме с теб. Не биваше да те топим. Казвах й на Хоси, дай да пуснем Джейк в далаверата, той ще измисли как да отмъкнем от Симарон la maldita compania^[4], ама тя рече не, нямало да се съгласиш. Права беше. Разбрах го още щом взе да опяваш, че сме изтървали туй-онуй от брошурата. Просто не щеш да играеш играта, това си е.

— Не и твоята игра, Шушумига. Не си падам по пирамидите.

— Да бе, ама това не беше пирамида. Веднъж поне и аз да направя нещо истинско. Точно затова трябваше да си приберем от Симарон „Съкровищницата на Скалистите планини“. Защо да му даваме седемдесет процента на онзи condenado^[5]! Честно ли е? Дявол да го вземе, ако не бях събрал парите, изобщо нямаше да я открие. Помолих го да преговаряме пак, но той отказа и ме нарече пътуващ търговец на фалшиви обувки. Хей, Джейк, никога не съм бил пътуващ

търговец, знаеш го. А пък той разправя, че туй било неговият живот, толкова труд бил хвърлил и сделката си била сделка. Е, тогава закъсах. И решихме със сестричката да си върнем компанията, ама онзи каубой излезе по-хитър от...

Джоу-Джоу го изглежда свирепо.

— Млъквай, Луис!

— Hermanita^[6], остави поне веднъж аз да говоря. Божичко, дори и тук не престава да ме командва. Научих скапания занаят от Симарон. Как да дълбая дупките в кръг, да слагам на динамита фитили с различна дължина, та да избухне както трябва и скалата да падне където искам. То си е цяла наука да гръмнеш дупка в скалата, без да се претрепеш. Джейк, няма да ми повярваш, но взех да харесвам тая гадост. Тук долу открих себе си.

— Не се изненадвам. Някой ден ще те пратят доживотно да чукаш камъни.

— Стига де, Джейк, недей да се вкисваш. Време е да оправим злото.

До него забелязах сандък, от който стърчаха пръчки динамит. Всяка имаше капсул и фитил.

— Добре, Шушумига, значи реши да станеш честен човек. Миньор си, така ли?

— Да, донякъде, а пък Хоси се смята за старши майстор. Някои работи никога не се променят, нали? Търпях я, защото ме предупреждаваше какво готви прокуратурата срещу мен и приятелите. Казваше ми, когато почнеха да душат наоколо. Тогава пускахме кепенците и преминавахме в друга област. Ако се случеше да ме арестуват, тя вадеше разни неща от папките. Как мислиш, защо толкова ти вървеше с моите дела, Джейк? Не беше само buena suerte^[7].

Аз се обърнах към Джоу-Джоу.

— Значи само си се преструвала, че ненавиждаш брат си?

Тя не отговори. За момент в пещерата се чуваше само бръмченето на генератора и пухтенето на помпата.

— Не-е — обади се Шушумигата и размаха лопатата. — Тя и сега не е сред почитателките на Луис Баросо, но кръвта вода не става. Отначало искаше да ме превъзпита, ама после почнах да ѝ пускам по малко от всяка далавера. Туй, прокурорските заплати, са много мижава работа. И не след дълго станахме съдружници. Ей, Джейк, много

отдавна научих, че е по-лесно да направиш крадец от честния човек, отколкото обратното. Та, докъде бях стигнал?

— Разправяше колко хитър бил Симарон — подсказах му аз.

Шушумигата избърса с ръкав струйките черна пот от челото си.

— Да бе, голям хитрец. Веднага разбра, че го пращаме за зелен хайвер. Взе, че притисна Кайл Хорнбак, дето хабер си няма от раздути акции, ама беше докопал дубликати от няколко банкови превода и те разкриха на Симарон точно каквото не трябваше. Симарон беше в града, а аз се канех да поговоря с Хорнбак, когато Соколов го пусне.

— Защо се опита да ме накиснеш?

— Идеята беше изцяло на Хоси.

— Луис!

Шушумигата сви рамене.

— Е, така си беше. Но ако питаш мен, налагаше се. Симарон трябваше да си помисли, че участваш в далаверата, че крадеш от компанията и отгоре на всичкото чукаш Хоси. Ако не те мразеше, нищо нямаше да излезе.

Джоу-Джоу бе извърнала глава, така че я виждах в профил под блясъка на прожекторите.

— Значи това е било още от първия ден, Джоу-Джоу. Включително и онази нощ в твоята къща. Бил съм в леглото ти само като примамка.

— Не ми кавай, че си засегнат, Джейк — отсече тя, без да ме поглежда. — Недей да ми дрънкаш като пъпчив пубер: ах, как можа да ми го направиш, та аз толкова те обичах.

— Наистина те обичах!

— Ти ме напусна, Джейк. Заряза ме. Знаеш ли какво е?

— Значи затова е било, да ми го върнеш тъпкано?

— Не, беше си бизнес — каза Джоу-Джоу.

Потръпнах — не знам дали от мокрите дрехи или от нейното хладнокръвие.

— Стига де, Джейк, какво толкова? — обади се Шушумигата. Изглежда, не разбираше как мога да се ядосвам, че са ми лепнали убийство. — Не сме знаели какво ще излезе. Отначало дори не възнамерявахме да убием Симарон.

— А какво възнамерявахте?

— Искахме да те нападне, но знаехме, че няма да го убиеш. Онази нощ в къщата се надявахме, нали разбираш, да му сригаш задника, да го опердашиш, та да омекне и след това да преговаряме от различни позиции. Един як пердах, ще знаеш, доста засяга мъжката гордост.

— Знам.

— Както и да е, вместо това той напердаши теб и планът отиде по дяволите. После всичко тръгна от само себе си. Тъй де, Хоси рече, че се бояла Симарон да не те убие и колко жалко, значи, че не може да стане обратното, щото е застрахован в моя полза, а пък тя му е единствената наследница. И продължихме да си приказваме. Ами ако туй? Ами ако онуй? Как да я докопаме цялата? А пък накрая то излезе съвсем просто. Ако се гътнеше Симарон, цялата щеше да бъде наша. Знаех си, че ще последваш Хоси насам, а пък ако я видеше синя-морава, веднага щеше да рукнеш на помощ.

Аз се обърнах към Джоу-Джоу.

— Но Симарон те преби, нали? Не си излъгала за това.

— Да — отговори Джоу-Джоу. — Казах му, че си ме срещнал на концерта и исках да се върна при теб в Маями. Той ме удряше, Джейк. От време на време, колкото да причини болка, без да ме зашемети или да остави белези. Голям майстор беше. Упрекваш ли ме, че му желях смъртта?

— Не, но те упреквам, че ме нахисна.

Шушумигата пак се подпря на лопатата.

— Предположихме, че ще побеснеееш от онова, което е сторил на Хоси, а като си спомниш и какво ти причини, ще грабнеш някоя вила да го направиш на шиш кебап. Отначало планирахме Хоси да те подкрепи, да каже, че е било самозащита и да те отърве от обвинение.

— Защо не го направи, Джоу-Джоу? Дори след като уби Симарон, можеше да кажеш истината, че се отбранявах. Ако го бях убил, *наистина* щеше да е законна самозащита.

Тя премълча, но Шушумигата отговори вместо нея.

— След като се наложи малко да ти помогнем в обора, сценарият се промени. Хоси беше изплашена. Ако вземехте да разправяте една и съща история, щеше да заприлича на заговор за убийство. Да ти кажа, нещата висяха на косъм. По дяволите, без малко да изберем тоя вариант, ама накрая решихме, че истината няма да мине и ще осъдят и

двама ви. Ако тя се опиташе да те измъкне, щеше да заприлича на лъжлива повлекана, а пак ако те обвинеше, щеше да излезе опечалена вдовица. Поне така си го мислехме.

— Значи аз съм бил само параван, за да грабнете застраховката и тия тъпи претенции за съкровища.

— Не са чак толкова тъпи — каза Шушумигата. — Не и когато говориш за нея цялата.

— За нея ли? Вече трети път споменаващ, че я искате цялата. Кое, мината ли?

— Не, Сребърната кралица.

— И аз това казвам, мината.

Шушумигата се озадачи, но след това проумя.

— Не, не *онази* сребърна кралица. Тази тук.

Той стисна един от стълбовете и завъртя прожектора към мястото точно зад себе си. Лъчът освети сребърна жена, висока почти шест метра. Донякъде напомняше Статуята на свободата, само че седеше на трон в нещо средно между кораб и колесница.

— Голяма работа, а? — възкликна Шушумигата. — Много нещо научих за нея. Изчетох всичките вестникарски изрезки на Симарон отпреди сто години. — Шушумигата се опита да имитира телевизионен говорител, но гласът му пак си звучеше като на дребен мошеник от Маями. — „Кралицата се е изтегнала със сладострастната грация на Клеопатра в нейната египетска ладия.“

Пристъпих да огледам отблизо. Колесницата се издигаше върху пиедестал, оброчен с драперия от сребро, злато и може би абанос. Към трона водеха стъпала, покрити със сребърни долари. На челото на всяко стъпало беше изписано с букви от масивно сребро „Сребърната кралица“. За фон служеше плетеница от блестящи разноцветни минерали, а отстрани имаше рамка от кристал. В долния край на пиедестала бе оформен надпис „Аспен, Колорадо“. И тук буквите бяха сребърни, а фонът приличаше на чисто бяла захар. Приведох се да погледна.

— Диамантен прах — каза Шушумигата.

Шест колони от потъмняло сребро и кристал, инкрустирани с мозайки от различни руди, се издигаха над пиедестала, за да поддържат трона. Колелата на колесницата, пак от масивно сребро, бяха високи около метър и двайсет. Балдахин от кристали и минерали

прикриваше главата на кралицата. Косата ѝ бе изработена от стъкло, а по драперията около рубенсовата ѝ гръд имаше украса от лъскави минерали, които не успях да разпозная. В ръката си държеше сребърен скиптър, дълъг около три метра. Увенчаваха го петолъчна сребърна звезда и грамаден сребърен долар. Край колесницата тичаха две гръцки божества, стиснали рогове със златни и сребърни монети.

— Главата и тялото са изваяни от най-големия къс самородно сребро в човешката история — каза Шушумигата. — Тежал повече от един тон и бил открит в тази планина. — В гласа му прозвуча гордост, сякаш сам бе изработил цялата чудесия. — Какво ще речеш за нея, Джейк?

— Чакай, търся подходящата дума. Може би претенциозна? Недодялана? Помпозна? Смехотворна? Кичозна, ако има такава дума.

— Добре де, знам, че не е много изтънчена. Симарон казваше, че била едно от последните чисто викториански произведения на изкуството, ама и да не я е направил Леонардо да Винчи, на кой му пука? Виж какво, Симарон беше обмислил всичко. Тя си има историческа стойност плюс стойността на минералите и самия факт, че никога не е съществувало нещо подобно. След Световното изложение откарали хубавицата в музея в Пуебло, но властите се накатили да го съборят. Онези миньори, дето дарили материала за нея, страшно се разлютили и си я поискали, но музейните плъхове щели да я изпратят в Смитсъновия институт или може би в Ню Йорк, тъй че накрая миньорите просто си я задигнали. Докарали я дотук с товарен вагон и я спуснали обратно в земята, откъдето идвала. По това време мината вече била изчерпана и долните нива наводнени. Искали да държат кралицата тук и да я показват на местните хора, но банките им отнели миньорските концесии, та вече не им било до музеи и прочее. А хубавицата си стояла тук, където я виждаш, почти като новичка. Трябва само да я поизлъскаме. Имаме концесиите за тази мина, а кралицата е изработена от минерали, намерени тук.

— Искаш да кажеш, че това чудо е *ваше*?

— Сто на сто, имам си и документи да го докажа. — Шушумигата помълча, после подхвана с напевен глас: — С настоящето известяваме всички граждани, че в съответствие със Закона за мините, одобрен от Конгреса на 10 май 1872 година, както и всички следващи законови актове, местни наредби, укази и

правилници, корпорацията „Съкровищница на Скалистите планини“ откри и обявява за своя собственост мина „Сребърната кралица №3“ с всички нейни отклонения и вариации, разрешени от закона, всички рудни находища, жили, подземни и надземни богатства в рамките на споменатата концесия и дрън-дрън, и дрън-дрън. С други думи, Джейк, ние имаме сто процента законно право над тая хубавица за милиони.

— *Hue?* — повторих аз. — Искаш да кажеш ти и Джоу-Джоу?

— Не, искам да кажа ти и аз. Нали помниш, че имаш десет на сто от компанията.

— Ами сестра ти?

— Ти ми кажи, нали си адвокат. Тя уби Симарон. Хлопна го с дъската, после му пусна пирон в коравата тиква. Мене питай. Нали аз ѝ подадох пицкова, ама не съм пипал гадната цев.

— Ще предадеш собствената си сестра?

— От утре ще трябва да погнат някого вместо теб, тъй че мен ако питаш, дай да я хвърлим на псетата.

— Луис! Да не си полудял?

Лицето на Джоу-Джоу бе изкривено от ярост, но нямаше и следа от страх.

— Не, просто върша каквото трябва.

— Шушумига, ами Кайл Хорнбак? — попитах аз. — Нали ти го уби.

— Хич не си го мисли. Седя си аз, значи, с онзи *cabron*^[8] на твоя диван, дето и за благотворителни цели не става, а скъпата ми сестричка му връчва коктейл с конска доза барбитурати. След около две минути той заспива на рамото ми, Хоси се качва в твоята стая и донася една вратовръзка, дето сигурно я е купила баба ти.

— Луис! *Callate la boca!*^[9] — Дълбоки бръчки прорязваха челото на Джоу-Джоу, а на шията ѝ пулсираше синя вена. — Да не мислиш, че ще те оставя да се измъкнеш?

Шушумигата се завъртя към сестра си.

— Стига де, така си беше. Ти удуши онзи *hijo de puta*^[10] с вратовръзката на Джейк. Хей, Джейк, мислех си, че тая връзка не ти отива. Ама да беше видял как му стоеше на него с изплезен език.

— Видях.

— Да бе, бях забравил.

— Кой го закачи на вентилатора?

— Виж, за това се напънахме двамата и пак не беше лесно, щото Кайл хич не ни помагаше.

— Вярно ли е, Джоу-Джоу? Така ли стана?

Но тя мълчеше.

— Мълчанието е знак на съгласие — казах аз. — А съдията Уидърспуун го измисли още по-завъртяно: твърдението се приема поради премълчаване на защитата.

— Вървете по дяволите и двамата — каза бившата ми изгора.

— Аз се измъквам волен като птичка, а тя ще опере пешкира — рече Шушумигата. — Тая света вода ненапита, дето все ме гледаше отвисоко. Ама едно ще ти кажа. Никога не съм убивал човек. Аз съм просто крадец и мошеник, а тя няма нито сърце, нито душа, нито капка топлинка. Без малко да ти се издрайфам на пода, когато видя сметката на Хорнбак. Тя дори и не мигна. Все едно че премаза хлебарка. Със Симарон същата история. Само я беше яд, че ти не можа да свършиш работата. Има си дума за такива като нея. Психо... не помня как беше.

— Социопати — казах аз. — Колкото до теб, Шушумига, ти очевидно си съучастник в убийството на Хорнбак, а в случая със Симарон може да излезеш и подстрекател. Или пък обратното. Така и не се научих каква е разликата.

— Пука ми, ченгетата нямат никакви доказателства срещу мен.

— Може да скърпят нещо. Освен това всичко, което ми каза, може да бъде използвано срещу теб.

— Ти да не си Юсо^[11]? Не можеш да даваш показания срещу мен. Ти си мой адвокат. Пази ме онова, как беше, адвокатската тайна. И изобщо трябва да ме защитаваш, не да ме клепаш. Ти си най-добрият, Джейк. Нещо повече, ти си *mi amico*. За десет процента от сребърната хубавица плюс малка премия ще оправяш всичко. Виж там да замажеш работата, ако има опасност от обвинение. Ще им разкажа каквото видях. И през детектор на лъжата ще мина.

— Не ти се отваря парашута, Шушумига. Вече не ви познавам и двамата.

Лицето му се промени.

— Какво да те правя тогава?

Той повдигна лопатата, сякаш се готвеше да замахне. Подгънах колене и лекичко разкърших ръце.

— Хайде, Шушумига, опитай се. Ще ти я завра в задника.

Докато той размишляваше по въпроса, Джоу-Джоу Баросо отстъпи две крачки настрани, бръкна под палтото си и измъкна револвер. Прицели се първо в Шушумигата, после в мен и накрая някъде помежду ни.

— Добре, слушайте ме и двамата — каза тя, размахвайки револвера. — Джейк, дръпни се от площадката. Луис, застани до Джейк.

Револверът беше „Смит енд Уесън Бодигард“ трийсет и осми калибър, олекотен модел с пет сантиметра цев от синкава стомана. Тежеше само четиристотин и двайсет грама — идеално оръжие за дамска чантичка.

— Бас държа, че Ейб Соколов ти го е дал заедно със значката, когато си положила клетва да браниш Конституцията — казах аз.

— Млъквай, Джейк, и прави каквото ти казвам.

— Повечето прокурори изобщо не могат да стрелят.

— Искаш ли да опитаме?

— Къде ще отидеш, Джоу-Джоу? След днешния ден няма накъде да бягаш.

— Стига толкова, Джейк. Размърдай се.

— Ще ни застреляш ли? — настоях аз. — Брат си и мъжа, който те обичаше.

— Ако ме беше обичал, нямаше да ме зарежеш. Колкото до Луис, той току-що показва каква стока е. Последно предупреждение. Искам и двамата да застанете до статуята.

Шушумигата тръгна нататък. Аз направих една крачка след него, после отскочих надясно, сграбчих алуминиевия стълб и го повалих. Прожекторът се строши и попаднахме в сянката на Сребърната кралица. Вторият прожектор все още светеше на петнайсет метра от нас. Един куршум рикошира в скалата над мен. Съвсем неточно. Аз лежах върху коравия студен под на пещерата.

Нов изстрел, пак нейде високо над мен. Чух как Шушумигата пролази на четири крака и го видях да заляга зад една вагонетка.

— Излизайте и двамата! — изкрещя Джоу-Джоу.

Аз не помръднах, а Шушумигата се надигна, подпря вагонетката с рамо и като я използваше вместо щит, бавно пое срещу сестра си. Точно такава възможност чаках.

Хвърлих се към сандъка и грабнах три пръчки динамит и шепа кибритени клечки, дълги по цяла педя. Завъртях се тъкмо навреме, за да видя как Джоу-Джоу пъргаво отскочи настрани и Шушумигата заби вагонетката в каменната стена. От удара главата му се стрелна напред покрай вагонетката, после той отхвъркна назад и се просна на пода. Джоу-Джоу насочи оръжието към него, после се завъртя към мен.

Направих още две крачки, хвърлих се към втория алуминиев стълб и го повалих. Прожекторът се разби с трясък.

В пълния заслепяващ мрак проблесна оранжево пламъче, куршумът мина край мен и рикошира със звън в Сребърната кралица.

— Не се постъпва тъй с дама — рекох аз.

Напипах в тъмното един камък, метнах го и пропъзлях в обратна посока. Камъкът блъсна отсрещната стена и тутакси прогърмя нов изстрел.

Пролазих зад Сребърната кралица. Ожулих си коленете и дланите, но запазих пълно мълчание. Чух как Джоу-Джоу се блъсна в нещо и промърмори: „мамка му!“. После сред мрака просветна лъч на фенерче. Фенерчето беше в дясната й ръка, револверът в дясната. Сега тя не знаеше къде съм, а аз я виждах като на длан. Метнах камък по нея, но не улучих. Тя се завъртя и стреля зад себе си. Колко изстрела беше дала? Четири или пет? Не бях водил сметка. Револверът имаше само пет патрона. Но дали тя не си носеше и резерв?

— Хоси, дай да поговорим — подвижна Шушумигата нейде от тъмното. — Стига де, нямаше да те накисна. Щом сме двамата с теб, все някак ще оправим работата.

Чух как изщрака барабанът на револвера и вдигнах глава тъкмо навреме, за да я видя как зарежда нови патрони. Лъчът падна право върху лицето на Шушумигата.

Изстрел и писък.

— Гръмна ме! Jesus Cristo, Джейк, тая ме гръмна в шибания крак! Тече кръв. Костта е счупена. Джейк!

Мълчах. Не исках куршум в крака или където и да било.

Останах прикрит зад дясното задно колело на колесницата. Нов изстрел и звън на разбито стъкло. Високо горе пищната прическа се строши и хиляди лъскави късчета заваляха над мен. Без да се надигам, аз драснах клечка кибрит в каменния под и запалих фитила на една

динамитна пръчка. Клеках, прикривах с шепи пращящото пламъче, за да не ме издаде и се чудех какво да правя сега.

Мъчех се да пресметна за колко време изгаря фитилът. Отброих секунди, отмерих сантиметри и изведнъж осъзнах, че до експлозията остават десет секунди. Изпънах ръка и запокитих снаряда нейде към входа на пещерата. В същия миг из главата ми прелетя лавина от мисли. Не знаех колко силно гърми пръчка динамит. Сигурно по-силно от наниз китайски фойерверки, но не чак толкова, че да срути цялата пещера. Нали така? Нали Шушумигата каза, че за една дупка в стената трябвало да наслага в кръг сума ти пръчки? Докато все още протягах ръка подир динамита, аз си спомних старите рисувани филмчета за Уили Койота. И той вечно мятал динамит, а врагът все му ги връщаше.

Бях го замислил като маневра за отвличане на вниманието. Едно кротко бум, после хуквам...

— Мамка му! Мамка му! Мамка му!

От толкова години се знаехме с Джоу-Джоу Баросо, а не помнех да е използвала такъв език. Е, да, но и аз не я бях замерял с динамит.

Гумените ѝ ботуши запляскаха по скалата. После я чух да тъпче нещо.

— Ти си луд, Джейк! — В гласа ѝ звучаха истерични нотки. — Ще убиеш всички ни. Тия греди са нестабилни.

Е, поне не ми метна динамита обратно.

Чух как нейде в мрака хленчи моят клиент, който много обичаше закона за адвокатската тайна, но отхвърляше всички останали.

— Шушумига, какво ще речеш? — подвикнах аз. — Има ли риск?

— Гръмни я, Джейк. Изпрати я направо в ада.

Надникнах иззад колесницата и видях как лъчът зашари по пода, докато откри Шушумигата, сгушен край една вагонетка.

— Джейк, тя пак ще ме гръмне. Не, Хоси, недей!

— С теб ще се разправам по-късно — каза Джоу-Джоу, после завъртя фенерчето към Сребърната кралица.

Лъчът изгасна и аз разбрах, че е тръгнала към мен. Не се колебах нито секунда. Драснах клечка, запалих фитила, изскочих на открито и с всички сили търкулнах динамита по каменния под. Той заподскача напред, разпръсквайки зеленикави искри.

Чух как Джоу-Джоу пак замърмори на майчински теми. Чух пляска на ботушите ѝ по скалата. Гледах фитила и се мъчех да запомня точно къде е светлата точица в мрака. Горящият фитил изчезна и аз се хвърлих натам. Щях да я поваля с плонж, да я сграбча и да извърша нещо, което не бях правил никога през живота си — да ударя жена.

Тя вероятно чу забързаните ми стъпки. Или тежкото ми дишане. Или просто имаше животински инстинкт.

Видях пламъка още преди да усетя удара.

Куршумът ме улучи в дясното рамо. Прониза го съвсем чисто, без да закачи костта, някой по-голям кръвоносен съд или стоманената скоба, която напомня за себе си в дъждовно време. Усетих парване, струйка топла кръв и след това остра болка, сякаш някой ми заби клин и го остави в раната.

Все още бях на крака, но се чудех защо.

Не трябваше ли да залегна или нещо такова?!

Лъчът на фенерчето прорязва мрака и освети над мен зъбери от синкав варовик и доломит. Завъртях се, подвих глава, клекнах, търкулнах се през здравото рамо и пак пролазих зад колесницата.

Нов изстрел и отново кралицата си изпати заради мен. Или може да беше някое от малките богчета с памперсите. Аз опипвах в тъмното за последната пръчка динамит. Къде беше, по дяволите? Напипах голямото сребърно колело, плъзнах длан по земята и ето че я открих. Извадих клечка кибрит от джоба си, драснах я, но не се случи нищо. Панталоните ми, все още мокри от банята в тунела, бяха навлажнили главичката. Извадих нова. Беше направо подгизнала. Още една. Същата работа.

Дъхнах върху първата клечка, за да изсуша поне мъничко фосфора, овъргалях я в праха и пак драснах. Нищо, само главичката взе да се рони.

Чух как стъпките на Джоу-Джоу приближават.

Последно драсване и клечката пламна. Оставих я да се разгори, после запалих фитила, изчаках секунда и метнах динамита с всичка сила. Исках да прелети над Джоу-Джоу, за да я накара да се обърне. Когато хукнеше да стъпче фитила, щях отново да я нападна, само че този път на зигзаг.

Чаках да чуя падането на динамита, но вместо бам върху коравата скала се раздаде едно глухо *туп*.

После чух крясъка на Шушумигата.

— Джейк, *ay, mierda*^[12]! Джейк, *maldito sea*^[13], падна на гредата над входа. Виждам как гори фитилът.

После чух Джоу-Джоу. Все същия език държеше. Гледах как лъчът на фенерчето подскача по скалите над площадката. Най-сетне спря на съединението между една хоризонтална и една вертикална греда. Между тях бе заклещена пръчка динамит с горящ фитил.

Гредата беше поне на четири метра над пода. На младини можех със засилване да се хвана за баскетболния кош, но той е висок само три метра. За четири и дума да не става.

— Джейк, ела тук! — викна Джоу-Джоу. Стоеше право пред Сребърната кралица на около пет метра от пиедестала.

— Защо, за да ме гръмнеш ли?

— Не, трябва да изгасиш динамита. Веднага!

— Хвърли насам револвера и ще го направя — отвърнах аз, макар че няхах ни най-малка представа как ще стане тази работа.

— *Chingate!*^[14]

Е, поне малко разнообразие в приказките.

— Револверът. Хвърли го.

— Първо динамитът.

— Не, първо револверът.

— Ей, вие двамата, няма ли да млъкнете и да направите нещо?

Шушумигата бе събрал камъни и ги мятеше по динамита. Не виждах къде падат, но не ми се вярваше да спечели плюшено мече на селския панаир.

— Джейк — каза Джоу-Джоу. — Веднага!

Тихичко се изкатерих отзад по пиедестала на колесницата. Джоу-Джоу стоеше с гръб към мен, за да осветява гредата и съскащия фитил. Скочих в египетската ладия и запълзях нагоре по сребърния пиедестал, докато напипах с пръсти върха на балдахина. Издърпах се, опрях коляно отгоре и погледнах през мрака. Бях на шест метра над пода. Фитилът продължаваше да гори.

— Джейк, къде си?

Лъчът на фенерчето беше точно под мен. Можех да пропълзя напред по балдахина и да скоча. Не беше много кавалерска постъпка

— да стоваря отгоре й сто кила жива плът и сигурно да потроша доста кости, но в момента револверът беше у нея и не ми хрумваше нищо друго.

Пристъпих напред по балдахина.

— Джейк, къде си? Няма време!

— Хоси — извика Шушумигата. — Трябва да бягаме. Помогни ми да се измъкна в тунела.

Направих още една крачка.

— Не — викна тя. — Ако падне онази гредата, цялата зала ще рухне. Статуята ще бъде смазана.

Трета крачка.

И Сребърната кралица оживя. Отначало си помислих, че двете сребърни богчета отстъпват назад. Но те не мърдаха. Което означаваше, че ние се движим напред.

Корабът се откъсна от пиедестала и плъзна по първото стъпало, после по второто и по третото, набирайки скорост като сал в бързеите на река Колорадо. Когато заора в пода, кралицата залитна напред. Аз също.

Лъчът се завъртя и чух как Джоу-Джоу изпъшка.

Кралицата се пречупи в кръста. Главата й се откъсна и заподскача по пода. Горната половина от тялото полетя право напред. Точно преди да падне, аз скочих от балдахина и се претърколих — този път през нараненото рамо и болката прелетя из цялата ми ръка. Озовах се на крака и опитах да се изправам, като подпрях длан върху нещо меко и гъбесто. Погледнах надолу и видях, че ръката ми е хлътнала в главата на кралицата. Метнах я настрана, като за миг ми мина мисълта, че е много по-лека, отколкото предполагах.

Чух как Джоу-Джоу Баросо нададе животински писък, изпълнен с ужас и болка. Сетне прозвуча задавено, глухо бълбукане. Тя се мъчеше да каже нещо, но сякаш говореше под вода. Завъртях се. Фенерчето лежеше на пода, обърнато към потрепващите й крака. Взех го и насочих лъча към лицето на Джоу-Джоу.

Единият лъч на звездата от скиптъра на кралицата беше забит в гърлото й, точно под брадичката. От раната бликаше кръв и обливаше грамадния сребърен долар, разположен точно под звездата. Докато животът напускаше тялото й, Джоу-Джоу тихо изрече името ми, после нещо съвсем неясно.

— Защо...

Коленичих до нея.

— ... ме напусна...

Устните ѝ все още се движеха, когато...

Експлозията.

Отекна между каменните стени.

Облак прах литна нагоре и пак се върна.

Покой. Сводът не се срути.

Паднаха два-три камъка и гредата изстена. После още два-три.

След това тишина.

Нищо.

Докато изведнъж една канара колкото автомобил рухна с трясък и разби пиедестала, от който току-що бе отплавала Сребърната кралица. Гредите застанаха по-силно. Дребни камъни се посипаха като свирепа градушка. Избухна прашна виелица.

— Шушумига! — изкрещях аз в мрака.

Но не чух отговор.

Из цялата зала гредите виеха и се цепеха. Горе отекна грохот като рев на кацащ самолет.

Втурнах се към площадката, прелетях с плонж над нея и паднах в тунела точно когато хоризонталната греда се сгромоляса на пода, а след това сякаш цялата планина рухна в залата. След секунди хиляди тонове скала запечатаха отвора. Аз лежах в тунела и чувах гръмотевичен тътен само на няколко метра от мен. Подът трепереше, черната вода се люшкеше, а планината кашляше, хрочеше и се наместваше. Когато шумът стихна и трусовете отминаха, всичко свърши. Планината бе взела своето.

[1] Курва (исп.). — Б.пр. ↑

[2] Много ми е мъчно, обаче (исп.). — Б.пр. ↑

[3] Приятелю мой (исп.). — Б.пр. ↑

[4] Проклетата компания (исп.). — Б.пр. ↑

[5] Проклетник (исп.). — Б.пр. ↑

[6] Сестричке (исп.). — Б.пр. ↑

[7] Късмет (исп.). — Б.пр. ↑

[8] Пръч (исп.). — Б.пр. ↑

[9] Затваряй си устата! (исп.). — Б.пр. ↑

- [10] Кучи син (исп.). — Б.пр. ↑
- [11] Луд (исп.). — Б.пр. ↑
- [12] Ах, мамка му (исп.). — Б.пр. ↑
- [13] Проклет да си (исп.). — Б.пр. ↑
- [14] Начукай си го (исп.). — Б.пр. ↑

29.

ДРУЖБАТА СИ Е ДРУЖБА

— Разправял ли съм ви за случая с общинския съветник от Хаялеа, който една сутрин излязъл да си прибере пощата, а от кутията му се озъбил човешки череп?

Чарли Ригс е цар на интересните уводи.

— Наскоро не си, Чарли — казах аз.

— Млъквай, Джейк — скастри ме баба. — Слушай доктора и може да научиш нещо. А пък като стана дума, не режи октопода толкова едро. Такава примамка става само за кит.

— Косатка или Моби Дик? — попита Кип.

Бяхме закотвили на дълбокото близо до Спениш Харбър Кий, малко на юг от големия мост. През зимата мястото е добро за лов на жълтоперки, които, за разлика от своите братовчедки червеноперките, по-лесно кълват на блесна и по-рядко се крият из дупките. Чарли Ригс ни докара с пикапа — същия, с който едва не прегазил човека от прокуратурата. На минаване през Исламорада закачихме бабината каравана с моторницата отгоре и продължихме през Лоуър Матакумбе Кий, Конч Кий и Бърнт Пойнт, пийнахме по една студена бира в Маратон, после хванахме моста за Баия Хонда Кий, където пуснахме лодката на вода и едва не вкарахме пикапа след нея.

Знам, че около нашите островчета се вдига страхотна реклама, знам, че са пренаселени и не можеш да минеш километър по шосе номер едно, без да срещнеш лъскав търговски център със задължителни щандове за тениски и сувенири, но все пак те са си нашите островчета, където слънцето изгрява от Атлантика и залязва в Мексиканския залив, където понякога можеш да си побъбриш с пеликан или да зърнеш как елен пробягва през магистралата. Бродът на дядо Господ — тъй ги беше нарекъл веднъж местният спортен журналист Едуин Поуп, и на мен ми харесва.

— Та, казвам ви — продължи Чарли, — излиза съветникът и заварва в кутията онзи череп, разцепен кокосов орех, обезглавено пиле

и четиринайсет цента, завити в бяло платно.

— Дар от някой спонсор за изборите — обадох се аз. — Малко необичайно, но може пък тъй да го правят в Хаялеа. А и сигурно нарушава пощенския правилник.

— Някоя смахната секта — предположи баба.

— На мен ми прилича на „Черната меса“ с Борис Карлов — каза Кип.

Чарли закрепил на кордата трийсет грама олово и пуснал въдицата към дъното. Не си паднаше много по риболова, но страшно обичаше да разказва.

— В известен смисъл всички сте прави. Беше церемония на сантерийската секта — удивителна комбинация от африкански ритуали и католицизъм. Те смятат едно от своите божества, Бабалу-Ай, за възплъщение на свети Лазар, Огун е свети Петър и тъй нататък. Чрез черната магия искали да урочасат съветника, който гласувал да се забранят животинските жертвоприношения в рамките на града.

— Сега си спомням — казах аз. — По-късно Върховният съд реши, че щом Кей Еф Си може да коли пилета, значи и църквата има същото право. Ами човешкият череп?

— Уместен въпрос, всъщност единственият въпрос, който тревожеше властите, тъй като законът не забранява да урочасваш противника си.

— Напомни ми го, когато пак имам дело срещу Ейб Соколов.

Чарли се изкашля и продължи:

— Както и да е, твърде много човешки кости и черепи взеха да се мяркат по сантерийските церемонии и полицията заподозря най-лошото.

— Човешки жертвоприношения — казах аз и се помъчих да забележа въдицата странично. Другояче не можех с незаздравялата рана на рамото. По едно време бях опитал да мятам с лява ръка и едва не извадих окото на баба.

— Така подозираха отначало местните полицаи, защото нямаха опит в тия работи. Оказа се, че колят доста пилета и кози, но не закачат хората. Крадяха човешки кости от гробищата.

— Еха-а, „Нощта на живите мъртъвци“ — обади се Кип.

— Постоянно ни пращаха в моргата пакети с етикет „неидентифицирани човешки останки“. Разпознахме някои и ги

върнахме по ковчези и гробници. Крайно неприятно за роднините.

— Да, сигурно не е много весело да видиш пиццала на чичо си Хари във вещерския казан.

Всички се позамислихме, после аз метнах зад борда буца замразена примамка с надеждата да подмамя плахите червеноперки от техните скривалища.

Баба запуши нос и подвижна:

— Уа-а-а! Какво си сложил в това, да не са от онези пилета и кози?

— Тайна рецепта, бабо, никому не я казвам.

— И с право. Олеле, божке, мирише ми на отрова или на радиация.

— Радиацията не мирише — осведоми я Кип.

Чарли изтегли празна въдица и каза:

— Нямам нищо против миризмата.

— Естествено — сопна се баба. — След десет хиляди аутопсии и рибешките черва ти се виждат като рози.

— Ама наистина, какво си сложил? — попита Чарли, душейки въздуха.

Предадох се и разкрих тайната.

— Равни части делфийски черва, глави от скумрия и миди, всичко това събрано от кофите около рибния пазар. Накълцва се на каша, както прави баба с боровинковия пълнеж, после се замразява в кутии от мляко.

— Как го кълцаш? — попита баба. — Пак ли си ми използвал миксера?

Не отговорих.

— Мътните да те вземат, момче, с тоя миксер си правя коктейли. Нали знаеш, че месомелачката е в килера?

— Знам, но е по-бавно и ме боли рамото.

— Женчо — каза тя. — Знаеш ли, докторе, туй момче хич не издържа на болка...

— Бабо!

— И на жени.

— Стига де.

— И на истински труд.

Позаяждахме се така още малко, после заговорихме за риболов. Баба заяви, че само преди седмица хванала точно тук грамадна жълтоперка, значи сигурно моята примамка пъди рибата към Омаха или някое друго място. Засега не бяхме хванали нищо, но се наслаждавахме на топлото зимно слънце. Небето беше дълбоко и синьо. Не чак като в Колорадо, а по-скоро с мек тюркоазен оттенък. Подухваше лек ветрец, температурата беше точно двайсет и пет градуса. Аз бях бос и по рязани джинси. Рамото ми почваше да се оправя, репутацията ми също.

Баба ме изгледа с присвити очи.

— Тая сутрин, докато ти преглеждаше лодката, позвъни онзи перкурор.

— Соколов, бабо, и се казва „прокурор“.

— Все тая.

— Какво каза?

— Искал да знаеш, че е кастрирал обвинението срещу теб за убийството на онзи мошеник.

— „Касирал“ — поправих я аз, но тя не ми обърна внимание.

— После, все едно че се бяха наговорили, само след десет минути звънна перкурорът от Колорадо.

— Макбейн.

— Същият. Оттеглил всички тамошни обвинения и заръча непременно да ти предам, че щял да разнулира всички сведения за арестуването ти.

— „Анулира“ — казах аз.

— Да де.

Успешна седмица по линия на кастрирането и разнулирането. Освен това получих от Талахаси справка, че вече нямат намерение да ми отнемат адвокатските права, а съдията Т. Боун Колридж позвъни да каже, че е спрял делото за лоши грижи към Кип и да си побъбрим за току-що отминалото студентско първенство. И тъй, след разчистването на досиетата в Колорадо, можех пак да повтарям с чисто сърце старата песен. Не съм лишаван от адвокатски права, не съм осъждан, не съм уличаван в недостойни постъпки, а единственият ми арест беше поради сбъркана самоличност — откъде да знам, че онзи, дето го цапардосах, бил полицаи. А оттук изведнъж се сетих за Хосефина Ховита Баросо — тя много мразеше да ѝ се хваля с това.

— Винаги съм си мислила, че има нещо странно в това момиче — изрече печално баба.

Странна работа, често си мислиш за нещо, а някой друг вземе да ти го каже. Естествено, баба ме е отгледала от парче месо, както казва самата тя, и често сме настроени на една вълна. Чудя се дали при семейните е същото и дали някога ще имам възможността да узная.

— Не казвам, че съм я смятала за убийца — продължи баба, — но все долавях в нея нещо студено. Сега ме побиват тръпки, като си помисля.

Метнах зад борда още една буца примамка и нарязвах малко октопод. Кип бе зарязал въдицата и дремеше на кърмата. Чарли беше затворил очи и шайката от зелени палмови вейки провисваше пред лицето му. Водата успокоява, или както казва баба, умиротворява.

— Кой би си помислил, че момичето ще излезе... как му викаха? Сериен убиец.

— Доколкото знам, за това звание трябва поне три убийства — казах аз.

— Третият щеше да си ти.

Това ме накара да се замисля.

— Ама *наистина*, какво я беше прихванало? — не мирясваше баба.

Не беше способна на чувствата, които изпитват повечето от нас — обясних аз. — Дори брат й, един изпечен престъпник, не можеше да убие човек. За Джоу-Джоу хората бяха просто предмети, като масата или стола.

— Социопатична личност — долетя глас изпод палмовите вейки. А пък аз го мислех за задрямал. — По-рано използвах термина „морална имбецилност“, под което се подразбира антиобществено и морално безотговорно поведение. Съществуват нормалните чувства на сладострастие, гняв и алчност, но липсва удържащата юзда на съвестта.

— Алчност — повтори баба и поклати глава.

— Именно — каза Чарли. — Както е попитал Вергилий, „*Quid non mortalia pectora cogis, auri sacra fames?*“

— Уместен въпрос — съгласих се аз.

— Към какво ли не тласка сърцето човешко проклетата жажда за злато? — преведе Чарли.

— А, тъкмо се сетих — казах аз. — Като ми заздравее рамото, ще отскоча за малко до Колорадо.

— На ски ли? — попита баба.

— Не съвсем.

— Да се катериш по ледниците? — предположи Чарли.

— Не, стар съм вече за тия работи.

Мълчанието увисна като албатрос, който се рее по вятъра.

— И от къде на къде жаждата за злато ще ти напомня, че трябва да ходиш до Колорадо? — попита подозрително баба.

— В мината, когато Сребърната кралица рухна, аз скочих от нея точно преди експлозията.

— Знам — каза баба. — Вече ми го разказа почти толкова пъти, колкото онази история на доктора как крабовете откраднаха пръстен от един труп в крайбрежните гъсталаци.

— Когато паднах, посегнах да се подпра, ръката ми хлътна в главата на кралицата и докосна нещо... не знам, нещо лепкаво и гъбесто.

— И какво?

— Ами... и Симарон, и Шушумигата разправяха, че главата и горната част на тялото са изваяни от онази масивна буца чисто сребро. Една година преди изработването на статуята група миньори изкопали от мината „Моли Гибсън“ в С мъг лър Маунтийн парче — всъщност цяла канара — самородно сребро с тегло деветстотин седемдесет и шест килограма. Най-чистото сребро, най-голямото самородно парче, откривано някога. Цял век мълвата разказва, че статуята била изваяна от това парче, но ако беше вярно, главата нямаше да е куха.

Баба вдигна тъмните очила на челото си и ме огледа строго.

— Продължавам да слушам, но не разбирам какво общо има това с ходенето ти в Колорадо.

— Когато ме изписаха от болницата, проверих това-онова. В библиотеката всички стари вестници потвърждават каквото ви казах: един тон чисто сребро, статуята и тъй нататък. Но в градското историческо дружество има съхранени записки от занаятчиите, които изработили Сребърната кралица, а те си водели сметка за всички използвани материали, включително сто и седемдесет килограма папиемаше.

— И какво? — попита баба.

— Точно в това ми хлътна ръката. Натъпкали са онази хубавица с папиемаше, а отгоре са сложили тънък слой сребро!

— Ами вземи да напишеш статия за „Нешънъл Джиографик“. Какво общо има това с теб?

— От онази грамадна буца сребро няма и помен. Прерових всички архиви. Всяко голямо събитие в мините се отразявало най-съвестно. Щеше да бъде изключителна новина, ако среброто е било претопено, продадено или изложено в някой музей, но то просто изчезнало от лицето на земята.

— Или обратно в нечия мина — обади се Чарли.

— Точно така. Може би същият онзи човек, който задигнал от музея Сребърната кралица, е прибрал и буцата в мината. А може да е в „Моли Гибсън“ или кой знае къде.

Баба издърпа въдицата си и откри, че парчето октопод липсва.

— Само не ми казвай, че ще го търсиш. Не и след всичко, което преживя.

— Имам карти, планове, стари миньорски дневници — казах аз.

— Че откъде?

— Купих ги. Всъщност купих акциите на Симарон.

— Ама че глупава...

— Не, чуй ме, бабо. Съдът разпредели парите на компанията между акционерите, паднаха им се по трийсет цента за долар. Акциите на Симарон бяха наследени от Джоу-Джоу и тя ги притежаваше в момента на своята смърт.

— Искаш да кажеш, че е убила мъжа си и получава имуществото му? — попита баба с праведен гняв.

— Получи го и не й беше отнето, защото изобщо не я обвиниха в убийството на Симарон. Съдът в Колорадо обяви акциите за продан. Никой не ги искаше и аз ги купих — седемдесет на сто от компанията — за сто долара. Преди това вече имах още десет на сто.

— Не говориш сериозно, Джейкъб. За какво ти е тая компания? Над нея тегне проклетие.

Баба ме нарича с цялото име само когато е разстроена.

— Чакай сега, не става въпрос за парите. То е като игра, като лов на съкровища. Намираш стари карти и дневници отпреди сто години и знаеш, че нейде под земята лежи съкровище. И някак изведнъж те прихваща.

— Аха — каза тя с нескрито съмнение.

— Та си рекох, може пък и Кип да дойде с мен. Тамошното училище му хареса. Кой знае, може и да намерим онова парче сребро, както Симарон намери Сребърната кралица.

Баба и Чарли дълго мислиха. Накрая баба каза:

— Безполезно е да разубеждаваш Джейкъб за каквото и да било. Голям инат има туй момче, един господ знае на кого се е метнало.

Чарли свали шапката, изкашля се и извади лула от джоба на рибарския си елек. Натъпка я и се помъчи да запали срещу вятъра.

— Ами останалите двайсет процента?

— Това е делът на Шушумигата — обясних аз. — В момента са под опека на съда, докато бъде обявен за мъртъв. Нямаше начин да изровят трупа изпод камъните.

— Аха...

Когато мозъчните клетки на Чарли се поразмърдат, той обикновено млъква. Далече зад нас един морски орел се спусна като пикиращ бомбардировач близо до рифовете и пак излетя с риба-папагал в ноктите.

След малко Чарли каза:

— Ако не броим Кип, сам ли ще търсиш това съкровище?

— Може и да потърся помощ.

— От кого?

— Мислех да си намеря човек с малко опит.

— Нещо не си ни казал.

Изгледах го най-невинно.

— Какво например?

— Къде е Баросо?

Баба изръмжа недоволно.

— Мъртъв е, нали така? Щом е бил прострелян в крака, няма как да се измъкне от пещерата. А и да успее, не може да се изкачи чак догоре. Така ли е, Джейк?

— Така си го мисля — казах аз.

Баба кимна доволно.

— Освен ако е използвал асансьора — добавих аз.

Двамата ме погледнаха втренчено.

— Шушумигата беше нагласил един стар асансьор да работи с два акумулатора по дванайсет волта. На влизане го подминах, но на

връщане го видях малко преди да стигна до стъпалата. Така се изкачих горе.

— Това го премълча.

— А, казах го на ченгетата. Така обясних кръвта.

Пак ми отправиха същите погледи.

— В асансьорната клетка имаше капки прясна кръв. И още накапа от рамото ми. Ченгетата нямаха повод да я изследват, защото мислеха, че е само моя. А пък аз им казах чистата истина: за последен път видях Шушумигата в пещерата, а две секунди по-късно тя се превърна в гробница.

Чарли зацъка с език.

— Значи подведе властите? Изненадваш ме.

— Не съм ги подвеждал. Просто не си дадох зор да им помогна.

— Къде е отишъл? — попита баба. — Как се е измъкнал?

— Когато излязох от тунела, пикапът на Джоу-Джоу си беше там, но от джипа нямаше и помен.

— Значи той се е свързал с теб — подкани ме баба.

— В известен смисъл — казах аз.

— Джейкъб, не го усуквай.

— Когато се върнах при колата, малко остана да не го забележа, но някой беше изписал две-три думи върху заснеженото предно стъкло.

— Божичко, продължавай! — викна развълнувано баба.

— Да, моля те — присъедини се Чарли.

Не отговорих.

— Джейкъб! — повиши глас баба.

Пак не отговорих.

Кип се включи в общия хор.

— Хайде бе, вуйчо Джейк. Какво беше? Бас държа, че не е било „То“ с кървави букви.

— Знаете ли, вие тримата сте единствените хора на този свят, които обичам от все сърце — казах аз.

— И какво? — попита баба.

— Затова много съжалявам.

— Туй пък какво беше, пъклото да те вземе?

— Адвокатска тайна — казах аз и усетих как нещо клъвна на въдицата.

Издание:

Пол Ливайн. Излъжи ме два пъти

Американска. Първо издание

ИК „Бард“ ООД, София, 2000

Редактор: Ани Николова

ISBN: 954-585-084-1

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.